

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

The scenario of the testing management model of National Institute of Education Testing Service (Public Organization) and an approach of using the educational testing for the student quality development in the next decade

ทณง ทองภูเบศร์

ประกอบ คุณารักษ์

วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์

กิจพิณัฐ อูสาโห

ปองสิน วิเศษศิริ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ
(องค์การมหาชน)

ปีงบประมาณ 2562

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนใน ทศวรรษหน้า ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) สำเร็จลงด้วยดี ด้วยการสนับสนุนจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

ในการทำวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่ปรึกษาโครงการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน ที่ได้เสียสละเวลาให้คำปรึกษาในการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยการพัฒนาเครื่องมือการวิจัยทำ ให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพและการกำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญผู้ให้ข้อมูล รวมถึงขอขอบพระคุณคณะผู้เชี่ยวชาญ ในการให้ความอนุเคราะห์ให้ข้อมูลผ่านการสัมภาษณ์ และทำแบบประเมิน

ขอขอบคุณผู้ช่วยนักวิจัยในการศึกษารวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง ประสานงานผู้เชี่ยวชาญ จัดประชุม เพื่อรวบรวมข้อมูล พิมพ์รายงานการศึกษา และร่วมเก็บข้อมูลวิจัยด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ประสทธิประสาทวิชาให้แก่คณะผู้วิจัยทำงาน ในครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

คณะผู้วิจัย

เมษายน 2563

ชื่อโครงการ อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา
(องค์การมหาชน) และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนา
คุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

ประจำปีงบประมาณ 2562 จำนวนเงินที่ได้รับสนับสนุน 450,000 บาท
ระยะเวลาการดำเนินงานวิจัย 8 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2562 ถึง 31 มีนาคม 2563
ทาง ทองอุบลศรี¹ ประกอบ คุณารักษ์² วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์² กิจพิณัฐ อูสาโท¹ และปองสิน วิเศษศิริ³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาอนาคต มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์และสังเคราะห์ปรากฏการณ์และองค์ประกอบของการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการศึกษาจากเอกสารวิชาการทั้งในและต่างประเทศ 2) พัฒนาอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) ด้วยการศึกษาความเห็นจากแหล่งข้อมูลการวิจัยที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน และ 3) ศึกษาปัจจัย เงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า โดยกระบวนการสนทนากลุ่มร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน

ผลการวิจัยพบว่า อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ประกอบด้วย แนวคิด องค์ประกอบ แนวโน้ม กระบวนการ ปัจจัย และเงื่อนไขของรูปแบบการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งรูปแบบการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าที่พัฒนาขึ้นนี้สามารถนำไปปรับใช้เพื่อการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยเริ่มจากการตระหนักถึงความท้าทายของการศึกษาในภาวะที่โลกปัจจุบันมีการก้าวกระโดดของเทคโนโลยีและองค์ความรู้ใหม่ๆ กำลังเปลี่ยนรูปแบบการใช้ชีวิต เปลี่ยนวิถีคิดของผู้เรียนต่อการเรียนรู้อย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง อย่างเป็นพลวัต ด้วยการเชื่อมโยงองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ เข้ากันอย่างเป็นระบบ คือ เป้าหมายการประเมิน ความท้าทาย ผลลัพธ์การเรียนรู้ นโยบายการประเมิน และทันโลก โดยที่ทุกองค์ประกอบจะโยงสัมพันธ์ถึงกัน และเป็นเหตุเป็นผลต่อกัน เพื่อนำไปสู่สมมติฐานการบริหารการทดสอบที่สนองตอบความเป็นพลวัต นั่นคือ สามารถเปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยต่างๆ ได้ตลอดเวลาเพื่อให้ได้ระดับที่ดีกว่า ของคุณลักษณะสำคัญทั้งการคิดวิเคราะห์ที่ดีกว่า มาตรฐานสูงกว่า การพัฒนาอย่างต่อเนื่องกว่า และความเป็นเลิศกว่าของผู้เรียน

¹ อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

² รองศาสตราจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

Research Title: The scenario of the testing management model of National Institute of Education Testing Service (Public Organization) and an approach of using the educational testing for the student quality development in the next decade
Researchers: Thanong Thongphubate¹ Prakob Kunarak² Weerawat Utairat² Kitpinit Usaho¹ and Pongsin Viseshsiri³

Abstract

This objectives of this research article were (1) the analyze and synthesize phenomena and components of the testing management and an approach of using the educational testing for the student quality development by studying from both domestic and international research articles, (2) to develop the scenario of the testing management model of National Institute of Education Testing Service (Public Organization) (NIETS) and an approach of using the educational testing for the student quality development in the next decade and, (3) to study factors and conditions of the scenario of the testing management model of NIETS and an approach of using the educational testing for the student quality development in the next decade by using the qualitative research, the future research process via EDFR research technique through the exploration of 21 key informants which were 1) experts who have direct and indirect power in policy making, 2) experts who have a duty to respond to the policy, 3) experts who were scholars regarding the testing management and an approach of using the educational testing for the student quality development and 4) experts who were graduate employers. The results showed that the scenario of the testing management model of National Institute of Education Testing Service (Public Organization) in the next decade consisted of five main components: the concept, the components, trends, the process and the factors and constraints of the testing management model of (NIETS) and an approach of using the educational testing for the student quality development in the next decade. In which all components were interrelated contribute to the quality of education for lifelong individualized learning for a career in the modern world.

Keywords: Scenario, testing management Model, student quality development

¹ Lecturer in Graduate School, Eastern Asia University.

² Associate Professor in Graduate School, Eastern Asia University.

³ Assistant Professor in Graduate School, Eastern Asia University.

บทสรุปผู้บริหาร

ชื่อเรื่อง: อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

ผู้วิจัย: ทนง ทองภูเบศร์; ประกอบ คุณารักษ์; วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์; กิจพิณัฐ อุสาโท; ปองสิน วิเศษศิริ

ปีที่พิมพ์: 2563

แหล่งทุน: สถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษานาอนาคต มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์และสังเคราะห์ปรากฏการณ์และองค์ประกอบของการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการศึกษาจากเอกสารวิชาการทั้งในและต่างประเทศ 2) พัฒนานาอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) ด้วยการศึกษาความเห็นจากแหล่งข้อมูลการวิจัยที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน และ 3) ศึกษาปัจจัยเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า โดยกระบวนการสนทนากลุ่มร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน ผลการวิจัยพบว่า อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ประกอบด้วย แนวคิด องค์ประกอบ แนวโน้ม กระบวนการปัจจัย และเงื่อนไขของรูปแบบการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งรูปแบบการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าที่พัฒนาขึ้นนี้สามารถนำไปปรับใช้เพื่อการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยเริ่มจากการตระหนักถึงความท้าทายของการศึกษาในภาวะที่โลกปัจจุบันมีการก้าวกระโดดของเทคโนโลยีและองค์ความรู้ใหม่ๆ กำลังเปลี่ยนรูปแบบการใช้ชีวิต เปลี่ยนวิถีคิดของผู้เรียนต่อการเรียนรู้อย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง อย่างเป็นพลวัต ด้วยการเชื่อมโยงองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ เข้ากันอย่างเป็นระบบ คือ เป้าหมายการประเมิน ความท้าทาย ผลลัพธ์การเรียนรู้ นโยบายการประเมิน และทันโลก โดยที่ทุกองค์ประกอบจะโยงสัมพันธ์ถึงกัน และเป็นเหตุเป็นผลต่อกัน เพื่อนำไปสู่สมมติฐานการบริหารการทดสอบที่สนองตอบความเป็นพลวัต นั่นคือ สามารถเปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยต่างๆ ได้ตลอดเวลาเพื่อให้ได้ระดับที่ดีกว่า ของคุณลักษณะสำคัญทั้งการคิดวิเคราะห์ดีกว่า มาตรฐานสูงกว่า การพัฒนาอย่างต่อเนื่องกว่า และความเป็นเลิศกว่าของผู้เรียน

สรุปผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัยและผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ปรากฏการณ์ของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1) ประเด็นการประเมินสำหรับการศึกษาเพื่อทุกคน การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการเติบโตทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ เป้าหมายการศึกษาเพื่อทุกคน 6 ประการ ที่เริ่มใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 คือ (1) การขยายและปรับปรุงการดูแลและการศึกษาปฐมวัย (2) การบรรลุความเท่าเทียมทางเพศในปี พ.ศ. 2548 และความเสมอภาคกันภายในปี พ.ศ. 2558 (3) ทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานฟรี มีคุณภาพ และเป็นภาคบังคับ (4) การรู้หนังสือของผู้ใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 50 (5) การส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับเด็กและผู้ใหญ่ และ (6) เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทุกด้าน คุณภาพการศึกษาถือเป็นหัวใจของการศึกษาเพื่อทุกคน หมายถึงคุณค่าของการศึกษา ผลการศึกษาของผู้เรียนกับคุณภาพของสภาพแวดล้อมเนื้อหา และกระบวนการจัดการเรียนการสอน ประสพการณ์ที่ได้รับจากการเรียนของผู้เรียนที่มีความหลากหลาย มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ คือ (1) ผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของชุมชน ความเชื่อมั่นของผู้เรียน และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ความสำเร็จทางวิชาการมักจะบ่งบอกถึงคุณภาพของโรงเรียน ในขณะที่ผลลัพธ์อื่นๆ เช่น การศึกษาความเป็นพลเมือง ทักษะในการพัฒนาพฤติกรรม จะมีความซับซ้อนในการวัด (2) ใช้การประเมินเพื่อการพัฒนาในการปรับปรุงผลลัพธ์แห่งความสำเร็จ การประเมินผลประสิทธิภาพทางวิชาการและผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นประจำทุกปีมีความสำคัญอย่างยิ่ง จะช่วยให้ครูประเมินและกำหนดตัวเลือกของกลยุทธ์การจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและทั้งระบบ (3) ความสำเร็จในการรู้หนังสือและการคำนวณ ผู้เรียนในประเทศที่มีรายได้ต่ำจะประสบความสำเร็จในด้านการอ่านออกเขียนในระดับต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้เรียนจากประเทศที่มีรายได้สูงที่มีระดับการศึกษาใกล้เคียงกัน (4) ในอนาคตสำหรับประเทศกำลังพัฒนาแล้วเหตุผลหลักที่พ่อแม่ผู้ปกครองจะให้การศึกษากับลูกก็เพื่อให้ลูกมีงานทำ พ่อแม่ผู้ปกครองจะให้ความสำคัญกับผลลัพธ์ทางการศึกษาในการวัดคุณภาพของโรงเรียนมากกว่าจำนวนผู้เรียน ครู และผู้บริหาร (5) ผลลัพธ์ทางสุขภาพ การรู้หนังสือทั่วไปและการขัดเกลาทางสังคมที่จัดอยู่ในหลักสูตรของโรงเรียน ได้ส่งผลชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมของมารดาและสุขภาพการเจริญพันธุ์ของผู้หญิง คุณภาพการศึกษาได้รับการพิสูจน์แล้วว่า ส่งผลกระทบโดยตรงต่อปัญหาสุขภาพของผู้เรียน (6) ทักษะชีวิตและผลลัพธ์ โรงเรียนมีผลอย่างมากต่อการสร้างทุนทางสังคมของผู้เรียนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบของชุมชน พร้อมกับการส่งเสริมผลลัพธ์ด้านพฤติกรรมทางอารมณ์ที่มีคุณภาพสำหรับผู้เรียน ซึ่งมักจะเกิดขึ้นในโรงเรียน แต่บางหลักสูตรได้ค้นพบวิธีการที่ใช้ชุมชนเป็นฐาน ซึ่งสามารถช่วยให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นพฤติกรรมเชิงบวก

2) ประเด็นการประเมินการเปลี่ยนแปลงเพื่อการพัฒนาผู้เรียน กรอบการวิเคราะห์และสังเคราะห์ปรากฏการณ์ของการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ (1) ระดับห้องเรียนและ/หรือโรงเรียน (2) ระดับชาติหรือทั้งระดับชาติ เป็นการทดสอบสาธารณะ และ/หรือการประเมินระดับชาติ และ (3) ระดับนานาชาติ จากธรรมชาติของการประเมินผลที่มองได้ 3 มิติ คือ (1) การประเมินการเรียนรู้ เกิดขึ้นเมื่อครูใช้หลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อ

ตัดสินความสำเร็จของผู้เรียนเทียบกับเป้าหมายและมาตรฐาน (2) การประเมินเพื่อการเรียนรู้ เกิดขึ้นเมื่อครูใช้การอนุมานเกี่ยวกับความก้าวหน้าของผู้เรียนเพื่อสะท้อนผลการสอนของพวกเขา และ (3) การประเมินเป็นการเรียนรู้ เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้สะท้อนย้อนมองตนเองและติดตามความก้าวหน้าเพื่อไปให้ถึงเป้าหมายการเรียนรู้ในอนาคต

3) ประเด็นการใช้เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ในการทดสอบแบบพลวัตของผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการทำนายและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ในการศึกษาสมัยใหม่ โดยทั่วไปแล้วการออกแบบการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์จะสนับสนุนการให้ข้อเสนอแนะแบบทันทีและเป็นรายบุคคลแก่ผู้เรียน นอกจากนี้ความช่วยเหลือหรือคำแนะนำจากระบบคอมพิวเตอร์อาจส่งผลให้เกิดสภาพแวดล้อมการประเมินรายบุคคลมากขึ้น รวมถึงขั้นตอนการสอนหรือการประเมินที่เป็นระบบมากขึ้น การใช้เทคโนโลยีที่เพิ่มขึ้นในโรงเรียนมักถูกกล่าวถึงว่า สามารถสนับสนุนผู้เรียนในการแก้งานโรงเรียน และตอบสนองความต้องการส่วนตัวของพวกเขา การมุ่งเน้นไปที่ความต้องการส่วนบุคคลของผู้เรียนนั้นเป็นแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นทั่วโลก ในการแนะนำระบบการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งมีการสนับสนุนการใช้เหตุผล การแก้ปัญหาของแต่ละบุคคลที่สามารถตอบสนองความสนใจและความต้องการในการเรียนรู้เฉพาะตน แนวโน้มนี้นำไปสู่การมุ่งเน้นที่การประเมินความสามารถและความต้องการด้านการศึกษาของผู้เรียนแต่ละคนเชื่อมโยงกับสิ่งนี้มีความจำเป็นสำหรับขั้นตอนการประเมินที่คำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลและแสดงถึงความต้องการด้านการเรียนการสอนและการศึกษาเพิ่มเติมของผู้เรียนแต่ละคน การทดสอบแบบไดนามิกโดยใช้รูปแบบการทดสอบและการฝึกอบรม การทดสอบจะช่วยส่องสว่างความต้องการของผู้เรียน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบขององค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า โดยศึกษาจากเอกสารวิชาการทั้งในและต่างประเทศ

องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ได้เป็น 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1) เป้าหมายการประเมิน สำหรับองค์ประกอบ “เป้าหมายการประเมิน” จากการศึกษา พบว่า มีสาระสำคัญที่มีต่อรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย (1) พลวัต โลกปัจจุบันที่มีการก้าวกระโดดของเทคโนโลยีเข้ามาเป็นปัจจัยสำคัญอีกด้วย ยิ่งทำให้มีผลต่อการเรียนรู้ที่จะต้องรองรับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในแบบสมรรถนะเป็นฐานที่เน้นการสร้างเครือข่ายเน้นการสร้างความร่วมมือ ใช้วิธีการใหม่ๆ เป็นการส่งเสริมตามพลวัตของการเปลี่ยนแปลงและการปรับปรุงคุณภาพ (2) องค์การขับเคลื่อน การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสมัยใหม่ต้องการความโปร่งใสและความเป็นมืออาชีพของหน่วยงานผู้ขับเคลื่อนการประเมิน (3) ความเฉพาะบุคคล การพัฒนาคนให้มีคุณภาพเป็นหัวใจสำคัญ จัดการศึกษาเพื่อสร้างอาชีพ เน้นสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นสำหรับงานในโลกยุคใหม่ จัดการเรียนรู้เป็นการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (4) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้จ้างงาน มีข้อมูลสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้อง

และเป็นระบบ (5) บทบาทผู้เรียน เปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถสร้างผลงานของตนเองได้ด้วยเพียงคอมพิวเตอร์ และโปรแกรมในมือ ผู้เรียนจึงไม่ใช่เพียงแค่นั่งฟังเท่านั้น แต่จะเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับเป็นผู้สร้างสรรค์ผลงาน อย่างไรก็ตามจำกัด 2) ความท้าทาย (1) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดชีวิต เป้าหมายการพัฒนาศักยภาพคนที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ สูการเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม เป็นนักคิด เป็นผู้ประกอบการ เป็นเกษตรกรยุคใหม่ โดยมีสัมมาชีฟตามความถนัดของตนเอง (2) การป้อนกำลังคนสู่ตลาดแรงงาน ระบบอัตโนมัติจะทำให้งานบางตำแหน่งหายไปในขณะที่เดียวกันจะสร้างตำแหน่งงานใหม่ๆ เพราะเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในการทำงาน คนที่อยู่รอด คือ คนที่เรียนรู้และยกระดับทักษะอยู่เสมอ ทักษะที่ตลาดแรงงานทั่วโลกต้องการในอนาคต (3) การแข่งขันระดับสากล ทำอย่างไรจึงจะยกระดับทักษะและปรับเปลี่ยนทักษะสำหรับคนในช่วงวัยก่อนทำงานและวัยทำงาน เพื่อรองรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้ การเตรียมหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น เพื่อรองรับสไตล์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่เป็น digital native 3) ผลลัพธ์การเรียนรู้ (1) วิชาการและความใฝ่เรียนรู้ กระตุ้นการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ มีวัฒนธรรมการแบ่งปันและการทำงานร่วมกัน และมีปฏิสัมพันธ์กับครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียนมากมาย (2) การเปลี่ยนแปลงตนเองของผู้เรียน ผู้เรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์มากขึ้น เรียนรู้วิธีการจัดการกับอารมณ์ความรู้สึก มีการพัฒนาความคิดเชิงวิพากษ์ 4) นโยบายการประเมิน วิธีการที่จะนำมาใช้จะต้องสอดคล้องกับฟังก์ชัน เพื่อมุ่งเน้นการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและวิธีการที่ใช้ และวิธีการอื่นๆ ควรทันสมัย การตระหนักถึงคุณค่าของนวัตกรรมวิธีการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะต้องเปิดรับวิธีการใหม่ 5) ทักษะอย่างพลวัตร (1) ความเป็นวงรอบสม่ำเสมอ ความเป็นวงรอบของการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบางครั้งก็สับสนกับวงรอบของบางขั้นตอนที่บางครั้งก็แข็งตึงเกินไป (2) ความเป็นอิสระ จะต้องได้รับการจัดเตรียมโดยองค์กรอิสระ ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน สหภาพแรงงาน หรือนายจ้าง ควรมีส่วนร่วมในบทบาทที่มีความเป็นอิสระ (3) ความโปร่งใส มีกลยุทธ์ ขั้นตอน รายงาน และการตัดสินใจได้รับการเผยแพร่และเปิดเผยต่อสาธารณชนได้ง่าย มีขั้นตอนการร้องเรียนคัดค้านและการอุทธรณ์ (4) องค์กรทดสอบ จะแตกต่างกันอย่างมากในแง่ของช่วงสถานะทางกฎหมาย

ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาด้านภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

ประกอบด้วย 1. แนวคิดของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า คือ 1) พลวัตร Big Data ใส่ความรู้ใหม่ให้ Google ทุกวินาที ด้วยการเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอนและรับประกันให้ได้ว่า ผู้เรียนได้รับการฝึกคิดแก้ปัญหา ฝึกมองภาพใหญ่ องค์ประกอบทั้ง 5 ได้แก่ (1) เป้าหมายการประเมิน (2) ความท้าทาย (3) ผลลัพธ์การเรียนรู้ (4) นโยบายการประเมิน และ (5) ทักษะอย่างพลวัตร เข้าด้วยกัน 2) องค์การขับเคลื่อนเป็นมืออาชีพในลักษณะ third party โดยมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผล ตลอดถึงการ

พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบ 3) **ความเฉพาะบุคคล** การกำหนดรูปแบบของการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่ยืดหยุ่นพอ เข้ากันพอดีกับธรรมชาติของสถานศึกษา โดยอิงมาตรฐานการศึกษาตามกฎหมายกำหนด 4) **ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย** เน้นการมองที่สมรรถนะของผู้เรียน ความเป็นตัวตนของผู้เรียนว่าเขาถนัดอะไร จัดการเรียนการสอนทำให้บังเกิดผลตามเป้าหมายคุณภาพการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าได้ดีเพียงใด 5) **บทบาทผู้เรียน** เครื่องมือการประเมินตนเองที่เน้นการระบุและการตอบสนองตามความต้องการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีข้อมูลสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเป็นระบบ

2. องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ประกอบด้วย 1) **เป้าหมายการประเมิน** เป็นการฝึกคิดแก้ปัญหาและการฝึกมองภาพใหญ่ เชื่อมต่อผู้เรียนกับคลังความรู้ออนไลน์ และถ่ายทอดประสบการณ์เฉพาะศาสตร์ของตนเอง 2) **ความท้าทาย** เน้นการมองที่สมรรถนะของผู้เรียน ความเป็นตัวตนของผู้เรียนว่าเขาถนัดอะไร ความรู้ภายในตนของผู้เรียนที่พร้อมจะถ่ายทอดออกมาหรือไม่ 3) **ผลลัพธ์การเรียนรู้** เปลี่ยนสู่ Branding ออกแบบเกณฑ์/ตัวชี้วัดที่เข้ากันพอดีกับธรรมชาติของสถานศึกษา โดยอิงมาตรฐานการศึกษาตามกฎหมายกำหนด 4) **นโยบายการประเมิน** ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะตามเอกลักษณ์ของสถานศึกษานั้นหรือไม่ โดยเน้นผลลัพธ์ที่โดดเด่นของสถานศึกษา และเป็นเอกลักษณ์ กำกับโดยหน่วยงานต้นสังกัด 5) **ทันโลกอย่างพลวัตร** ติดตามผลลัพธ์และผลกระทบทุกปี ผู้ประเมินจากภายนอกต้องมีความเป็นอิสระ 100% และอิสระตามสมรรถนะที่แท้จริงของผู้เรียน

3. แนวโน้มของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

1) **เป้าหมายการประเมิน** สร้างบุคลากรเข้าร่วมกับองค์กรหรือเป็นผู้ประกอบการ สถานศึกษาต้องการผู้ทำหน้าที่เชื่อมต่อผู้เรียนกับคลังความรู้ออนไลน์ มากกว่าครู จะสามารถสร้างความเป็นผู้ประกอบการให้กับผู้เรียน เป็นบุคลากรที่มีทักษะระดับสูง

2) **ความท้าทาย** (1) การมีเป้าหมายที่ชัดเจนว่า จะผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณลักษณะแบบใด เพื่อป้อนให้กับตลาดแรงงานกลุ่มไหน (2) การเน้นมองที่สมรรถนะ ความเป็นตัวตน และความถนัดของผู้เรียน แล้วจึงค่อยบ่มเพาะความรู้ภายในตนของผู้เรียน และ (3) การยกระดับทักษะและปรับเปลี่ยนทักษะสำหรับคนในช่วงวัยทำงาน เพื่อรองรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3) **ผลลัพธ์การเรียนรู้** (1) การมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในการกำหนดเกณฑ์ที่เกี่ยวกับ คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ตั้งแต่ขั้นตอนการสร้างหลักสูตร และการประเมินประจำปี (2) การประเมินว่าผู้เรียนได้ทำอย่างเต็มศักยภาพหรือไม่ จะต้องเป็นเกณฑ์และตัวชี้วัดที่ออกแบบเฉพาะกับประเภทของผู้เรียน สไตล์การเรียนรู้ของผู้เรียน (3) การจัดอันดับสถานศึกษาเป็นการสร้าง Branding ของสถานศึกษา (4) การกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดจะต้องเป็นการออกแบบให้มีความเฉพาะ เข้ากันพอดีกับธรรมชาติของสถานศึกษาที่รับการประเมิน โดยอิงมาตรฐานการศึกษาตามกฎหมายกำหนด

4) **นโยบายการประเมิน** (1) เป็นงานประจำของสถานศึกษา โดยให้อิสระกับกระบวนการผลิตของสถานศึกษา และกำกับโดยหน่วยงานต้นสังกัด (2) จัดหาหน่วยงานอิสระที่มีความชำนาญด้านการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมาประเมินและให้การรับรองว่าทำได้จริง (3) ต้องครอบคลุมสาระสำคัญด้านการเปลี่ยนแปลงตนเองของ

ผู้เรียนที่เป็นความเฉพาะและเข้ากับธรรมชาติของสถานศึกษา (4) ใช้ exit exam กับสถานศึกษาอย่างเฉพาะ สอดคล้องกับธรรมชาติของสถานศึกษา 5) **ทันโลกอย่างพลวัตร** (1) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่ควรติดตามทุกภาคการศึกษา เพื่อจะได้ประเมินตั้งแต่ต้นทางในลักษณะของการประเมินเพื่อการพัฒนา 2) รูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในปัจจุบันที่เป็นแบบ third party ก็ไม่ใช่ผู้ประเมินจากภายนอก 100% จึงขาดความเป็นอิสระ 3) การเผยแพร่ผลการทดสอบเป็นการบริการสาธารณะ ขณะเดียวกันสถานศึกษาก็ได้ยืนยันความโปร่งใสเกี่ยวกับการใช้จ่ายสาธารณะในด้านการศึกษา 4) **กระบวนการของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า** การเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงจะเกิดขึ้นได้ ก็ต้องเริ่มด้วยความตระหนักเรื่องการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงตนเองของผู้เรียน และต้องการเปลี่ยนแปลงไปสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดีกว่า ด้วยวิธีการที่ทันโลกอย่างพลวัตร

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาปัจจัยและเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

ผลการพิจารณาปัจจัยและเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ประกอบด้วย 5 ประเด็น คือ 1) **ความตระหนักต่อการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา** ปรับหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นสำหรับงานในโลกยุคใหม่ **เงื่อนไขของความตระหนักต่อการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา** คือ การจัดการเรียนการสอน ไม่อาจเป็นรูปแบบแบบเดิมๆ เมื่อโลกเทคโนโลยีกำลังพัฒนาอย่างรวดเร็ว ภาษาที่สองที่สามอาจไม่ใช่ภาษาเพื่อสื่อสารระหว่างบุคคล แต่เป็นภาษาและวิธีคิดที่มนุษย์จะมีปฏิสัมพันธ์กับระบบ กับคอมพิวเตอร์ ด้วยพลังของเทคโนโลยี เช่น 3D printing อาจทำให้ผู้เรียนต้องเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้จากการเป็นเพียงผู้รับความรู้ไปเป็นผู้สร้างสรรค์ความรู้ใหม่ๆ และห้องเรียนในอนาคตจะเน้นทั้งแนวคิดของการใช้เครื่องมือยุคใหม่เพื่อหลายข้อจำกัดด้านเวลา สถานที่ ไปจนถึงกลุ่มคน **วัฒนธรรมคุณภาพการศึกษา** มุ่งพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยสร้างความเข้าใจให้ตรงกันอย่างทั่วถึง **เงื่อนไขของวัฒนธรรมคุณภาพการศึกษา** โครงสร้างองค์กรและวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองของผู้เรียน การสร้างความตระหนักในเรื่องของวัฒนธรรมคุณภาพทั้งผู้เรียนและครู การสร้างแรงจูงใจในการดำเนินการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองของผู้เรียน หลักสูตรการเรียนการสอนที่ยังเป็นหลักสูตรเมื่อกว่า 40 ปีที่แล้ว ขาดการปรับปรุงรายวิชาใหม่ ต้องมีการลงทุนในการเรียนการสอน เรื่องวิชาต้องเปลี่ยน ต้องมีวิชาใหม่ๆ ทุกอย่างทำบนออนไลน์ ก็จะถูกบันทึกไว้ ครูก็ตรวจและประเมินผลการเรียนประเมินพฤติกรรมนักเรียนได้ เป็นต้น การกำหนดตัวครู ไม่ใช่ดูที่วุฒิเพียงอย่างเดียว แต่ต้องให้น้ำหนักความสำคัญกับประสบการณ์ตรงในเรื่องที่จะสอน เน้นการเอาประสบการณ์มาเชื่อมโยงกับความรู้ที่มีมากมายในออนไลน์ **คุณภาพ คุณธรรม วิธีคิดและทัศนคติของนักวัดประเมินผล** การออกแบบการประเมินให้เข้ากับผู้เรียนรายกลุ่มรายบุคคล โดยเฉพาะดูที่ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงภายในตนเองไปสู่สิ่งที่ผู้เรียนต้องการ **เงื่อนไขของคุณภาพ คุณธรรม วิธีคิดและทัศนคติของนักวัดประเมินผล** ลูกศิษย์ชั้นเยี่ยม

ย่อมเกิดจากครูชั้นยอด ครูจึงต้องคอย ดักจับ หรือเป็นนักวัดประเมินผลที่ดีด้วย ครูต้องมีทัศนคติเชิงบวกที่ต้อง
ตอบรับในลักษณะชื่นชมความคิดแปลกใหม่ โดยต้องสร้างบรรยากาศที่เอื้อให้เกิดการได้คำตอบหรือการทำงาน
ให้สำเร็จ ครูและสถานศึกษาต้องทบทวนอาชีพใหม่ในปัจจุบันและดูความพร้อมความถนัด และความชอบของ
ผู้เรียน **การบริหารการทดสอบอย่างมีส่วนร่วม** เป็นการควบคุมตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมดและ
แสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมในการบริหารการทดสอบต่อไป **เงื่อนไขของการบริหารการทดสอบอย่าง
มีส่วนร่วม stakeholder** ต้องมีบทบาทให้มากที่สุด ให้ได้มีส่วนร่วมสนับสนุนด้านทรัพยากร เข้าร่วม ประสาน
ขอความร่วมมือ และมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ มอบหมายงานให้คนเก่งชัดเจนและเป้าหมายของสถานศึกษา
ชัดเจน คนเก่งเหล่านั้นก็จะสามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนได้ **กระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน** การ
บริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต้อง
แก้ไขปัญหาให้ตรงจุด ยอมรับความจริง **เงื่อนไขของกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน** ความรู้ความเข้าใจ
ด้านการวัดประเมินผลที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงภายในตนเองไปสู่สิ่งที่ผู้เรียน
ต้องการ

แนวคิดอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

คุณภาพการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตเฉพาะบุคคล สำหรับอาชีพในโลกยุคใหม่

กระบวนการ: ความตระหนักเรื่องการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงตนเองของผู้เรียน และต้องการเปลี่ยนแปลงไปสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดีกว่า ด้วยวิธีการที่ทันโลกอย่างพลวัตร

แนวคิด: พลวัตร องค์กรขับเคลื่อน ความเฉพาะบุคคล ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และบทบาทผู้เรียน

องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ทันโลกอย่าง
พลวัตร

แนวโน้ม: ติดตามทุกภาคการศึกษา เพื่อจะได้ประเมินตั้งแต่ต้นทางในลักษณะของการประเมินเพื่อการพัฒนาในแบบ third party

ปัจจัย: เป็นอิสระโปร่งใส สม่ำเสมอ และคุณภาพของหน่วยงานวัดและประเมินผล

นโยบายการ
ประเมิน

แนวโน้ม: ครอบคลุมสาระสำคัญด้านการเปลี่ยนแปลงตนเองของผู้เรียนที่เป็นความเฉพาะและเข้ากับธรรมชาติของสถานศึกษา

ปัจจัย: มุ่งประเมินผลลัพธ์ที่ได้ว่า ตามมาตรฐานการศึกษาชาติหรือไม่ ให้อิสระกับกระบวนการผลิตของสถานศึกษา

ปัจจัย: เกณฑ์เข้ากันพอดีกับธรรมชาติของผู้เรียน โดยอิงมาตรฐานการศึกษาตามกฎหมายกำหนด

แนวโน้ม: ประเมินว่าผู้เรียนได้ทำอย่างเต็มศักยภาพหรือไม่ จะต้องเป็นเกณฑ์และตัวชี้วัดที่ออกแบบเฉพาะกับประเภทของผู้เรียน สไตล์การเรียนรู้ของผู้เรียน

ผลลัพธ์การ
เรียนรู้

ปัจจัย: การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ สร้างอาชีพ เน้นสมรรถนะ ทักษะ ในโลกยุคใหม่ เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

แนวโน้ม: เน้นมองที่สมรรถนะ ความเป็นตัวตน และความถนัดของผู้เรียน แล้วจึงค่อยบ่มเพาะความรู้ภายในตนของผู้เรียนด้วยการเชื่อมโยงผู้เรียนกับคลังความรู้ในโลกและการถ่ายทอดประสบการณ์ตรง

ความ
ท้าทาย

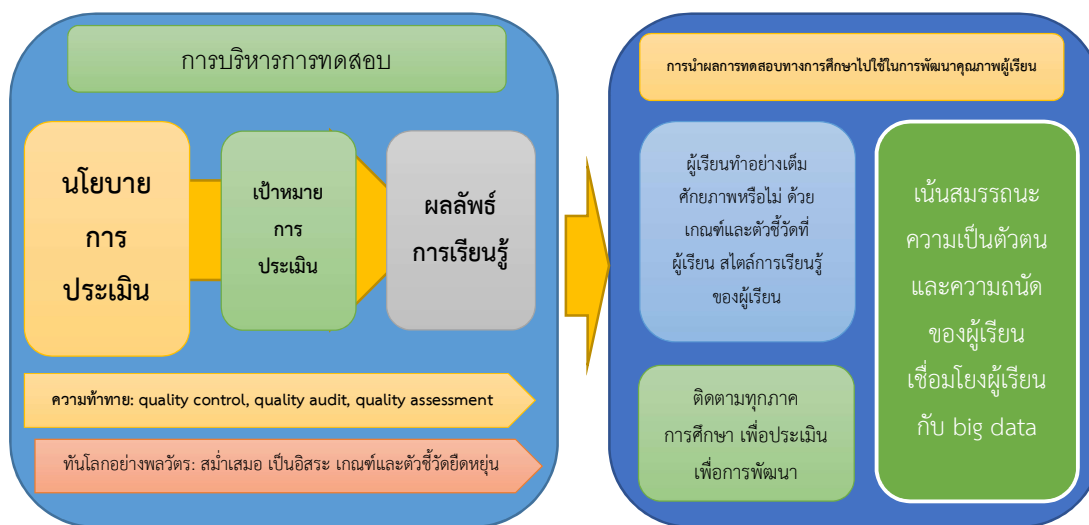
ปัจจัย: เปลี่ยนจากฐานทฤษฎีสู่ฐานปฏิบัติเพื่อผลิตชุดทักษะใหม่ที่โลกสมัยต้องการ

แนวโน้ม: การเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอน จะทำให้สถานศึกษาสามารถสร้างความเป็นผู้ประกอบการให้กับผู้เรียนเป็นบุคลากรที่มีทักษะระดับสูง

เป้าหมายการ
ประเมิน

อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

จากองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า และแนวคิดอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ดังแสดงในภาพต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสามารถนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ไปประยุกต์เพื่อกำหนดเป็นนโยบายการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีกระบวนการทัศน์ว่า สถานศึกษาจะต้องเปลี่ยนจากการอยู่บนฐานของทฤษฎีสู่การอยู่บนฐานของการปฏิบัติ เพื่อจะสามารถผลิตชุดทักษะใหม่ที่โลกสมัยต้องการให้กับผู้เรียน โดยความร่วมมือกับภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมซึ่งอยู่บนฐานของการปฏิบัติอยู่ก่อนแล้ว ด้วยชุดทักษะใหม่นี้จะนำไปสู่การพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ สามารถสร้างอาชีพ โดยสถาบันอุดมศึกษาจะต้องเน้นที่สมรรถนะ และทักษะในโลกยุคใหม่ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

ในการกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดสำหรับการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จะกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดที่เข้ากันพอดีกับธรรมชาติของสถานศึกษา โดยอิงมาตรฐานการศึกษาตามกฎหมาย และใช้กระบวนการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มุ่งประเมินผลลัพธ์ที่ได้ว่า เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาชาติหรือไม่ โดยให้อิสระกับกระบวนการผลิตของสถานศึกษา

ด้วยการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีหน่วยงานผู้วัดประเมินที่เป็นอิสระ มีความโปร่งใส มีรอบการทดสอบที่สม่ำเสมอ และหน่วยงานบริหารการทดสอบที่มีคุณภาพ มีความเป็นมืออาชีพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยต่อไป

ในส่วนของข้อเสนอแนะเพื่อการค้นคว้าวิจัยเพิ่มเติม คือ การศึกษาวิจัยเพื่อติดตามการนำรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าไปใช้ในการปฏิบัติ จะทำให้ทราบถึงองค์ความรู้และแนวทางการปฏิบัติอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ด้วยการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับแนวคิดของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ที่ประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลง การขับเคลื่อน ความยืดหยุ่น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และบทบาทผู้เรียน ที่ดำเนินการอย่างสอดคล้องกันโดยเชื่อมโยงตามองค์ประกอบทั้ง 5 รูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า คือ เป้าหมายการประเมิน ความท้าทาย ผลลัพธ์การเรียนรู้ นโยบายการประเมิน และทันโลกอย่างพลวัตร เข้าด้วยกัน ทั้งนี้ควรเป็นการศึกษาทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม โดยการฝังตัวลึกอยู่ในสถานศึกษา หน่วยงาน องค์กร หรือกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจังเป็นระยะเวลานานพอสมควร

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ	1
บทคัดย่อภาษาไทย	2
Abstract	3
บทสรุปผู้บริหาร	4
สารบัญ	14
สารบัญภาพ	16
สารบัญตาราง	17
บทที่ 1 บทนำ	18
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	18
คำถามการวิจัย	23
วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	24
ขอบเขตการวิจัย	24
นิยามศัพท์เฉพาะ	26
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	28
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา	29
ตอนที่ 2 สถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน)	48
ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการบริหารการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน	50
ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและหลักในการพัฒนารูปแบบ	51
ตอนที่ 5 แนวคิดการวิจัยอนาคต	54
ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	61
ตอนที่ 7 กรอบการวิจัย	66
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	67
ขั้นตอนการวิจัย	67
ระยะที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์และกำหนดกรอบแนวคิด	67
ระยะที่ 2 ทำ EDRF รอบที่ 1 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ	68
ระยะที่ 3 ทำ EDRF รอบที่ 2 ประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหาร การทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษา ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	70

สารบัญ

หน้า

ระยะที่ 4	ทำ EDR รอบที่ 3 การตรวจสอบและยืนยันความเป็นไปได้ ของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบ ทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	72
ระยะที่ 5	วิเคราะห์และนำเสนออนาคตภาพ	74
ระยะที่ 6	ศึกษาปัจจัยและเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบ และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนในทศวรรษหน้า	76
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	78
	ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ปรากฏการณ์และองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบ และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	79
	ผลการพัฒนาอนาคตภาพของแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า	88
	ผลการศึกษาปัจจัย และเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนว ทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า	104
บทที่ 5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	108
	บรรณานุกรม	133
	ภาคผนวก	137
	ภาคผนวก ก ตัวอย่างภาพการเก็บข้อมูลวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ	137
	ภาคผนวก ข เครื่องที่ใช้ในการวิจัย	139
	ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ	152
	ประวัติผู้วิจัยหลัก	166

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบการประเมินของ PISA 2018	18
ภาพที่ 1.2 ผลการประเมิน PISA 2018 ในระดับนานาชาติ	20
ภาพที่ 1.3 ผลการประเมิน PISA 2018 ของประเทศไทย	20
ภาพที่ 2.1 รูปแบบการปฏิบัติงานสอนของครูที่มีประสิทธิผลการสอน	65
ภาพที่ 2.2 กรอบการวิจัย	66

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 2.1 ตัวแปรร่วมที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา	45
ตารางที่ 2.2 จำนวนผู้เชี่ยวชาญและค่าความคลาดเคลื่อนของคำตอบ	59
ตารางที่ 3.1 เมตริกของวิธีดำเนินการวิจัยแต่ละระยะกับกระบวนการและผลลัพธ์	76

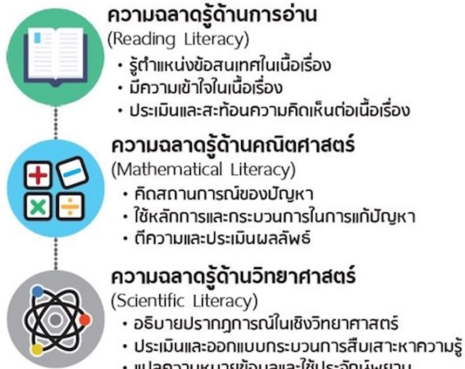
บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หนึ่งในเป้าหมายของประชาคมโลกในด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน SDG (Sustainable Development Goals) คือ “ให้มีการศึกษาที่ทั่วถึง มีคุณภาพการศึกษาที่เท่าเทียมกันและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างถ้วนหน้า” ด้วยการตรวจสอบและประเมินว่า ประเทศหนึ่งๆ เตรียมความพร้อมสำหรับการดำเนินชีวิตให้ ผู้เรียนหลังจากที่ออกไปจากโรงเรียนหลังการศึกษาภาคบังคับได้ดีเพียงใด โดยดูจากสัดส่วนจำนวนผู้เรียนอายุ 15 ปี ของประเทศนั้นๆ ที่มีผลสอบสูงกว่าเส้นพื้นฐานต่ำสุด (above the baseline) ตามโปรแกรมประเมินสมรรถนะผู้เรียนมาตรฐานสากล (Programme for International Student Assessment หรือ PISA ริเริ่มโดยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development หรือ OECD) ที่ประเมินคุณภาพของระบบการศึกษาของประเทศต่างๆ โดยมีกรอบการประเมินในวิชาวิทยาศาสตร์ การอ่าน และคณิตศาสตร์ ดังแสดงในภาพที่ 1.1

กรอบการประเมินของ PISA 2018

ภาพที่ 1.1 กรอบการประเมินของ PISA 2018

ในการเตรียมความพร้อมให้เยาวชน (ผู้เรียนอายุ 15 ปี) มีความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยเน้นการประเมินสมรรถนะของผู้เรียนเกี่ยวกับการใช้ความรู้และทักษะในชีวิตจริงมากกว่าการเรียนรู้ตามหลักสูตรในโรงเรียน หรือเรียกว่า “ความฉลาดรู้”

(literacy) ทั้งสามด้าน คือ ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านคณิตศาสตร์ และด้านการอ่าน (OECD, 2016a)

ระบบการศึกษาไทยพบจุดอ่อนที่สะท้อนจากผลการประเมิน PISA โดยมีผู้เรียนเกือบครึ่ง (46%) ที่รู้เรื่องวิทยาศาสตร์ไม่ถึงระดับพื้นฐาน ในความหมายที่ว่า ไม่สามารถใช้วิทยาศาสตร์ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตจริงได้ ซึ่งเป็นตัวเลขที่ทุกประเทศให้ความสำคัญเพราะชี้ถึงความพร้อมในการเตรียมต้นทุนมนุษย์สำหรับการแข่งขันในอนาคต (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2560) เน้นอนว่า จุดอ่อนนี้เกิดจากหลายตัวแปร เช่น 1) ตัวแปรความเท่าเทียมทางการศึกษา (equity in education) ซึ่งมีเงื่อนไขสำคัญของความไม่เท่าเทียม คือ ลักษณะของโรงเรียน ครู การจัดสรรทรัพยากร และเงินอุดหนุนที่มาจากระดับนโยบาย 2) ตัวแปรสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม การรับผู้เรียนโดยการแข่งขันทางวิชาการ ทำให้โรงเรียนดีและมีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงสามารถดึงดูดผู้เรียนที่มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับเดียวกันได้หมด แต่ผู้เรียนอ่อนและผู้เรียนยากจนต้องไปรวมกันอยู่ในโรงเรียนที่มีสถานะในระดับเดียวกัน จึงทำให้ส่งผล

กระทบมากขึ้น 3) ตัวแปรทางวัฒนธรรมการให้ความสำคัญการเรียน ความขยันเรียน มีวินัย (การเรียน) สูง ซึ่งเป็นระเบียบวินัยภายใน โรงเรียนไทยกลับเน้นความเป็นระเบียบวินัยภายนอก ถ้าผิดจากนั้นต้องมีการลงโทษ ซึ่งบางครั้งทำให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจที่จะอยู่ในโรงเรียน สวนทางกับนโยบายที่เน้นย้ำให้ผู้เรียนเก่ง ดี มีความสุข 3) ตัวแปรการใช้เวลาเรียนมากเพราะมีวิชาเรียนมาก ฮองกง-จินใช้เวลาเรียน 697 ชม./ปี ไทยใช้เวลาเรียน 1,200 ชม./ปี และยังไม่จัดลำดับความสำคัญแก่วิชา ฮองกง-จินใช้เวลาเรียนคณิตศาสตร์ 267.6 นาที/สัปดาห์ ขณะที่ไทยใช้เวลาเรียนคณิตศาสตร์ 205.9 นาที/สัปดาห์ 4) ตัวแปรการให้การบ้านผู้เรียน ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อการเรียนรู้แต่กลับส่งผลทางลบ OECD (2016b) พบว่า เวลาในการทำการบ้านที่เพิ่มขึ้นหนึ่งชั่วโมงส่งผลให้คะแนนวิทยาศาสตร์ลดลง 1.5 คะแนน ผู้เรียนไทยใช้เวลาทำการบ้านเฉลี่ย 5.4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์สูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD คือ 3.2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ยิ่งไปกว่านั้น พ่อ-แม่ และตัวผู้เรียน ยังนิยมการเรียนพิเศษนอกเวลา ผู้เรียนจึงไม่มีเวลาจะย่อยทำความเข้าใจหรือทบทวนสิ่งที่เรียนมาจากโรงเรียน เวียดนามออกกฎระเบียบควบคุมการกวตริวิชาอย่างเข้มงวด (VeitNamNet Bridge, 2013) ยอมให้มีโรงเรียนสอนภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส และภาษาญี่ปุ่น เพราะชาติต้องการ (Ko H., 2016) เกาหลีใต้ใช้กฎหมายบังคับเวลาปิด-เปิดโรงเรียน โรงเรียนกวตริวิชาเล็กกิจการไปเองและปัจจุบันการกวตริวิชาเป็นสิ่งผิดกฎหมายในเกาหลี (Betchay, 2008) และ 5) ตัวแปรครูตีความความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีการงานที่ดี มีรายได้สูงในอนาคต และมีนัยทางสังคมที่ผู้เรียนจะไม่ก่อปัญหาทางสังคม ระบบการศึกษาที่ประสบความสำเร็จมีองค์ประกอบ คือ สร้างวิถีทางวัฒนธรรมที่สามารถดึงดูดคนคิดคนเก่งมาเป็นครู จัดให้มีการอบรมต่อเนื่อง ให้สถานะเท่าเทียมกับวิชาชีพอื่นที่ได้รับการยกย่องสูงในสังคม (Briggs, 2013) ระบบการศึกษาควรส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาชีพให้ครู มีใจแสดงออกถึงความไม่เชื่อมั่นว่า ครูมีความรู้พอที่จะสอนผู้เรียนหรือไม่ จะบันทึกข้อบกพร่องใจครู

ระบบการศึกษาที่ดีจะต้องเป็นอย่างไร เมื่อโรงเรียนมีหลากหลายรูปแบบ คำถามที่ว่า “ระบบโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพเป็นอย่างไร ?” เป็นคำถามที่มีมาอย่างต่อเนื่องหลายยุคหลายสมัย นักวิชาการศึกษาส่วนหนึ่งก็เชื่อว่า ความสำเร็จของโรงเรียนดูจากผลการประเมินของผู้เรียน ด้วยเหตุผลที่ว่า โรงเรียนมีจุดประสงค์เพื่อการศึกษาแก่ผู้เรียน ขณะเดียวกันอีกส่วนหนึ่งก็เห็นแย้งว่า ความสำเร็จของโรงเรียนควรจะดูจากการพัฒนาทักษะทางสังคมของผู้เรียน ดังนั้น ความสำเร็จของโรงเรียนจึงมีหลายองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ฟินแลนด์และเกาหลีใต้เป็นตัวอย่างของสองระบบการศึกษาที่มีความเป็นเลิศ แต่วิถีทางเดินไปสู่ความเป็นเลิศนั้นแตกต่างกัน ผู้เรียนฟินแลนด์เรียนสบายๆ ไม่กดดัน มีการบ้านน้อย มีเวลาเรียนต่อวันไม่มากและไม่มีความกดดันจากการสอบ ขณะที่ผู้เรียนเกาหลีใต้มีแรงกดดันสูง ต้องเรียนตลอดทั้งวันและน่าจะเรียนหนักกว่าผู้เรียนวัยเดียวกันทั่วโลก มีการสอบเป็นแรงผลักดัน ซึ่งมีบ่อยมากและผู้เรียนต้องทำคะแนนให้สูง แม้กระทั่งในผู้เรียนชั้นปฐมวัย แม้จะมีข้อกล่าวหาว่า การศึกษาเกาหลีใต้โหดเกินไป แต่ผู้เรียนก็แสดงให้เห็นว่าพวกเขาเป็นที่หนึ่งของโลก (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2562)

จากผลการประเมิน PISA 2018 ผู้เรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยทั้งสามด้าน (การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์) ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศสมาชิก OECD ดังแสดงในภาพที่ 1.2

ภาพที่ 1.2 ผลการประเมิน PISA 2018 ในระดับนานาชาติ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2562)

ในขณะที่ผลการประเมิน PISA 2018 ของประเทศไทย เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมิน PISA 2015 กับ PISA 2018 พบว่า ด้านการอ่านมีคะแนนลดลง ส่วนด้าน

คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์มีคะแนนเพิ่มขึ้น ซึ่งในการทดสอบทางสถิติถือว่า ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ไม่มีการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับรอบการประเมินที่ผ่านมา เมื่อวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของคะแนนตั้งแต่การประเมินรอบแรกจนถึงปัจจุบัน พบว่า ผลการประเมินด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของไทยไม่เปลี่ยนแปลง แต่ผลการประเมินด้านการอ่านมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ดังแสดงในภาพที่ 1.3

ภาพที่ 1.3 ผลการประเมิน PISA 2018 ของประเทศไทย (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2562)

ดัชนีชี้วัดคุณภาพด้านการศึกษาของประเทศเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะการแข่งขัน แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 กำหนดดัชนีคุณภาพการศึกษาไว้ชัดเจนว่า ในระดับชาติพิจารณาจากผลการจัดทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Testing) หรือ O-NET แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 ขึ้นไป ในระดับนานาชาติพิจารณาจากผลการประเมิน PISA ซึ่งในปี 2561 – 2564 ตั้งเป้าหมาย O-NET แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 ขึ้นไปไว้ที่ร้อยละ 50 และผลการประเมิน PISA ได้คะแนนระดับ 500 คะแนน ตามลำดับ โดยผู้บริหารการศึกษาสามารถใช้ผลประเมินทั้งระดับชาติและระดับนานาชาติเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเพื่อกำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษาและวางแผนการจัดการศึกษาของประเทศให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและเทียบเท่าระดับสากล อย่างไรก็ตาม การยกระดับคุณภาพการศึกษาควรเริ่มต้นในชั้นเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ ในการเรียนรู้ เป็นการปรับระบบความคิดของผู้เรียนในการจัดการความรู้ของตนเองที่มากกว่าการท่องจำ การสอบระดับชาติทำให้ผู้เรียนรู้ว่าตนเองอยู่ระดับใดและมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ คะแนนสอบ O-NET จะทำให้ทราบว่า ผู้เรียนได้คะแนนวิชาใดสูงสุดเพื่อแข่งขันกับตัวเอง เมื่อเทียบกับเพื่อนในระดับจังหวัด ภาค และ

ระดับประเทศอยู่ที่ระดับใด เพื่อนำไปใช้ในการประเมินและวางแผนการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ขณะที่ผลการประเมิน PISA เกิดจากปัจจัยและพื้นฐานสำคัญของประเทศต่างๆ ที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งมีความเป็นเอกเทศของแต่ละประเทศ คะแนน PISA ของประเทศไทยยังต้องพัฒนาในหลายด้าน เช่น การส่งเสริมเพิ่มชั่วโมงการอ่าน การพัฒนาครูที่มีสมรรถนะสูงในการสอน คุณภาพการศึกษาที่ดีสะท้อนจากครู จัดการศึกษาโดยไม่แยกสายการเรียนของผู้เรียน แต่ให้ผู้เรียนทุกกลุ่มเรียนร่วมกันเพื่อกระตุ้นการพัฒนาตนเองและสร้างสมรรถนะที่ดีขึ้นตามลำดับ แนวทางยกระดับคุณภาพการศึกษาควรมุ่งเน้นส่งเสริมการอ่านด้วยการคิดวิเคราะห์และตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านที่ผูกพันกับชีวิตประจำวันตั้งแต่วัยเด็ก

การทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐานจึงมีความสำคัญ เพราะจะเป็นการประเมินผู้เรียนและการปรับปรุงการเรียนการสอน การประกันคุณภาพการศึกษา การคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การเทียบเคียงคุณภาพระดับชาติและนานาชาติ ตลอดจนการเป็นส่วนหนึ่งของการจบการศึกษาตามหลักสูตร (สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์, 2557) เพื่อให้สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการจัดการเรียนรู้ในประเทศไทย การนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งทั้งในระดับผู้เรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา/จังหวัด และระดับชาติ จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) การพัฒนาผู้เรียน และ 3) การพัฒนาครู (ปนัดดา หัสปราบ, 2557) และเมื่อได้วิเคราะห์และสังเคราะห์กลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยศึกษาจากพหุกรณีศึกษาที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับดี พบว่า กลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมี 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน และ 3) ด้านการพัฒนาครู (อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล, 2556) ในขณะที่ผลการศึกษาสภาพการนำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ผู้บริหารมุ่งเน้นที่จะให้มีการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้นแต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของโรงเรียนและบุคลากร ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนค่อนข้างน้อย ด้านครูยังไม่ปรับวิธีการจัดการเรียนรู้ของตนเองให้สอดคล้องกับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านผู้เรียนพบว่า ผู้เรียนได้เรียนไม่เต็มที่อันเนื่องมาจากสถานการณ์ในพื้นที่ ประกอบกับผู้เรียนขาดประสบการณ์ในการทำข้อสอบตามแนวของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) จากการประเมินความต้องการจำเป็นในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สรุปได้ว่า ความต้องการจำเป็นที่สูงที่สุดคือผู้เรียนในโรงเรียนนำผลการสอบ O-NET มาใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตนเอง รองลงมา คือครูเขียนแผนการสอนโดยพิจารณาจากผลการสอบเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และผู้เรียนในโรงเรียนนำผลการสอบ O-NET มาใช้ในการวางแผนเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ตามลำดับ ในขณะที่ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีความต้องการจำเป็น

ที่สูงที่สุดคือ ปัจจัยด้านผู้เรียน รองลงมาคือ ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหารและปัจจัยด้านบริหารจัดการของโรงเรียน และปัจจัยด้านนโยบายทางการศึกษาของประเทศ ตามลำดับ

แม้ว่าการให้บริการประเมินผลทางการศึกษาและทดสอบทางการศึกษาในปัจจุบันจะมีความก้าวหน้ามาโดยตลอด แต่การพูดถึงคำสำคัญที่จะต้องประเมินและทดสอบ อาทิ คำว่า “การคิดวิเคราะห์” “มาตรฐาน” “การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง” และ “ความเป็นเลิศ” เป็นต้น คำสำคัญเหล่านี้มีความเป็นพลวัต (dynamic) กล่าวคือ มีการเปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยต่างๆ อยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ได้ระดับที่ดีกว่า ทั้งการคิดวิเคราะห์ดีกว่า มาตรฐานสูงกว่า การพัฒนาอย่างต่อเนื่องกว่าและความเป็นเลิศกว่า เป็นต้น โดยเฉพาะปัจจุบันสภาพการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นพื้นฐานมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก เกิดรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมุ่งเรียนรู้เฉพาะสิ่งที่เขายังขาด สถานศึกษาจึงต้องปรับการจัดการเรียนการสอนให้เป็นการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (personalize education) มากขึ้น โดยมุ่งเติมเต็มสิ่งที่ผู้เรียนยังขาด อันเป็นผลมาจากสังคมที่เปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสารที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เกิดแพลตฟอร์มการเรียนรู้ (learning platform) แบบใหม่ที่แตกต่างจากเดิมอย่างมาก แตกต่างจากเมื่อสิบปีที่ผ่านมาโดยสิ้นเชิง และในอีกสิบปีข้างหน้าก็จะยิ่งแตกต่าง ด้วยเหตุนี้รูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) (สทศ.) และการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จึงต้องมีความเป็นพลวัตด้วย เพื่อรองรับสภาพการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นพื้นฐานซึ่งจะต้องต่อเนื่องไปสู่การศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่จะมีการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอันใกล้ การบริหารการทดสอบของ สทศ. และการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยรูปแบบและแนวทางปัจจุบัน อาจจะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายของการมี คุณภาพ ในอนาคต ด้วยความท้าทายที่ผู้ดำเนินการประเมินผลทางการศึกษาและทดสอบทางการศึกษาจะต้องพิจารณาถึงในการพัฒนารูปแบบการบริหารการทดสอบของ สทศ. และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อาทิ ปัจจัยด้านนโยบายทางการศึกษาของประเทศ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านบริหารจัดการของโรงเรียน ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านผู้เรียน ในบริบทใหม่แห่งอนาคตจะเป็นไปตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ ครบถ้วนได้อย่างไร

ดังนั้นเพื่อให้เกิดรูปแบบการบริหารการทดสอบของ สทศ. และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ที่สามารถตอบคำถาม และความท้าทายข้างต้น ขณะเดียวกันให้มีความเป็นพลวัตที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการบริหารการทดสอบ และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จึงควรมีการสร้างภาพอนาคตของรูปแบบการบริหารการทดสอบของ สทศ. และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้เหมาะสมทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมีจุดมุ่งหมายในการสร้างแนวโน้มที่เป็นไปได้ที่พึงประสงค์เพื่อเรียบเรียงเป็นอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบของ สทศ. และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2563 – 2572) โดยใช้กระบวนการวิจัยอนาคต (futures research) ด้วยเทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) ที่เริ่มจากการกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informants) ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ (expert) ทั้งใน

กลุ่มของผู้มีอำนาจโดยตรง โดยอ้อม และผู้รู้ที่เป็นนักวิชาการ ซึ่งคัดเลือกมาตามเกณฑ์ที่คณะผู้วิจัยร่วมกันกำหนด ด้วยความตระหนักว่า การเปลี่ยนแปลงเป็นเรื่องธรรมชาติและดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง การคาดการณ์ถึงความเป็นไปได้ หรือความน่าจะเป็นถึงองค์ประกอบและกระบวนการเรียนรู้ในอนาคตจึงมีความสำคัญยิ่ง (จุมพล พูลภัทรชีวิน, 2551) โดยเฉพาะการวิจัยอนาคตจะให้ภาพทางเลือกต่างๆ ของแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในอีก 10 ปีข้างหน้าที่จะเป็นไปได้ เป็นการพิจารณา ทบทวนระดับความรู้เกี่ยวกับอนาคตที่เป็นไปได้ เพื่อเตรียมความพร้อมในการวางแผนการดำเนินการนำผลการ ทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในอีก 10 ปีข้างหน้า รองรับกับสถานการณ์ทั้งที่พึง ประสงค์และไม่พึงประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงเห็นว่า การวิจัยเชิงอนาคตมีความเหมาะสมกับ งานวิจัยนี้ เพราะเป็นการศึกษาและสำรวจอย่างเป็นระบบถึงแนวโน้มที่นำไปสู่ภาพทางเลือกในอนาคตต่อการ กำหนดรูปแบบการบริหารการทดสอบของ สทศ. และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อเป็นประโยชน์ทั้งในด้านวิชาการและการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ที่สามารถนำไป กำหนดเป็นนโยบายการบริหารการเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวอย่างสมดุล นำไปสู่การวางแผนการบริหาร จัดการเพื่อการเร่งให้แนวโน้มที่ดีที่สุดในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เกิดขึ้นให้ได้ ให้เร็วที่สุด ขณะเดียวกันก็เป็นการทำลายหรือสกัดกั้นแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์มิให้เกิดขึ้น ตลอด ทั้งยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารการทดสอบที่มีประสิทธิภาพ และการนำผลการทดสอบทาง การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อยืนยันถึงความสำเร็จในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพของ การศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำถามวิจัย

1. ปราบกฎการณ์และองค์ประกอบของแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นอย่างไร
2. แนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ควรจะเป็นอย่างไร มีการนำผลการทดสอบไปใช้ในทางการบริหาร/การจัดการทางการศึกษา อย่างไร มีการนำ ผลการทดสอบไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน อย่างไร มีการนำผลการทดสอบไปใช้ในการวัดและประเมิน ทางการศึกษา อย่างไร และมีการนำผลการทดสอบไปใช้ในการแนะแนวและการให้คำปรึกษา อย่างไร
3. รูปแบบการบริหารการทดสอบในทศวรรษหน้า ควรจะเป็นอย่างไร มีสภาพแวดล้อม เทคโนโลยี โครงสร้าง กระบวนการจัดการ และการตัดสินใจสั่งการ เป็นอย่างไร
4. ปัจจัย และเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบ และแนวทางการนำผล การทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ปรากฏการณ์และองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบ และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) โดยการศึกษาจากบทความวิจัยทั้งในและต่างประเทศ
2. เพื่อพัฒนาอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
3. เพื่อศึกษาปัจจัย และเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบ และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัยโดยแบ่งเป็น 4 ส่วน คือ ขอบเขตด้านตัวแปร ขอบเขตด้านเนื้อหาหรือประเด็นที่ศึกษา ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก และขอบเขตด้านระยะเวลาที่ศึกษา ดังนี้

- 1) ขอบเขตด้านตัวแปร

รูปแบบการบริหารการทดสอบของ สทศ. และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 – 2571)

- 2) ขอบเขตด้านเนื้อหาหรือประเด็นที่ศึกษา

ในการพัฒนาภาพอนาคตของรูปแบบการบริหารการทดสอบของ สทศ. และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ที่อ้างอิงตามมาตรฐานการศึกษาของชาติที่เป็น ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education, DOE) นั่นคือ เป็นคนดี มีคุณธรรม ยึดค่านิยมร่วมของสังคมเป็นฐานในการพัฒนาตนให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะ 3 ด้าน โดยเป็นคุณลักษณะขั้นต่ำ คือ ผู้เรียนรู้ เพื่อสร้างงานและคุณภาพชีวิตที่ดี ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อสังคมที่มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และพลเมืองที่เข้มแข็ง เพื่อสันติสุข โดยเชื่อมโยงแนวคิดการประเมินผลทางการศึกษา การทดสอบทางการศึกษา รูปแบบการบริหารการทดสอบ และการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญในการนำไปสู่ความสำเร็จในปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่มีองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ได้แก่ ครู หลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล โดยการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้ระเบียบวิธีวิจัยอนาคต ด้วยเทคนิค EDFR ที่มองการเปลี่ยนแปลงเป็นเรื่องธรรมชาติและดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการคาดการณ์ถึงความเป็นไปได้หรือความน่าจะเป็นถึงรูปแบบการบริหารการทดสอบของ สทศ. และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในอนาคตจึงมีความสำคัญยิ่ง

3) ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ที่ใช้ในการศึกษาพัฒนาอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบของ สทศ. และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า แบ่งออกเป็นสี่กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีอำนาจโดยตรงและโดยอ้อมในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการทดสอบทางการศึกษาและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานสนองต่อนโยบายเกี่ยวกับการทดสอบทางการศึกษาและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เป็นนักวิชาการเกี่ยวกับการทดสอบทางการศึกษาและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ 4) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ใช้ผลผลิตทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากผู้ให้ข้อมูลหลักข้างต้น ผู้วิจัยจะคัดเลือกแบบผ่านเกณฑ์คัดเข้า (inclusive) ตามเกณฑ์การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ (expert inclusion criteria) ที่กำหนดขึ้น และขอความร่วมมือมาเป็นตัวแทนของผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 21 คน โดยแบ่งเป็น กลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 1 และ 2 รวม จำนวน 8 คน และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 3 และ 4 รวมจำนวน 13 คน โดยคณะผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีอำนาจโดยตรงและโดยอ้อมในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการทดสอบทางการศึกษาและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน 3 คนโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

1.1 ผู้ดำรงตำแหน่งและมีบทบาท หน้าที่ ในการกำหนดนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งทางตรงและทางอ้อม

1.1.1 ผู้ที่กำลังดำรงตำแหน่งเช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่ดูแลการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นต้น

1.1.2 ผู้ที่มีโอกาสจะดำรงตำแหน่งเช่น รองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นต้น

1.2 ผู้มีประสบการณ์การทำงานในด้านการกำหนดนโยบายทางการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่ดูแลการศึกษาขั้นพื้นฐาน อดีตเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นต้น

2) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานสนองต่อนโยบายเกี่ยวกับการทดสอบทางการศึกษาและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน 5 คนโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

2.1 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานในด้านการดำเนินงานสนองต่อนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น อดีตเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อดีตรองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นต้น

2.2 เป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่ในการดำเนินงานสนองตอบนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ผู้อำนวยการเขตฯ ผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นต้น

3) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เป็นนักวิชาการเกี่ยวกับการทดสอบทางการศึกษาและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน 8 คนโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

3.1 เป็นนักวิชาการที่อยู่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาเอก หรือมีตำแหน่งวิทยฐานะระดับ ค.ศ. 4 ขึ้นไป จำนวน 4 คน

3.2 เป็นนักวิชาการที่เขียนตำรา บทความวิชาการ/วิจัย เกี่ยวกับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งทางตรงและทางอ้อมจำนวนไม่น้อยกว่า 5 เรื่องในรอบ 10 ปีจำนวน 4 คน

4) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ใช้ผลผลิตทางการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 5 คนโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

4.1 เป็นผู้บริหารหรือมีประสบการณ์ในหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนระดับ อธิบดี รองอธิบดี CEO ประธานสภาหอการค้า ประธานสภาอุตสาหกรรม เป็นต้นจำนวน 2 คน

4.2 เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยทั้งรัฐและเอกชน ที่รับผิดชอบการคัดเลือกผู้เรียนเข้ามหาวิทยาลัยจำนวน 3 คน

โดยมีขั้นตอนการคัดเลือกแบบผ่านเกณฑ์คัดเลือก ดังนี้

1. ประชุมปรึกษากับที่ปรึกษาและคณะนักวิจัย พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ

2. ติดต่อผู้เชี่ยวชาญตามที่ที่ประชุมที่ปรึกษาและคณะนักวิจัยพิจารณาความเหมาะสมไว้แล้วเพื่อขอความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งนี้ โดยออกหนังสือเป็นทางการและการติดต่อด้วยตนเอง

4) ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ศึกษา

เนื่องด้วยการวิจัยนี้เป็นการพัฒนาอนาคตภาพ ผู้วิจัยจึงกำหนดขอบเขตระยะเวลาเพื่อครอบคลุมการศึกษาวิจัยนี้ไว้เป็นเวลา 10 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 – 2571 โดยใช้เวลาดำเนินการวิจัย 6 เดือน (สิงหาคม 2562 – มกราคม 2563) เพื่อศึกษาและพัฒนาอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบของ สทศ. และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารการทดสอบ (the testing management) หมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันของบุคลากร สทศ. ที่มีการประสานงานกันบนหลักการที่ชัดเจน เพื่อวัตถุประสงค์ในการนำชุดของข้อคำถามที่สร้างขึ้นอย่างเป็นกระบวนการและมีระบบ ทั้งด้านระบบเนื้อหา วิธีการดำเนินการสอบ และระบบในการให้คะแนน ไปตรวจสอบตัวอย่างของคุณลักษณะที่ต้องการวัด ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยใช้งบประมาณ อุปกรณ์ วิธีการและการบริหาร

แนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (an approach of using the educational testing for the student quality development) หมายถึงแนวคิด เทคนิควิธีการ กระบวนการ ตลอดจนผลผลิตและผลลัพธ์ของสถานศึกษาที่นำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การนำผลการทดสอบไปใช้ในทางการบริหาร/การจัดการทางการศึกษา 2) การนำผลการทดสอบไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน 3) การนำผลการทดสอบไปใช้ในการวัดและประเมินทางการศึกษาและ 4) การนำผลการทดสอบไปใช้ในการแนะแนวและการให้คำปรึกษา

ในทศวรรษหน้า (the next decade) หมายถึง ช่วงเวลาดังแต่ปี พ.ศ. 2562 – 2571

อนาคตภาพของแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
ในทศวรรษหน้า (the scenario of an approach of using the educational testing for the student quality development) หมายถึงภาพที่เกิดจากการเรียบเรียงแนวโน้มที่เป็นไปได้ ซึ่งได้มาจากการศึกษาอย่างมีแบบแผนและเป็นระบบเกี่ยวกับทางเลือกในอนาคต โดยมองถึงเหตุการณ์หรือพฤติกรรมต่างๆ ของแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ที่คาดว่าจะเป็นไปได้ หรือน่าจะเป็นไปได้ในอนาคต รวมถึงปฏิสัมพันธ์และผลกระทบในระหว่างเหตุการณ์หรือพฤติกรรมต่างๆ ที่น่าจะเกิดขึ้น

อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบ (the scenario of the testing management model) หมายถึงภาพที่เกิดจากการเรียบเรียงแนวโน้มที่เป็นไปได้ ซึ่งได้มาจากการศึกษาอย่างมีแบบแผนและเป็นระบบเกี่ยวกับทางเลือกในอนาคต โดยมองถึงเหตุการณ์หรือพฤติกรรมต่างๆ ของรูปแบบการบริหารการทดสอบทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ที่คาดว่าจะเป็นไปได้ หรือน่าจะเป็นไปได้ในอนาคต รวมถึงปฏิสัมพันธ์และผลกระทบในระหว่างเหตุการณ์หรือพฤติกรรมต่างๆ ที่น่าจะเกิดขึ้น

การวิจัยอนาคตแบบ EDFR หมายถึง การวิจัยอนาคตด้วยวิธีการสำรวจ ศึกษา แนวโน้มที่เป็นไปได้ ทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เพื่อหาแนวทางทำให้แนวโน้มที่พึงประสงค์เกิดขึ้นและป้องกันแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์ให้หมดไป หรือจะมีแนวทางเผชิญกับแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์นั้นได้อย่างไร โดยผสมระหว่างเทคนิคการวิจัยชาติพันธุ์วรรณา ด้วยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นแหล่งข้อมูลการวิจัยและเทคนิคการทำนายแบบ Delphi ด้วยการให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนทำการคาดเดาเหตุการณ์ผ่านแบบสอบถาม

ผู้เชี่ยวชาญ (expert) หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีอำนาจโดยตรงและโดยอ้อมในการกำหนดนโยบาย ที่มีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานสนองตอบนโยบาย และที่เป็นนักวิชาการเกี่ยวกับ โดยผู้วิจัยคัดเลือกแบบผ่านเกณฑ์คัดเข้าตามเกณฑ์การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญที่กำหนดขึ้น และขอความร่วมมือมาเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ปรากฏการณ์และองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบของ สทศ. และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยการศึกษาจากบทความวิจัยทั้งในและต่างประเทศเพื่อพัฒนาอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบของ สทศ. และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าและเพื่อตรวจสอบ ประเมิน ศึกษาปัจจัย และเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบของ สทศ. และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ใน 3 ระดับ คือ เชิงนโยบาย เชิงวิชาการ และเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

1) เชิงนโยบาย องค์ความรู้ที่ได้สามารถนำไปเป็นส่วนหนึ่งของการกำหนดยุทธศาสตร์ ทิศทาง เป้าหมาย รูปแบบการบริหารการทดสอบของ สทศ. ตลอดจนแนวทางในการปฏิบัติเพื่อการประเมินผลทางการศึกษาและทดสอบทางการศึกษาและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2) เชิงวิชาการ การวิจัยครั้งนี้ได้รูปแบบขององค์ประกอบและตัวแปรต่างๆ ของการบริหารการทดสอบของ สทศ. และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในอีก 10 ปีข้างหน้า นอกจากนี้ยังทราบปัจจัย และเงื่อนไขของรูปแบบการบริหารการทดสอบของ สทศ. และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในอีก 10 ปีข้างหน้า

3) เชิงปฏิบัติการ ผลจากการวิจัยทำให้ทราบสภาพและสาเหตุของปัญหา และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารการทดสอบของ สทศ. และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ได้มีโอกาสเรียนรู้ ร่วมคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ถึงองค์ประกอบและความเชื่อมโยงถึงองค์ประกอบเหล่านั้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ปรากฏการณ์และองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยการศึกษาจากบทความวิจัยทั้งในและต่างประเทศ นำไปสู่การพัฒนานาฏภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า และเพื่อศึกษาปัจจัย และเงื่อนไขของนาฏภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบ และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า โดยมีการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 6 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา ตอนที่ 2 สถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการบริหารการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและหลักในการพัฒนารูปแบบ ตอนที่ 5 แนวคิดการวิจัยอนาคต ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และตอนที่ 7 กรอบการวิจัยรายละเอียดของแต่ละตอนมี ดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการเติบโตทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ ทักษะการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน เช่นการอ่านและการเขียนเพิ่มรายได้ของบุคคลมากถึง 10% ทำหน้าที่เป็นอาวุธที่สมบูรณ์แบบที่ยกบุคคลให้มีอิสระซึ่งจะช่วยขจัดความยากจนและความหิวโหย ประเทศต่าง ๆ ของโลกประกาศว่าเป็นสิทธิของทุกคนที่จะได้รับการศึกษาโดยการพูดผ่านปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ตั้งแต่นั้นมาหลายองค์กรได้พยายามส่งเสริมการศึกษาผ่านการใช้กลยุทธ์และนโยบายการศึกษาใหม่ องค์กรเหล่านี้รวมถึง; องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) อนุสัญญาต่อต้านการเลือกปฏิบัติในการศึกษา พ.ศ. 2503, กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม พ.ศ. 2509 และอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ พ.ศ. 2524 นโยบายการศึกษาเพื่อทุกคน (Education for All: EFA) ได้เปิดตัวในการประชุมระดับโลกในปี พ.ศ. 2533 ซึ่งเป็นพันธสัญญาสากลที่ให้การศึกษาระดับขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพสำหรับเด็กเยาวชนและผู้ใหญ่ทุกคน Education for All Goals ก่อตั้งขึ้นที่จอมเทียน พัทยา (ประเทศไทย) ในปี พ.ศ. 2533 โดยมีรัฐบาลมากกว่า 150 ประเทศที่ประกาศใช้นโยบายการศึกษาเพื่อทุกด้านของโลกและมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนสิทธิการศึกษาที่เป็นสากลโดยการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพฟรี และได้รับการยืนยันอีกครั้งใน 10 ปีต่อมา ในปี พ.ศ. 2543 World Education Forum ในดาการ์ (เซเนกัล) ซึ่งต่อไปนี้จะการศึกษาเพื่อเป้าหมายทั้งหมดถูกนำมาใช้เพื่อนำมาใช้ในปี พ.ศ. 2558; 1) การยกระดับคุณภาพต้องรู้จุดอ่อน-จุดแข็ง 2) การบรรลุความเท่าเทียมทางเพศในปี พ.ศ. 2548 และความเท่าเทียมกันภายในปี พ.ศ. 2558 3) การเข้าถึงระดับประถมศึกษาฟรีคุณภาพและภาคบังคับสำหรับทุกคน 4) การ

เพิ่มความรู้ผู้ใหญ่ 50% 5) การส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับเด็กและผู้ใหญ่ และ 6) เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทุกด้าน

คุณภาพการศึกษาถือเป็นหัวใจของนโยบายการศึกษาเพื่อทุกคน คุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณค่าของการศึกษา (โดยอ้างอิงจาก input ของการศึกษา กระบวนการเรียนการสอนและผลผลิต/ผลลัพธ์) ปฏิญญาจอมเทียนในปี พ.ศ. 2533 และโดยเฉพาะอย่างยิ่งกรอบการดาคารสำหรับการดำเนินการในปี พ.ศ. 2543 ได้รับการยอมรับว่า นโยบายการศึกษาเพื่อทุกคนไม่สามารถทำได้สำเร็จถ้าไม่มีการปรับปรุงคุณภาพเป้าหมายส่วนใหญ่ เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพของการศึกษาปฐมวัย การพัฒนาการรู้ (literacy) สำหรับผู้ใหญ่ และโปรแกรมทักษะชีวิต ได้รับผลกระทบจากคุณภาพของเนื้อหาการศึกษาและคุณภาพของนักการศึกษาเอง รัฐบาลทั่วโลกมีส่วนร่วมอย่างมากในการศึกษาของพลเมืองตนเอง มีการใช้ทรัพยากรจำนวนมากและลงทุนทางด้านการศึกษาทุกปีเพื่อปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ อย่างไรก็ตามมาตรฐานและคุณภาพการศึกษายังไม่เป็นไปตามศักยภาพของประเทศส่วนใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศกำลังพัฒนา Haddad, W. D., and Demsky, T. (1995) กล่าวว่ากระบวนการวางแผนนโยบายการศึกษา กรอบการประยุกต์และคู่มือกรอบการทำงานของธนาคารโลก พ.ศ. 2548 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ “นโยบายการศึกษาเพื่อทุกคน: ความจำเป็นด้านคุณภาพของรายงานการติดตามนโยบายการศึกษาเพื่อทุกคนทั่วโลก” วิธีนี้จะช่วยในการวิเคราะห์คุณภาพการศึกษาเชิงประจักษ์อย่างครอบคลุม ประกอบด้วย

1.1 คำจำกัดความและขอบเขตนโยบาย

นโยบายการศึกษาถูกมองว่าเป็นโปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการศึกษาเพื่อทุกคน โดยมุ่งเน้นเฉพาะด้านคุณภาพของนโยบาย (Haddad, W. D., and Demsky, T., 2005) คุณภาพการศึกษาเป็นแนวคิดที่กว้างขวางและไม่มีคำนิยามเดี่ยวๆ ที่สามารถอธิบายความหมายที่แท้จริงของคุณภาพเนื่องจากความมีลักษณะที่ซับซ้อนของคุณภาพการศึกษา คำต่างๆ เช่น ความมีประสิทธิภาพ ความเสมอภาค ประสิทธิภาพ และคุณภาพ มักถูกนำมาใช้ในความหมายแทนกัน (Adams, D., 1993) คำจำกัดความของคุณภาพควรมีความยืดหยุ่นสำหรับการเปลี่ยนแปลงเพื่อรับมือกับวิวัฒนาการการศึกษาและความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากคุณภาพได้รับอิทธิพลจากปัจจัยการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เช่น การเมือง วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ รายงานการติดตามนโยบายการศึกษาเพื่อทุกคนของโลก พ.ศ. 2548 ใช้หลักการสองข้อในการกำหนดคุณภาพการศึกษา

1) การตระหนักว่า การพัฒนาความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน เป็นวัตถุประสงค์หลักของการศึกษาเพื่อทุกคน

2) การเน้นบทบาทของการศึกษาในการส่งเสริมคุณค่าและทัศนคติของผู้เรียนและการรักษาไว้ซึ่งการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และอารมณ์ของผู้เรียน

ความสนใจหลักของรายงานความจำเป็นเรื่องคุณภาพปี พ.ศ. 2548 เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาและความก้าวหน้าในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาในรอบพันปี (Millennium Development Goals: MDGs) เพื่อเอาชนะความยากจน เกิดประโยชน์ในการลดการแพร่กระจายของเอชไอวี/เอดส์และเพื่อให้การศึกษาขั้นประถมศึกษาในระดับสากล คุณภาพการศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับ

คุณลักษณะด้านคุณภาพการศึกษา โดยรับรองความเป็นเลิศในความก้าวหน้าด้านการศึกษา ปัจจุบันเข้า และผลผลิตโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการรู้ การคำนวณ และทักษะชีวิตที่จำเป็น

1.2 การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน

การเปลี่ยนแปลงนโยบาย มักจะตอบสนองต่อปัญหาหรือความผิดปกติในแต่ละภาค ในกรณีนี้เป็นการมุ่งเน้นไปที่คุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดของการศึกษาเพื่อทุกคน นอกเหนือจากการวิเคราะห์การศึกษาเพื่อทุกคน การวิเคราะห์นโยบายควรทบทวนหลายแง่มุมที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจและการนำไปใช้ของภาคการศึกษา

การศึกษาที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย ผู้เรียน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เนื้อหากระบวนการและผลลัพธ์ รายงานการติดตามผลทั่วโลกของการศึกษาเพื่อทุกคน พ.ศ. 2548 ได้นำกรอบการทำงานซึ่งประกอบด้วยปัจจัยสำคัญห้าประการ ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาและมีอิทธิพลต่อกระบวนการหลักของการเรียนการสอน ทำให้เข้าใจระบบการศึกษาที่ซับซ้อนได้ดียิ่งขึ้น มิติเหล่านี้มีการพึ่งพาซึ่งกันและกันและมีอิทธิพลต่อกันและกันในรูปแบบที่ไม่ได้คาดการณ์ การมุ่งเน้นที่การโต้ตอบสามารถช่วยจัดทำแผนที่ที่ครอบคลุมเพื่อความเข้าใจ การติดตามผล และการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

1.3 ผู้เรียนที่มีคุณภาพ

ผู้เรียนจะถูกมองว่าเป็นแกนหลัก ในขณะที่กำหนดนโยบายการศึกษาด้วยความพยายามเพื่อให้มั่นใจในคุณภาพ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า “คุณภาพของการเรียนรู้ คือ หัวใจของนโยบายการศึกษาเพื่อทุกคน” ว่ากันว่า ความรู้ ความสนใจ ความสามารถ และสภาพ (เพศ เชื้อชาติ วัฒนธรรม ภาษา ศาสนา สถานะทางสังคม และการย้ายถิ่น) ควรนำมาพิจารณาเมื่อมีการกำหนดกลยุทธ์บางอย่างเพื่อปรับปรุงปัจจัยคุณภาพการศึกษาของนักเรียน ดังนี้

1.3.1 สุขภาพและโภชนาการที่ดีของนักเรียนและการสนับสนุนการเรียนรู้จากครอบครัว

สุขภาพกายและสุขภาพจิตส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทางปัญญาและผลการเรียนของนักเรียนโดยเฉพาะในวัยเด็ก ขณะเดียวกันภูมิหลังและระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญต่อคุณภาพการศึกษาของนักเรียน โดยเฉพาะด้านการเงิน รายได้ของผู้ปกครองและสภาพทางสังคมมีผลอย่างมากต่อการตัดสินใจลงทะเบียนกับโรงเรียนของนักเรียน โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา (Carron, G., and Chau, T. N. (1996) ในทางวิชาการ Williams, J. H., and Cummings, W. K. (2005) เปิดเผยว่านักเรียนที่ผู้ปกครองจบการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมจะมีคะแนนต่ำกว่าถึงสามเท่าเมื่อเทียบกับนักเรียนที่มีผู้ปกครองจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จึงมีการให้ความสำคัญกับความพยายามที่จะยกระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนให้ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา โดยในประเทศศรีลังกา ได้เกิดหลักสูตรระยะเวลาแปดสัปดาห์ เพื่อเสริมทักษะการรู้ให้กับคุณแม่ทั้งหลายที่ไม่ได้เรียนหนังสือและมีรายได้น้อย ซึ่งมีผลในเชิงบวกต่อผลการศึกษาของบุตรหลาน

1.3.2 การเข้าเรียนสม่ำเสมอเพื่อการเรียนรู้

การเข้าชั้นเรียนปกติและการเปิดรับข่าวสารอย่างต่อเนื่องมีผลต่อระดับความสำเร็จของนักเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยจำนวนมาก การศึกษาตามหมู่บ้านที่เกิดขึ้นในประเทศมาลาวียืนยันได้ว่านักเรียนที่มีอัตราการเข้าเรียนสูงกว่าจะประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ที่สูงกว่าด้วย

1.3.3 ประสบการณ์การพัฒนาด้านจิตใจของเด็กปฐมวัย

การได้รับประสบการณ์และมีปฏิสัมพันธ์ในวัยเด็กส่งผลทางบวกต่อการพัฒนาทางความคิดและด้านจิตสังคมของพวกเขา ได้แสดงให้เห็นว่า การผ่านประสบการณ์จากสถานรับเลี้ยงเด็กของเด็kpฐมวัยผนวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในระดับสูงนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพที่สูงขึ้นของนักเรียนในการศึกษาระดับประถมศึกษา

1.4 สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมีอิทธิพลอย่างมากต่อคุณภาพของการเรียนรู้ ซึ่งจะเกิดขึ้นจากองค์ประกอบต่างๆ คือ องค์ประกอบทางกายภาพ องค์ประกอบทางจิตวิทยาสังคม และองค์ประกอบเกี่ยวกับการให้บริการผู้เรียน

1.4.1 ขนาดของชั้นเรียน

ในประเทศกำลังพัฒนาจะพบว่า การเข้าถึงการศึกษาของนักเรียนและการลงทะเบียนเข้าเรียนในการศึกษาระดับประถมศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างมาก ซึ่งถือว่าเป็นความสำเร็จตามเป้าหมายของนโยบายการศึกษาเพื่อทุกคน ส่งผลให้เกิดการขยายขนาดของชั้นเรียนเพื่อรองรับนักเรียนให้มากที่สุด จากการสำรวจของ องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ หรือ ยูนิเซฟ (United Nations Children's Fund - UNICEF) และ องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ ยูเนสโก (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization – UNESCO) ซึ่งดำเนินการในปี พ.ศ. 2538 ระบุว่าขนาดของชั้นเรียนมีตั้งแต่ประมาณ 30 คน ในชนบทและในเมืองของประเทศภูฏาน ประเทศมาดากัสการ์ และ สาธารณรัฐมัลดีฟส์ ประมาณ 73 ในชนบทของประเทศเนปาล และ 118 ในแถบอิกเวทอเรียลกินี (Postlethwaite, N., 1998) ถึงแม้ว่า มีการศึกษาวิจัยบางเรื่องที่มีข้อค้นพบว่า ขนาดของชั้นเรียนส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน อย่างไรก็ตาม ผลลัพธ์ของการศึกษาวิจัยดังกล่าวก็ยังไม่มีความสอดคล้องกัน

1.4.2 คุณภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกของโรงเรียน

คุณภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกของโรงเรียนส่งผลกระทบทางอ้อมต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ ในละตินอเมริกา การศึกษาเกี่ยวกับการคัดเลือกนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 4 จำนวน 50,000 ราย ผลการศึกษา พบว่า อัตราการทวนซ้ำและระดับความสำเร็จของนักเรียนที่เรียนในห้องเรียนที่มีอุปกรณ์ในชั้นเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนไม่พร้อมจะต่ำกว่าโรงเรียนที่มีอุปกรณ์ในชั้นเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนครบครัน Willms, J. D. (2002)

1.4.3 สภาพแวดล้อมที่สงบสุข ปลอดภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนเพศหญิง

สิ่งสำคัญของสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ คือ บรรยากาศภายในโรงเรียนและห้องเรียนไม่มีการเลือกปฏิบัติ เพศและความเสมอภาคทางเชื้อชาติตลอดถึงคุณลักษณะอื่นๆ ที่แตกต่างกัน

ทำให้ต้องปรับปรุงสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนเพศหญิง นักเรียนทุกคน ทุกกลุ่มความแตกต่าง เพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริงของแต่ละคน

1.4.4 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างพื้นฐานของโรงเรียนและมีคุณภาพอื่น ๆ

ที่ตั้งและเงื่อนไขของโรงเรียนเกี่ยวกับคุณภาพของอาคารรวมถึงการบำรุงรักษาและความพร้อมของอุปกรณ์พื้นฐาน เช่น เฟอร์นิเจอร์ หนังสือเรียน ห้องน้ำ และแหล่งน้ำสะอาด ที่นี่ นักเรียนไม่ต้องออกจากพื้นที่การเรียนรู้ เพื่อแสวงหาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เป็นความต้องการหลักของแต่ละคน เพื่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพของกระบวนการเรียนการสอน การเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของนักเรียน

1.4.5 สภาพแวดล้อมแบบรวม

การลดการเลือกปฏิบัติทุกประเภท เช่น เพศ เชื้อชาติ สังคม และการเลือกปฏิบัติทางเศรษฐกิจเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการยกระดับคุณภาพการศึกษา ช่องว่างสำคัญที่พบระหว่างนโยบายรวมสำหรับนักเรียนที่มีความพิการหรือความต้องการพิเศษ การปรับโครงสร้างสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องมีความจำเป็นต่อการปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน โดยไม่คำนึงถึงความสามารถหรือภูมิหลังของนักเรียน

1.4.6 พฤติกรรมของครูที่ส่งผลต่อความปลอดภัย

พฤติกรรมของครูมีผลอย่างมากต่อสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของนักเรียน การเรียนรู้จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ เมื่อความต้องการขั้นพื้นฐานในการเอาชีวิตรอดและการป้องกันตนเองถูกคุกคาม เช่นเดียวกับในประเทศเอธิโอเปีย อัตราการถอนตัวของนักเรียนเพิ่มขึ้นเนื่องจากกลัวการล่วงละเมิดของครู ความรุนแรงและการขาดวินัย (Verwimp, P., 1999)

1.4.7 การให้บริการการศึกษา

สาเหตุหลักของการขาดเรียนของนักเรียน คือ ความเจ็บป่วย (Carron, G., and Chau, T. N., 1996) การปรับปรุงโปรแกรมด้านสุขภาพของโรงเรียน การปรับปรุงโปรแกรมด้านสุขภาพของโรงเรียน การแก้ปัญหาด้านสุขภาพและโภชนาการได้ถูกนำไปใช้เพื่อลดการขาดเรียนของนักเรียน เหล่านี้ส่งผลเชิงบวกต่อสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่มีคุณภาพ

1.4.8 นโยบายด้านวินัยของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ

การกำหนดกฎในห้องเรียนและนโยบายโรงเรียนที่ได้รับความเห็นชอบในหมู่นักเรียน ครู และผู้บริหาร เป็นสิ่งที่จำเป็น เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบวินัยและการเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงบวกโดยรวม (Craig, H. J., Kraft, R. J., and du Plessis, J., 1998)

1.5 เนื้อหาที่มีคุณภาพ

1.5.1 ทักษะชีวิต

UNICEF กำหนดทักษะชีวิตเป็นทักษะทางจิตสังคมและทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ใช้ในการปฏิสัมพันธ์ทุกวัน ไม่ได้เน้นเฉพาะทักษะในการทำงานหรือทักษะการหารายได้ หลักสูตรทักษะชีวิตมักเน้นไปที่ทัศนคติของนักเรียน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและค่านิยม นอกจากนี้ยังรวมอยู่ในระบบการสอนในรูปแบบต่างๆ ในประเทศวันดาได้ให้การสอนเป็นส่วนหนึ่งของความร่วมมือและการสื่อสาร พร้อมการแก้ไขข้อขัดแย้งและการตระหนักรู้ในตนเอง อย่างไรก็ตาม รวมอยู่ในหลักสูตรข้อมูลเอชไอวี/เอดส์ในประเทศซิมบับเว

1.5.2 โครงสร้างหลักสูตรที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางโดยไม่เลือกปฏิบัติมีหลายประเด็นที่ได้รับการพิจารณาสำหรับการจัดทำหลักสูตรที่มีเนื้อหาครอบคลุมความรู้ที่สำคัญและความแตกต่างของแต่ละบุคคล นอกจากนี้โครงสร้างหลักสูตรควรมีความอ่อนไหวต่อเพศของผู้เรียนและครอบคลุมผู้เรียนที่มีความสามารถและภูมิหลังที่ต่างกัน ตอบสนองต่อปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น เอชไอวี/เอดส์และการแก้ไขข้อขัดแย้งระดับชั้นเรียนอย่างเหมาะสม

1.5.3 ทักษะการรู้เป็นหนึ่งในเป้าหมายหลักของการศึกษา คือ การรู้อย่างชำนาญซึ่งเป็นความสามารถขั้นพื้นฐานในการอ่านและการเขียน

1.5.4 การคำนวณตัวเลขนั้นครอบคลุมขอบเขตของชุดทักษะที่กว้าง ตั้งแต่ทักษะพีชคณิต คณิตศาสตร์ขั้นพื้นฐานและทักษะการใช้เหตุผลเชิงตรรกะไปจนถึงคณิตศาสตร์ขั้นสูงและทักษะการสื่อสารเชิงตีความ หรือที่เรียกว่า "การรู้เชิงปริมาณ" และรวมอยู่ในวิชาส่วนใหญ่ของหลักสูตรรวมถึงวิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และสังคมศึกษา นอกจากนี้ยังช่วยปรับปรุงการมีส่วนร่วมในงาน ในชีวิต เช่น ทำความเข้าใจสถานการณ์ทางการเงิน ชุมชนที่มีประสิทธิภาพและผลงานของประเทศ

1.5.5 ความเป็นเอกลักษณ์ของเนื้อหาท้องถิ่นและระดับชาติ มีการกล่าวกันว่า คุณค่าของท้องถิ่นและระดับชาติของทุกภูมิภาคจะรวมอยู่ในหลักสูตรการเรียน โดยเนื้อหาประกอบด้วย วิชากลาง เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะชีวิต ความรู้และสังคมศึกษา ซึ่งโดยปกติจะมีการปรับมาตรฐานวิชาเหล่านี้ให้มีความแตกต่างกันในแต่ละเพื่อให้น้อยที่สุด เพื่อรับประกันคุณภาพการศึกษาที่เท่าเทียมกัน

1.6 กระบวนการคุณภาพ

เมื่อเร็วๆ นี้ กระบวนการทางการศึกษา ครูและผู้บริหารการศึกษา ได้รับความสนใจเป็นพิเศษ เพื่อให้แน่ใจว่ากระบวนการทางการศึกษามีคุณภาพ

1.6.1 ความสามารถของครูและประสิทธิภาพของโรงเรียน

คุณภาพของโรงเรียนและคุณภาพการสอนของครูแต่ละคนนั้นสูงขึ้นในโรงเรียนที่มีความสามารถ (และเต็มใจ) ที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยใช้เวลาที่มีอยู่ของครูและนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (Verwimp, P., 1999) การมีครูอยู่ในห้องเรียนเป็นการช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาได้ด้วยการที่ครูยังต้องเผชิญกับอุปสรรคต่างๆ ที่ยากลำบาก ในประเทศด้อยพัฒนา นำไปสู่การขาดงานของครู เช่น ปัญหาการขนส่ง ปัญหาที่อยู่อาศัยหรือการต้องทำงานสองงานขึ้นไป จากการศึกษาประเทศอินเดีย ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศกานา ประเทศไนจีเรีย ประเทศแซมเบีย และประเทศเลบานอน แสดงให้เห็นว่า ครูขาดงานสูงถึง 25-30% ของเวลางานหรือทำงานเพียงไม่กี่ชั่วโมง ในช่วงที่ครูไม่อยู่ นักเรียนก็จะถูกทิ้งให้อยู่ตามลำพังหรือเข้าร่วมเรียนกับครูคนอื่น ซึ่งถูกขอให้มาสอนแทนครูที่ไม่ได้มาสอน

1.6.2 กลไกการสะท้อนกลับของครู

ครูที่ดีเป็นกุญแจสำคัญสำหรับคุณภาพการศึกษาและการปฏิรูปการศึกษา ครูที่มีทักษะระดับสูง จะไม่ได้ชำนาญเพียงการสอนเท่านั้น แต่จะมีความสามารถในการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ด้วย นำเสียดายที่ครูส่วนใหญ่ในประเทศกำลังพัฒนาพึ่งพาเทคนิคการสอนแบบดั้งเดิมที่เน้นการท่องจำมากกว่าการพัฒนาทักษะการคิด

1.6.3 การเรียนรู้อย่างมืออาชีพสำหรับครู

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนได้รับอิทธิพลโดยตรงจากคำสั่งของครู โดยเฉพาะในช่วงปีแรกๆ ดังนั้นคุณภาพของครู โดยเฉพาะคุณสมบัติของครูในด้านระดับการศึกษา ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอบรม ส่งผลให้คุณภาพการศึกษาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทั่วโลก ซึ่งก็ส่งผลในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาด้วยเช่นกัน

1.6.4 การสนับสนุนอย่างต่อเนื่องสำหรับการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

ควรปรับปรุงแบบการสอนแบบดั้งเดิมเป็นการสอนแบบใหม่ เพื่อให้แน่ใจว่า การศึกษามีคุณภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงทัศนคติของนักเรียน ความเชื่อ ทักษะการเรียนรู้ และการขยายระดับความรู้

1.6.5 การพัฒนาด้านอาชีพอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาวิชาชีพและโปรแกรมการฝึกอบรมครูอย่างต่อเนื่อง สามารถทำได้จริงและมีผลกระทบโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างชัดเจน นอกจากนี้ครูควรได้ทำกิจกรรมในลักษณะการสนทนากับเพื่อนร่วมงาน การสะท้อนคิด สะท้อนย้อนมองตัวเอง การรับฟังการสะท้อนจากเพื่อนครู การเขียนบันทึก การเข้าร่วมสังเกตการสอนโดยเพื่อนร่วมงานและผู้เชี่ยวชาญ จะช่วยเพิ่มความรู้และทักษะให้กับครู โครงการปรับปรุงโรงเรียน Mombasa ในประเทศเคนยาเปิดเผยว่า ครูที่เข้าร่วมการฝึกอบรมนอกสถานที่และการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการมีความสามารถในการใช้เทคนิคการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

2.6.6 ความเชื่อของครูที่นักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้

ความสำเร็จของนักเรียนควรเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรกของโรงเรียนเพื่อให้มั่นใจในคุณภาพการศึกษา ความคาดหวังในการปฏิบัติงานของนักเรียนในระดับต่ำ มีอยู่ในระบบการศึกษาในประเทศกำลังพัฒนาหลายแห่ง แทนที่จะกำหนดมาตรฐานที่สูงแล้วค่อยสนับสนุน ผลักดันให้นักเรียนไปถึงมาตรฐานนั้น

สำหรับประเทศไทยมีมาตรฐานการศึกษาที่เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งและเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแลและการตรวจสอบการประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 4 บัญญัติว่ามาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งและเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแลการตรวจสอบการประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา

มาตรฐานคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยประกาศของกระทรวงศึกษาธิการเรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประกาศใช้เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554 ลงนามโดย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในขณะนั้น ได้ปรับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เหมาะสมสอดคล้องกันเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งมี 15 มาตรฐาน โดยแบ่งเป็น 5 ด้านได้แก่

1. มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนมาตรฐานที่ 1-6 จำนวน 6 มาตรฐาน
2. มาตรฐานด้านการจัดการศึกษามาตรฐานที่ 7-12 จำนวน 6 มาตรฐาน
3. มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้มาตรฐานที่ 13 จำนวน 1 มาตรฐาน
4. มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษามาตรฐานที่ 14 จำนวน 1 มาตรฐาน
5. มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริมมาตรฐานที่ 15 จำนวน 1 มาตรฐาน

ซึ่งรายละเอียดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมีดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบคิดสร้างสรรค์ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานรักการทำงานสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

มาตรฐานที่ 7 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

มาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

มาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองชุมชนปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

มาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน

มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการสร้างส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 14 การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ปรัชญาและจุดเน้นที่กำหนดขึ้น

มาตรฐานที่ 15 การจัดกิจกรรมตามนโยบายจุดเน้นแนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น

สรุปได้ว่ามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมี 5 ด้านจำนวน 15 มาตรฐานแยกเป็น 5 ด้าน คือ มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนได้แก่มาตรฐานที่ 1-6 รวม 6 มาตรฐานมาตรฐานด้านการจัดการศึกษา ได้แก่ มาตรฐานที่ 7-12 รวม 6 มาตรฐานมาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้มาตรฐานที่ 13 มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษามาตรฐานที่ 14 และมาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริมมาตรฐานที่ 15 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กล่าวถึงนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561) โดยมีวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพภายในปี พ.ศ. 2561 จะต้องมีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบใน 3 ประเด็นหลักคือการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบไว้ 4 ประการ คือ การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่การพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่และการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ปี พ.ศ. 2551 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ให้ใช้ในโรงเรียนทั่วประเทศตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 เป็นต้นไปโดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรและพัฒนาได้อย่างเหมาะสมไปพร้อมกับเป้าหมายของอาเซียน (ASEAN) ภายในปี พ.ศ. 2561 ทั้งนี้จากการติดตามผลการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของโรงเรียนต้นแบบเป็นเวลา 1 ปีการศึกษาพบว่าการพัฒนาผู้เรียนยังไม่สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรโดยเฉพาะการพัฒนาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งในมิติของวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ซึ่งควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองสู่มาตรฐานการเรียนรู้และมีความเหมาะสมกับศักยภาพที่แท้จริงของตนปี พ.ศ. 2553 รัฐบาลได้ประกาศนโยบายด้านการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมี

ความสามารถในการเรียนรู้รักที่จะเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายมีความสุขกับการเรียนรู้และมีโอกาสได้เรียนรู้นอกห้องเรียนอย่างสร้างสรรค์ ประกอบกับสภาพปัญหาของประเทศด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน O-Net, NT, TIMSS, PISA ต่ำ ในวิชาหลักได้แก่คณิตศาสตร์ภาษาไทยภาษาอังกฤษการคิดวิเคราะห์ปัญหาด้านวิกฤตทางสังคมเกี่ยวกับความแตกแยกความรุนแรงและปัญหาทุจริต ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาจึงได้นำนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองนโยบายด้านการศึกษารัฐบาลและสภาพปัญหาของการใช้หลักสูตรที่ผ่านมาเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยกำหนดจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปปฏิบัติในแนวทางเดียวกันจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนคือคุณภาพในตัวผู้เรียนที่มีความครอบคลุมในด้านความสามารถและทักษะตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรซึ่งกำหนดไว้ ดังนี้

1. ด้านความสามารถและทักษะ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นช่วงชั้นที่จำเป็นต้องปูพื้นฐานความสามารถและทักษะการอ่านออกเขียนได้คิดเลขเป็นมีทักษะการคิดขั้นพื้นฐานทักษะชีวิตและทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 พัฒนาความสามารถให้สูงขึ้นจนสามารถอ่านคล่องเขียนคล่องคิดเลขคล่องมีทักษะการคิดขั้นพื้นฐานทักษะชีวิตและทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มุ่งพัฒนาต่อยอดพัฒนาความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ทักษะการคิดขั้นสูงทักษะชีวิตทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 มุ่งพัฒนาต่อเนื่องพัฒนาด้านความสามารถในการแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้เน้นเพิ่มเติมความสามารถด้านการใช้ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษให้สามารถสื่อสารได้ทักษะการคิดขั้นสูงทักษะชีวิตทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย

2. ด้านคุณลักษณะ

ด้านคุณลักษณะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นมีความเป็นพลเมืองรักชาติศาสน์กษัตริย์ซื่อสัตย์สุจริตมีวินัยใฝ่เรียนรู้อยู่อย่างพอเพียงมุ่งมั่นในการทำงานรักความเป็นไทยและมีจิตสาธารณะซึ่งเป็นคุณลักษณะที่กำหนดไว้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และมีคุณลักษณะนิสัยที่ต้องเน้นเป็นการเฉพาะในแต่ละช่วงวัยและพัฒนาต่อเนื่องในทุกช่วงชั้น ได้แก่ ชั้น ป. 1-3 เน้นความใฝ่ดีขั้น ป. 4-6 ใฝ่เรียนรู้ขั้น ม. 1-3 อยู่อย่างพอเพียงและขั้น ม. 4-6 มีความมุ่งมั่นในการศึกษาและการทำงานโดยสอดคล้องในกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนตลอดจนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านความสามารถและทักษะ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ได้กำหนดด้านความสามารถและทักษะแยกตามระดับช่วงวัยไว้ดังนี้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–3

1. อ่านออกหมายถึงความสามารถรับรู้และเข้าใจความหมายของคำประโยคข้อความสั้นๆเรื่องราวในสื่อต่างๆหรือในหนังสือได้ตามระดับขั้นของผู้เรียน
2. เขียนได้หมายถึงความสามารถเขียนคำประโยคข้อความสั้นๆเรื่องราวได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับขั้นของผู้เรียน
3. คิดเลขเป็นหมายถึงมีวิธีการคิดได้หลายรูปแบบและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้
4. ทักษะการคิดขั้นพื้นฐานหมายถึงความสามารถในการแสดงออกถึงพฤติกรรมทักษะการคิดขั้นพื้นฐานซึ่งแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มย่อย คือ
กลุ่มที่ 1 ทักษะการสื่อสารประกอบด้วยทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน ทักษะการพูด ทักษะการเขียน
กลุ่มที่ 2 ทักษะการคิดที่เป็นแกน เช่น ทักษะการสังเกต ทักษะการจัดกลุ่ม ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการเปรียบเทียบ
5. ทักษะชีวิต หมายถึง การเน้นให้มีความสามารถในการรู้จักตนเองมองตนเองและผู้อื่นในแง่บวกและจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้
6. ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย หมายถึง ความสามารถในการรับและส่งสารอันได้แก่ การพูดการฟังการอ่านและการเขียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์โดยใช้คำสุภาพ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6

1. อ่านคล่อง หมายถึง ความสามารถอ่านออกเสียงชัดเจนถูกต้องตามหลักเกณฑ์การอ่านในระยะเวลาที่เหมาะสมกับระดับขั้นของผู้เรียนและสามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านได้
2. เขียนคล่อง หมายถึง ความสามารถเขียนคำประโยคข้อความเรื่องราวถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษาได้รวดเร็วในระยะเวลาที่เหมาะสมตามระดับขั้นของผู้เรียน
3. คิดเลขคล่อง หมายถึง ความสามารถในการคิดหาคำตอบได้รวดเร็วและถูกต้อง
4. ทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน หมายถึง ความสามารถในการแสดงออกถึงพฤติกรรมทักษะการคิดขั้นพื้นฐานซึ่งแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มย่อย คือ
กลุ่มที่ 1 ทักษะการสื่อสาร ประกอบด้วย ทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน ทักษะการพูด ทักษะการเขียน
กลุ่มที่ 2 ทักษะการคิดที่เป็นแกน เช่น ทักษะการตั้งคำถาม ทักษะการให้เหตุผล ทักษะการแปลความ ทักษะการตีความ ทักษะการสรุปอ้างอิง ทักษะการนำความรู้ไปใช้
5. ทักษะชีวิต หมายถึง การเน้นให้มีความสามารถในการปรับตัวรักและเห็นคุณค่าในตนเองภาคภูมิใจเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่นเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น
6. ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย หมายถึง ความสามารถในการรับและส่งสาร ได้แก่ การพูด การฟัง การอ่าน การเขียน และแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1–3

1. การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง หมายถึง การใช้วิธีการกระบวนการศึกษาค้นคว้าและนำความรู้ที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ด้วยตนเองเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองทั้งในด้านการศึกษาต่อและการดำรงชีวิต

2. การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการนำแนวคิด หลักการเทคนิคความรู้วิธีการกระบวนการทางเทคโนโลยีใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และประยุกต์ใช้ในการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน

3. ทักษะการคิดขั้นสูง หมายถึง ทักษะการคิดซึ่งต้องอาศัยทักษะการสื่อความหมายและทักษะการคิดที่เป็นแกนหลายๆทักษะในแต่ละขั้นตอน ทักษะการคิดขั้นสูงจะพัฒนาได้ก็ต่อเมื่อมีการพัฒนาทักษะการคิดขั้นพื้นฐานจนเกิดความชำนาญทักษะการคิดขั้นสูงประกอบด้วยทักษะย่อยๆที่สำคัญเช่นทักษะการวิเคราะห์ทักษะการประเมินทักษะการสรุปลงความเห็นทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ทักษะการสังเคราะห์ทักษะการคิดสร้างสรรค์ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4. ทักษะชีวิต หมายถึง การเน้นให้มีความสามารถในการกำหนดเป้าหมายวางแผนชีวิตมีจิตอาสาป้องกันและหลีกเลี่ยงจากสถานการณ์คับขันและทำงานร่วมกับผู้อื่นบนพื้นฐานความเป็นประชาธิปไตย

5. การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัยหมายถึงความสามารถในการรับและส่งสารอันได้แก่การพูดการฟังการอ่านและการเขียนวิเคราะห์วิจารณ์ได้อย่างมีเหตุผลเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

1. แสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อการแก้ปัญหา หมายถึง การใช้วิธีการกระบวนการแสวงหาความรู้และนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาทั้งในด้านการศึกษาต่อและการดำรงชีวิต

2. การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการนำแนวความคิดหลักการเทคนิคความรู้วิธีการกระบวนการทางเทคโนโลยีใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และประยุกต์ใช้ในการทำงาน

3. ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) หมายถึง ทักษะการฟังการพูดการอ่าน และการเขียนซึ่งเป็นเครื่องมือในการรับสารและส่งสารได้ตรงความหมายคล่องแคล่วถูกต้องชัดเจน

4. ทักษะการคิดขั้นสูง หมายถึง ทักษะการคิดซึ่งต้องอาศัยทักษะการสื่อความหมายและทักษะการคิดที่เป็นแกนหลายๆทักษะในแต่ละขั้นตอนทักษะการคิดขั้นสูงจะพัฒนาได้ก็ต่อเมื่อมีการพัฒนาทักษะการคิดขั้นพื้นฐานจนเกิดความชำนาญทักษะการคิดขั้นสูงประกอบด้วยทักษะย่อยๆที่สำคัญเช่นทักษะการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

5. ทักษะชีวิต หมายถึง เน้นการให้มีความสามารถในการปรับเป้าหมายแผนและทิศทางการดำเนินชีวิตสู่ความสำเร็จวางตัวและกำหนดท่าทีที่เหมาะสมกับสถานการณ์ประเมินและสร้างข้อสรุปบทเรียนชีวิตของตนเอง

6. การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย หมายถึง ความสามารถในการรับและส่งสารอันได้แก่การพูดการฟังการอ่านและการเขียนแสดงความคิดใหม่จากเรื่องที่ฟังดูและอ่านที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ด้านคุณลักษณะ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ได้กำหนดด้านคุณลักษณะ ดังนี้

จุดเน้นด้านคุณลักษณะสำหรับผู้เรียนทุกระดับชั้นเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ระดับ ป. 1-ม. 6) ได้แก่ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติธำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย ศรัทธายึดมั่นในศาสนาและเคารพ เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่นทั้งกาย วาจา ใจ 3) มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลงกฎเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม 4) ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจเพียรพยายามในการเรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน 5) อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข 6) ความมุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำหน้าที่การทำงานด้วยความเพียรพยายามอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย 7) รักความเป็นไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจเห็นคุณค่าร่วมอนุรักษ์สืบทอดภูมิปัญญาไทยขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรม ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม 8) มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคมด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้นโดยไม่หวังผลตอบแทน

จุดเน้นด้านคุณลักษณะนี้สำคัญสำหรับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย

ระดับชั้น ป. 1-3 ได้แก่ ใฝ่ดี หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความมีเหตุผล รู้จักแยกแยะ ถูกและผิด รักความสันติ เข้าใจและยอมรับในความแตกต่างทางความคิด

ระดับชั้น ป. 4-6 ได้แก่ ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

ระดับชั้น ม. 1-3 ได้แก่ อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตด้วยความประหยัด ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่เน้นวัตถุนิยม

ระดับชั้น ม. 4-6 ได้แก่ มุ่งมั่นในการศึกษาและการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการศึกษาและการทำงานด้วยความเพียรพยายามอดทนเพื่อให้งานสำเร็จ

สรุปได้ว่าจุดเน้นพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคือคุณภาพในตัวผู้เรียนที่มีความครอบคลุมในด้านการความสามารถและทักษะ ตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ด้านความสามารถและทักษะ ประกอบด้วย ด้านทักษะทางภาษา ทักษะการคิด คำนวณ และทักษะชีวิต และด้านคุณลักษณะ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

การบริหารจัดการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีวิธีดำเนินการโดยการจัดการความรู้เพื่อกำหนดนโยบายและจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโดยมีดำเนินการในรูปแบบที่ต่างกันมีทั้งการประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรคณะกรรมการฝ่ายวิชาการที่พัฒนาคุณภาพของโรงเรียนและทีมทำระบบการเรียนรู้และผู้ปกครองนักเรียนโดยนำผลการประเมินทบทวนระบบผลการประเมินภายนอกผลการประเมินตนเองประจำปีผลจากการประชุมกรรมการวิชาการที่จัดเป็นประจำอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้งและจากการจัดการความรู้มาพิจารณาโดยภาพรวมจากนั้นจึงจัดโครงการอบรมสัมมนาครูและบุคลากรเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนเข้มแข็งโดยการจัดการความรู้ (knowledge management) และการใช้สื่อนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมีการใช้หลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูในแต่ละกลุ่มสาระประสิทธิภาพของการวัดผลประเมินผลตลอดจนการจัดกิจกรรมมีการวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดจากนักเรียนและปัญหาที่เกิดจากครูผู้สอนด้วยมีการใช้ข้อมูลสารสนเทศและรูปแบบการวิเคราะห์และจำแนกนักเรียนที่แตกต่างกัน

2. การกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนากระบวนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ยุทธศาสตร์ที่มุ่งความเป็นเลิศของโรงเรียนโดยกำหนดขึ้นนั้นต้องสอดคล้องกับสภาพบริบทของโรงเรียนด้านปัจจัยและทรัพยากร

3. การนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรเพื่อกำกับติดตามในระดับชั้นเรียนและระดับเครือข่ายการเรียนรู้จากฝ่ายบริหารและคณะกรรมการผู้รับผิดชอบมีวิธีการดำเนินการทั้งในรูปของคณะกรรมการที่วางแผนอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนการนิเทศการศึกษาและใช้การนิเทศภายในเป็นการจัดการความรู้แบบไม่เป็นทางการมีทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการเรียนการสอนโดยครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ด้วยกันและการใช้การนิเทศงานเป็นกระบวนการที่ฝ่ายบริหารพบปะครูที่ปรึกษาเพื่อรับทราบสภาพปัญหาและให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายด้วย

4. การประสานงานร่วมกับผู้ปกครองเพื่อเฝ้าระวังและติดตามแก้ไขปัญหาโดยให้ความสำคัญกับผู้ปกครองในฐานะภาคีร่วมรับผิดชอบต่อการพัฒนาผู้เรียนร่วมกับโรงเรียนและครูการมีสัมพันธ์ที่ดีต่อกันทำให้สามารถช่วยปรับพฤติกรรมและส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนได้มีการให้นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนทำพันธะสัญญาที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นลายลักษณ์อักษรครูที่ปรึกษาครูผู้สอนหัวหน้าระดับครูกิจกรรมนักเรียนเฝ้าดูแลอย่างใกล้ชิดผู้ปกครองช่วยเหลือครูร่วมแก้ปัญหาแบบไตรภาคีด้านพฤติกรรมและด้านผลการเรียนระหว่างผู้ปกครองครูผู้สอนและนักเรียน

วิธีการจัดการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดำเนินการใน 3 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 1 การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นตามเกณฑ์ที่คาดหวังมีวิธีการดำเนินการโดย

1. การปรับเปลี่ยนท่าทีของครูในการจัดการความรู้คือการที่ครูผู้สอนตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับพฤติกรรมของตนเองเพื่อเหมาะสมกับเป็นครูที่ดีได้แก่การปรับพฤติกรรมของครูและการสร้างสัมพันธ์เชิง

บวกกับนักเรียนใช้วิธีการตั้งกติกาการเป็นแนวปฏิบัติร่วมกันทั้งครูนักเรียนและผู้ปกครองและครูยอมรับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง

2. การกำหนดเกณฑ์ที่คาดหวังและเกณฑ์การประเมินผลเป็นการระบุเกณฑ์ที่คาดหวังของโรงเรียนและปรับเปลี่ยนเกณฑ์ตลอดจนวิธีการประเมินผลเพื่อให้เหมาะสมและเป็นไปได้ในการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงและช่วยให้นักเรียนสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตนเพิ่มขึ้นได้แก่กำหนดเกณฑ์การประเมินที่คาดหวังกำหนดเกณฑ์การประเมินและวิธีการประเมินผลเหมาะสมกับสภาพผู้เรียนใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย

3. การจัดกลุ่มผู้เรียนที่เหมาะสมเป็นการจำแนกการจัดกลุ่มผู้เรียนเพื่อจัดการเรียนการสอนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีการจัดกลุ่มแบบคละกลุ่มเป็นจำนวนคนคละความสามารถในการเรียนรู้ตามความสนใจของผู้เรียนและตามเกณฑ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่กำหนดและจัดกลุ่มตามความสามารถความถนัดความสนใจ

4. การกำหนดรูปแบบการพัฒนาการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมคือวิธีการที่โรงเรียนปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระหลักโดยเลือกรูปแบบสื่อ/นวัตกรรมการเรียนรู้และเทคนิคที่เหมาะสมกับเนื้อหาและความสามารถของผู้เรียนตามธรรมชาติของรายวิชาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้คือ

4.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการให้นักเรียนเก่งมาช่วยสอนการวิเคราะห์ผู้เรียนแล้วสอนเพิ่มเติมในเนื้อหาที่มีปัญหาจัดสอนเสริมในช่วงโม่งอิสระหรือหลังเลิกเรียนฝึกให้เด็กได้ปฏิบัติจริงกำหนดขั้นตอน / วิธีการและภาระงานที่ชัดเจนการให้แรงเสริมและจัดทรวัดกรรมการเรียนสอนซ่อมเสริม

4.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ใช้วิธีการคือการใช้สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ครูผลิตขึ้นใช้วิธีการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมวางแผนปฏิบัติการจัดการสอนคณิตศาสตร์อย่างมีขั้นตอน

4.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ใช้วิธีการคือใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์การให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงการสอนแบบบูรณาการทักษะสัมพันธ์จัดสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์และใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนและสื่อ ICT

4.4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมมีวิธีการคือใช้การสอนแบบสื่อประสมจัดการสอนเป็นกลุ่มสอนโดยเน้นการปฏิบัติจริงใช้เทคนิคการบูรณาการกันจัดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนใช้สื่อ/นวัตกรรมการสอนและสอนเน้นกระบวนการคิด

4.5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษามีวิธีการจัดการคือเสริมสร้างให้มีเจตคติที่ดีและกล้าแสดงออกกำหนดเกณฑ์การประเมินที่เหมาะสมและการแนะนำนักเรียนเป็นรายบุคคล

4.6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการออกแบบฝึกทักษะย่อยๆและฝึกอย่างต่อเนื่องใช้ ICT จัดการเรียนรู้อัตโนมัติเพื่อจัดการเรียนรู้และใช้วิธีการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

4.7 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีใช้วิธีการคือการจัดกลุ่มนักเรียนใช้เทคนิคการจูงใจใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ให้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้และใช้การศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล

4.8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศใช้วิธีการคือจัดกิจกรรมฝึกทักษะทางภาษาที่หลากหลายจัดสอนซ่อมเสริมเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือจากเวลาสอนตามปกติจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและใช้สื่อประกอบการสอนที่เน้น ICT

รูปแบบที่ 2 การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ

1. การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนพิเศษเพื่อให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามศักยภาพความสามารถความต้องการของนักเรียนเป็นลักษณะโครงการพิเศษจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และการจัดแผนการเรียนสำหรับโครงการความสามารถพิเศษ

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมเพื่อความเป็นเลิศคือการจัดกิจกรรมเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาต่างๆ

2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้มีวิธีการคือเน้นการฝึกทักษะปฏิบัติในรูปแบบเฉพาะการเรียนรู้ให้เกิดการบูรณาการและผลิตผลงานเชิงบูรณาการการเปิดสอนรายวิชาสาระเพิ่มเติมและจัดการศึกษาและฝึกปฏิบัติจากแหล่งเรียนรู้

2.2 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาต่างๆกิจกรรมชุมนุมอย่างหลากหลายตามเกณฑ์และข้อกำหนดของโรงเรียนให้นักเรียนที่สนใจรวมกลุ่มกันเลือกเรียนทำให้ใช้การประสานร่วมมือกับระบบกิจกรรมนักเรียนการเปิดให้นักเรียนมีโอกาสพัฒนาความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่อง

รูปแบบที่ 3 การช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การจบหลักสูตรและลด 0 ร และมส.

1. การดูแลใกล้ชิดเพื่อปรับพฤติกรรมและให้โอกาสนักเรียนคือการที่โรงเรียนให้ความสำคัญในการติดตามดูแลและช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มที่มีปัญหาหลายด้านมีการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและจัดทำโครงการพิเศษและหาวิธีการดูแลติดตามให้นักเรียนได้มีโอกาสปรับปรุงพฤติกรรมและช่วยเหลือให้โอกาสเรียนรู้ใหม่จนจบการศึกษา

2. การเพิ่มพูนผลสัมฤทธิ์เพื่อให้ได้ตามเกณฑ์การจบหลักสูตรโดยมีการจัดโครงการพิเศษจัดกิจกรรมการเรียนรู้คู่ขนานการจัดค่ายพัฒนาคุณภาพและการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนการสอนให้มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นได้ตามเกณฑ์การจบหลักสูตร

3. การจัดหลักสูตรนอกระบบการเรียนหลักสูตรนอกระบบเป็นหลักสูตรที่โรงเรียนกำหนดขึ้นเพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียนที่ไม่สามารถเรียนในระบบได้อาจจะมีความรู้ด้านสุขภาพด้านเศรษฐกิจหรือด้านการปรับตัวและรวมถึงนักเรียนที่ไม่จบหลักสูตรหรือนักเรียนที่ออกกลางคัน

การที่คุณภาพการศึกษาไทยต่ำกว่านานาชาติและต่ำกว่าเพื่อนบ้านด้วยกัน หากไม่มีข้อมูลก็อาจคิดว่าสาเหตุหลักมาจาก (1) ครู (2) หลักสูตร และ (3) นักเรียน แต่จากการศึกษาเอกสารวิชาการและงานวิจัยพบประเด็นต่างๆ มากมาย โดยเฉพาะสามด้านหลัก คือ การอ่าน วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ มีปัจจัยต่างๆ ที่

ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้พอสรุปได้ว่า นักเรียนไทยขาดทักษะการอ่าน เมื่อไม่ชอบการอ่าน อ่านไม่รู้เรื่อง วิเคราะห์ภาษาหรือใจความหลักไม่ได้ก็ทำอะไรต่อไม่ได้ การอ่าน หมายรวมถึง ความเข้าใจ การใช้ การสะท้อน ความคิดจากการอ่าน ความรักการอ่าน การอ่านเพื่อพัฒนาความรู้และศักยภาพส่วนตัวและสังคม ผลการประเมินชี้ว่า นักเรียนไทยมีทักษะการอ่านต่ำ อ่านไม่เข้าใจ ถ้าเป็นเรื่องที่บอกแบบขึ้นยี่ห้อที่ต้องตีความ ไม่สามารถคิดวิเคราะห์ สะท้อนคิด หรือโต้ตอบได้ ขาดทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสาร เมื่อใดที่ข้อคำถามให้อธิบายเหตุผลว่า เป็นเพราะเหตุใดหรือถามว่า มีหลักฐานอะไร นักเรียนมักจะไมตอบหรือจะใช้วิธีลอกข้อความในเนื้อเรื่องมาตอบซึ่งทำให้ไม่ได้คะแนน เมื่อเป็นคำถามด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ยิ่งยากขึ้นไปอีก เพราะอ่านโจทย์ไม่แตก วิเคราะห์ไม่ได้ว่าข้อมูลหรือสาระต่างๆ ที่ให้มาในโจทย์สัมพันธ์หรือขัดแย้งกันหรือไม่อย่างไร จึงหาคำตอบได้ยาก เพราะเป็นการถามในทำนองที่ว่า “รู้ได้อย่างไร” “มีเหตุผลอะไรสนับสนุนคำตอบของนักเรียน” หรือ “สาระตรงไหนในโจทย์ที่ทำให้คิดว่าเป็นเช่นนั้น” เป็นต้น ตัวแปรร่วมที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพครูที่สูงและทรัพยากรการเรียนที่เหมาะสม แต่ก็ยังมีข้อมูลชี้ตัวแปรอีกส่วนหนึ่งที่น่าสนใจ คือ วิธีการจัดการและสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ระบบการศึกษาที่ประสบความสำเร็จนั้นมีลักษณะต่างๆ ร่วมกัน ดังแสดงในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ตัวแปรร่วมที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา

ตัวแปร	ผลกระทบ	นัยทางการศึกษาสำหรับไทย
การจัดการทางวิชาการ		
การเรียนวิทยาศาสตร์	นักเรียนที่เลือกเรียนวิทยาศาสตร์อย่างน้อยหนึ่งวิชา มีคะแนนสูงกว่านักเรียนที่ไม่เลือกเรียนวิทยาศาสตร์ 25 คะแนน	นักเรียนไทยที่มีคะแนนต่ำมักไม่ได้เรียนสายวิทยาศาสตร์ แต่ระบบควรส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้เรียนวิทยาศาสตร์ตามความสนใจ
เวลาเรียน	คะแนนเพิ่มขึ้น 5 คะแนน เมื่อเวลาเรียนวิทยาศาสตร์ในชั่วโมงปกติเพิ่มขึ้น 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ นักเรียนที่มีเวลาเรียนวิทยาศาสตร์มากกว่า มีความต้องการเรียนต่อและทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มีอุปกรณ์พร้อมและมีเจ้าหน้าที่ช่วยในห้องปฏิบัติการ	เวลาเรียนสามด้านหลักของไทยต่ำกว่าเพื่อนบ้าน ควรเพิ่มเวลาเรียนวิชาหลัก แม้ไม่ใช่การสอนเนื้อหาสาระโดยตรงแต่เป็นกิจกรรมฝึกกระบวนการคิดและทักษะการทำงานแบบกระบวนการคิดเชิงวิทยาศาสตร์
เวลาเรียนพิเศษนอกเวลา	เวลาเรียนพิเศษนอกเวลาและเวลาที่นักเรียนใช้ทำการบ้านไม่ส่งผลทางบวกกับผลการเรียนรู้	นักเรียนไทยใช้เวลาเรียนพิเศษนอกเวลาและเวลาทำการบ้านสูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD และสูงกว่าประเทศในเอเชียตะวันออกด้วยกัน

ตัวแปร	ผลกระทบ	นัยทางการศึกษาสำหรับไทย
	ในระบบโรงเรียนที่นักเรียนใช้เวลาเรียนพิเศษนอกเวลาและทำการบ้านยิ่งมากมีแนวโน้มผลการประเมินยิ่งต่ำ (OECD, 2016)	
การคัดเลือกและการแยกกลุ่มนักเรียน		
การแยกกลุ่มตามแนวตั้ง (นักเรียนอายุเท่ากันแต่เรียนต่างระดับชั้นกัน)	ประเทศที่มีนักเรียนวัยเดียวกันเรียนอยู่ในหลายระดับชั้นส่งผลกระทบต่อคะแนนเฉลี่ย (คะแนนต่ำลง)	นักเรียนไทยอายุ 15 ปี ส่วนใหญ่เรียนอยู่ชั้น ม.4 (มีประมาณ 70%) นอกนั้นเรียนอยู่ชั้น ม.3 และชั้น ม.5 แต่จากรายงานของครูใหญ่นักเรียนไทยประมาณ 76% อยู่ในโรงเรียนที่มีการคัดแยกกลุ่มตามความสามารถ ทั้งการแยกกลุ่มอย่างถาวรหรือการแยกเป็นบางวิชา
การแยกกลุ่มตามแนวนอน (นักเรียนเรียนชั้นเดียวกันแต่แบ่งกลุ่มตามความสามารถทางวิชาการ)	การแยกกลุ่มนักเรียนมีความสัมพันธ์กับผลการเรียนรู้ที่ต่ำ เพราะนักเรียนที่ถูกคัดแยกมีแรงจูงใจในการเรียนลดลง	
การรับนักเรียนเข้าโรงเรียนโดยการสอบแข่งขัน	ประเทศที่มีการสอบคัดเลือกนักเรียนอย่างเข้มข้นมีคะแนนต่ำกว่าประเทศที่ไม่มีการสอบ ในประเทศคะแนนสูงไม่เน้นรับนักเรียนเข้าโรงเรียนโดยใช้ผลการคัดเลือกทางวิชาการ	ระบบโรงเรียนไทยเน้นการรับนักเรียนเข้าโรงเรียนโดยใช้การคัดเลือกทางวิชาการ ผลการสำรวจใน PISA 2012 ครูใหญ่ไทยรายงานว่านักเรียนมากกว่า 80% อยู่ในโรงเรียนที่คัดเลือกนักเรียนตามผลทางวิชาการ และสัดส่วนนี้เพิ่มเป็น 90% ใน PISA 2015 (OECD, 2016) โรงเรียนไทยมีการสอบคัดเลือกตั้งแต่ระดับประถมศึกษา (หรือระดับอนุบาลบางแห่ง) ถึงระดับมหาวิทยาลัย ถึงเวลาหรือยังที่จะเลิกการสอบแข่งขัน
บรรยากาศทางการเรียน		
บรรยากาศทางระเบียบวินัย	บรรยากาศทางระเบียบวินัยส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนรู้ โรงเรียนที่มีบรรยากาศทางระเบียบ	PISA 2015 เมื่อดัชนีบรรยากาศทางระเบียบวินัยเปลี่ยนไป 1 หน่วย นักเรียนไทยมีคะแนนวิทยาศาสตร์เปลี่ยนไป 6 คะแนน PISA 2012 นักเรียนไทยที่มีดัชนีบรรยากาศ

ตัวแปร	ผลกระทบ	นัยทางการศึกษาสำหรับไทย
	วินัยเชิงลบ นักเรียนมักมีผลการประเมินต่ำ ค่าเฉลี่ย OECD เมื่อดัชนีบรรยากาศทางระเบียบวินัยเปลี่ยนไป 1 หน่วย ใน PISA 2015 คะแนนวิทยาศาสตร์เปลี่ยนไป 15 คะแนน และใน PISA 2012 คะแนนคณิตศาสตร์เปลี่ยนไป 18.2 คะแนน	ทางระเบียบวินัยกลุ่มต่ำสุดมีคะแนนคณิตศาสตร์น้อยกว่ากลุ่มบนสุด 36 คะแนน และเมื่อดัชนีบรรยากาศทางระเบียบวินัยเปลี่ยนไป 1 หน่วย คะแนนคณิตศาสตร์เปลี่ยนไป 17.6 คะแนน ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ย OECD ข้อมูลจึงชี้แนะว่า ถ้าดัชนีบรรยากาศทางระเบียบวินัยของนักเรียนไทยสูงเท่ากับของนักเรียนญี่ปุ่นหรือแม้แต่เวียดนาม คะแนนคณิตศาสตร์ของนักเรียนไทยจะสูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่
การก่อวินาศกรรมชั้นเรียน	ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้สูงสุด	จากการรายงานของครูใหญ่ชี้ว่า ปัจจัยที่ขัดขวางการเรียนรู้มากที่สุดคือ นักเรียนไม่เข้าห้องเรียน รองลงมาคือ นักเรียนหนีเรียน
การดื่มสุราหรือใช้ยาเสพติด	ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้	ครูใหญ่รายงานว่า นักเรียนใช้แอลกอฮอล์และสารเสพติดเพิ่มขึ้นจาก PISA 2012
นักเรียนหนีเรียน	เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบทางลบสูง	ช่วงสองสัปดาห์ก่อนเก็บข้อมูล นักเรียนไทย 31% รายงานว่าขาดเรียนอย่างน้อยหนึ่งวัน ในขณะที่ญี่ปุ่นมี 1.8% และเกาหลีมี 1.9%
การกำกับดูแลและความสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบของโรงเรียน		
อำนาจอิสระของโรงเรียน	มีผลทางบวกในระบบที่ประสบความสำเร็จ แต่ไม่ประกันว่าจะทำให้คุณภาพการศึกษาสูงขึ้นในระบบของไทย	โรงเรียนไทยมีค่าดัชนีอำนาจอิสระ (90%) สูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD (71.3%) ครูใหญ่รายงานว่าอำนาจอิสระมากกว่าที่ระดับนโยบายมอบให้
โรงเรียนรัฐกับโรงเรียนเอกชน	ค่าเฉลี่ย OECD โรงเรียนเอกชนมีคะแนนสูงกว่าโรงเรียนรัฐ แต่เมื่ออธิบายด้วยสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมแล้วไม่แตกต่างกัน	โรงเรียนรัฐในไทยมีคะแนนสูงกว่า และเมื่ออธิบายด้วยสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมแล้วคะแนนยิ่งสูงขึ้นมาก ข้อมูลชี้แนะว่าทรัพยากรที่รัฐบาลสนับสนุนให้กับโรงเรียนเอกชนยังขาดประสิทธิภาพ รัฐบาลควรมีการกำกับดูแลการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า
การเลือกโรงเรียนของพ่อแม่	เปลี่ยนจากความต้องการมาตรฐานทางวิชาการที่สูง มาเป็นต้องการ	ค่าดัชนีระเบียบวินัยของนักเรียนไทยต่ำ ครูใหญ่ไทยรายงานว่าจาก PISA 2006 ถึง

ตัวแปร	ผลกระทบ	นัยทางการศึกษาสำหรับไทย
	โรงเรียนที่มีความปลอดภัยสูง และมีบรรยากาศทางระเบียบวินัยดี	PISA 2015 นักเรียนหนีเรียนเพิ่ม 10.9 % นักเรียนใช้เหล้าและ/หรือยาเสพติดเพิ่มขึ้น 5.3% นักเรียนข่มขู่รังแกเพื่อนเพิ่มขึ้น 2.5%
ความเท่าเทียมกันทางการศึกษา		
ความเท่าเทียมกันทางการศึกษา	ส่งผลทางบวกต่อการเรียนรู้ ระบบที่ประสบความสำเร็จมีความไม่เท่าเทียมทางการศึกษาน้อย โดยโรงเรียนด้อยเปรียบกว่าซึ่งมีดัชนีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำกว่าจะได้รับ การสนับสนุนสูงกว่า	โรงเรียนไทยมีความไม่เท่าเทียมกันสูงมาก ดัชนีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของโรงเรียนและนักเรียนกลุ่มต่ำสุดห่างจากกลุ่มสูงสุดเกือบ 3 หน่วย และค่าดัชนีทรัพยากรโรงเรียนก็สะท้อนดัชนีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม

การที่คุณภาพการศึกษาของไทยต่ำลง มีเหตุปัจจัยประกอบหลายอย่าง นอกเหนือจากทางวิชาการแล้วยังมีการจัดการทางการเรียน สิ่งแวดล้อม และบรรยากาศทางระเบียบวินัย นักเรียนมีผลการเรียนต่ำนั้นส่วนหนึ่งมาจากการจัดการและแนวปฏิบัติหลายอย่างที่ไม่ส่งผลทางบวก แต่ในระบบโรงเรียนไทยยังยึดมั่นในแนวปฏิบัติที่ไม่ส่งผลทางบวก ความพยายามในการยกระดับการเรียนรู้ของนักเรียนจึงต้องดูทุกตัวแปร ทั้งนี้การยกระดับการเรียนรู้ไม่ใช่อยู่ที่การปรับหลักสูตรเพียงอย่างเดียว ไม่ว่าหลักสูตรจะเป็นอย่างไร ถ้านักเรียนขาดทักษะการอ่าน การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นตรรกะ การเรียนรู้ก็ยังคงเดิม ตัวแปรเหล่านี้ชี้แนะแนวทางว่าการเรียนการสอนควรไปในทิศทางใดต่อไป นอกจากนี้ ถ้าระบบมีการจัดการที่ดี มีสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลทางบวกต่อการเรียนรู้ นักเรียนอาจมีแรงจูงใจในการเรียนเพิ่มขึ้น และอาจส่งผลให้การเรียนรู้มีคุณภาพขึ้นและมีความยั่งยืนมากกว่า

ตอนที่ 2 สถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) (สทศ.)

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2548 ได้จัดตั้งสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ ให้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการจัดการศึกษาและการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดลอดจนให้ความร่วมมือและสนับสนุนการทดสอบทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เป็นองค์กรกลางในการศึกษาวิจัย พัฒนาและให้บริการประเมินผลทางการศึกษาและทดสอบทางการศึกษา โดยในปี พ.ศ. 2549 ได้ดำเนินการจัดทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Testing) หรือ O-NET และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 ได้จัดสอบ 3 ระดับชั้น ประกอบด้วย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้วยข้อสอบวัดการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐานของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ที่มุ่งเน้นการคิดวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Anderson and Krathwohl (2001) ที่พบว่า วัดอุปประสงค์สำคัญของการจัดการศึกษาทั้งวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์

สังคมศาสตร์ และศิลปศาสตร์ ล้วนต้องการจัดการเรียนรู้สู่การวิเคราะห์ ซึ่งเป้าหมายของการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐานนั้น เพื่อการประเมินผู้เรียนและการปรับปรุงการเรียนการสอน การประกันคุณภาพการศึกษา การคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การเทียบเคียงคุณภาพระดับชาติและนานาชาติ ตลอดจนการเป็นส่วนหนึ่งของการจบการศึกษาตามหลักสูตร (สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์, 2557)

เพื่อให้สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการจัดการเรียนรู้ในประเทศไทย การนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งทั้งในระดับนักเรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา/จังหวัด และระดับชาติ จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) การพัฒนานักเรียน และ 3) การพัฒนาครู (ปนัดดา หัสปราบ, 2557) และเมื่อได้วิเคราะห์และสังเคราะห์กลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยศึกษาจากบทกรณีศึกษาที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับดี พบว่า กลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมี 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการพัฒนานักเรียน และ 3) ด้านการพัฒนาครู (อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล, 2556) ในขณะที่ผลการศึกษาสภาพการนำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ผู้บริหารมุ่งเน้นที่จะให้มีการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นแต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของโรงเรียนและบุคลากร ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนค่อนข้างน้อย ด้านครูผู้สอนยังไม่ปรับวิธีการจัดการเรียนรู้ของตนเองให้สอดคล้องกับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านผู้เรียนพบว่า ผู้เรียนได้เรียนไม่เต็มที่อันเนื่องจากสถานการณ์ในพื้นที่ ประกอบกับผู้เรียนขาดประสบการณ์ในการทำข้อสอบตามแนวของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) จากการประเมินความต้องการจำเป็นในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สรุปได้ว่า ความต้องการจำเป็นที่สูงที่สุดคือ ผู้เรียนในโรงเรียนนำผลการสอบ O-NET มาใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตนเอง รองลงมา คือ ผู้สอนเขียนแผนการสอนโดยพิจารณาจากผลการสอบเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และผู้เรียนในโรงเรียนนำผลการสอบ O-NET มาใช้ในการวางแผนเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ตามลำดับ ในขณะที่ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีความต้องการจำเป็นที่สูงที่สุดคือ ปัจจัยด้านผู้เรียน รองลงมาคือ ปัจจัยด้านผู้สอน ปัจจัยด้านผู้บริหารและปัจจัยด้านบริหารจัดการของโรงเรียน และปัจจัยด้านนโยบายทางการศึกษาของประเทศ ตามลำดับ

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการบริหารการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรฐานการบริหารการทดสอบ ประกอบด้วยแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรฐานการบริหารการทดสอบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการทดสอบ

การทดสอบ (Testing) หมายถึง การนำแบบทดสอบซึ่งสร้างขึ้นอย่างเป็นกระบวนการและมีระบบไปตรวจสอบตัวอย่างของคุณลักษณะของสิ่งที่ต้องการวัด การทดสอบจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยข้อสอบหรือแบบทดสอบเป็นเครื่องมือ แบบทดสอบเป็นชุดของข้อคำถามที่สร้างขึ้นมาอย่างมีระบบ ทั้งในด้านระบบเนื้อหา วิธีดำเนินการสอบ และระบบในการให้คะแนน แบบทดสอบจำแนกได้หลายประเภท ตามจุดมุ่งหมายของการสอบ (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2543)

แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐาน

ในแง่ของวิชาชีพ มาตรฐาน เป็นคุณลักษณะหรือระดับที่ถือเป็นคุณภาพ ความสำเร็จหรือความเหมาะสมอันเป็นที่ยอมรับกันทางวิชาชีพในแง่ของผลิตภัณฑ์และการบริการ เป็นข้อกำหนดด้านเทคนิคหรือกฎเกณฑ์ของผลิตภัณฑ์หรือการบริการที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการยอมรับของกลุ่มคนต่าง ๆ ที่ใช้ผลิตภัณฑ์และบริการนั้น ซึ่งเป็นการกำหนดไว้ล่วงหน้าเพื่อให้มีผลในทางปฏิบัติสำหรับมาตรฐานการบริการ การจัดให้มีมาตรฐานจะทำให้ผู้ให้บริการมีความคิดคำนึงและใคร่ครวญถึงการปฏิบัติงานของตน เปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ มาตรฐานจะช่วยสร้างแนวโน้มของความคาดหวังให้เพิ่มคุณภาพของการบริการสูงขึ้นเรื่อยๆ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552)

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการทดสอบ

การบริหารการทดสอบเป็นการปฏิบัติงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลโดยมีโครงสร้าง การประสานงาน หลักการ ที่ชัดเจนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยใช้ทรัพยากร ประกอบด้วย คน งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องจักร วิธีการ และการบริหาร ลักษณะของการบริหาร ประกอบด้วย 1. เป็นกระบวนการหนึ่งหรือหลายๆ กระบวนการที่มีความเกี่ยวข้องและต่อเนื่องกันในกิจกรรม 2. มุ่งเน้นการบรรลุเป้าหมายขององค์การ 3. มุ่งสู่เป้าหมายได้จากการร่วมมือทำงานและจากการใช้ทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง อื่นๆขององค์การกระบวนการบริหารเป็นการกำหนดทิศทางของหน่วยงาน กลุ่มงาน หรือการดำเนินงานในหน้าที่ต่างๆให้ใช้ทรัพยากรทั้งหลายที่มีอยู่ในองค์การอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คือ ใช้ทรัพยากรได้อย่างเฉลียวฉลาด เหมาะสมและคุ้มค่า การตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและมีการปฏิบัติการสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ บทบาทสำคัญของผู้บริหาร คือ การนำพาองค์การไปให้ถึงเป้าหมายและบรรลุผลสำเร็จได้โดยส่วนรวม เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายขององค์การ ผู้บริหารมีหน้าที่รวบรวมและจัดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์การอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลควบคู่กัน โดยใช้กระบวนการบริหารที่ดี กระบวนการบริหารจึงเป็นกลไกและตัวประสานที่สำคัญที่สุดในการประมวล ผลักดัน และกำกับให้ปัจจัยต่างๆ ที่เป็นทรัพยากรการจัดการประเภทต่างๆ สามารถดำเนินไปได้โดยมีประสิทธิภาพ จนบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ การเข้าใจถึงกระบวนการบริหารจัดการและการฝึกฝนให้มีทักษะสูงขึ้น จะช่วยให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากขึ้นได้

กิจกรรมพื้นฐาน 4 ประการที่ทำให้เกิดกระบวนการบริหาร มีดังนี้ 1. การวางแผน หมายถึง กระบวนการในการกำหนดเป้าหมาย แผนงาน และตัดสินใจหาวิธีการที่ดีที่สุดที่ทำให้เป้าหมายนั้นบรรลุผลสำเร็จ 2. การจัดองค์การ หมายถึง กระบวนการในการจัดตั้งและจัดวางทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรที่ไม่ใช่บุคคล โดยวางแผนให้สามารถบรรลุผลสำเร็จขององค์การ 3. การนำและสั่งการ หมายถึง กระบวนการของการมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่นในการที่จะให้บุคคลอื่นมีพฤติกรรมในการทำงานที่ต้องการ และทำให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ 4. การควบคุม หมายถึง กระบวนการในการกำหนดกิจกรรมต่างๆ ขององค์การให้เป็นไปตามมาตรฐาน และเป้าหมายที่องค์การคาดหวัง และกำหนดไว้ จากแนวคิดข้างต้น มาตรฐานการบริหารการทดสอบ คือ ข้อกำหนดทางบริหารการสอบที่เกิดจากการตกลงร่วมกัน มีรูปแบบแน่นอน ซึ่งถูกกำหนดเป็นการล่วงหน้าเพื่อใช้เป็นเกณฑ์เป็นการปฏิบัติงานร่วมกันของกลุ่มบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยมีโครงสร้าง การประสานงาน หลักการที่ชัดเจน เพื่อให้การบริหารการทดสอบบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและหลักในการพัฒนารูปแบบ

ด้วยแนวโน้มปัจจุบันที่การพัฒนารูปแบบมีการขับเคลื่อนไปอย่างมาก ด้วยความคิดที่ตกลงกันโดยทั่วไปของ “รูปแบบ” จะกลายเป็นประเด็นสำคัญ อย่างไรก็ตามในปัจจุบันมีความเห็นพ้องกันเล็กน้อยเกี่ยวกับรูปแบบและสิ่งที่ไม่ได้เป็นรูปแบบ แล้ว รูปแบบ คือ อะไร

หลักการ แนวคิดของรูปแบบ

Stachowiak H. (1973) ให้หลักการเกี่ยวกับ รูปแบบ ไว้ว่า จะต้องมีความสมบัติสามประการ ดังนี้

- 1) มีคุณสมบัติการทำแผนที่ เนื่องจากรูปแบบต้องขึ้นอยู่กับต้นฉบับ
- 2) มีคุณสมบัติการลด นั่นคือ รูปแบบจะสะท้อนให้เห็นถึงเฉพาะส่วนที่เลือก (ที่เกี่ยวข้อง) ของคุณสมบัติดั้งเดิมทั้งหมด
- 3) มีคุณสมบัติในทางปฏิบัติ หมายความว่า รูปแบบ จะต้องใช้งานได้ สามารถแทนต้นฉบับได้อย่างตรงต่อจุดประสงค์ที่ต้องการ

ซึ่งคุณสมบัติ 2 ข้อแรก จะแทนความหมายที่ว่า รูปแบบ เป็น “การฉายภาพ” เพราะคุณสมบัติสองข้อนี้ แสดงให้เห็นว่า รูปแบบ เกิดจาก บางสิ่งของสิ่งดั้งเดิมที่ถูกฉายออกมาเท่านั้น แน่นอนว่าข้อมูลบางอย่างของสิ่งดั้งเดิมก็จะสูญหายไประหว่างการฉายภาพ และข้อมูลใดที่ถูกทิ้ง เป็นผลจากการทำกิจกรรมที่เรียกว่า สิ่งที่เป็นนามธรรม (abstraction) และสิ่งที่ยังถูกสงวนไว้ ก็จะขึ้นอยู่กับจุดประสงค์สุดท้ายที่รูปแบบนั้นจะถูกนำไปใช้เพื่ออะไร ส่วนคุณสมบัติข้อที่ 3 สามารถอธิบายเพิ่มเติมได้โดยการให้รายละเอียดว่า การใช้รูปแบบในทางปฏิบัตินั้นเป็นอย่างไร

รูปแบบจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้

- 1) ในบางสิ่ง (เนื้อหาความหมาย)
- 2) สร้างโดยใครบางคน (ผู้ส่ง)

- 3) สำหรับใครบางคน (ผู้รับ)
- 4) เพื่อวัตถุประสงค์บางอย่าง (บริบทการใช้งาน)

ในขณะที่ Keeves J. P. (1998) ให้หลักการกำหนดรูปแบบไว้ ดังนี้

1) ประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างของตัวแปรมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงธรรมดา อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงแบบธรรมดาที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการศึกษาวิจัยการพัฒนารูปแบบในช่วงต้น

2) ใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบได้ สามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกตและการหาข้อมูลเชิงประจักษ์สนับสนุนด้วย

3) จะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้น นอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย

- 4) เป็นเครื่องมือในการสร้างโมทัศน์ใหม่และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่

โดยสรุปหลักการของรูปแบบจะเป็นตัวแทนของชุดความจริงหนึ่งทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม โดยยังคงความสัมพันธ์และองค์ประกอบของชุดความจริงนั้นไว้ เพื่อสื่อความหมายต่อจากผู้สร้างไปถึงผู้รับชุดความจริงนั้นได้ ด้วยกลไกเชิงเหตุผลที่ถอดแบบมาจากชุดความจริงต้นฉบับ

ความหมายของรูปแบบ

คำว่า รูปแบบ หรือ Model ซึ่งการจำแนกลักษณะข้างต้นของ รูปแบบ เป็นไปตามคำจำกัดความจากพจนานุกรมสารานุกรมใหม่ของเว็บสเตอร์ (Webster's new encyclopedic dictionary) คือ “เป็นสิ่งที่เล็กๆ แต่เป็นสำเนาที่ถูกต้องแน่นอนของบางสิ่ง”

ตัวอย่างสำหรับ รูปแบบ ตามความหมายนี้ เช่น รถต้นแบบ ที่สร้างขึ้นเพื่อตรวจสอบคุณสมบัติทางอากาศพลศาสตร์ ด้วย รูปแบบ ที่สร้างขึ้นจะต้องรักษาความแน่นอนของ คุณสมบัติทางอากาศพลศาสตร์ ไว้ แต่ก็ต้องเข้าใจว่า ไม่ได้สมบูรณ์

ในขณะที่ Dictionary of Education (Good, 1973) ได้ให้คำอธิบายของคำว่า รูปแบบ ไว้ดังนี้

- 1) เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ
- 2) เป็นตัวอย่างสำหรับการเลียนแบบ เช่น ตัวอย่างในการออกเสียงภาษาต่างประเทศ
- 3) เป็นภาพหรือภาพ 3 มิติ ที่เป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลักการ หรือแนวคิด
- 4) เป็นชุดของปัจจัยหรือองค์ประกอบ หรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน รวมตัวเป็นตัวแทนประกอบและเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคม อาจเขียนเป็นสูตรทางคณิตศาสตร์หรือบรรยายด้วยภาษาก็ได้

โดยสรุปความหมายของรูปแบบ การถ่ายทอดความจริงจากสิ่งหนึ่งออกมาเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมที่ยังคงความสัมพันธ์และองค์ประกอบของความจริงนั้นอยู่จะเพียงบางส่วนหรือครบสมบูรณ์

ชนิดของรูปแบบ

เห็นได้ชัดว่า มีหลายวิธีที่สามารถแยกแยะ รูปแบบ เช่น "ผลิตภัณฑ์ กับ แบบจำลองกระบวนการ" หรือ "รูปแบบคงที่ เมื่อเทียบกับ รูปแบบไดนามิก" แต่สำหรับ Kühne T. (2004) แบ่งชนิด รูปแบบ เป็นแบบ โทเค็น (Token Models) และแบบจำลอง (Type Models) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) รูปแบบโทเค็น ตัวอย่างทั่วไปของ รูปแบบโทเค็น คือ แผนที่ องค์ประกอบของรูปแบบโทเค็นจะจับภาพด้านต่างๆ ขององค์ประกอบต้นฉบับ ซึ่งจะใช้แผนภาพวัตถุเพื่อสร้างรูปแบบโทเค็นเนื่องจาก องค์ประกอบดั้งเดิมที่สนใจนั้นถูกจับมาอยู่ในการทำแผนที่แบบหนึ่งต่อหนึ่งและแสดงด้วยแอตทริบิวต์แต่ละรายการ

2) รูปแบบไทป์ จิตใจของมนุษย์จะใช้ประโยชน์จากพลังของรูปแบบไทป์ โดยใช้คุณสมบัติของวัตถุ เช่น สีชา โกรธ ฟันแหลม และพรางตัวได้ เพื่อจัดประเภทวัตถุ เช่น ผู้ล่า และสรูปผล ด้วยวิธีนี้ จิตใจของมนุษย์ไม่จำเป็นต้องจดจำการสังเกตทั้งหมดและมาถึงการตัดสินใจใหม่ เพียงแต่รวบรวมแนวคิดและคุณสมบัติสากลของพวกเขา รูปแบบส่วนใหญ่ที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบนี้ เป็นรูปแบบไทป์ ตรงกันข้ามกับแง่มุมที่ถ่ายโดยรูปแบบโทเค็น รูปแบบไทป์จะจับองค์ประกอบที่เป็นสากลขององค์ประกอบดั้งเดิมไว้ได้

อีกวิธีหนึ่งในการแยกแยะรูปแบบ คือ การแยกแยะจากลักษณะของรูปแบบเป็น 2 ชนิด คือ

1) รูปแบบที่จับต้องได้มีความคล้ายของจริงต้นแบบ (iconic model) เช่น รูปแบบบ้าน รูปแบบคน ที่มีองค์ประกอบ ความสัมพันธ์ และลักษณะคล้ายต้นแบบจริง เรียกว่ารูปแบบทางกายภาพ (physical model) และ 2) รูปแบบที่จับต้องไม่ได้ เป็นลักษณะข้อความบรรยาย เช่น คำบรรยายระบบนิเวศน์ คำอธิบายรายวิชา เรียกว่ารูปแบบทางคุณภาพ (qualitative model) และเป็นลักษณะสัญลักษณ์ สมการ โปรแกรม เช่น สมการคณิตศาสตร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สมการเชิงเส้น เป็นต้น เรียกว่ารูปแบบทางปริมาณ (quantitative model) ทั้งสองชนิดนี้รวมเรียกว่า รูปแบบทางสัญลักษณ์ (symbol model)

สรุปได้ว่า รูปแบบมิได้ทั้งการสื่อสารตัวแทนของชุดความจริงหนึ่งออกมาในลักษณะที่เป็นความคิดแล้ว สื่อสารออกมาในรูปของคำอธิบาย สัญลักษณ์ของความสัมพันธ์ องค์ประกอบ และกลไกเชิงเหตุผล กับการสื่อสารออกมาในลักษณะที่เป็นสิ่งประดิษฐ์จริงต่างขนาดออกไปโดยยังคงความสัมพันธ์ องค์ประกอบ และกลไกเชิงเหตุผลไว้ด้วย

องค์ประกอบของรูปแบบ

จากหลักการของรูปแบบข้างต้น สิ่งสำคัญหนึ่งที่รูปแบบต้องมี คือ องค์ประกอบ ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบไว้มากมาย โดยยกมาเพียงบางส่วน เริ่มจาก Brown W. B. and Moberg D. J. (1980) ได้แบ่งองค์ประกอบของรูปแบบเป็น 5 องค์ประกอบสำคัญ คือ 1) สภาพแวดล้อม 2) เทคโนโลยี 3) โครงสร้าง 4) กระบวนการจัดการ และ 5) การตัดสินใจสั่งการ ต่อมา Keeves J. P. (1997) จำแนกองค์ประกอบของรูปแบบออกเป็น 4 องค์ประกอบ คือ 1) การนำไปสู่การทำนายผลที่ตามมา และสามารถพิสูจน์ได้ด้วยเครื่องมือที่สร้างขึ้นภายหลัง 2) มีโครงสร้างที่ประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงเหตุผลที่สามารถใช้อธิบายปรากฏการณ์นั้นๆ ได้ 3) สามารถช่วยสร้างจินตนาการ ความคิดรวบยอด และความสัมพันธ์ ตลอดทั้ง

ช่วยขยายขอบเขตของการหาความรู้ได้ และ 4) ประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเชื่อมโยง

สรุปได้ว่า รูปแบบที่ต้องการศึกษานั้นจะมีองค์ประกอบหลักที่สอดคล้องกับหลักการและความหมายเพียงแต่จะมีองค์ประกอบใดบ้างนั้น จะขึ้นอยู่กับชุดความจริงประปรากฎการณ์ที่ศึกษาเป็นสำคัญ ซึ่งจะทำให้รูปแบบที่ได้สามารถเป็นตัวแทนและสื่อความหมายชุดความจริงต้นแบบได้ดี

กระบวนการสร้างและพัฒนารูปแบบ

เนื่องจากการเคลื่อนไหวด้านการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทำให้เกิดการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน รูปแบบการบริหารการทดสอบจึงเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ควบคุมคุณภาพการศึกษาเสมอมา กระบวนการสร้างและพัฒนารูปแบบจึงเป็นขั้นตอนสำคัญอย่างใดก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นการสร้างขึ้นมาใหม่ หรือการพัฒนาจากสิ่งเดิมที่มีอยู่แล้ว กระบวนการสร้างและพัฒนารูปแบบก็ไม่ได้มีข้อกำหนดตายตัวว่าควรทำอะไรอย่างไร โดยทั่วไปก็จะเริ่มต้นด้วย 1) การค้นหาคำถามความรู้ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ 2) ค้นหาสมมติฐานและหลักการของรูปแบบที่ต้องการสร้าง 3) ดำเนินการสร้างและพัฒนารูปแบบตามหลักการและสมมติฐานนั้น 4) นำรูปแบบที่ได้จากการสร้างและพัฒนาไปตรวจสอบคุณภาพ และ 5) นำเสนอเป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ (Keeves J. P., 1997; Smith R. H., et al., 1980; Brown W. B. and Moberg D. J., 1980)

ตอนที่ 5 แนวคิดการวิจัยอนาคต

โลกปัจจุบันคู่ขนานกันระหว่างโลกจริงและโลกออนไลน์ โลกทั้งสองเชื่อมโยงกัน โดยโลกออนไลน์จะเป็นตัวเร่งสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในโลกจริง สภาพจริงของโลกปัจจุบันผู้คนสื่อสาร ปฏิสัมพันธ์กันในโลกออนไลน์มากกว่าโลกจริง ทั้งในเชิงปริมาณ และในเชิงของเนื้อหา ประเด็นการสื่อสาร ในทุกมิติ ทั้งการศึกษา ธุรกิจค้าขาย ความบันเทิง การเมือง วัฒนธรรม เป็นต้น ในมิติทางการศึกษานักการศึกษาเชื่อว่าเทคโนโลยีการสื่อสารทั้งหลายเป็นตัวการทำให้ผลการเรียนวิทยาศาสตร์ การอ่าน และคณิตศาสตร์ลดต่ำลงในทั่วโลก (Bolton R., 2019) เหล่านี้เป็นประเด็นที่ต้องนำมาพิจารณาถึงผลที่จะเกิดกับการจัดการศึกษาในอนาคต โดยเฉพาะการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งการหาอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าครั้งนี้ จะดำเนินการด้วยกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพผ่านกระบวนการวิจัยอนาคตแบบ ด้วยเทคนิค EDFR โดยในส่วนนี้จะกล่าวถึงแนวคิดการวิจัยอนาคต เทคนิควิธีการที่การวิจัยครั้งนี้เลือกใช้ การเขียนรายงาน ตลอดถึงการใช้ประโยชน์

อนาคตศึกษา (futures studies) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับอนาคต โดยระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการศึกษา แนวโน้มและทางเลือกต่างๆ ที่มีความเป็นไปได้ อนาคตศึกษาจึงประกอบด้วยเนื้อหาในสองส่วนหลัก คือ ส่วนของแนวคิด/ทฤษฎี (perspectives/theories) ซึ่งเรียกว่า อนาคตนิยม (futurism) กับส่วนของระเบียบวิธี

(methodologies) ซึ่งเรียกว่า การวิจัยอนาคต (futures research) (จุมพล พูลภัทรชีวิน, 2551) ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้คำว่า อนาคตนิยมและการวิจัยอนาคต เพื่อแทนการพูดถึงแนวคิดและระเบียบวิธี ตามลำดับ การวิจัยอนาคตเป็นคำที่สื่อถึงแนวคิด วิธีการ กระบวนการ และระเบียบวิธีที่ใช้ในการสำรวจ ศึกษาแนวโน้มที่มีความเป็นไปได้ในอนาคตเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษา ทั้งแนวโน้มที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ ส่งผลให้คำภาษาอังกฤษมีตัวอักษร s ต่อท้ายคำว่า Future เพื่อสื่อความหมายว่า เรื่องของอนาคตมีความเป็นไปได้หลายทิศทาง จะต้องมีการสำรวจ ศึกษาถึงแนวโน้มที่มีความเป็นไปได้เหล่านั้นให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ผู้วิจัยที่ศึกษาอนาคตอย่างเป็นระบบโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยอนาคตแบบต่างๆ จะเรียกว่า นักวิจัยอนาคต ส่วนนักคิด นักทฤษฎีเกี่ยวกับอนาคต จะเรียกว่า นักอนาคตนิยม และเรียกรวมบุคคลทั้งสองกลุ่มนี้ว่า นักอนาคต นั่นคือ เป้าหมายหลักของการวิจัยอนาคตอยู่ที่การสำรวจ ศึกษา แนวโน้มที่เป็นไปได้หรือน่าจะเป็นของเรื่องที่ศึกษาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ เพื่อหาแนวทางทำให้แนวโน้มที่พึงประสงค์เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วที่สุด ในขณะที่เดียวกันก็ต้องหาแนวทางป้องกันหรือสกัดแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์ที่มีความเป็นไปได้ให้หมดไปอย่างรวดเร็วด้วย ซึ่งเหล่านี้จะต้องเริ่มลงมือทำตั้งแต่ปัจจุบันหรือทันทีที่ได้ข้อสรุปความรู้ถึงแนวโน้มต่างๆ ทั้งสองทาง ดังคำกล่าวของนักอนาคตที่ว่า “The future is NOW” หรืออนาคตเริ่มตั้งแต่ปัจจุบัน ดังนั้นกระบวนการในการแก้ปัญหาของนักอนาคตจึงเป็นลักษณะเชิงรุก (proactive) มากกว่าเชิงรับ (passive) ด้วยแนวคิดและกระบวนการเหล่านี้ การวิจัยอนาคตจึงเป็นงานวิจัยที่ช่วยหาแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ณ ช่วงเวลาหนึ่ง ขึ้นอยู่กับหลักการ บริบทและเหตุผลของงานวิจัย โดยแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นมีทั้งพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์เพื่อช่วยและสนับสนุนการตัดสินใจของผู้ใช้ผลการวิจัยในการวางแผน การเตรียมความพร้อมเผชิญเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ได้ทันทั่วทั้งที่และเหมาะสม

โดยสรุปการวิจัยอนาคตมีมากมายหลายด้าน ประโยชน์สูงสุดที่ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการมีความเห็นสอดคล้องกัน คือ การวิจัยอนาคตช่วยให้ได้ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นเกี่ยวกับแนวโน้มในอนาคตทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ ที่สามารถจะนำมาใช้ในกระบวนการตัดสินใจ การกำหนดนโยบายและการวางแผน ด้วยประโยชน์เหล่านี้ นักวิจัยอนาคตและนักวิชาการจึงได้ร่วมกันคิดระเบียบวิธีวิจัยอนาคตไว้หลายเทคนิควิธี ทั้งนี้การเลือกระเบียบวิธีอนาคตต่างๆ นั้น ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ เงื่อนไข และข้อจำกัดของผู้วิจัยที่แตกต่างกันไป อาทิ การวิจัยแบบเทคนิคการวิเคราะห์ผลกระทบไขว้ (cross – impact analysis) กระบวนการอนาคตปริทัศน์ (future scanning process) การมองอนาคต (foresight) การสร้างภาพอนาคต (scenario) เดลฟายด์ (delphi) อีเอฟอาร์ (EFR) และอีดีเอฟอาร์ (EDFR) เป็นต้น ซึ่งการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้การวิจัยอนาคตด้วยเทคนิค EDFR โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับเทคนิค ดังนี้

เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR มีจุดมุ่งหมายสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัยอนาคต คือ ไม่ได้หวังการทำนายที่ถูกต้อง แต่เน้นการสำรวจ ศึกษา แนวโน้มที่เป็นไปได้ทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อหาแนวทางทำให้แนวโน้มที่พึงประสงค์เกิดขึ้นและป้องกันแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์ให้หมดไป หรือถ้าไม่สามารถกำจัดแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์ได้ จะมีแนวทางเผชิญกับแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์นั้นได้อย่างไร ข้อเด่นของเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR คือ เป็นการผสมผสานข้อดีและแก้ไข

ข้อด้อยของเทคนิคสำคัญของการวิจัยอนาคตสองเทคนิค คือ Delphi และ EFR (Ethnographic Futures Research) ด้วยการผสมผสานทั้งสองเทคนิคและปรับให้มีความยืดหยุ่นในระเบียบวิธีวิจัยเพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ได้ตามปัญหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่หลากหลายรูปแบบ (จุมพล พูลภัทรชีวิน, 2551)

เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EFR พัฒนามาจากระเบียบวิธีวิจัยทางมานุษยวิทยาที่เรียกว่า “การวิจัยชาติพันธุ์วรรณา” (ethnographic research หรือ ethnography) โดยมีประเด็นที่จะต้องให้ความสำคัญในกระบวนการวิจัย คือ 1) ปัญหาที่ควรวิจัยด้วยเทคนิค EFR ควรเป็นปัญหาวิจัยเชิงอนาคตศึกษาเช่นเดียวกับเทคนิค Delphi หรือ EDR 2) ขั้นตอนการวิจัยด้วยเทคนิค EFR ประกอบด้วย 2.1) การกำหนดแหล่งข้อมูลการวิจัยหรือผู้เชี่ยวชาญ โดยเลือกแหล่งข้อมูลการวิจัยที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งการเลือกด้วยโอกาสทางสถิติ เลือกแบบเฉพาะเจาะจง เลือกแบบการใช้เกณฑ์คัดเข้า (inclusion criteria) โดยเลือกให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของเรื่องที่ต้องการศึกษา และด้วยเหตุผลที่เทคนิคนี้พัฒนามาจากการวิจัยทางมานุษยวิทยา ผู้ทรงคุณวุฒิที่จะมาเป็นแหล่งข้อมูลการวิจัยจึงไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางใดทางหนึ่งโดยตรงแต่เป็นผู้เกี่ยวข้องในวัฒนธรรมหรือเป็นเจ้าของวัฒนธรรมนั้นก็เพียงพอ 2.2) การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นแหล่งข้อมูลการวิจัย เนื่องจากเทคนิค EFR พยายามดึงเอาอนาคตภาพและค่านิยมต่างๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของประชากรที่ศึกษา การสัมภาษณ์จึงมีลักษณะเฉพาะ คือ 2.2.1) เป็นการสัมภาษณ์แบบเปิดและไม่ชี้นำ (non-directive, open ended) 2.2.2) คำถามการสัมภาษณ์เป็นแบบกึ่งมีโครงสร้าง (semi-structure interview) โดยผู้วิจัยเตรียมหัวข้อหรือประเด็นการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้าประกอบเพื่อกันล้น แต่จะไม่มีลักษณะของการถามแบบชี้นำ หลักการสัมภาษณ์แบบ EFR นั้นผู้ให้สัมภาษณ์จะควบคุมการสัมภาษณ์และมีอิสระในการสัมภาษณ์อย่างเต็มที่ 2.2.3) ใช้เทคนิคการสรุปสะสม (cumulative summarization technique) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ที่มีลักษณะเด่นแตกต่างไปจากการสัมภาษณ์แบบอื่น คือ จะแบ่งช่วงการสัมภาษณ์ตามหัวข้อหรือช่วงเวลาที่เหมาะสม แล้วสรุปให้ผู้ให้สัมภาษณ์ฟังเป็นระยะ อาจจะ 10 นาที ครั้ง หรือหัวข้อหนึ่งสรุปครั้งหนึ่ง เป็นต้น เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นและความตรงของข้อมูลที่ได้ด้วยการทวนคำให้สัมภาษณ์โดยผู้ให้สัมภาษณ์เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง 2.2.4) สัมภาษณ์อนาคตภาพ 3 แบบ คือ อนาคตภาพที่พึงประสงค์ (optimistic realistic scenario, O-R) อนาคตภาพที่ไม่พึงประสงค์ (pessimistic realistic scenario, P-R) และอนาคตภาพที่น่าจะเป็นไปได้มากที่สุด (most probable scenario, M-P) อนาคตภาพทั้ง 3 ภาพนี้ จะประกอบด้วยแนวโน้มในอนาคตที่ผู้สัมภาษณ์คาดว่ามีโอกาสเกิดขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงมีการใช้ คำว่า realistic กำกับไว้ทั้งในอนาคตภาพที่พึงประสงค์และอนาคตภาพที่ไม่พึงประสงค์ เมื่อสัมภาษณ์ครบทั้ง 3 ภาพ แล้ว ผู้สัมภาษณ์อาจจะสรุปการสัมภาษณ์ให้ผู้ให้สัมภาษณ์ฟังทั้งหมดอีกครั้งหนึ่งและขอให้ผู้ให้สัมภาษณ์ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขและ/หรือเพิ่มเติมคำสัมภาษณ์อีก หรืออาจจะนำผลการสัมภาษณ์ที่บันทึกไว้ไปเรียบเรียงให้เรียบร้อยแล้วส่งให้ผู้ให้สัมภาษณ์ทบทวนอีกครั้งก็ได้ 2.3) นำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์หรือสังเคราะห์เพื่อหาฉันทามติระหว่างกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ 2.4) เขียนอนาคตภาพ (scenario write-up) โดยนำแนวโน้มที่มีฉันทามติมาเขียนอนาคตภาพ ซึ่งเป็นผลการวิจัย

เทคนิคการวิจัยแบบ Delphi เป็นเทคนิคการทำนายที่พัฒนาขึ้นโดย Helmer, Dalkey และ Rescher ซึ่งเป็นนักวิจัยของ Rand Corporation ด้วยการสอบถามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้ในการทำนายหรือวางแผนสำหรับอนาคต ปัจจุบันเป็นเทคนิคการทำนายที่ได้รับความนิยมอย่างมากในเกือบทุกวงการ ทั้งธุรกิจ การเมือง การทหาร เศรษฐกิจ สาธารณสุข และการศึกษา ในการนำไปใช้ในสถานการณ์ที่ต่างกัน เทคนิค Delphi ยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารกันระหว่างกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนได้รับข่าวสารและแลกเปลี่ยนความเชี่ยวชาญระหว่างกันได้โดยไม่มีการเผชิญหน้ากัน สำหรับขั้นตอนในการวิจัยแบบ Delphi ประกอบด้วย 1) การเลือกและกำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญ เพราะผู้เชี่ยวชาญจะส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของผลการวิจัย ผู้วิจัยต้องหาวิธีเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความชำนาญ ในเรื่องศึกษาอย่างจริงจัง เป็นบุคคลที่มองหรือคาดการณ์ได้อย่างชัดเจนถูกต้อง 2) การกำหนดประเด็นแนวโน้มและสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย โดยทั่วไปมักจะอยู่ในรูปของแบบสอบถามหรือการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง 3) การทำ Delphi รอบที่หนึ่ง โดยการส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ หรือสัมภาษณ์ โดยการขอให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนทำการคาดเดาเหตุการณ์ว่า ภายในเวลาที่กำหนดจะมีโอกาสเกิดเหตุการณ์หรือแนวโน้มใดที่จะเกิดขึ้นบ้าง 4) การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับในรอบที่หนึ่ง 5) การทำ Delphi รอบที่สอง ผู้เชี่ยวชาญจะได้รับข้อมูลป้อนกลับเชิงสถิติที่เป็นกลุ่มโดยส่วนรวม เช่น ร้อยละ ค่ามัธยฐาน (median) ค่าฐานนิยม (mode) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (interquartile range) ของกลุ่ม พร้อมด้วยคำตอบเดิมของผู้เชี่ยวชาญคนนั้น โดยขอให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาตอบใหม่ ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญอาจเปลี่ยนแปลงหรือยืนยันคำตอบของตนก็ได้ แต่ถ้าคำตอบใดอยู่นอกค่าพิสัยควอไทล์ก็จะถูกขอความกรุณาให้แสดงเหตุผลประกอบ ซึ่งการทำ Delphi อาจเกิดขึ้นสองถึงสามรอบหรือจนกว่าจะได้คำตอบที่เป็นฉันทามติเพื่อทรงความเชี่ยวชาญของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเอง (จุฬพล พูลภัทรชีวิน, 2551) และ 6) การสรุปและอภิปรายผล โดยการนำเสนอแนวโน้มที่มีฉันทามติตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้แล้ว อภิปราย เสนอแนะจากผลการวิจัย

สำหรับขั้นตอนการวิจัยแบบ EDFR นั้น ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนสำคัญ คือ 1) การกำหนดและเตรียมตัวกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ 2) การสัมภาษณ์ (EDFR รอบที่หนึ่ง) 3) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล 4) ขั้นตอนการสร้างเครื่อง (แบบสอบถาม) 5) ขั้นตอนการทำ Delphi (EDFR รอบที่สองและรอบที่สาม) และ 6) ขั้นตอนการเขียนอนาคต โดยผู้วิจัยสามารถแบ่งช่วงเวลาศึกษาในการวิจัยอนาคต สำหรับการศึกษาครั้งนี้จากการวิเคราะห์และพิจารณาจากบริบทงานวิจัย นักอนาคตนิยมได้แบ่งช่วงเวลาของการวางแผนหรือการทำนาย ไว้ 4 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 immediate forecasting หรือ immediate planning ระยะเวลา 5 ปี นักอนาคตนิยมถือว่าเป็นการทำนายหรือการวางแผนระยะกระชั้นชิด ถ้าเป็นเรื่องของการแก้ปัญหา ก็เป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ช่วงที่ 2 short range forecasting หรือ short range planning ระยะเวลา 5-10 ปี เป็นการทำนายหรือวางแผนหรือการศึกษานาถระยะสั้นเช่นกัน ช่วงที่ 3 middle range forecasting หรือ middle planning ระยะเวลา 10-15 ปี นักอนาคตนิยมส่วนใหญ่นิยมที่จะศึกษานาถในช่วงนี้ เนื่องจากผู้วิจัยสามารถที่จะ

เห็นผลได้ และช่วงที่ 4 เป็นการศึกษาอนาคตที่ยาวนานที่สุด ระยะเวลา 20-25 ปี ซึ่งนักอนาคตนิยมมองว่า ข้อมูลที่ได้อาจจะขาดความเข้าใจ

การเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ถือเป็นประเด็นที่สำคัญที่สุดในการวิจัยอนาคตแบบ EDFR เนื่องจากเหตุผลที่เลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักเพราะมีความเชื่อว่าผู้เชี่ยวชาญ คือ ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ในเรื่องที่ศึกษา ในการศึกษาครั้งนี้ก็จะกำหนดผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีความสามารถมองหรือคาดการณ์อนาคตเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารการทดสอบ และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้ชัดเจนถูกต้องมากกว่าบุคคลทั่วไป นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมหรือหน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใดนั้น บุคคลที่อยู่เบื้องหลังการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้มีอำนาจในการตัดสินใจทั้งทางตรงและทางอ้อมซึ่งอาจจะเป็นนักการเมืองที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการตัดสินใจของหน่วยงานนั้นๆ รวมไปถึงกลุ่มนักวิชาการผู้มีความรู้ในเรื่องนั้นเป็นอย่างดี เหตุผลทางจิตวิทยา คือ เมื่อใดก็ตามที่ผู้บริหารได้รับรู้ความเคลื่อนไหวของสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยเฉพาะงานที่ต้องเกี่ยวข้องและเมื่อใดที่ความเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญคนอื่นๆ โดยเฉพาะกลุ่มนักวิชาการ ผู้ให้บริการ หรือผู้บริหารภายในหน่วยงานนั้นๆ บังเอิญไปสอดคล้องกับความคิดของตน เขาก็มีโอกาสที่จะตัดสินใจได้ทันทีที่ทั้งนี้กลุ่มนักวิชาการควรจะควรต้องได้รับคัดเลือกเข้าเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเสมอ เนื่องจากนักวิชาการในสาขาที่ผู้วิจัยศึกษาเป็นกลุ่มที่ค่อนข้างมีความคิดเป็นอิสระ สร้างสรรค์ หลากหลายรูปแบบ ซึ่งส่งผลให้ได้รายละเอียดในแง่ที่เป็นวิชาการ ผลงานทางวิชาการ เพื่อให้ได้แนวโน้มที่เป็นไปได้หรือน่าจะเป็นไปได้หลากหลายรูปแบบ นำไปสู่ การกำหนดเกณฑ์การเลือกผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญ นั้นเป็นเกณฑ์เฉพาะที่ไม่ต้องห่วงกังวลเรื่องความลำเอียง (bias) เพราะการวิจัยอนาคต คือ ความลำเอียง ลำเอียงที่จะเชื่อความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เน้นที่ความเชี่ยวชาญ จึงต้องมีเกณฑ์ที่เข้มงวดยิ่ง การเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจึงเป็นการเลือกแบบใช้เกณฑ์คัดเข้า (inclusive sampling) นั่นคือ เมื่อผู้วิจัยทราบว่าใครเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่ศึกษา อย่างเรื่องนี้ คือ รูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หรือผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งลงไปก็สามารถเจาะจงเลือกผู้เชี่ยวชาญได้ทันที แต่ถ้าผู้วิจัยไม่ทราบและไม่มีข้อมูลเลยว่าใครเป็นผู้เชี่ยวชาญก็สามารถใช้เทคนิค snow ball คือ ถามจากผู้เชี่ยวชาญคนหนึ่งเพื่อเชื่อมโยงไปยังผู้เชี่ยวชาญคนอื่น ก็จะช่วยลดข้อจำกัดเรื่องความลำเอียงของระเบียบวิธีนี้ได้อีกทาง เนื่องจากเป็นการให้ผู้เชี่ยวชาญได้เลือกผู้เชี่ยวชาญให้โดยตรง นอกจากเรื่องเกณฑ์การเลือกผู้เชี่ยวชาญแล้ว ยังมีเรื่องกำหนดจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่พอเหมาะด้วย นั่นคือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยจะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยหลักเบื้องต้นที่ยึดถือกัน คือ ยังมีจำนวนผู้เชี่ยวชาญมากก็จะได้คำตอบที่หนักแน่นหรือน้ำหนักน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการกำหนดจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่แน่นอนตายตัว มีเพียงการกำหนดจำนวนผู้เชี่ยวชาญโดยอิงกับค่าความคลาดเคลื่อนของคำตอบ ดังแสดงในตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 จำนวนผู้เชี่ยวชาญและค่าความคลาดเคลื่อนของคำตอบ (Macmillan, 1971)

จำนวนผู้เชี่ยวชาญ	ความคลาดเคลื่อน	ความคลาดเคลื่อนลดลง
5-1	0.70-1.20	0.50
5-9	0.58-0.70	0.12
9-13	0.54-0.58	0.04
13-17	0.50-0.54	0.04
17-21	0.48-0.50	0.02
21-25	0.46-0.48	0.02
29-25	0.44-0.46	0.02

นอกจากนี้ ควรจะต้องให้ความสำคัญกับความคงเส้นคงวาของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละรอบด้วย แม้ว่าเทคนิค EDFR จะมีความยืดหยุ่นในการยอมรับสภาพความเป็นจริงที่ว่า ผู้เชี่ยวชาญ ไม่สามารถอยู่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักให้กับโครงการวิจัยได้ตลอดรอดฝั่ง ฉะนั้นจึงไม่จำเป็นที่จำนวนผู้เชี่ยวชาญในแต่ละรอบจะต้องเท่ากัน แต่ในรอบแรกนั้นควรมีจำนวนมาก รอบที่สองอาจจะลดลงได้บ้างเพียงเล็กน้อย และในรอบที่สาม เป็นรอบที่ช่วยในการยืนยันผลการวิจัย ถ้าหากได้ผู้เชี่ยวชาญเพิ่มขึ้นในรอบที่สามนี้จะเป็นการดี และมีการเปลี่ยนแปลงผู้เชี่ยวชาญ ผู้ให้ข้อมูลหลักได้ เช่น กรณีที่ผู้เชี่ยวชาญติดภารกิจไม่อาจให้ข้อมูลในรอบที่สองหรือสาม ผู้วิจัยสามารถพิจารณาผู้เชี่ยวชาญคนอื่นทดแทน

เมื่อได้ผู้เชี่ยวชาญแล้วจะเข้าสู่ขั้นตอนการสัมภาษณ์แบบ EDFR ที่ประยุกต์มาจากการสัมภาษณ์แบบ EFR ต้องการให้ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักแสดงความคิดเห็นและจินตนาการภาพในมุมมองของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ภาพอนาคต คือ ภาพอนาคตที่พึงประสงค์ ภาพอนาคตที่ไม่พึงประสงค์ และภาพอนาคตที่เป็นไปได้มากที่สุด โดยไม่มีการปิดกั้นหรือกำหนดขอบเขตความคิดของผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้วิจัยจะเริ่มสัมภาษณ์ที่มุมมองภาพอนาคตที่พึงประสงค์ก่อนจนกระทั่งได้มุมมองที่สมบูรณ์ จึงขยับไปถามอนาคตที่ไม่พึงประสงค์ และเมื่อได้คำตอบที่สมบูรณ์ ก็จะสัมภาษณ์ภาพอนาคตที่เป็นไปได้มากที่สุด ด้วยความเชื่อที่ว่า เมื่อผู้เชี่ยวชาญให้มุมมองที่พึงประสงค์และมุมมองที่ไม่พึงประสงค์แล้ว จะเป็นการทบทวนความคิดและกลั่นกรองให้เกิดความคิดและมุมมองภาพอนาคตที่เป็นไปได้มากที่สุด นั่นคือ ผู้วิจัยจะต้องมีการทบทวนคำถามและทบทวนมุมมองกับผู้เชี่ยวชาญเป็นระยะๆ เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง เข้าใจตรงกันในภาพอนาคตแต่ละภาพ แต่ละมุมมอง โดยสิ่งที่ผู้วิจัยต้องคำนึงถึงตลอดเวลาที่สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ คือ ความชัดเจน (clarity) ความเข้าใจที่ครอบคลุม (comprehensiveness) บริบท (contextualization) และการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของประเด็นคำถาม การอธิบาย มุมมอง ต้องถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจตรงกันทั้งผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญ (coherence) เหล่านี้จะส่งผลถึงความสมบูรณ์ของภาพอนาคต นอกจากนี้การสัมภาษณ์แบบ EDFR ยังเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยหารือกับผู้เชี่ยวชาญเพิ่มเติมประเด็นแนวโน้มที่ได้จากการสัมภาษณ์คนแรกๆ ผนวกเข้ากับการสัมภาษณ์คนต่อไป โดยผู้วิจัยอาจจะต้องขอให้ผู้เชี่ยวชาญพูดเฉพาะประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญเชี่ยวชาญจริงๆ เนื่องจากจุดมุ่งหมาย คือ ต้องการแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ซึ่งขั้นตอนต่อไปก็นำผลการสัมภาษณ์นี้ไปวิเคราะห์

เนื้อหา เพื่อให้ได้แนวโน้มแต่ละด้าน นำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามตามเทคนิค Delphi

การสร้างแบบสอบถามจะเกิดขึ้นหลังจากได้ผลการวิเคราะห์เนื้อหาผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยจะนำมาเขียนเป็นแนวโน้มในแบบสอบถาม ที่ใช้ภาษาสั้น กระชับ ชัดเจน เข้าใจง่าย โดยให้คงความหมายเดิมของผู้เชี่ยวชาญไว้ให้มากที่สุด อย่างไรก็ตาม ให้ใช้ภาษาที่เป็นกลางโดยพยายามหลีกเลี่ยงภาษาที่สื่อถึงทัศนคติหรือความลำเอียงของผู้วิจัยลงไป นั่นคือ ผู้วิจัยต้องไม่ทำหน้าที่ตัดสินแทนผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยทำหน้าที่เพียงเขียนแนวโน้ม คือ การสังเคราะห์ การตีความภาษาที่ผู้วิจัยใช้ให้ตรงตามที่ต้องการจริงๆ ในการเขียนแนวโน้มในแบบสอบถาม จะต้องเขียนแนวโน้มที่มีประเด็นแนวโน้มเดียว ต่อ 1 ข้อ ไม่ควรมีแนวโน้มเล็กย่อยอยู่ในแนวโน้มใหญ่ เพราะมีฉะนั้นแล้วคะแนนที่ได้มาจะทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถตีค่าได้ เพราะจะไม่ทราบว่าผู้เชี่ยวชาญตอบแนวโน้มใด และให้พยายามหลีกเลี่ยงถ้อยคำที่มีความคลุมเครือ เช่น ดีขึ้น เลวลง เพิ่มขึ้น ลดลง ผู้วิจัยจะต้องขยายความให้ชัดเจนเสียก่อน เช่น คุณภาพการศึกษาจะดีขึ้น ในความหมายของการศึกษารั้วนี้ หมายถึงอะไร นั่นหมายถึงว่า ผู้วิจัยจะต้องแจกแจงให้ชัดว่า คุณภาพการศึกษาที่ดีขึ้น ในที่นี้อาจจะหมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น หรือโอกาสในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยมากขึ้นหรือจบการศึกษาแล้วสามารถหางานทำได้มากขึ้น เป็นต้น

การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญจะเก็บกี่รอบนั้น ให้ผู้วิจัยพิจารณาที่วัตถุประสงค์งบประมาณและกำลังคนด้วย ซึ่งในความเป็นจริงแล้วนักวิจัยอนาคตจะพิจารณาจำนวนรอบที่คำตอบที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญว่า เป็นฉันทามติของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหรือยัง นั่นคือครอบคลุมเรื่องที่วิจัยมากพอหรือไม่ ถ้ามากพอและ/หรือสามารถสนองตอบวัตถุประสงค์ได้แล้ว ผู้วิจัยก็สามารถหยุดได้ใน Delphi รอบที่ 2 ซึ่งเป็น EDFR รอบที่ 3 ซึ่งเรียกกันว่า mini EDFR และก็สามารถนำผลไปเขียนรายงานได้แล้ว โดยในการเขียนรายงานนั้น การวิจัยอนาคตด้วยเทคนิค EDFR มีความยืดหยุ่นพอสมควร กล่าวคือ ผู้วิจัยอาจเลือกเขียนรายงานเป็นภาพอนาคต 3 ภาพ คือ ภาพอนาคตที่พึงประสงค์ ภาพอนาคตที่ไม่พึงประสงค์ และภาพอนาคตที่เป็นไปได้มากที่สุดหรือการเขียนรายงานอาจจะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์การวิจัย ถ้าผู้วิจัยต้องการที่จะยั้งแนวโน้มที่เป็นไปได้ค่อนข้างสูง ผู้วิจัยอาจจะกำหนดค่า median ในกรณีที่แบบสอบถามเป็นแบบ rating scale 5 ระดับ โดยกำหนดค่า median ระดับมาก คือ 3.5 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์ในการนำแนวโน้มมารายงาน แล้วดูความสอดคล้องของคำตอบ โดยพิจารณาจากค่า interquartile range (Q3-Q1) ให้ไม่เกิน 1.5 หรือ mode-median ไม่เกิน 1.0 ซึ่งหลักการนี้อาจจะมีความยืดหยุ่นได้อีก ไม่จำเป็นต้องยึดค่าสถิติตามนี้เสมอไป ถึงแม้ว่า EDFR จะเป็นเทคนิคการวิจัยที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อการวิจัยอนาคต แต่ทั้งเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR EFR และ Delphi ต่างก็สามารถนำไปใช้วิจัยในการวิจัยรูปแบบอื่นๆ ได้อีกมากมาย เช่น การวิจัยเชิงสำรวจ การวิจัยเชิงประเมินผล เป็นต้น

ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่อง “อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนา

คุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า” ผู้วิจัยศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

Madani, R. A. (2019) ศึกษาวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์คุณภาพการศึกษาเป้าหมายการศึกษาสำหรับนโยบายทั้งหมด โดยพบว่า การศึกษาได้รับการยอมรับว่าเป็นสิทธิมนุษยชนตั้งแต่การประกาศปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนในปี พ.ศ. 2491 นอกเหนือจากสุขภาพและที่พักอาศัย เป้าหมายการศึกษาเพื่อทุกคนได้ถูกจัดตั้งขึ้นโดยมีรัฐบาลมากกว่า 150 ประเทศที่ประกาศใช้นโยบายการศึกษาเพื่อทุกคนเพื่อสนับสนุนการศึกษาที่เป็นสากล เป้าหมายสูงสุดของหลายประเทศ คือ การรับประกันอัตราการเข้าถึงการศึกษที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการปรับปรุงคุณภาพ ในทำนองเดียวกันคุณภาพสะท้อนจากตัวชี้วัดต่างๆ รวมถึงการใช้จ่ายของภาครัฐในด้านการศึกษา อัตราส่วนนักเรียนต่อครู คุณสมบัติของครู คะแนนการทดสอบ และระยะเวลาที่นักเรียนใช้ในโรงเรียน การลงทุนทางด้านการศึกษาทุกครั้งจะต้องวัดจากวิธีการที่สามารถให้บริการในด้านต่างๆ เพื่อให้แน่ใจว่า เกิดคุณภาพการศึกษาขั้นสูงสุดสำหรับหลักสูตรทั้งหมด การลงทุนด้านการศึกษาก็คือการต่อยอดความมั่นคงและการเติบโตของสังคม ซึ่งบุคคลสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มรายได้ให้กับตนเองได้อย่างง่ายดาย ความท้าทายที่สำคัญอยู่ที่การกำหนดตัวชี้วัดทางการศึกษาในอุดมคติและสถานการณ์ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่พัฒนาแล้วซึ่งพยายามพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีจุดยืนและมีกรอบการให้เหตุผลที่หลากหลายเพื่อให้บรรลุการประเมินนโยบายการศึกษาเพื่อทุกคน ที่สามารถนำไปสู่การปรับปรุงสถานการณ์การศึกษาในประเทศกำลังพัฒนาและทั่วโลกได้อย่างแท้จริง

Kirsten W. J. Touw, Bart Vogelaar, Merel Bakker and Wilma C. M. Resing. (2019) ศึกษาวิจัย เรื่อง การปรับมาตรฐานการสอน การบริหารการทดสอบ การทดสอบทางออนไลน์: ความเป็นเหตุเป็นผล ความตรง และทิศทางในอนาคต พบว่า การสอนนักเรียนให้จัดการอย่างถูกต้องและให้นักเรียนทำคะแนนการทดสอบตามมาตรฐานนั้นได้เป็นสิ่งท้าทาย ใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมาปรับปรุงวิธีการฝึกอบรมนักเรียน เพื่อจัดการการประเมินมาตรฐาน เป็นการให้ฝึกการให้เหตุผลโดยผู้ทดสอบที่จำลองด้วยคอมพิวเตอร์บนคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลของนักเรียนและอธิบายถึงซอฟต์แวร์ที่ให้ข้อเสนอแนะในทันที โดยเฉพาะการใช้สภาพแวดล้อมเสมือนจริงเพื่อจำลองผู้ทดสอบสำหรับการทดสอบความฉลาดตามมาตรฐานหรือการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลแสดงหลักฐานเบื้องต้นของความถูกต้องของผู้ทดสอบ แบบจำลองสำหรับการเรียนรู้ การบริหารการทดสอบ มาตรฐานความสัมพันธ์เชิงบวกกับเป้าหมายของการเรียนรู้ การบริหารที่เป็นมาตรฐาน และการตอบรับเชิงบวกจากนักเรียนที่ใช้ซอฟต์แวร์ มีการตรวจสอบข้อ จำกัด บทเรียนที่เรียนรู้และความหมายสำหรับการทำงานในอนาคต

พินดา วราสุนันท์ อัจฉรา ประเสริฐสิน และอรัญญา จันทระชูสกุล (2558) ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า จากการใช้แบบประเมินและแบบสัมภาษณ์ตัวอย่างครูในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 408 คน สรุปผลได้ว่า ผลการกำหนดกลยุทธ์

หลักทั้งหมด 7 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์หลักที่ 1 ส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอก กลยุทธ์หลักที่ 2 พัฒนาคุณภาพการดำเนินงานในสถานศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 3 สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการนำผลการสอบ O-Net มาใช้ในการพัฒนาตนเอง กลยุทธ์หลักที่ 4 เร่งรัดพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์หลักที่ 5 เร่งรัดพัฒนาความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองและชุมชน กลยุทธ์หลักที่ 6 ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก และกลยุทธ์หลักที่ 7 ปรับโครงสร้างกิจกรรมของสถานศึกษา ผลการประเมินทั้ง 7 กลยุทธ์ พบว่า ในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

พนิดดา หัสปราบ (2557) ศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการ พบว่า ในทุกโรงเรียนเมื่อได้รับผลการทดสอบทางการศึกษามาแล้ว โรงเรียนทำการประชุมชี้แจงให้ข้อมูลสารสนเทศและรายงานผลการทดสอบแก่ครูเพื่อให้ทราบผลการศึกษาศึกษาของปีการศึกษาที่ผ่านมาในภาพรวมและรายกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในบางโรงเรียนได้เพิ่มกระบวนการกำกับติดตามผลการดำเนินการของครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ด้วยเช่นกัน เมื่อแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้รับสารสนเทศและมีการวิเคราะห์ข้อสอบรายตัวชี้วัดแล้ว โรงเรียนมีการปรับการจัดการเรียนรู้ตามตัวชี้วัด การพัฒนานักเรียน พบว่า ทุกโรงเรียนเมื่อได้รับผลการทดสอบทางการศึกษามาแล้ว โรงเรียนทำการชี้แจงให้ข้อมูลสารสนเทศและรายงานผลการทดสอบแก่นักเรียนรวมถึงการแนะแนวทางการเรียนหรือการศึกษาต่อเพื่อให้นักเรียนได้เห็นและค้นพบศักยภาพของตนและเป็นข้อมูลย้อนกลับให้แก่นักเรียน การเตรียมตัวและเตรียมความพร้อมในการเรียนและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป นอกจากนี้ในบางโรงเรียนมีการจัดสอนเสริมทบทวนเนื้อหาเพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบ โดยอาจมีการเชิญวิทยากร ตัวเตอรที่มีชื่อเสียงหรือในครูในโรงเรียน ในการสอนเนื้อหาก่อนการสอบ การพัฒนาครู พบว่า โรงเรียนได้ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน โดยบางโรงเรียนเน้นการส่งเสริมและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉพาะเพื่อให้ครูพัฒนาเทคนิคและวิธีการสอนและนักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่และในบางโรงเรียนมีกระบวนการพัฒนาครู โดยการประเมินการสอนของครูเป็นระยะเพื่อกำกับให้เป็นไปตามทิศทางและมาตรฐานของโรงเรียนและบางโรงเรียนมีการสร้างแรงจูงใจให้กับครูผู้สอนในการมอบรางวัลหรือยกย่องเชิดชูเกียรติในกรณีที่นักเรียนได้ผลการทดสอบที่ดีหรือได้คะแนนเต็มเป็นต้น เพื่อให้ครูเกิดความภาคภูมิใจและมีกำลังใจในการปฏิบัติงานในหน้าที่ต่อไป

รมยกรณ์ เฉลิมศรีเมือง อโนทัย ประสาน และสุภาพ เต็มรัตน์ (2563) ศึกษาวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 โดยการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้น

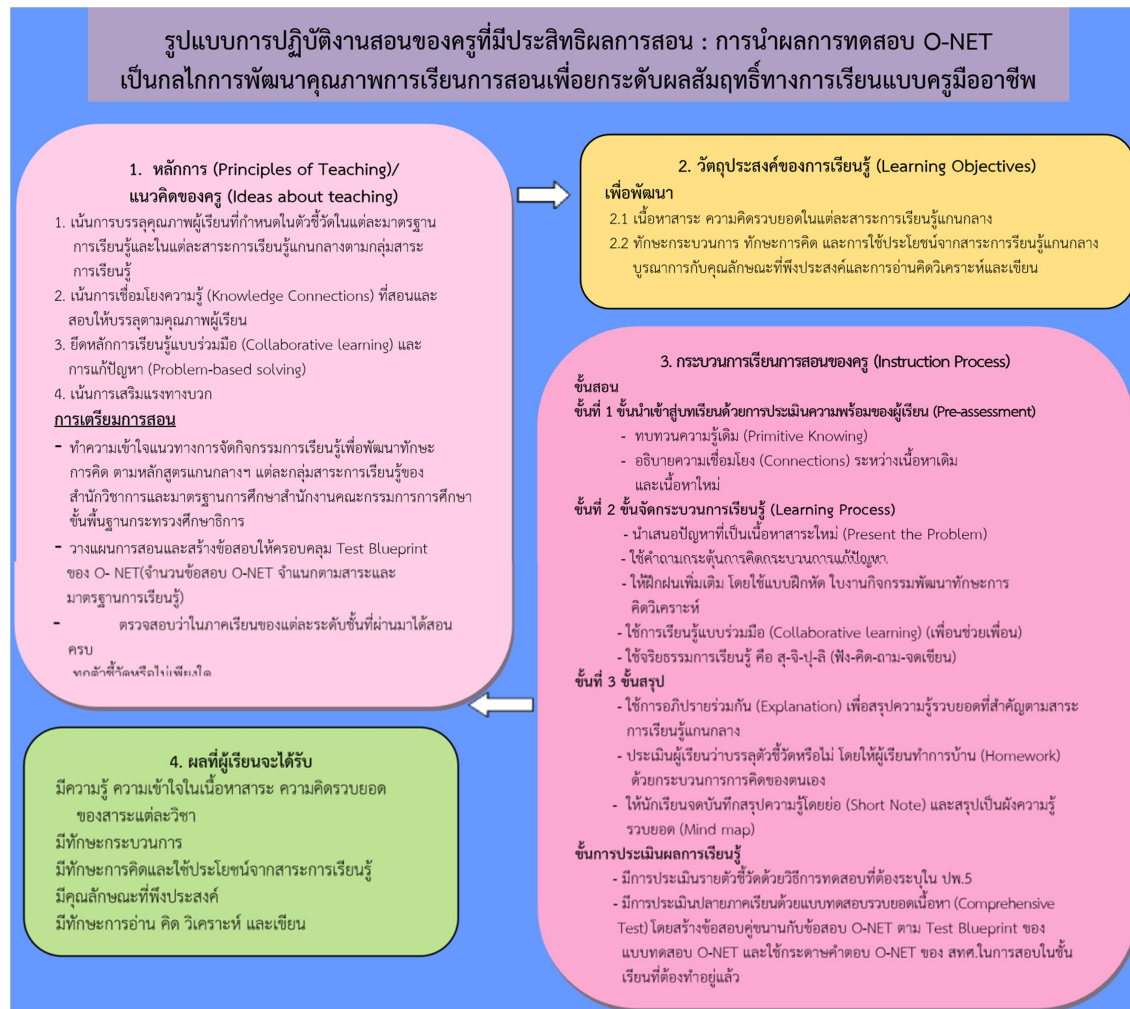
ประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 157 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงโรงเรียนละ 1 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นที่ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับ ดังนี้ การบริหารทั่วไป การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารวิชาการ 2. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2557-2559 โดยภาพรวมอยู่ในระดับควรปรับปรุง 3. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมไม่มีความสัมพันธ์กับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บทบาทการบริหารงานบุคคลมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างต่ำกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2558 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รุ่งฤดี กล้าหาญ (2557) ศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินมาตรฐานการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ประจำปีการศึกษา 2557: ศึกษากรณีศูนย์สอบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า 1. การประเมินมาตรฐานความเหมาะสมด้านปัจจัยนำเข้าในการบริหารการทดสอบของศูนย์ สอบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีดังนี้ 1.1 ด้านทรัพยากร ได้แก่ คู่มือการจัดสอบ ด้านแบบทดสอบและอุปกรณ์ฯ เป็น กลุ่มตัวอย่าง หัวหน้าสนามสอบ/กรรมการกลาง กรรมการคุมสอบ และผู้ประสานงาน โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมี ความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือการจัดสอบว่ามีมาตรฐานในระดับมากที่สุด 1.2 ด้านบุคลากร ประกอบด้วย มาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของตัวแทนศูนย์สอบ กรรมการ คุมสอบ และความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) กลุ่มตัวอย่างหัวหน้าสนามสอบ/กรรมการกลาง กรรมการคุมสอบ และผู้ประสานงาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของ ตัวแทนศูนย์สอบ กรรมการคุมสอบดังนี้อยู่ใน ระดับมากที่สุด ส่วนการทดสอบความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ผลการทดสอบ คือ หัวหน้าสนามสอบ/กรรมการกลาง กรรมการคุมสอบ ได้คะแนนในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 86.49-87.58 1.3 ด้านงบประมาณและค่าตอบแทน กลุ่มตัวอย่างหัวหน้าสนามสอบ/กรรมการกลาง กรรมการคุมสอบ และผู้ประสานงาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับงบประมาณว่ามีความเหมาะสมในระดับ มาก นอกจากนี้ จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้ประสานงานเกี่ยวกับความเหมาะสมของงบประมาณ ในการบริหารการทดสอบ โดยพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดประชุมสนามสอบเพื่อเตรียมการ ชี้แจงการสอบ ด้านค่าตอบแทนการขนส่งข้อสอบและกระดาษคำตอบ จากศูนย์สอบ-สนามสอบ (ไปกลับ) และด้านค่าใช้จ่ายระดับสนามสอบ จำนวนผู้ประสานงานส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสมมากกว่าไม่เหมาะสม 1.4 สภาพแวดล้อม/สถานที่ใช้สอบ กลุ่มตัวอย่างหัวหน้าสนามสอบ/กรรมการกลาง กรรมการคุมสอบ และผู้ประสานงาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ใช้สอบ ว่ามีมาตรฐานความ เหมาะสมในระดับมาก-

มากที่สุด 2. การประเมินระดับความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานการบริหารการทดสอบของศูนย์ สอบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กลุ่มตัวอย่างหัวหน้าสนามสอบ/กรรมการกลาง และผู้ประสานงาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานการบริหารการทดสอบคือ ระยะเวลาในการจัดสอบ ระหว่างการจัดสอบ และหลังเสร็จสิ้นการจัดสอบ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 100 มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ในกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์สอบและสนามสอบว่า เป็นไปตามมาตรฐานของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) นอกจากนี้ จากแบบสอบถามกรรมการคุมสอบเกี่ยวกับระดับความถี่ในการปฏิบัติตามมาตรฐาน การบริหารจัดการทดสอบของ สทศ. ในการคุมสอบของตนเอง ในระยะก่อนคุมสอบ ระยะเมื่อผู้เข้าสอบเข้าห้องสอบเรียบร้อยแล้ว กรรมการคุมสอบส่วนใหญ่ มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการบริหารจัดการทดสอบของ สทศ. ในทุกครั้ง 3. การประเมินผลผลิตของการบริหารจัดการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) สรุปได้ดังนี้ 3.1 การสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนผู้เข้าสอบ ด้านการรับสมัคร และด้านการดำเนินการจัดสอบ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนของนักเรียนผู้เข้าสอบที่มีต่อการบริหารการทดสอบของ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3.2 การสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนผู้เข้าสอบที่มีต่อการบริหารการทดสอบของ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ทั้งด้านกรรมการคุมสอบและด้านข้อสอบ พบว่า ค่าเฉลี่ยของนักเรียนผู้เข้าสอบที่มีต่อการบริหารการทดสอบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จากผลการทดสอบระดับความพึงพอใจของนักเรียน จำแนกตามเขตพื้นที่ของสนามสอบและเพศที่ต่างกัน พบว่า กลุ่มนักเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่ของสนามสอบ แตกต่างกันคือสนามสอบในเขตกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด จะมีความพึงพอใจต่อการบริหารการทดสอบของ สถาบันทดสอบทางการศึกษาไม่ แตกต่างกัน นอกจากนี้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ นักเรียนผู้เข้าสอบได้แสดงความคิดเห็น สรุป สำคัญเป็นรายด้านได้ดังนี้ 1. ด้านการรับสมัครควรขยายเวลารับสมัครให้นานขึ้นและหลายช่องทาง เช่น โทรศัพท์ เว็บไซต์ และสื่อต่างๆ ประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น นักเรียนหลายคนพลาดโอกาส ควรกำหนดวันก่อนการรับสมัคร น่าจะจ่ายเงินได้ทุกธนาคาร ควรมีการใส่หมายเลขโทรศัพท์ในข้อมูลการรับสมัครเพื่อแจ้งข่าวสารที่ เปลี่ยนแปลง 2. การเลือกสนามสอบ ควรปรับปรุง เพราะถ้าสนามสอบที่ไหนก็ตามที่เต็มควรจะหา สถานที่ นั้นออกเพื่อลดปัญหาการย้ายผู้สอบ ควรจัดสถานที่สอบให้ใกล้กับสถานที่พักของผู้สอบ ไม่ควรโยกย้าย สนามสอบโดยไม่แจ้งล่วงหน้า ควรเตือนผู้สมัครสอบให้ชัดเจนว่าควรยืนยันสนามสอบทันทีที่จ่ายเงินเสร็จ ถ้าจะเปลี่ยนสถานที่สอบควรบอกทาง e-mail ล่วงหน้า ถ้าสนามสอบเต็มควรให้นักเรียนเลือกใหม่ด้วยตนเอง 3. สถานที่ใช้สอบควรใช้สนามสอบที่ได้มาตรฐานเดียวกันทุกสนามควรจัดหาโรงเรียนที่มีเครื่องปรับอากาศมาให้นักเรียนที่สอบ เพื่อที่จะได้มีอุณหภูมิที่ที่เหมาะสมแก่การทำข้อสอบในห้องสอบมีอุณหภูมิห้องร้อน มีเสียงดังรบกวนในห้องสอบ 4. กรรมการคุมสอบ กรรมการคุมสอบบางคนคุยกันเสียงดัง คุยโทรศัพท์ เล่นโทรศัพท์ ไม่ควรให้กรรมการคุมสอบนั่งคุยกันหรือคุยโทรศัพท์ เพราะจะทำให้นักเรียนที่ทำข้อสอบเสียสมาธิ เวลาที่เริ่มทำข้อสอบควรจะเลิกชี้แจงเพราะเสียงดังทำให้รบกวนสมาธิ 5. ข้อสอบควรพิมพ์เนื้อเรื่องไว้ในหน้าที่ยกขึ้นเพื่อสะดวกต่อการอ่าน กระดาษที่ใช้พิมพ์ข้อสอบบางเกินไป กระดาษที่ใช้พิมพ์ข้อสอบควรเป็นสีขาวเพื่อมองง่ายสบายตา โฉมที่ใช้เป็นตารางควรอยู่หน้าเดียวกัน ควรจัดบทความและแผนผัง

ร่างคำตอบให้อยู่หน้าเดียวกัน ควรมีเฉลยพร้อมคำอธิบายหลังจากประกาศผลสอบให้ผู้เข้าสอบได้รู้หลังการสอบ 6. ด้านอื่นๆ เครื่องขยายเสียงไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ควรเปิดเสียงตามสายให้ดังและชัดเจน

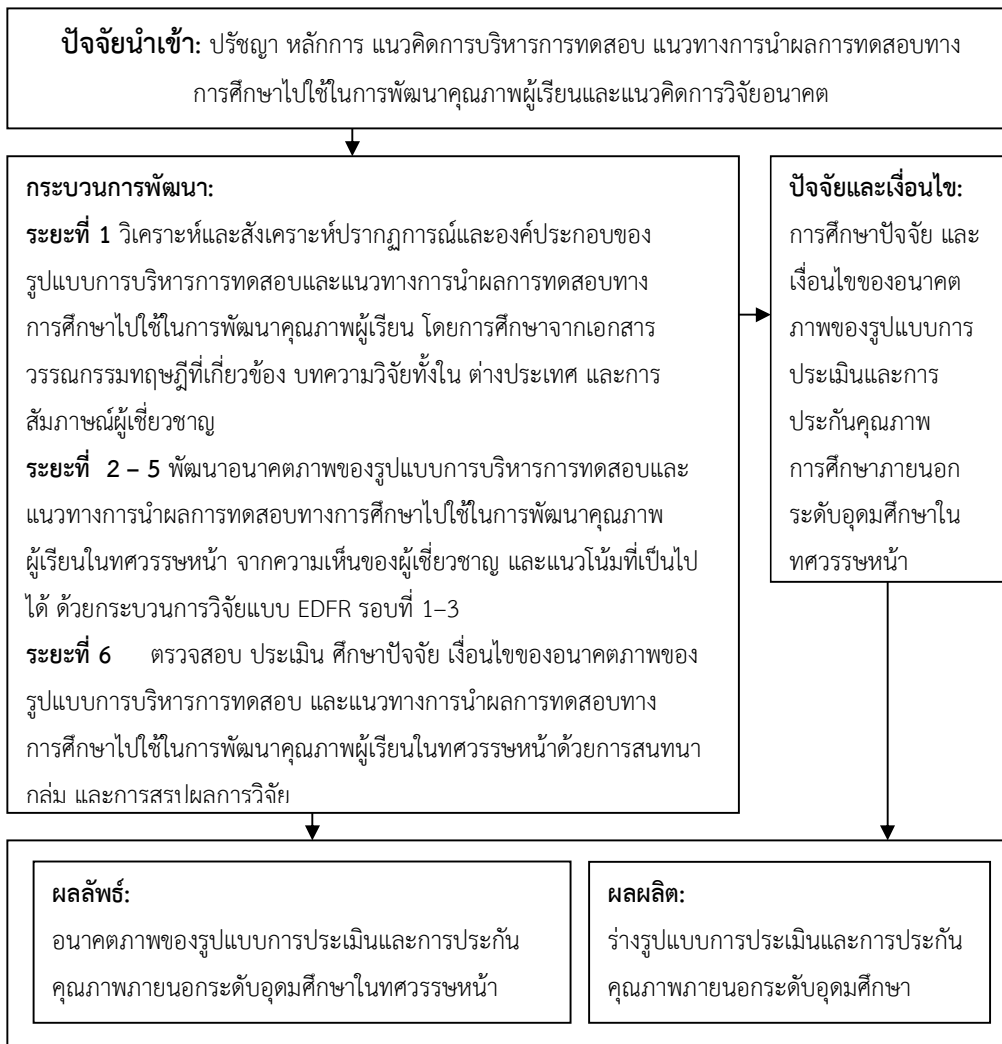
กุลภัสสร มะเสนา, สัมพันธ์ พันธุ์ฤกษ์, สุชีรา มะหิเมือง. (2555) ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาโมเดลการวัดประสิทธิผลการสอนคณิตศาสตร์ด้านมูลค่าเพิ่มผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน พบว่า รูปแบบการปฏิบัติงานสอนของครูที่มีประสิทธิผลการสอน: การนำผลการทดสอบ O-NET เป็นกลไกการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบครุมีอาชีพ ดังแสดงในภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 รูปแบบการปฏิบัติงานสอนของครูที่มีประสิทธิผลการสอน

ตอนที่ 7 กรอบการวิจัย

จากการศึกษาการประเมินและการประกันคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษาและแนวคิดการวิจัยอนาคต ผู้วิจัยได้พัฒนากรอบการวิจัยตามทฤษฎีระบบที่ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า ปัจจัยและเงื่อนไข กระบวนการพัฒนา ผลลัพธ์และผลผลิต ดังแสดงในภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 กรอบการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ (1) วิเคราะห์และสังเคราะห์ปรากฏการณ์และองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) โดยการศึกษาจากบทความวิจัยทั้งในและต่างประเทศ (2) พัฒนาอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) และ (3) ศึกษาปัจจัย และเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบ และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ด้วยการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยกระบวนการวิจัยอนาคตเทคนิคการวิจัยแบบ EDRF มีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 6 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ปรากฏการณ์และองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกำหนดกรอบการวิจัย ระยะที่ 2 ทำ EDRF รอบที่ 1 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญระยะที่ 3 ทำ EDRF รอบที่ 2 ประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ระยะที่ 4 ทำ EDRF รอบที่ 3 การตรวจสอบและยืนยันความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนใน ระยะที่ 5 วิเคราะห์และนำเสนออนาคตภาพ และระยะที่ 6 ศึกษาปัจจัย และเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า โดยแต่ละระยะมีรายละเอียด ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์และกำหนดกรอบแนวคิด

เป็นการดำเนินการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ปรากฏการณ์และองค์ประกอบของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยศึกษาจากบทความวิจัยทั้งในและต่างประเทศ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จากเอกสาร ตำรา ข้อมูล

สถิติ ผลงานวิจัย บทความวิชาการ วารสาร วรรณกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และเว็บไซต์ต่างๆ ด้วยการวิจัย เอกสารและการวิเคราะห์ สังเคราะห์เนื้อหา เพื่อให้ได้กลุ่มตัวแปรอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการ ทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษา ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

ระยะที่ 2 ทำ EDRF รอบที่ 1 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

เป็นการดำเนินการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ (2) และ (3) คือ พัฒนาการค าจภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทางการ นำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า และตรวจสอบประเมิน ศึกษาปัจจัย และเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก ระดับอุดมศึกษาในทศวรรษหน้ามีขั้นตอนดังนี้

1. เตรียมผู้เชี่ยวชาญ 4 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีอำนาจโดยตรงและโดยอ้อมในการ กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการประเมินผลทางการศึกษาและทดสอบทางการศึกษาและการนำผลการทดสอบทาง การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานสนองตอบ นโยบายเกี่ยวกับการประเมินผลทางการศึกษาและทดสอบทางการศึกษาและการนำผลการทดสอบทาง การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เป็นนักวิชาการเกี่ยวกับการประเมินผลทาง การศึกษาและทดสอบทางการศึกษาและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ 4) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ใช้ผลผลิตทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากผู้ให้ข้อมูลหลักข้างต้น ผู้วิจัยจะคัดเลือกแบบจำเพาะเจาะจงตามเกณฑ์การคัดเลือก ผู้เชี่ยวชาญที่กำหนดขึ้น และขอความร่วมมือมาเป็นตัวแทนของผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 21 คน โดยเป็น ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มต่างๆ ดังนี้

1) ผู้เชี่ยวชาญที่มีอำนาจโดยตรงและโดยอ้อมในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการประเมินผล ทางการศึกษาและทดสอบทางการศึกษาและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน จำนวน 4 คน ดังนี้

- 1.1 อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
- 1.2 อดีตเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 1.3 ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- 1.4 รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

2) ผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานสนองตอบนโยบายเกี่ยวกับการประเมินผล ทางการศึกษาและทดสอบทางการศึกษาและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน จำนวน 4 คน ดังนี้

- 2.1 อดีตเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน
- 2.2 ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 2 คน

2.3 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน

3) ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นนักวิชาการเกี่ยวกับการประเมินผลทางการศึกษาและทดสอบทางการศึกษาและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน 8 คน

3.1 นักวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาเอก หรือมีตำแหน่งวิทยฐานะระดับ ค.ศ. 4 ขึ้นไป จำนวน 4 คน

3.2 นักวิชาการที่เขียนตำรา บทความวิชาการ/วิจัย เกี่ยวกับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งทางตรงและทางอ้อมจำนวนไม่น้อยกว่า 5 เรื่องในรอบ 10 ปี จำนวน 4 คน

4) ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ใช้ผลผลิตทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน

4.1 รองอธิบดี จำนวน 1 คน

4.2 ประธานสภาหอการค้า จำนวน 2 คน

4.3 ประธานสภาอุตสาหกรรม จำนวน 2 คน

โดยมีขั้นตอนการเลือกผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1) ประชุมกับที่ปรึกษาและคณะนักวิจัย พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ

2) เสนอชื่อผู้เชี่ยวชาญต่อที่ประชุมที่ปรึกษาและคณะนักวิจัยเพื่อช่วยพิจารณาความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ได้ผู้เชี่ยวชาญตามจำนวนที่ต้องการ

3) ติดต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งนี้ โดยออกหนังสือเป็นทางการและการติดต่อด้วยตนเอง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการทำ EDFR รอบที่ 1 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ คือ แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง โดยนำตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมาจัดทำเป็นข้อคำถาม 4 ข้อ ดังนี้

1) ในอนาคตอีกสิบปีข้างหน้า สถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) ควรมีรูปแบบการบริหารการทดสอบ เป็นอย่างไร

2) องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบ ควรจะต้องมีอะไรบ้าง

3) ในอนาคตอีกสิบปีข้างหน้า แนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ควรเป็นอย่างไร

4) ปัจจัยและเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้รูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว คืออะไรบ้าง

ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยนำข้อคำถามดังกล่าวให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ทั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดเตรียมข้อมูลให้กับผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการสัมภาษณ์ได้พิจารณาความเหมาะสมและความครอบคลุมขององค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ด้วย

3. นำแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างดังกล่าวไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 กลุ่ม รวมจำนวน 21 คนโดยบันทึกคำให้สัมภาษณ์

4. วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตลอดจนถึงปัจจัยและเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

อ่านคำให้สัมภาษณ์ ฟังและถอดเสียงคำให้สัมภาษณ์ แล้วสรุป จำแนก จัดหมวดหมู่ คำให้สัมภาษณ์ทั้งหมด โดยกระบวนการวิเคราะห์เนื้อหา และการตีความข้อมูลแบบอุปนัย เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นสำคัญ และองค์ประกอบที่จำเป็น โดยผู้วิจัยเริ่มวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่องด้วยตนเอง ตลอดระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อส่งไปยังผู้เชี่ยวชาญรายบุคคล เพื่อตรวจสอบแก้ไข หรือเพิ่มเติมเนื้อหาสาระสำคัญอย่างเป็นอิสระ แล้วส่งผลการตรวจยืนยันกลับมาให้ผู้วิจัย จากนั้นผู้วิจัยรวบรวมอีกครั้งเพื่อสรุปเป็นความเรียง และส่งกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งก่อนจะนำไปพัฒนาต่อเป็นแบบสอบถามสำหรับการเก็บข้อมูลในการทำ EDFR รอบที่ 2

ระยะที่ 3 ทำ EDFR รอบที่ 2 ประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

เป็นการดำเนินการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ (2) และ (3) คือ พัฒนาอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า และตรวจสอบประเมิน ศึกษาปัจจัย และเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ต่อเนื่องจากระยะที่ 2 มีขั้นตอนดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในระยะที่ 1 ร่วมกับข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรม โดยนำข้อความที่มีเนื้อหาในลักษณะเดียวกันมาจัดเป็นหมวดหมู่เป็นด้าน เรียงลำดับความสำคัญ แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับ 5 หมายความว่า แนวโน้มนั้นมีความเป็นไปได้มากที่สุด

ระดับ 4 หมายความว่า แนวโน้มนั้นมีความเป็นไปได้มาก

ระดับ 3 หมายความว่า แนวโน้มนั้นมีความเป็นไปได้ปานกลาง

ระดับ 2 หมายความว่า แนวโน้มนั้นมีความเป็นไปได้น้อย

ระดับ 1 หมายความว่า แนวโน้มนั้นมีความเป็นไปได้น้อยที่สุด

เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประมาณค่าแนวโน้มความเป็นไปได้ของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ในแต่ละด้านและมีช่องว่างเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างอิสระ

แบบประเมินอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ มีองค์ประกอบย่อย จำนวน 25 ข้อ ดังนี้

1) เป้าหมายการประเมิน 4 ข้อ มีองค์ประกอบย่อย คือ คุณค่า ทักษะ การพัฒนาอารมณ์ และชุดทักษะใหม่

2) ความท้าทาย 6 ข้อ มีองค์ประกอบย่อย คือ 2.1) ความสมดุลระหว่างความรับผิดชอบและการเน้นทักษะในศตวรรษที่ 21 2.2) การประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 เพียงพอ 2.3) ความสอดคล้องกันระหว่างหลักสูตร การสอน และการประเมินผล 2.4) ศักยภาพที่เพียงพอ (การออกแบบการทดสอบ การบริหารการทดสอบ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และอื่นๆ) 2.5) ความตรงและความน่าเชื่อถือ และ 2.6) ความเข้าใจที่ตรงกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการปฏิรูปการประเมินผลการเรียนรู้

3) ผลลัพธ์การเรียนรู้ 5 ข้อ มีองค์ประกอบย่อย คือ 3.1) สุขภาพกาย สังคม และอารมณ์ 3.2) วัฒนธรรมและศิลปะ 3.3) การรู้และการสื่อสาร 3.4) วิธีการเรียนรู้และความรู้ความเข้าใจ 3.5) คณิตศาสตร์ ตัวเลข วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

4) นโยบายการประเมิน 5 ข้อ มีองค์ประกอบย่อย คือ 4.1) มั่นใจว่าการเปิดใช้งานมีความเสถียร 4.2) การลงทุนในการจัดระบบที่เหมาะสมและเพิ่มขีดความสามารถ (การออกแบบการประเมิน การสุ่มตัวอย่าง การบริหารการทดสอบ การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์) 4.3) ตรวจสอบความสอดคล้องกันระหว่างหลักสูตรและการสอน การพัฒนาและบูรณาการการประเมินผลสำหรับการเรียนรู้หลายระดับ 4.4) เน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณในเรื่องการตรวจมาตรฐาน วิสัยทัศน์แบบองค์รวมของผลลัพธ์การเรียนรู้ การเรียนรู้ชุดทักษะใหม่ ทักษะและค่านิยมในศตวรรษที่ 21 เช่น ความคิดสร้างสรรค์ การประกอบการ การเป็นพลเมืองโลก 4.5) มุ่งเน้นเครือข่ายและแบ่งปันประสบการณ์กับประเทศอื่นๆ

5) ทันโลก 5 ข้อ มีองค์ประกอบย่อย คือ 5.1) ไม่จำกัดเวลาเพื่อเพิ่มการทดสอบด้วยคำถามแบบความเรียง 5.2) วัดความสามารถไม่ใช่แค่ความรู้และทักษะ 5.3) ปรับแต่งข้อสอบให้หลากหลาย เช่น เนื้อหาเดียวกันแต่ปรับแต่งเรื่องการจัดการ เช่น ทำรูปแบบอักษรเบรลล์ การแปลข้อสอบเป็น

ภาษาอื่น การสอบออนไลน์ การให้เลือกทำข้อสอบที่ผู้เข้าทดสอบนัด เป็นต้น 5.4) การทดสอบช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นหรือไม่ ลดช่องว่างระหว่างผู้เรียนลงหรือไม่

2. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำข้อคำถามดังกล่าวให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาและวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นมีค่า 0.919 แสดงว่าเครื่องมือในการวิจัยมีคุณภาพในด้านความตรงเชิงเนื้อหาและค่าความเชื่อมั่นเป็นไปตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้

3. นำแบบสอบถามข้างต้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม

4. วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ โอกาส หรือแนวโน้มต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจะใช้กระบวนการทางสถิติ ด้วยการวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม และค่าพิสัยควอไทล์ ในทุกข้อคำถาม และแสดงตำแหน่งของค่ามัธยฐาน ช่วงพิสัยระหว่างควอไทล์และตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนตอบ เพื่อนำไปใช้ในการทำ EDR รอบที่ 3

ระยะที่ 4 ทำ EDR รอบที่ 3 การตรวจสอบและยืนยันความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

เป็นการดำเนินการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ (2) และ (3) คือ พัฒนานาคุณภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า และตรวจสอบประเมิน ศึกษาปัจจัย และเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ต่อเนื่องจากระยะที่ 3 มีขั้นตอนดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยพัฒนาต่อเนื่องจากการสังเคราะห์ผลของการทำ EDR รอบที่ 2 ดังนี้

1) รวบรวมข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญแต่ละข้อคำถามจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญด้วยแบบสอบถาม ครั้งที่ 1 มาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญยืนยันความเหมาะสมของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

2) เลือกรายการอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ตามเกณฑ์ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

3) นำรายการอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า มาสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่เพิ่มตำแหน่งค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม และค่าของพิสัยควอไทล์ของกลุ่ม

ผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งแสดงคำตอบเดิมของผู้เชี่ยวชาญในการทำ EDFR รอบที่ 2 แต่ละคนด้วย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญได้ทราบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างคำตอบของตนเองและคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด อันจะนำมาประกอบการพิจารณาตัดสินยืนยันหรือเปลี่ยนแปลงคำตอบของตนเองให้สอดคล้องกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ โดยกำหนดให้มีการแปลผลคะแนนคำมัยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และค่าความแตกต่างระหว่างคำมัยฐานกับฐานนิยม ดังนี้

การแปลผลคะแนนคำมัยฐาน

4.50 – 5.00 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้ามีความเป็นไปได้มากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้ามีความเป็นไปได้มาก

2.50 – 3.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้ามีความเป็นไปได้ปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้ามีความเป็นไปได้น้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้ามีความเป็นไปได้น้อยที่สุด

การแปลค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

คำนวณค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ตามความเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่ออนาคตภาพของรูปแบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษายานอกระดบัอุดมศึกษาในทศวรรษหน้า โดยคำนวณค่าความแตกต่างพิสัยระหว่างควอไทล์ที่ 1 และควอไทล์ที่ 3 ความเห็นใดมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ต่ำกว่า 1.50 ลงมา หมายความว่า ความเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นมีความสอดคล้องกัน ตรงกันข้ามถ้าความเห็นใดมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์สูงกว่า 1.50 หมายความว่า ความเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นไม่มีความสอดคล้องกัน

การแปลค่าความแตกต่างระหว่างคำมัยฐานกับฐานนิยม

เพื่อยืนยันความสอดคล้องกันของความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยคำนวณความแตกต่างของคำมัยฐานและค่าฐานนิยมของแต่ละข้อความ หากข้อความใดมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ต่ำกว่า 1.50 และค่าความแตกต่างของคำมัยฐานและค่าฐานนิยมไม่เกิน 1.00 หมายความว่า ข้อความนั้นมีความ

สอดคล้องกัน ตรงกันข้าม ข้อความใดมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ต่ำกว่า 1.50 แต่ค่าความแตกต่างของค่ามัธยฐานและค่าฐานนิยมเกิน 1.00 หรือสลับกัน หมายความว่า ข้อความนั้นไม่มีความสอดคล้องกัน

2. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำข้อคำถามดังกล่าวให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาและวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นมีค่า 0.919 แสดงว่าเครื่องมือในการวิจัยมีคุณภาพในด้านความตรงเชิงเนื้อหาเป็นไปตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้

3. นำแบบสอบถามข้างต้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม

4. วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อตรวจสอบและยืนยันความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ด้วยการวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม ความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานและค่าฐานนิยม และค่าพิสัยควอไทล์ ในทุกข้อคำถาม เพื่อนำข้อค้นพบไปใช้ในการพัฒนา ร่าง อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

ระยะที่ 5 วิเคราะห์และนำเสนออนาคตภาพ

เป็นการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนา ร่าง อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า และตรวจสอบ ประเมิน ศึกษาปัจจัย และเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าหรือเป็นการทำ EDFR รอบที่ 4 มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดการสร้างภาพอนาคตและกระบวนการวิจัยในภาพรวม

นำข้อมูลองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจากการทบทวนวรรณกรรมทั้งในประเทศและต่างประเทศ ประกอบกับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากการทำ EDFR ทั้ง 3 รอบ มาวิเคราะห์ความสัมพันธ์และความเชื่อมโยง รวมทั้งลำดับความสำคัญ ก่อนหลัง ผลกระทบของแต่ละองค์ประกอบที่จะส่งผลซึ่งกันและกัน แล้วจึงสรุปเป็น ร่าง อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

นำ ร่าง อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ที่สรุปได้ หรือร่วมกันในคณะนักวิจัย และที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไข แล้วสรุปประเด็นในการสร้างภาพอนาคตขึ้นโดยแบ่งออกเป็น 4 ประเด็น คือ

1) แนวคิดของ ร่าง รูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

2) องค์ประกอบของ ร่าง รูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

3) แนวโน้มของ ร่าง รูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

4) กระบวนการของ ร่าง รูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

2. เกณฑ์ช่วงเวลาที่ใช้สร้างภาพอนาคต

กำหนดช่วงเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2563 - 2572) เป็นเกณฑ์ช่วงเวลาในการสร้างภาพอนาคต เพราะเป็นช่วงเวลาที่นักอนาคตนิยมส่วนใหญ่ยอมรับ เป็นช่วงเวลาในระยะกลาง (middle range forecasting) ที่สามารถช่วยให้เห็นแนวโน้มและทางเลือกต่างๆ ที่คาดว่าจะเป็นไปได้ ภายใต้ความไม่แน่นอนท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นพลวัต และยังสามารถกำหนดเป็นนโยบายและยุทธศาสตร์ที่สามารถนำสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

3. การพิจารณา ร่าง อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีขั้นตอน

1) คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบจำเพาะเจาะจง โดยเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมากที่สุด จำนวนกลุ่มละ 1 คน จาก 4 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการทำ EDFR รอบที่ 1 คือ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้อำนวยการโรงเรียน นักวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาเอก หรือมีตำแหน่งวิทยฐานะระดับ ค.ศ. 4 ขึ้นไป และประธานสภาหอการค้า

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยสร้างแบบสำรวจความเห็นเกี่ยวกับ ร่าง อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า สำหรับผู้เชี่ยวชาญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความเห็น ดังนี้

(1) ความเห็นต่อ ร่าง อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าภายในระยะเวลาระหว่างปี พ.ศ. 2563 – 2572 โดยมีประเด็นสำหรับแสดงความเห็น เกี่ยวกับ – ภาพรวมของโครงสร้างและองค์ประกอบ – ความสัมพันธ์ สอดคล้องกันของรูปแบบ – ความครบถ้วนสมบูรณ์ของเนื้อหา – ความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา – ประสิทธิภาพของอนาคตภาพ – ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ – ประโยชน์และคุณค่า

(2) บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในการขับเคลื่อนรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

(3) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับ ร่าง อนาคตภาพของรูปแบบการบริหาร การทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ส่งแบบสำรวจความเห็นเกี่ยวกับ ร่าง อนาคตภาพของรูปแบบการบริหาร การทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ให้กับผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนของกลุ่มต่างๆ คือ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้อำนวยการ โรงเรียน นักวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาเอก หรือมีตำแหน่งวิทยฐานะระดับ ค.ศ. 4 ขึ้นไป และประธานสภาหอการค้า

4) การนำเสนอผลการวิเคราะห์

นำเสนออนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำ ผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ไปสู่การปฏิบัติ ในรูปแบบ ความเรียง แผนภาพ ประกอบคำอธิบายเพื่อนำสู่การใช้ตามบริบทกฎหมายต่อไป

ระยะที่ 6 ศึกษาปัจจัยและเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

รวบรวมคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจากระยะที่ 2 ในส่วน of คำถามการสัมภาษณ์ ข้อที่ 3 คือ “ปัจจัยและเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำเร็จและล้มเหลว คืออะไร” เพื่ออ่านคำให้สัมภาษณ์ ฟังและถอดเสียงคำให้ สัมภาษณ์ แล้วสรุป จำแนก จัดหมวดหมู่คำให้สัมภาษณ์ทั้งหมด โดยกระบวนการวิเคราะห์เนื้อหา และการ ตีความข้อมูลแบบอุปนัย เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยและเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้ การบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนใน ทศวรรษหน้า สำเร็จและล้มเหลว

สรุปวิธีดำเนินการวิจัยทั้ง 6 ระยะ ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 เมตริกของวิธีดำเนินการวิจัยแต่ละระยะกับกระบวนการและผลลัพธ์

ระยะที่	กระบวนการ	ผลลัพธ์
ระยะที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์และ กำหนดกรอบแนวคิด	ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีและ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับ รูปแบบการบริหารการทดสอบ และแนวทางการนำผลการ ทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนจาก เอกสาร ตำรา ข้อมูล สถิติ ผลงานวิจัย บทความวิชาการ	วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ (1) เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ ปรัชญาการและองค์ประกอบ ของรูปแบบการบริหารการ ทดสอบและแนวทางการนำผล การทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ระยะที่	กระบวนการ	ผลลัพธ์
	วารสาร วรรณกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และเว็บไซต์ต่างๆ	
ระยะที่ 2 ทำEDFR รอบที่ 1 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ	เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญด้วยเทคนิค EDFR 3 รอบ เพื่อพัฒนา ร่าง อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า	วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ (2) เพื่อพัฒนาอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า
ระยะที่ 3 ทำEDFR รอบที่ 2 ประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน		
ระยะที่ 4 ทำEDFR รอบที่ 3 การตรวจสอบและยืนยันความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน		
ระยะที่ 5 วิเคราะห์และนำเสนออนาคตภาพ		
ระยะที่ 6 ศึกษาปัจจัยและเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า	วิเคราะห์เนื้อหา และการตีความข้อมูลแบบอุปนัย คำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจากระยะที่ 2 ในส่วนของคำถามการสัมภาษณ์ ข้อที่ 3 คือ “ปัจจัยและเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าสำเร็จและล้มเหลว คืออะไร”	วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ (3) ตรวจสอบประเมิน ศึกษาปัจจัยและเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยอนาคตเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ (1) วิเคราะห์และสังเคราะห์ปรากฏการณ์และองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) โดยการศึกษาจากบทความวิจัยทั้งในและต่างประเทศ (2) พัฒนานาقدภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) และ (3) ศึกษาปัจจัย และเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบ และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 6 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ปรากฏการณ์และองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกำหนดกรอบการวิจัย ระยะที่ 2 ทำ EDFR รอบที่ 1 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญระยะที่ 3 ทำ EDFR รอบที่ 2 ประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ระยะที่ 4 ทำ EDFR รอบที่ 3 การตรวจสอบและยืนยันความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนใน ระยะที่ 5 วิเคราะห์และนำเสนออนาคตภาพ และระยะที่ 6 ศึกษาปัจจัย และเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ปรากฏการณ์และองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ได้จากการดำเนินการวิจัย ระยะที่ 1 ตอนที่ 2 อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าได้จากการดำเนินการวิจัย ระยะที่ 2 – 5 และตอนที่ 3 ผลการศึกษาปัจจัย และเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าได้จากการดำเนินการวิจัย ระยะที่ 6 มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ปรากฏการณ์และองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 คือ เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ปรากฏการณ์และองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จากการศึกษาเอกสารวิชาการทั้งในและต่างประเทศ ผู้วิจัยสรุปผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ปรากฏการณ์และองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ได้เป็น 2 ส่วน ดังนี้

ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ปรากฏการณ์ของการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

บทเรียนจากการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของประเทศต่างๆ สามารถแสดงผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ปรากฏการณ์ของการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้เป็น 3 เรื่องสำคัญ ดังนี้

1) การประเมินสำหรับการศึกษาเพื่อทุกคน

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการเติบโตทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ ทักษะการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น การอ่านและการเขียนเพิ่มรายได้ของบุคคลมากถึงร้อยละสิบ ทำหน้าที่เป็นอาวุธที่สมบูรณ์แบบที่ยกระดับบุคคลให้มีอิสระซึ่งช่วยขจัดความยากจนและความหิวโหยในระดับสากล (Madani, 2019; NIETS, 2013) รัฐบาลมากกว่า 150 ประเทศ ประกาศใช้นโยบายการศึกษาเพื่อทุกคน และมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนสิทธิการศึกษาที่เป็นสากลโดยเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพฟรี โดยมีเป้าหมายการศึกษาเพื่อทุกคน 6 ประการ ที่เริ่มใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 คือ 1) การขยายและปรับปรุงการดูแลและการศึกษาปฐมวัย 2) การบรรลุความเท่าเทียมทางเพศในปี พ.ศ. 2548 และความเสมอภาคกันภายในปี พ.ศ. 2558 3) ทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานฟรี มีคุณภาพ และเป็นภาคบังคับ 4) การรู้หนังสือของผู้ใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 50 5) การส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับเด็กและผู้ใหญ่ และ 6) เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทุกด้าน

คุณภาพการศึกษาคือเป็นหัวใจของการศึกษาเพื่อทุกคน กล่าวได้ว่า คุณภาพการศึกษาหมายถึงคุณค่าของการศึกษา (โดยอ้างอิงจากข้อมูลที่ได้รับ กระบวนการเรียนการสอน และผลผลิตและ/หรือผลลัพธ์) จากการศึกษาเอกสารวิชาการทั้งในและต่างประเทศพบว่า ผลการศึกษาของผู้เรียนกับคุณภาพของสภาพแวดล้อม เนื้อหา และกระบวนการจัดการเรียนการสอน ประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนของผู้เรียนที่มีความหลากหลาย มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ดังนี้

1) ผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของชุมชน ความเชื่อมั่นของผู้เรียน และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ความสำเร็จทางวิชาการมักจะบ่งบอกถึงคุณภาพของโรงเรียน ในขณะที่ผลลัพธ์อื่นๆ เช่น การศึกษาความเป็นพลเมือง ทักษะในการพัฒนาพฤติกรรม จะมีความซับซ้อนในการวัด ซึ่งผลลัพธ์ของการศึกษาความ

เป็นพลเมืองมี 4 ระดับ คือ 1) ผู้เรียนรู้จักสิทธิมนุษยชนของตนเอง 2) ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคมที่เกี่ยวกับคุณค่าของความเป็นพลเมือง 3) ความสามารถในการใช้การเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมและทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม และ 4) การคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อชุมชนของตนเองในการจัดการและการตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ

2) ใช้การประเมินเพื่อการพัฒนาในการปรับปรุงผลลัพธ์แห่งความสำเร็จ การประเมินผลประสิทธิภาพทางวิชาการและผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นประจำทุกปีมีความสำคัญอย่างยิ่ง จะช่วยให้ครูประเมินและกำหนดตัวเลือกของกลยุทธ์การจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและทั้งระบบ

3) ความสำเร็จในการรู้หนังสือและการคำนวณ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในด้านการอ่านการเขียนและทักษะการคิดคำนวณ เป็นจุดประสงค์หลักของการศึกษา จากผลการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการรู้หนังสือและทักษะการคิดคำนวณของผู้เรียน ในช่วงปีการศึกษา พบว่าผู้เรียนในประเทศที่มีรายได้ต่ำจะประสบความสำเร็จในด้านการอ่านออกเขียนในระดับต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้เรียนจากประเทศที่มีรายได้สูงที่มีระดับการศึกษาใกล้เคียงกัน

4) ผลลัพธ์ตามความต้องการของผู้ปกครอง ในอนาคตสำหรับประเทศกำลังพัฒนาแล้ว เหตุผลหลักที่พ่อแม่ผู้ปกครองจะให้การศึกษาแก่ลูกก็เพื่อให้ลูกมีงานทำ พ่อแม่ผู้ปกครองจะให้ความสำคัญกับผลลัพธ์ทางการศึกษาในการวัดคุณภาพของโรงเรียน มากกว่าจำนวนผู้เรียน ครู และผู้บริหาร

5) ผลลัพธ์ทางสุขภาพ การรู้หนังสือทั่วไปและการขัดเกลากายทางสังคมที่จัดอยู่ในหลักสูตรของโรงเรียน ได้ส่งผลชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมของมารดาและสุขภาพการเจริญพันธุ์ของผู้หญิง คุณภาพการศึกษาได้รับการพิสูจน์แล้วว่า ส่งผลกระทบโดยตรงต่อปัญหาสุขภาพของผู้เรียน บางโรงเรียนจัดให้มีบริการปรับปรุงสุขภาพของผู้เรียน เช่น การรักษาอาการเจ็บป่วย การฉีดเชื้อ นอกจากนี้ก็มีโปรแกรมอาหารกลางวันของโรงเรียน มีการปรับปรุงโภชนาการสำหรับผู้เรียน นอกจากนี้ เนื้อหาหลักสูตรยังเสริมสร้างผู้เรียนในเรื่องของความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพและสุขอนามัยที่เกี่ยวข้อง

6) ทักษะชีวิตและผลลัพธ์ โรงเรียนมีผลอย่างมากต่อการสร้างทุนทางสังคมของผู้เรียนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบต่อชุมชน พร้อมกับการส่งเสริมผลลัพธ์ด้านพฤติกรรมทางอารมณ์ที่มีคุณภาพสำหรับผู้เรียน ซึ่งมักจะเกิดขึ้นในโรงเรียน แต่บางหลักสูตรได้ค้นพบวิธีการที่ใช้ชุมชนเป็นฐาน ซึ่งสามารถช่วยให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นพฤติกรรมเชิงบวก

2) การประเมินการเปลี่ยนแปลงเพื่อการพัฒนาผู้เรียน

กรอบการวิเคราะห์และสังเคราะห์ปรากฏการณ์ของการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ 1) ระดับห้องเรียนและ/หรือโรงเรียน 2) ระดับชาติหรือกึ่งระดับชาติ เป็นการทดสอบสาธารณะ และ/หรือการประเมินระดับชาติ และ 3) ระดับนานาชาติ จากธรรมชาติของการประเมินผลที่มองได้ 3 มิติ คือ 1) การประเมินการเรียนรู้ เกิดขึ้นเมื่อครูใช้หลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อตัดสินความสำเร็จของผู้เรียนเทียบกับเป้าหมายและมาตรฐาน 2) การ

ประเมินเพื่อการเรียนรู้ เกิดขึ้นเมื่อครูใช้การอนุมานเกี่ยวกับความก้าวหน้าของผู้เรียนเพื่อสะท้อนผลการสอนของพวกเขา และ 3) การประเมินเป็นการเรียนรู้ เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้สะท้อนย้อนมองตนเองและติดตามความก้าวหน้าเพื่อไปให้ถึงเป้าหมายการเรียนรู้ในอนาคต (Anderson, L.W., et al., 2001)

การประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน มุมมองเชิงเปรียบเทียบการประเมินระดับนานาชาติของประเทศต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบการประเมินระดับนานาชาติของประเทศต่างๆ

ประเทศ	ปี ค.ศ./การทดสอบ									
	2001	2003		2006		2007	2009/2010	2011		2012
	PIRLS	PISA	TIMSS	PIRLS	PISA	TIMSS	PISA	PIRLS	TIMSS	PISA
1) ออสเตรเลีย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2) บรูไน								✓		
3) กัมพูชา										
4) เซี่ยงไฮ้							✓			✓
5) ฮังการี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6) อินเดีย							✓			
7) อินโดนีเซีย		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
8) ญี่ปุ่น		✓	✓		✓	✓	✓		✓	✓
9) ลาว										
10) มาเลเซีย			✓			✓	✓		✓	
11) เมียนมาร์										
12) นิวซีแลนด์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
13) ฟิลิปปินส์			✓							
14) เกาหลี		✓	✓		✓	✓	✓		✓	✓
15) สิงคโปร์	✓		✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓
16) ประเทศไทย		✓			✓	✓	✓		✓	✓
17) เวียดนาม										✓
รวมจำนวนประเทศ	4	7	9	5	7	9	11	6	9	10

3) การใช้เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ในการทดสอบแบบพลวัตของผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการทำนายและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

ในการศึกษาสมัยใหม่ครูมักใช้กระดานโต้ตอบ การสนับสนุนด้วยวิดีโอ แท็บเล็ต และสมาร์ตโฟนที่พัฒนาขึ้นเพื่อช่วยในการสอน โดยทั่วไปแล้วการออกแบบการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์จะสนับสนุนการให้ข้อเสนอแนะแบบทันทีและเป็นรายบุคคลแก่ผู้เรียน นอกจากนี้ความช่วยเหลือหรือคำแนะนำจากระบบคอมพิวเตอร์อาจส่งผลให้เกิดสภาพแวดล้อมการประเมินรายบุคคลมากขึ้น รวมถึงขั้นตอนการสอน

หรือการประเมินที่เป็นระบบมากขึ้น การใช้เทคโนโลยีที่เพิ่มขึ้นในโรงเรียนมักถูกกล่าวถึงว่า สามารถสนับสนุนผู้เรียน ในการทำงานโรงเรียน และตอบสนองความต้องการส่วนตัวของพวกเขา การมุ่งเน้นไปที่ความต้องการส่วนบุคคลของผู้เรียนนั้นเป็นแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นทั่วโลก ในการแนะนำระบบการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งมีการสนับสนุนการใช้เหตุผล การแก้ปัญหาของแต่ละบุคคลที่สามารถตอบสนองความสนใจและความต้องการในการเรียนรู้เฉพาะตน แนวโน้มนี้นำไปสู่การมุ่งเน้นที่การประเมินความสามารถและความต้องการด้านการศึกษาของผู้เรียนแต่ละคนเชื่อมโยงกับสิ่งนี้มีความจำเป็นสำหรับขั้นตอนการประเมินที่คำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลและแสดงถึงความต้องการด้านการเรียนการสอนและการศึกษาเพิ่มเติมของผู้เรียนแต่ละคน การทดสอบแบบไดนามิกโดยใช้รูปแบบการทดสอบและการฝึกอบรม การทดสอบจะช่วยส่องสว่างความต้องการของผู้เรียน

ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

จากการทบทวนกรอบแนวคิดจากเอกสารวิชาการทั้งในและต่างประเทศของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ได้เป็น 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1) เป้าหมายการประเมิน 2) ความท้าทาย 3) ผลลัพธ์การเรียนรู้ 4) นโยบายการประเมิน และ 5) ทันโลกอย่างพลวัตร โดยมีรายละเอียดที่เป็นสาระสำคัญของแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

1) เป้าหมายการประเมิน

สำหรับองค์ประกอบ “เป้าหมายการประเมิน” จากการศึกษ พบว่า มีสาระสำคัญที่มีต่อรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย พลวัตร องค์การขับเคลื่อน ความเฉพาะบุคคล ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และบทบาทผู้เรียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1) พลวัตร

กระแสโลกาภิวัตน์ทำให้เกิดการสื่อสารไร้พรมแดนหรือเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ อย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา และ วัฒนธรรม โลกปัจจุบันที่มีการก้าวกระโดดของเทคโนโลยีเข้ามาเป็นปัจจัยสำคัญอีกด้วย ยิ่งทำให้มีผลต่อการ เรียนรู้ ซึ่งมากระทบต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา ที่ต้องแสดงสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่ จะต้องรองรับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในแบบสมรรถนะเป็นฐานที่เน้นการสร้างเครือข่ายเน้นการ สร้างความร่วมมือ ใช้วิธีการใหม่ๆ โดยเฉพาะเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ๆ สถานศึกษาต้องมีการกำกับดูแล ความสามารถในการเปลี่ยนแปลงสถาบัน และมีคุณภาพ มีความมั่นใจอยู่ในระดับใด เป็นการส่งเสริมตาม พลวัตรของการเปลี่ยนแปลงและการปรับปรุงคุณภาพ

1.2) องค์การขับเคลื่อน

การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนสมัยใหม่ต้องการความโปร่งใสและความเป็นมืออาชีพของหน่วยงานผู้ขับเคลื่อนการ ประเมิน จึงยอมรับกันในวงกว้างว่า ควรเป็นหน่วยงานภายนอกสถานศึกษาที่จะเข้ามาขับเคลื่อนในลักษณะ third party ซึ่งอาจจะเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งตามกฎหมายของรัฐ องค์กรกลางอิสระที่ได้รับรองจากรัฐบาล กลาง หรือเป็นองค์กรอิสระในรูปขององค์การมหาชน ในบางประเทศก็เลือกใช้อำนาจระหว่างประเทศว่าด้วย มาตรฐาน แต่ก็มีประเทศที่ยอมรับกลุ่มสถานศึกษาที่จัดตั้งขึ้นโดยสถานศึกษาเอง โดยหน่วยงานเหล่านี้มีความ เชื่อว่าช่วยในการช่วยเหลือสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผล จะทำ หน้าที่รับผิดชอบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน กำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและประเมินผลลัพธ์ที่ ผู้เรียนจะได้รับหรือคุณลักษณะของผู้จบการศึกษา กลั่นกรองโครงการและองค์กรด้านการประเมินผล การศึกษา ตลอดถึงการพัฒนารองมือที่ใช้ในการประเมินผลและปรับปรุงคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ

1.3) ความเฉพาะบุคคล

กำหนดปรัชญาการศึกษาที่การพัฒนาคนให้มีคุณภาพเป็นหัวใจสำคัญ เพื่อเพิ่ม ความสามารถในการแข่งขัน เพราะคนเป็นศูนย์กลางของทุกอย่าง โดยมุ่งปรับเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่ ไม่ใช่เพื่อวุฒิเป็นสำคัญ หากต้องการให้มีการจัดการศึกษาเพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และมีงานทำ ทั้งการ เน้นสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นสำหรับงานในโลกยุคใหม่ ปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้เป็นการเรียนรู้ เฉพาะบุคคลโดยมุ่งเติมเต็มสิ่งที่ผู้เรียนยังขาด เน้นการจัดการเรียนรู้ที่การสร้างนวัตกรรมและการสร้างคุณค่า โดยเสริมสร้างคุณลักษณะ ทศนคติ เรื่องคุณค่า คุณธรรม และจริยธรรมควบคู่ไปด้วยกันตลอด เป็นการ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกช่วงวัย เนื่องจากการศึกษาในอนาคตมีใช้สำหรับผู้เรียนเท่านั้น ด้วยการปรับตัว ในการจัดการเรียนการสอน และการบริหารสถานศึกษาให้เหมาะสมทันการณ์ การบริหารการทดสอบและแนว ทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดตาม และยืนยันว่า สถานศึกษาพร้อมที่จะรับกับความท้าทายและเดินมาถูกทาง โดยเฉพาะการกำหนดรูปแบบของ

การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่ยืดหยุ่นพอ

1.4) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้มาตรฐานสม่ำเสมอ รู้ล่วงหน้าว่าจะได้รับผลอะไรจากการเรียนและได้ผลตามความต้องการ ครูได้รับการพัฒนาและสร้างใจให้วางแผนการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นกระบวนการปฏิบัติเพื่อให้นำไปสู่การบรรลุมาตรฐานคุณภาพการเรียนรู้ อย่างครบถ้วน ให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้จ้างงาน มีข้อมูลสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเป็นระบบ สถานศึกษา หน่วยงานบริการการศึกษา และรัฐบาล มีข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นระบบในการกำหนดนโยบาย วางแผน และการจัดบริการการศึกษา ทำให้การให้บริการทางการศึกษา เกิดประโยชน์สูงสุด และตรงกับความต้องการของสังคมและประเทศชาติ

ขณะที่เกิดการกำหนดมาตรฐานคุณภาพที่ผสมกลมกลืนระหว่างมาตรฐานสากล มาตรฐานชาติและมาตรฐานท้องถิ่นอย่างมีส่วนร่วมจากผู้ปกครอง ชุมชน ตลาดแรงงาน ครู ผู้บริหาร สถานศึกษา หน่วยงานการจัดการศึกษาในท้องถิ่น และการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเข้าสู่มาตรฐานสากล พร้อมรายงานสู่สาธารณะสม่ำเสมอว่า การจัดการเรียนการสอนทำให้บังเกิดผลตามเป้าหมายคุณภาพการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าได้ดีเพียงใด

1.5) บทบาทผู้เรียน

ผู้เรียนในอนาคตจะมีบทบาทในการกำหนดรูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เนื่องจากต้องการพัฒนาจุดแข็งและลักษณะเฉพาะของแต่ละคน จึงมุ่งเรียนรู้เฉพาะสิ่งที่ยังขาดเพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และมีงานทำ ประกอบกับการจัดการเรียนการสอนในยุคที่เทคโนโลยีเปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถสร้างผลงานของตนเองได้ด้วยเพียงคอมพิวเตอร์และโปรแกรมในมือ ดังนั้นผู้เรียนจึงไม่ใช่เพียงแค่นั่งฟังเท่านั้น แต่จะเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับเป็นผู้สร้างสรรค์ผลงานอย่างไร้ขีดจำกัด สถานศึกษาจึงต้องเน้นการจัดการเรียนรู้ที่การสร้างนวัตกรรมและการสร้างคุณค่า เพราะผู้เรียนคาดหวังจะได้นวัตกรรมและวิธีการสร้างคุณค่าเพิ่มไปเปลี่ยนแปลงตนเอง

2) ความท้าทาย

สำหรับองค์ประกอบ “ความท้าทาย” จากการศึกษา พบว่า มีสาระสำคัญที่มีต่อรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย การพัฒนาศักยภาพคนตลอดชีวิต การป้อนกำลังคนสู่ตลาดแรงงาน และการแข่งขันระดับสากล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดชีวิต

เป้าหมายการพัฒนาศักยภาพคนที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มีความมั่งคั่ง มีนิสัยอดออม มีความโอปอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม เป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม เป็นนักคิด เป็นผู้ประกอบการ เป็นเกษตรกรยุคใหม่ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

2.2) การป้อนกำลังคนสู่ตลาดแรงงาน

ระบบอัตโนมัติจะทำให้งานบางตำแหน่งหายไปในขณะที่เดียวกันจะสร้างตำแหน่งงานใหม่ๆ เพราะเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในการทำงาน เวลาการทำงานจะยืดหยุ่นมากขึ้น ในอนาคตความยืดหยุ่นของเวลาจะสำคัญมากขึ้นทุกช่วงวัย เช่น พ่อแม่ที่ต้องดูแลลูก หรือลูกที่ต้องดูแลพ่อแม่ นอกจากนี้ เทคโนโลยีจะเปลี่ยนกระบวนการจ้างงาน ระบบอัจฉริยะได้ถูกนำมาใช้ในการสรรหาว่าจ้างและลดการทำงานซ้ำ ข้อมูลขนาดใหญ่ (big data) จะช่วยจับคู่งานกับผู้สมัคร ทักษะทางสังคม (social skills) จะสำคัญมากขึ้น เพราะคนมีทักษะทางสังคมดีกว่าหุ่นยนต์ คนที่อยู่รอด คือ คนที่เรียนรู้และยกระดับทักษะอยู่เสมอ ทักษะที่ตลาดแรงงานทั่วโลกต้องการในอนาคต ได้แก่ ทักษะการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการบริหารจัดการบุคคล ทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะความฉลาดทางอารมณ์ ทักษะรู้จักประเมินและตัดสินใจ ทักษะมีใจรักบริการ ทักษะการเจรจาต่อรอง และทักษะความยืดหยุ่นทางความคิด แม้ว่าระบบอัตโนมัติและระบบหุ่นยนต์อัจฉริยะกำลังรุกคืบเข้ามามีผลกระทบต่อการทำงานและอาชีพ สิ่งที่ดีที่สุด คือ การเรียนรู้ การใช้งานและทำงานกับมันอย่างชาญฉลาด ซึ่งสถานศึกษาจะต้องผลิตผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงนี้

2.3) การแข่งขันระดับสากล

สถานศึกษาตระหนักถึงความท้าทายของอนาคตและพยายามค้นหารูปแบบใหม่ในการบริหารเพื่อแข่งขันระดับสากลกันอย่างจริงจัง โจทย์สำคัญที่สถานศึกษาจะต้องหาวิธีการตอบให้ได้ คือ ทำอย่างไรจึงจะยกระดับทักษะและปรับเปลี่ยนทักษะสำหรับคนในช่วงวัยก่อนทำงานและวัยทำงาน เพื่อรองรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้ การเตรียมหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นและช่องทางการเรียนรู้ที่ผสมผสานทั้ง on campus และ online เพื่อรองรับสไตล์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่เป็น digital native หรือที่เติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยีดิจิทัล การสร้างงานวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมแห่งอนาคต การรับมือกับความท้าทายของสังคมและชุมชนท้องถิ่น และการรักษาความมั่นคงทางการเงินของสถานศึกษาในระยะยาวโดยไม่เน้นบรวมนงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ โจทย์เหล่านี้เป็นความท้าทายอย่างยิ่งในการการแข่งขันระดับสากล ซึ่งการปรับตัวของสถานศึกษาหลายแห่งขับเคลื่อนได้ช้ากว่าการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัล ส่วนหนึ่งเกิดจากแรงต้านเหมือนกับองค์กรโดยทั่วไป

3) ผลลัพธ์การเรียนรู้

สำหรับองค์ประกอบ “ผลลัพธ์การเรียนรู้” จากการศึกษา พบว่า มีสาระสำคัญที่มีต่อรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วยผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านต่างๆ คือ วิชาการและความใฝ่เรียนรู้ และการเปลี่ยนแปลงตนเองของผู้เรียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1) วิชาการและความใฝ่เรียนรู้

มีความเป็นนักวิชาการที่เก่งฉลาด แน่นไปด้วยความรู้ ประสบการณ์ มีความสามารถในการถ่ายทอด มีความกระตือรือร้นและทันสมัยในสาขาของตน เป็นบุคคลที่สามารถเข้าถึงได้ ใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่าง ทำให้วิชาการเป็นเรื่องง่าย กระตุ้นการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ มีวัฒนธรรมการแบ่งปันและการทำงานร่วมกัน เต็มใจช่วยเหลือ ความเชี่ยวชาญของผู้เรียน มีประสบการณ์ในอุตสาหกรรมและมีปฏิสัมพันธ์กับครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียนมากมาย

3.2) การเปลี่ยนแปลงตนเองของผู้เรียน

ผู้เรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์มากขึ้น เรียนรู้วิถีจัดการกับอารมณ์ความรู้สึก มีการพัฒนาความคิดเชิงวิพากษ์ การได้รับทักษะและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงาน เป็นคนใจกว้าง เป็นนักคิดอิสระ เรียนรู้ที่จะเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบ เรียนรู้วิถีเรียนรู้ และมีโอกาสค้นหาความรู้ใหม่

4) นโยบายการประเมิน

กรอบการทำงานการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในอนาคตจะยอมให้มีวิธีการที่หลากหลาย วิธีการที่จะนำมาใช้จะต้องสอดคล้องกับฟังก์ชัน เพื่อมุ่งเน้นการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและวิธีการที่ใช้ และวิธีการนั้นๆ ควรทันสมัย ดูเหมือนจะชัดเจนแล้วว่า การพัฒนาเกี่ยวกับการจัดหาข้อมูลสถานศึกษาและกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้น ข้อมูลการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจากข้อมูลนั้น ทำให้เกิดคำถามว่า วิธีการที่ใช้กันมาตั้งแต่ต้นทศวรรษที่ 1990 ยังคงเป็นปัจจุบันหรือไม่ เป็นที่น่าสงสัยว่า การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแบบดั้งเดิม ยังคงเป็นวิธีการที่ดีที่สุดหรือเหมาะสมสำหรับฟังก์ชันของสถานศึกษาอยู่หรือไม่

การตระหนักถึงคุณค่าของนวัตกรรมวิธีการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะต้องเปิดรับวิธีการใหม่ เช่น การวิเคราะห์ big data แหล่งอื่นๆ ของข้อมูล และการวิเคราะห์แก่นสาระ สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดนวัตกรรมของการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การรวมวิธีการใหม่ๆ จะช่วยให้งานบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ปรับให้เข้ากับการพัฒนาการศึกษาในหลายด้าน กลุ่ม

สถานศึกษาในยุโรปได้พัฒนาโปรแกรมการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

5) ทันโลกอย่างพลวัตร

สำหรับองค์ประกอบ “ทันโลกอย่างพลวัตร” จากการศึกษา พบว่า มีสาระสำคัญที่มีต่อรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย ความเป็นวงรอบสม่ำเสมอ ความเป็นอิสระ ความโปร่งใส และองค์การทดสอบ

5.1 ความเป็นวงรอบสม่ำเสมอ

กรอบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในอนาคตจะต้องรักษาความเป็นวงรอบ เป็นหลักการสำคัญของการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ความเป็นวงรอบของการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน บางครั้งก็สับสนกับวงรอบของบางขั้นตอนที่บางครั้งก็แข็งตึงเกินไป

5.2 ความเป็นอิสระ

การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะต้องเชื่อถือได้ ดังนั้น จึงควรเป็นอิสระจากการเมืองหรือการค้าหรืออิทธิพลภายนอกอื่นๆ ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งหมายความว่า จะต้องได้รับการจัดเตรียมโดยองค์กรอิสระ ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน สหภาพแรงงาน หรือนายจ้าง ควรมีส่วนร่วมในบทบาทที่มีความเป็นอิสระ

5.3 ความโปร่งใส

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนควรมีความรู้ ความโปร่งใส มีกลยุทธ์ ขั้นตอน รายงาน และการตัดสินใจได้รับการเผยแพร่และเปิดเผยต่อสาธารณชนได้ง่าย มีขั้นตอนการร้องเรียน คัดค้านและการอุทธรณ์

5.4 องค์การทดสอบ

กรอบในอนาคตสำหรับการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะต้องคำนึงถึงว่า องค์การทดสอบจะแตกต่างกันอย่างมากในแง่ของช่วงสถานะทางกฎหมายของกิจกรรม ดังนั้น กรอบการทำงานในอนาคตจะต้องทำให้มั่นใจได้ว่ามาตรฐานที่เกี่ยวข้องจะถูกนำไปใช้กับกระบวนการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยไม่ขัดขวางกิจกรรมของหน่วยงานภายนอก

โดยสรุป จากความท้าทายของการศึกษาในภาวะที่โลกปัจจุบันมีการก้าวกระโดดของเทคโนโลยีและองค์ความรู้ใหม่ๆ กำลังเปลี่ยนรูปแบบการใช้ชีวิต เปลี่ยนวิถีคิดของมนุษย์ต่อการเรียนรู้อย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ส่งผลต่อรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในอนาคต จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดและรูปแบบการบริหารการทดสอบ

และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้วยการศึกษาจากเอกสารวิชาการทั้งในและต่างประเทศ พบว่า รูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะต้องพิจารณาผู้เกี่ยวข้องรอบด้านให้ครอบคลุมอย่างน้อย 5 องค์ประกอบสำคัญ คือ 1) เป้าหมายการประเมิน 2) ความท้าทาย 3) ผลลัพธ์การเรียนรู้ 4) นโยบายการประเมิน และ 5) ทันโลกอย่างพลวัต

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนานาตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อพัฒนานาตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับนาตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า จากการทำ EDR รอบที่ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 1

จากผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยการศึกษาจากเอกสารวิชาการทั้งในและต่างประเทศ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผู้วิจัย พบว่า มีองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1) เป้าหมายการประเมิน 2) ความท้าทาย 3) ผลลัพธ์การเรียนรู้ 4) นโยบายการประเมิน และ 5) ทันโลกอย่างพลวัต จากข้อค้นพบดังกล่าว จึงนำมาสู่การวิจัยในระยะที่ 2 EDR รอบที่ สัมภาษณ์ 1 ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผู้วิจัยมีซึ่งผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนานาตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า โดยขั้นตอนการทำ EDR รอบที่ 1 นี้ ผู้วิจัยต้องการค้นหารายละเอียดขององค์ประกอบต่างๆ และองค์ประกอบย่อยให้ลุ่มลึกลงไปอีก ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจาก 4 กลุ่ม ว่า ในอนาคตอีกสิบปีข้างหน้า สถาบันทดสอบทางการศึกษา ควรมีรูปแบบการบริหารการทดสอบ เป็นอย่างไร (องค์การมหาชน) โดยผู้เชี่ยวชาญให้คำตอบทั้งนาตภาพที่พึงประสงค์ นาตภาพที่ไม่พึงประสงค์และ นาตภาพที่น่าจะเป็นไปได้มากที่สุด องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ควรจะมีอะไรบ้าง องค์ประกอบเหล่านั้นจะมีความสำคัญมากน้อยอย่างไรกับการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และจะมีปัจจัยและเงื่อนไขสำคัญอะไรบ้างที่จะทำให้การบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำเร็จและล้มเหลว เพื่อนำผลการวิจัยดังกล่าวไปใช้ให้เกิดผลทางการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 4 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีอำนาจโดยตรงและโดยอ้อมในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการประเมินผลทางการศึกษาและทดสอบทางการศึกษาและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานสนองต่อนโยบายเกี่ยวกับการประเมินผลทางการศึกษาและทดสอบทางการศึกษาและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เป็นนักวิชาการเกี่ยวกับการประเมินผลทางการศึกษาและทดสอบทางการศึกษาและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ 4) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ใช้ผลผลิตทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้ได้รายละเอียดเชิงลึกขององค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้ง 5 องค์ประกอบ

องค์ประกอบที่ 1) เป้าหมายการประเมิน

ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในส่วนที่เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านเป้าหมายการประเมิน เพื่อการพัฒนานาอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

- 1) ความซับซ้อนของโลกที่ผันผวน ย่อมนำและอินเทอร์เน็ตทำให้เป้าหมายการประเมินเดิมของสถานศึกษาไม่ตอบโจทย์การสร้างคนในยุคดิจิทัล
- 2) การเปลี่ยนกระบวนการผลิตชุดทักษะใหม่ที่โลกสมัยต้องการ สถานศึกษาต้องเปลี่ยนจากฐานทฤษฎีสู่ฐานปฏิบัติ
- 3) สถานศึกษาจะสามารถสร้างบุคลากรที่สามารถเข้าศึกษาต่อหรือเข้าร่วมงานกับองค์กรทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคอุตสาหกรรม ภาคสังคม หรือแม้แต่การเป็นเจ้าของกิจการเองได้ ไม่ใช่การใส่ความรู้มากมาย เพราะ Big Data ใส่ความรู้ใหม่ให้ Google ทุกวินาที การฝึกคิดแก้ปัญหาและการฝึกมองภาพใหญ่ จึงสำคัญกว่าความรู้
- 4) ครูยุคใหม่ต้องเป็นผู้เชื่อมต่อผู้เรียนกับคลังความรู้ออนไลน์
- 5) เนื่องจากในอดีตประเทศไทยไม่ได้ติดตั้งความเป็นผู้ประกอบการให้กับผู้เรียน แต่สร้างคนให้ศึกษาต่อ ซึ่งใช้เพียงทักษะระดับกลาง ถ้าจะเปลี่ยนให้เป็นทักษะระดับสูงต้องก้าวกระโดดไปผู้ประกอบการโดยตรง จึงต้องเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอน

องค์ประกอบที่ 2) ความท้าทาย

ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในส่วนที่เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านความท้าทาย เพื่อการพัฒนานาอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

- 1) สถานศึกษาไม่ได้เป็นทุกอย่างให้กับทุกคน ต้องมีเป้าหมายสูงสุด โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานการศึกษาชาติที่คำนึงถึงความต้องการเรียนรู้เฉพาะบุคคล และการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้ได้ชุดทักษะใหม่ในโลกยุคใหม่ และควรเน้นการร่วมมือกับองค์กรอื่นเพื่อเสริมสิ่งที่สถาบันตนเองไม่ถนัด

2) ในการพัฒนาศักยภาพของบุคคล สถานศึกษาต้องเน้นการมองที่สมรรถนะของผู้เรียน ความเป็นตัวตนของผู้เรียนว่าเขาถนัดอะไร ความรู้ภายในตน (tacit knowledge) ของผู้เรียนที่พร้อมจะถ่ายทอดออกมา บุคลิกภาพและทัศนคติที่เหมาะสมกับองค์กร

3) สถานศึกษาที่มีเป้าหมายที่จะผลิตบุคลากรป้อนตลาดงานนั้น สถานศึกษาต้องมีความชัดเจนว่าจะสอนผู้เรียนกลุ่มไหนไปทำอะไร เช่น ไปเป็นแรงงานทักษะปานกลาง นอกจากนี้ก็ต้องชัดเจนว่าจะสร้างผู้เรียนเพื่อป้อนตลาดงานส่วนไหน (segment)

4) สถานศึกษาสร้างบุคลากรเพื่อเข้าสู่วิชาชีพ เป็นทุนมนุษย์ อันดับของสถานศึกษาไทยในระดับโลก สะท้อนคุณภาพที่ตกต่ำ สะท้อนถึงคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ ขาดกลไกสำคัญในการสร้างทุนทางปัญญา ไม่เอื้อให้เกิดนวัตกรรม

องค์ประกอบที่ 3) ผลลัพธ์การเรียนรู้

ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในส่วนที่เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาศักยภาพของรูปแบบการบริหารจัดการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

1) การกำหนดเกณฑ์ที่เกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของตัวแทนสถานศึกษา และ/หรือผู้ประกอบการตั้งแต่ต้น

2) ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดขึ้นเพื่อประเมินผู้เรียนนั้นมีประสิทธิภาพและตรงตามเป้าหมายการพัฒนาตนเองของผู้เรียนในสมัยปัจจุบันแล้วหรือยัง มีการประเมินว่าผู้เรียนได้ทำอย่างเต็มศักยภาพแล้วหรือยัง แต่ไปกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดกลางที่ใช้กับผู้เรียนทุกประเภท ทุกสไป เป็นต้น

3) การจัดอันดับสถานศึกษาตามกลุ่มแล้วกำหนดเกณฑ์กลางที่วัดทั้งประสิทธิภาพและสมรรถนะของผู้เรียน โดยมีเกณฑ์/ตัวชี้วัดแบบทั่วไปและแบบเฉพาะ ประกาศสู่สาธารณะ ให้สถานศึกษาให้ความสำคัญกับเกณฑ์/ตัวชี้วัดของกลุ่มตน เป็นการเปลี่ยนสู่ Branding

4) การกำหนดเกณฑ์/ตัวชี้วัดที่เฉพาะของผู้เรียนไม่ใช่การเริ่มต้นจากเกณฑ์/ตัวชี้วัดกลางแล้วพยายามให้ผู้เรียนทำให้ได้ตรง หากเป็นการออกแบบเกณฑ์/ตัวชี้วัดที่เข้ากันพอดีกับธรรมชาติของผู้เรียน โดยอิงมาตรฐานการศึกษาตามกฎหมายกำหนด

องค์ประกอบที่ 4) นโยบายการประเมิน

ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในส่วนที่เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านนโยบายการประเมิน เพื่อการพัฒนาศักยภาพของรูปแบบการบริหารจัดการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

1) การบริหารการทดสอบระดับสถานศึกษาและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนควรเป็นงานประจำของสถานศึกษา เน้นการทบทวนกระบวนการและรับประกันว่าจะได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และเป็นเอกลักษณ์ ส่วนการบริหารการทดสอบระดับชาติและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนควรเป็นหน้าที่ของหน่วยงานต้น

สังกัดที่จะต้องจัดหาหน่วยงานอิสระที่มีความชำนาญด้านการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2) การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนควรประเมินที่ผลลัพธ์ที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน โดยให้อิสระกับกระบวนการผลิตของสถานศึกษา ติดตามผลลัพธ์ที่ได้ว่า ตามมาตรฐานการศึกษาชาติหรือไม่ โดยเน้นผลลัพธ์ที่โดดเด่นของสถานศึกษา

3) การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ exit exam คือ เน้นที่ output outcome ตามความถนัดและความต้องการของผู้เรียนที่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาชาติ

4) กำหนดเกณฑ์/ตัวชี้วัดให้น้อยที่สุด โดยทดสอบเท่าที่จำเป็นเน้นที่ output outcome จะช่วยสนับสนุนให้สถานศึกษามุ่งที่เป้าหมายหลักและลดภาระงานของสถานศึกษา ทั้งยังสร้างบรรยากาศการทดสอบทางการศึกษาได้ดีด้วย

5) เมื่อได้เกณฑ์/ตัวชี้วัดในการทดสอบการศึกษาที่มีความกระชับรัด เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงแล้ว การได้มาซึ่งข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลควรใช้การวิเคราะห์ Big Data โดยให้ Big Data รวบรวมข้อมูลการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 5) ทันโลกอย่างพลวัตร

ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบด้านทันโลกอย่างพลวัตร เพื่อการพัฒนาอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

1) รอบการทดสอบการศึกษาเพื่อติดตามผลลัพธ์การเรียนรู้ ควรติดตามตลอดทั้งปี เพื่อจะได้ประเมินตั้งแต่ต้นทางในลักษณะของการประเมินเพื่อการพัฒนา

2) รูปแบบการทดสอบการศึกษาในปัจจุบันที่เป็นแบบ third party ก็ไม่ใช่ผู้จัดการทดสอบจากภายนอก 100% เนื่องจากผู้จัดการทดสอบมาจากแวดวงการศึกษา ต่างคุ้นเคยกัน จึงขาดความเป็นอิสระ

3) การเผยแพร่ผลการทดสอบการศึกษาเป็นการบริการสาธารณะ ขณะเดียวกันสถานศึกษาก็ได้ยืนยันความโปร่งใสเกี่ยวกับการใช้จ่ายสาธารณะในด้านการศึกษา ประชาชนต้องการให้สถานศึกษาแสดงคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจนเพื่อให้มีหลักฐานว่า มีคุณภาพ หากควรเป็นการทดสอบตามความถนัดและความต้องการของผู้เรียนที่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาชาติ

4) การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นอิสระ คือ อิสระจากนโยบายการวางแผนมหภาคทางการศึกษาของรัฐ อิสระตามปรัชญา เป้าหมายของสถานศึกษา อิสระตามสมรรถนะที่แท้จริงของผู้เรียน จะทำให้มีความน่าเชื่อถือ

ระยะที่ 2 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพ

ผู้เรียนในทศวรรษหน้า จากการทำ EDFR รอบที่ 2 ประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการทดสอบ และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และการทำEDFR รอบที่ 3 การตรวจสอบและยืนยันความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 1 เป้าหมายการประเมิน

ผลของค่านัยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานการฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า สำหรับองค์ประกอบด้านเป้าหมายการประเมิน ตาม EDFR รอบที่ 2 และ 3

โดยสรุป ผลการประมาณค่าแนวโน้มและความสอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญสำหรับองค์ประกอบด้านเป้าหมายการประเมินที่มีต่ออนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า มีรายละเอียด ดังนี้

1. ในการพิจารณาถึงอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าในองค์ประกอบด้านเป้าหมายการประเมินนั้น ผู้เชี่ยวชาญการประมาณค่าแนวโน้มสอดคล้องกันว่า ทักษะ การพัฒนาอารมณ์ และชุดทักษะใหม่ เป็นเป้าหมายการประเมินที่สำคัญ (ค่ามัธยฐาน = 4.00; ค่าฐานนิยม = 4.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ < 1.50)

2. ผู้เชี่ยวชาญยังให้ความสำคัญกับเป้าหมายการประเมินด้านคุณค่า (ค่ามัธยฐาน = 3.00; ค่าฐานนิยม = 3.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ < 1.50)

องค์ประกอบที่ 2 ความท้าทาย

ผลของค่านัยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานการฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า สำหรับองค์ประกอบด้านความท้าทาย ตาม EDFR รอบที่ 2 และ 3

โดยสรุป ผลการประมาณค่าแนวโน้มและความสอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญสำหรับองค์ประกอบด้านความท้าทายที่มีต่ออนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า มีรายละเอียด ดังนี้

1. ในการพิจารณาถึงอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าในองค์ประกอบด้านความท้าทายนั้น ผู้เชี่ยวชาญการประมาณค่าแนวโน้มสอดคล้องกันว่า ความสมดุลระหว่างความรับผิดชอบและการเน้นทักษะในศตวรรษที่ 21 และการประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 เพียงพอ (ค่ามัธยฐาน = 4.00; ค่าฐานนิยม = 4.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = <1.50)

2. ผู้เชี่ยวชาญยังให้ความสำคัญกับ ความสอดคล้องกันระหว่างหลักสูตร การสอน และการประเมินผล ศักยภาพที่เพียงพอ การออกแบบการทดสอบ การบริหารการทดสอบ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และอื่นๆ ความตรงและความน่าเชื่อถือ และความเข้าใจที่ตรงกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกี่ยวกับการปฏิบัติการประเมินผลการเรียนรู้ (ค่ามัธยฐาน = 4.00; ค่าฐานนิยม = 4.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ < 1.50)

องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์การเรียนรู้

ผลของค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานการฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า สำหรับองค์ประกอบด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ ตาม EDFR รอบที่ 2 และ 3 โดยสรุป ผลการประมาณค่าแนวโน้มและความสอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญสำหรับองค์ประกอบด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีต่ออนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า มีรายละเอียด ดังนี้

1. ในการพิจารณาถึงอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าในองค์ประกอบด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ นั้น ผู้เชี่ยวชาญการประมาณค่าแนวโน้มสอดคล้องกันว่า การรู้และการสื่อสาร คณิตศาสตร์ ตัวเลข วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี(ค่ามัธยฐาน = 4.00; ค่าฐานนิยม = 4.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.50)
2. ผู้เชี่ยวชาญยังให้ความสำคัญกับความสุขภาพกาย สังคมและอารมณ์ วัฒนธรรมและศิลปะ วิธีการเรียนรู้และความรู้ความเข้าใจ (ค่ามัธยฐาน = 4.00; ค่าฐานนิยม = 4.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ < 1.50)

องค์ประกอบที่ 4 นโยบายการประเมิน

ผลของค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานการฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า สำหรับองค์ประกอบด้านนโยบายการประเมิน ตาม EDFR รอบที่ 2 และ 3

โดยสรุป ผลการประมาณค่าแนวโน้มและความสอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญสำหรับองค์ประกอบด้านนโยบายการประเมินที่มีต่ออนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า มีรายละเอียด ดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญยังให้ความสำคัญกับมั่นใจว่าการเปิดใช้งานมีความเสถียร การลงทุนในการจัดระบบที่เหมาะสมและเพิ่มขีดความสามารถ แบบการประเมิน การสุ่มตัวอย่าง การบริหารการทดสอบ การการออก) (รวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ ตรวจสอบความสอดคล้องกันระหว่างหลักสูตรและการสอน การพัฒนาและบูรณาการการประเมินผลสำหรับการเรียนรู้หลายระดับ เน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณในเรื่องการตรวจมาตรฐาน วิสัยทัศน์แบบองค์รวมของผลลัพธ์การเรียนรู้ การเรียนรู้ชุดทักษะใหม่ ทักษะและค่านิยมในศตวรรษ

ที่ 21 เช่น ความคิดสร้างสรรค์ การประกอบการ การเป็นพลเมืองโลก (ค่ามัธยฐาน = 4.00; ค่าฐานนิยม = 4.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ < 1.50)

2. ผู้เชี่ยวชาญการประมาณค่าแนวโน้มที่ไม่สอดคล้องกันว่า มุ่งเน้นเครือข่ายและแบ่งปันประสบการณ์กับประเทศอื่นๆ (ค่ามัธยฐาน = 4.00; ค่าฐานนิยม = 4.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ > 1.50)

องค์ประกอบที่ 5 ทันโลกอย่างพลวัตร

ผลของค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานการฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า สำหรับองค์ประกอบด้านทันโลกอย่างพลวัตร ตาม EDFR รอบที่ 2 และ 3

โดยสรุป ผลการประมาณค่าแนวโน้มและความสอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญสำหรับองค์ประกอบด้านทันโลกอย่างพลวัตรที่มีต่ออนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า มีรายละเอียด ดังนี้

1. ในการพิจารณาถึงอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าในองค์ประกอบด้านทันโลกอย่างพลวัตรนั้น ผู้เชี่ยวชาญการประมาณค่าแนวโน้มสอดคล้องกันว่า ไม่จำกัดเวลาเพื่อเพิ่มการทดสอบด้วยคำถามแบบความเรียง วัดความสามารถไม่ใช่แค่ความรู้และทักษะ การทดสอบช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นหรือไม่ ลดช่องว่างระหว่างผู้เรียนลงหรือไม่ (ค่ามัธยฐาน = 4.00; ค่าฐานนิยม = 4.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ < 1.50)

2. ผู้เชี่ยวชาญยังให้ความสำคัญกับการปรับแต่งข้อสอบให้หลากหลาย เช่น เนื้อหาเดียวกันแต่ปรับแต่งเรื่องการจัดการ เช่น ทำรูปแบบอักษรเบรลล์ การแปลข้อสอบเป็นภาษาอื่น การสอบออนไลน์ การให้เลือกทำข้อสอบที่ผู้เข้าทดสอบถนัด เป็นต้น (ค่ามัธยฐาน = 4.00; ค่าฐานนิยม = 4.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ <= 1.50)

ระยะที่ 3 ผลการพัฒนา ร่าง แนวคิดอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

จากผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า โดยการศึกษาจากเอกสารงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ และจากการพัฒนาอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ตามขั้นตอนที่อธิบายไว้ในบทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยสามารถสรุปผลออกมาเป็น ร่าง แนวคิดอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า โดยพิจารณาจากการแปลผลคะแนนค่ามัธยฐานที่อยู่ในช่วง 4.50 – 5.00 ซึ่งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้ามีความเป็นไปได้มากที่สุด และช่วง 3.50 – 4.49 ซึ่งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้ามีความเป็นไปได้มาก โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) แนวคิดของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

ผู้วิจัยสรุปแนวคิดของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ประกอบด้วย

1.1 พลวัต

การก้าวกระโดดของเทคโนโลยีเข้ามาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และการบริหารจัดการสถานศึกษา ที่ต้องการเปลี่ยนกระบวนการผลิตชุดทักษะใหม่ที่โลกสมัยต้องการ สถานศึกษาต้องเปลี่ยนจากฐานทฤษฎีสู่ฐานปฏิบัติแบบภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมเพราะจะเป็นพลวัตและใหม่กว่า โดยร่วมมือกับภาคธุรกิจและภาคอุตสาหกรรม จะสามารถสร้างบุคลากรที่สามารถเข้าร่วมงานกับองค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม หรือแม้แต่การเป็นเจ้าของกิจการเองได้ ไม่ใช่การใส่ความรู้มากมาย เพราะ Big Data ใส่ความรู้ใหม่ให้ Google ทุกวินาที

ด้วยการเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอนและรับประกันให้ได้ว่า ผู้เรียนได้รับการฝึกคิดแก้ปัญหา ฝึกมองภาพใหญ่ ขณะเดียวกันครูยุคใหม่ต้องเป็นผู้เชื่อมต่อผู้เรียนกับคลังความรู้ออนไลน์ ต้องถ่ายทอดประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับศาสตร์นั้นๆ ของตนเอง ถึงเวลาที่จะต้องเปลี่ยนจากการสร้างบุคลากรให้เข้าร่วมกับรัฐในลักษณะลูกจ้าง ซึ่งใช้เพียงทักษะระดับกลาง เป็นการสร้างผู้ประกอบการที่มีทักษะระดับสูง การสร้างความเข้าใจและดำเนินการอย่างสอดคล้องกันโดยเชื่อมโยง องค์ประกอบทั้ง 5 ได้แก่ 1) เป้าหมายการประเมิน 2) ความท้าทาย 3) ผลลัพธ์การเรียนรู้ 4) นโยบายการประเมิน และ 5) ทันโลกอย่างพลวัต เข้าด้วยกัน

1.2 องค์การขับเคลื่อน

สถานศึกษาต้องบริหารจัดการด้วยอุดมการณ์ มีเป้าหมายสูงสุด ให้ความสำคัญกับพันธกิจที่ถนัดที่สัญญาไว้กับสังคมและเน้นการร่วมมือกับองค์กรอื่นเพื่อเสริมสิ่งที่สถาบันตนเองไม่ถนัด สร้างบุคลากรเพื่อเข้าสู่วิชาชีพ เป็นทุนมนุษย์ การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสมัยใหม่จึงต้องโปร่งใส เป็นมืออาชีพในลักษณะ third party โดยมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผล ตลอดถึงการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบ โดยการขับเคลื่อนการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

1.3 ความเฉพาะบุคคล

ปรัชญาการจัดการศึกษาที่การพัฒนาคนให้มีคุณภาพเป็นหัวใจสำคัญ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน เป้าหมายของการจัดการศึกษาไม่ใช่เพื่อวุฒิเป็นสำคัญ หากต้องการให้มีการจัดการศึกษาเพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และมีงานทำ ทั้งการปรับหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นสำหรับงานในโลกยุคใหม่ ปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้เป็นการเรียนรู้เฉพาะบุคคลโดยมุ่งเติมเต็มสิ่งที่ผู้เรียนยังขาด เน้นการจัดการเรียนรู้ที่การสร้างนวัตกรรมและการสร้างคุณค่า โดยเสริมสร้างคุณลักษณะทัศนคติ เรื่องคุณค่า คุณธรรม และจริยธรรมควบคู่ไปด้วยกันตลอด เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกช่วงวัย การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดตามและยืนยันว่า สถานศึกษาพร้อมที่จะรับกับความท้าทายและเดินมาถูกทาง โดยเฉพาะการกำหนดรูปแบบของการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่ยืดหยุ่นพอ การกำหนดเกณฑ์/ตัวชี้วัดที่เฉพาะของสถานศึกษาไม่ใช่การเริ่มต้นจากเกณฑ์/ตัวชี้วัดกลางแล้วพยายามให้สถานศึกษาตอบให้ตรง หากเป็นการออกแบบเกณฑ์/ตัวชี้วัดที่เข้ากันพอดีกับธรรมชาติของสถานศึกษา โดยอิงมาตรฐานการศึกษาตามกฎหมายกำหนด

1.4 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การพัฒนาศักยภาพของบุคคล สถานศึกษาต้องเน้นการมองที่สมรรถนะของผู้เรียน ความเป็นตัวตนของผู้เรียนว่าเขาถนัดอะไร ความรู้ภายในตนของผู้เรียนที่พร้อมจะถ่ายทอดออกมา บุคลิกภาพ และทัศนคติที่เหมาะสมกับองค์กร ในขณะที่การกำหนดมาตรฐานคุณภาพที่ผสมกลมกลืนระหว่างมาตรฐานสากล มาตรฐานชาติและมาตรฐานท้องถิ่นอย่างมีส่วนร่วมจากผู้ปกครอง ชุมชน ตลาดแรงงาน คณาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานการจัดการศึกษาในท้องถิ่น และการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเข้าสู่มาตรฐานสากล พร้อมรายงานสู่สาธารณะสม่ำเสมอว่า การจัดการเรียนการสอนทำให้บังเกิดผลตามเป้าหมายคุณภาพการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าได้ดีเพียงใด

1.5 บทบาทผู้เรียน

รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับการเรียนรู้เฉพาะบุคคลจะเป็นเรื่องสำคัญ ผู้เรียนจึงไม่ใช่เพียงแค่นั่งฟังเท่านั้น แต่จะเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับเป็นผู้สร้างสรรค์ผลงานอย่างไว้ชีวิตจำกัด สถานศึกษาจึงต้องเน้นการจัดการเรียนรู้ที่การสร้างนวัตกรรมและการสร้างคุณค่า เพราะผู้เรียนคาดหวังจะได้นวัตกรรมและวิธีการสร้างคุณค่าเพิ่มไปเปลี่ยนแปลงองค์กร ในการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ยังมีส่วนที่ประเมินผลลัพธ์ที่ผู้เรียนจะได้รับ ซึ่งเครื่องมือการประเมินตนเองที่เน้นการระบุและการตอบสนองตามความต้องการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีข้อมูลสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเป็นระบบ

2) องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

ผู้วิจัยสรุปองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ประกอบด้วย

1.1 เป้าหมายการประเมิน

การเปลี่ยนจากฐานทฤษฎีสู่ฐานปฏิบัติแบบภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมจะทำให้สถานศึกษาผลิตชุดทักษะใหม่ที่โลกสมัยต้องการได้ โดยร่วมมือกับภาคธุรกิจและภาคอุตสาหกรรม การจัดการเรียนการสอนจะไม่ใช้การใส่ความรู้มากมายอีกต่อไป เพราะ Big Data ใส่ความรู้ใหม่ให้ Google ทุกวินาที แต่จะเป็นการฝึกคิดแก้ปัญหาและการฝึกมองภาพใหญ่ ดังนั้นครูต้องเชื่อมต่อผู้เรียนกับคลังความรู้ออนไลน์ และถ่ายทอดประสบการณ์เฉพาะศาสตร์ของตนเอง โดยเผยแพร่ผ่านงานวิชาการ เป็นการติดตั้งความเป็นผู้ประกอบการให้กับผู้เรียน สร้างบุคลากรที่มีทักษะระดับสูงด้วยการเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอน

1.2 ความท้าทาย

การร่วมมือกับองค์กรอื่นเพื่อเสริมสิ่งที่ตนเองไม่ถนัด เป็นสิ่งที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของบุคคล โดยเน้นการมองที่สมรรถนะของผู้เรียน ความเป็นตัวตนของผู้เรียนว่าเขาถนัดอะไร ความรู้ภายในตนของผู้เรียนที่พร้อมจะถ่ายทอดออกมาหรือไม่ อย่างไร บุคลิกภาพและทัศนคติที่เหมาะสมกับองค์กร สถานศึกษาเป็นทุกอย่างให้กับทุกคนไม่ได้ ต้องมีคงอุดมการณ์และเป้าหมายสูงสุดที่จะผลิตบุคลากรกลุ่มไหน ไปทำอะไร ป้อนตลาดงานส่วนไหน เพื่อเป็นทุนมนุษย์

1.3 ผลลัพธ์การเรียนรู้

การจัดอันดับสถานศึกษาตามกลุ่มแล้วกำหนดเกณฑ์กลางที่วัดทั้งประสิทธิภาพและสมรรถนะของผู้สำเร็จการศึกษา โดยมีเกณฑ์/ตัวชี้วัดแบบทั่วไปและแบบเฉพาะ ประกาศสู่สาธารณะ ให้สถานศึกษาให้ความสำคัญกับเกณฑ์/ตัวชี้วัดของกลุ่มตน เป็นการเปลี่ยนสู่ Branding การกำหนดเกณฑ์/ตัวชี้วัดที่เฉพาะของสถานศึกษาไม่ใช่การเริ่มต้นจากเกณฑ์/ตัวชี้วัดกลางแล้วพยายามให้สถานศึกษาตอบให้ตรง หากเป็นการออกแบบเกณฑ์/ตัวชี้วัดที่เข้ากันพอดีกับธรรมชาติของสถานศึกษา โดยอิงมาตรฐานการศึกษาตามกฎหมายกำหนด

1.4 นโยบายการประเมิน

การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ควรประเมินที่ผลลัพธ์ โดยให้อิสระกับสถานศึกษา ติดตามผลลัพธ์ที่ได้ว่า ตามมาตรฐานการศึกษาชาติหรือไม่ ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะตามเอกลักษณ์ของสถานศึกษานั้นหรือไม่ โดยเน้นผลลัพธ์ที่โดดเด่นของสถานศึกษา เช่น การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ Exit exam เน้นที่ input output outcome และควรเป็นงานประจำของสถานศึกษา เน้นการทบทวนกระบวนการและรับประกันว่าจะได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ และเป็นเอกลักษณ์ กำกับโดยหน่วยงานต้นสังกัด

1.5 ทันโลกอย่างพลวัตร

การติดตามผลลัพธ์และผลกระทบก็ควรติดตามทุกปี เพื่อจะได้ประเมินตั้งแต่ต้นทางในลักษณะของการประเมินเพื่อการพัฒนา โดยรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่เป็นแบบ third party ผู้ประเมินจากภายนอกต้องมีความเป็นอิสระ 100% ในส่วนของการเผยแพร่ผลการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นการบริการสาธารณะ สถานศึกษาก็ได้ยืนยันความโปร่งใสเกี่ยวกับการใช้จ่ายสาธารณะในด้านการศึกษา อย่างมีคุณภาพ อย่างเป็นอิสระ คือ อิสระจากนโยบายการวางแผนมหภาคทางการศึกษาของรัฐ และอิสระจากผลประโยชน์เฉพาะของสถานประกอบการ ในขณะที่ต้องอิสระตามปรัชญาเป้าหมายของสถานศึกษา และอิสระตามสมรรถนะที่แท้จริงของผู้เรียน

3) แนวโน้มของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

จากแนวคิดของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าที่ให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้าใจในการเปลี่ยนจากฐานทฤษฎีสู่ฐานปฏิบัติเพราะจะเป็นพลวัตและใหม่กว่า โดยเน้นที่การเปลี่ยนแปลงจากครูเป็นผู้เชื่อมต่อผู้เรียนกับคลังความรู้ออนไลน์ และถ่ายทอดประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับศาสตร์นั้นๆ ให้กับผู้เรียน เพื่อปรับตัวเข้าสู่สมดุใหม่และพัฒนาสมรรถนะของทั้งผู้เรียนและครูอย่างเต็มศักยภาพ โดยอาศัยความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันของทั้ง 5 องค์ประกอบ ได้แก่ เป้าหมายการประเมิน ความท้าทาย ผลลัพธ์การเรียนรู้ นโยบายการประเมิน และทันโลกอย่างพลวัตร เข้าด้วยกัน ซึ่งการจะบรรลุเป้าหมายนั้นได้ต้องพิจารณาถึงแนวโน้มของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษ ผู้วิจัยจึงสรุปผลของแนวโน้มของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษ ได้ดังนี้

1) เป้าหมายการประเมิน

เมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบด้านเป้าหมายการประเมิน ผู้วิจัยพบว่า มีแนวโน้มของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษ ประกอบด้วย

1.1 การเปลี่ยนจากฐานทฤษฎีสู่ฐานปฏิบัติและการร่วมมือกับภาคธุรกิจและภาคอุตสาหกรรม จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถผลิตชุดทักษะใหม่ที่โลกสมัยต้องการให้กับผู้เรียน เพราะจะเป็นพลวัตและใหม่กว่า

1.2 การฝึกคิดแก้ปัญหา และการฝึกมองภาพใหญ่ให้กับผู้เรียนมีความสำคัญมากกว่าการพยายามป้อนความรู้ เพราะความรู้มีในอินเทอร์เน็ตมากมายและมี Big Data ที่ทำหน้าที่ใส่ความรู้ใหม่ๆ ให้กับ Google อยู่เสมอ สถานศึกษาจะสามารถสร้างบุคลากรเข้าร่วมกับองค์กรหรือเป็นผู้ประกอบการ

1.3 สถานศึกษาต้องการผู้ทำหน้าที่เชื่อมต่อผู้เรียนกับคลังความรู้ออนไลน์ มากกว่าครู และต้องสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ตรงที่เฉพาะกับศาสตร์นั้นๆ ได้ด้วย โดยเผยแพร่ผ่านงานวิชาการ และร่วมมือกับภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมพร้อมด้วยผู้เรียนตั้งแต่ต้น

1.4 การเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอน จะทำให้สถานศึกษาสามารถสร้างความเป็นผู้ประกอบการให้กับผู้เรียน เป็นบุคลากรที่มีทักษะระดับสูง

2) ความท้าทาย

เมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบด้านความท้าทาย ผู้วิจัยพบว่า มีแนวโน้มของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษ ประกอบด้วย

2.1 การบริหารสถานศึกษาอย่างมีอุดมการณ์ มีเป้าหมายที่ชัดเจนว่า จะผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณลักษณะแบบใด เพื่อป้อนให้กับตลาดแรงงานกลุ่มไหน และมีกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนเป็นกลุ่มไหนบ้าง ซึ่งแน่นอนว่าเมื่อต้องเผชิญกับความไม่แน่นอนก็ต้องอาศัยเครือข่าย ความร่วมมือ โดยเฉพาะกับภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมเพื่อมาเติมเต็มส่วนที่ขาด สถานศึกษาต้องรักษาสัญญาสังคมทำในสิ่งที่ตนเองถนัดให้ดี แต่ไม่ต้องทำทุกอย่างเพื่อทุกคน

2.2 บุคลากรที่มีบุคลิกภาพและทัศนคติที่เหมาะสมกับองค์กร เป็นเป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในโลกยุคใหม่ จึงต้องเริ่มต้นด้วยการเน้นมองที่สมรรถนะ ความเป็นตัวตน และความถนัดของผู้เรียน แล้วจึงค่อยบ่มเพาะความรู้ภายในตนของผู้เรียนด้วยการเชื่อมโยงผู้เรียนกับคลังความรู้ในโลก และการถ่ายทอดประสบการณ์ตรงเฉพาะศาสตร์

2.3 ในการแข่งขันระดับสากลสถานศึกษาต้องยกระดับทักษะและปรับเปลี่ยนทักษะสำหรับคนในช่วงวัยทำงาน เพื่อรองรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยการเตรียมหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นและ

ช่องทางการเรียนรู้ที่ผสมผสานทั้ง ทั้งการเรียนในสถานศึกษาและการเรียนทางออนไลน์ เพื่อรองรับสไตล์การเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งที่เป็น digital native และ digital migration เพื่อเข้าสู่วิชาชีพ เป็นทุนมนุษย์ พร้อมกันนี้ก็จะเป็นการยกระดับทักษะของครูไปด้วย จะส่งผลต่ออันดับของสถานศึกษาในระดับโลก

3) ผลลัพธ์การเรียนรู้

เมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ ผู้วิจัยพบว่า มีแนวโน้มของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษ ประกอบด้วย

2.1 การมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในการกำหนดเกณฑ์ที่เกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ตั้งแต่ขั้นตอนการสร้างหลักสูตร และการประเมินประจำปี อาจจะไม่ตรงกับความต้องการของตลาดงานในยุคดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาบางอย่างต้องติดตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน อาทิ ความมั่นคงทางอารมณ์ การจัดการกับอารมณ์ความรู้สึก การพัฒนาความคิดเชิงวิพากษ์ ความเป็นคนใจกว้าง ความเป็นนักคิดอิสระ การเรียนรู้ที่จะเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบ และการเรียนรู้วิธีเรียนรู้ เป็นต้น จึงไม่สามารถรอให้ถึงรอบการประเมินการศึกษาที่นานเกินไป

2.2 การกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดที่ใช้ประเมินผู้เรียนว่ามีประสิทธิภาพ ตรงตามเป้าหมายการพัฒนาตนเองของผู้เรียนหรือไม่ และการประเมินว่าผู้เรียนได้ทำอย่างเต็มศักยภาพหรือไม่ จะต้องเป็นเกณฑ์และตัวชี้วัดที่ออกแบบเฉพาะกับประเภทของผู้เรียน สไตล์การเรียนรู้ของผู้เรียน

2.3 การจัดอันดับสถานศึกษาตามกลุ่มแล้วกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดประสิทธิภาพและสมรรถนะของผู้สำเร็จการศึกษา โดยมีเกณฑ์และตัวชี้วัดแบบทั่วไปและแบบเฉพาะ แล้วประกาศสู่สาธารณะเพื่อให้สถานศึกษาให้ความสำคัญกับเกณฑ์และตัวชี้วัดของกลุ่มตน จะมีใช่เป็นเพียงการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษา แต่เป็นการสร้าง Branding ของสถานศึกษาที่อยู่ในอันดับต้นๆ

2.4 ในการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดจะต้องเป็นการออกแบบให้มีความเฉพาะ เข้ากันพอดีกับธรรมชาติของสถานศึกษาที่รับการประเมิน โดยอิงมาตรฐานการศึกษาตามกฎหมายกำหนด ไม่ใช่การเริ่มต้นจากเกณฑ์และตัวชี้วัดกลางแล้วพยายามให้สถานศึกษาตอบให้ตรง

4) นโยบายการประเมิน

เมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบด้านนโยบายการประเมิน ผู้วิจัยพบว่า มีแนวโน้มของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษ ประกอบด้วย

4.1 การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนควรเป็นงานประจำของสถานศึกษา เน้นการทบทวนกระบวนการและรับประกันว่าจะได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ และเป็นเอกลักษณ์ หรือไม่ โดยให้อิสระกับกระบวนการผลิตของสถานศึกษา และกำกับโดยหน่วยงานต้นสังกัด

4.2 การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ควรประเมินที่ผลลัพธ์ ติดตามผลลัพธ์ที่ได้ว่า เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาชาติหรือไม่ ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะตามเอกลักษณ์ของสถานศึกษานั้นหรือไม่ โดยเน้นผลลัพธ์ที่โดดเด่นของสถานศึกษา เป็นหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัดที่จะต้องจัดหาหน่วยงานอิสระที่มีความชำนาญด้านการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมาประเมินและให้การรับรองว่าทำได้จริง

4.3 จากข้อสังเกตที่ว่า แม้สถานศึกษาจะผ่านการทดสอบและนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน แต่ผู้สำเร็จการศึกษายังไม่มีคุณภาพ เนื่องจากการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีลักษณะแบบ check list มาก เกิดจากหน่วยงานประเมินพัฒนาเกณฑ์และตัวชี้วัดขึ้นมา โดยไม่ครอบคลุมสาระสำคัญด้านการเปลี่ยนแปลงตนเองของผู้เรียนที่เป็นความเฉพาะและเข้ากับธรรมชาติของสถานศึกษา

4.4 การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ exit exam เน้นที่ input output outcome สามารถใช้ได้กับสถานศึกษาอย่างเฉพาะสอดคล้องกับธรรมชาติของสถานศึกษา แต่ต้องการความโปร่งใสมาก

5) ทันโลกอย่างพลวัตร

เมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบด้านทันโลกอย่างพลวัตร ผู้วิจัยพบว่า มีแนวโน้มของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษ ประกอบด้วย

5.1 รอบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่ควรติดตามทุกภาคการศึกษา เพื่อจะได้ประเมินตั้งแต่ต้นทางในลักษณะของการประเมินเพื่อการพัฒนา

5.2 รูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในปัจจุบันที่เป็นแบบ third party ก็ไม่ใช่ผู้ประเมินจากภายนอก 100% เนื่องจากผู้ประเมินทั้งหมดเป็นอาจารย์จากสถานศึกษา ต่างคุ้นเคยกัน จึงขาดความเป็นอิสระ

5.3 การเผยแพร่ผลการทดสอบเป็นการบริการสาธารณะ ขณะเดียวกันสถานศึกษาก็ได้ยืนยันความโปร่งใสเกี่ยวกับการใช้จ่ายสาธารณะในด้านการศึกษา ประชาชนต้องการให้สถานศึกษาประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้อย่างชัดเจนเพื่อให้มีหลักฐานว่า มีคุณภาพ

5.4 การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นอิสระ คือ อิสระจากนโยบายการวางแผนมหภาคทางการศึกษาของรัฐ และอิสระจากผลประโยชน์เฉพาะของสถานประกอบการ ความหมายที่ลึก คือ อิสระตามปรัชญา เป้าหมายของสถานศึกษา อิสระตามสมรรถนะที่แท้จริงของผู้เรียน จะทำให้มีความน่าเชื่อถือ

4) กระบวนการของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

นอกจากการพิจารณาที่แนวคิด องค์กรประกอบ และแนวโน้มอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าแล้ว การเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงจะเกิดขึ้นได้ ก็ต้องด้วยกระบวนการของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า จากผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าจะต้องเริ่มด้วยความตระหนักเรื่องการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงตนเองของผู้เรียน และต้องการเปลี่ยนแปลงไปสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดีกว่า ด้วยวิธีการที่ทันโลกอย่างพลวัต เช่น การวิเคราะห์ big data แหล่งอื่นๆ ของข้อมูล การวิเคราะห์แก่นสาระ และการวิจัยรูปแบบอื่นๆ ซึ่งจะช่วยการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

โดยสรุปจากผลการวิจัย พบว่า กระบวนการของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า เพื่อชี้ชัดว่าสถานศึกษามีการกำกับดูแลผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกและมีคุณภาพหรือไม่ อย่างไร และสถานศึกษามีความมั่นใจอยู่ในระดับใด ประกอบด้วย 1) การรับรองมาตรฐานขั้นต่ำ 2) การรับรองความเป็นเลิศ 3) การประเมินผลสนับสนุนที่อยู่บนฐานของการทดสอบ 4) การตรวจสอบกระบวนการทดสอบ โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมด้วย 5) การประเมินผลเปรียบเทียบสภาพของศาสตร์โดยการมีส่วนร่วมของผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์นั้นๆ จากภายนอก 6) การเปรียบเทียบระหว่างสถานศึกษา และ 7) การจัดอันดับโดยผลลัพธ์ต้องได้รับการเปิดเผยต่อสาธารณะ

อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

จากองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ประกอบด้วย 1) เป้าหมายการประเมิน เป็นการฝึกคิดแก้ปัญหาและการฝึกมองภาพใหญ่ เชื่อมต่อผู้เรียนกับคลังความรู้ออนไลน์ และถ่ายทอดประสบการณ์เฉพาะศาสตร์ของตนเอง 2) ความท้าทาย เน้นการมองที่สมรรถนะของผู้เรียน ความเป็นตัวตนของผู้เรียนว่าเขาถนัดอะไร ความรู้ภายในตนของผู้เรียนที่พร้อมจะถ่ายทอดออกมาหรือไม่ 3) ผลลัพธ์การเรียนรู้ เปลี่ยนสู่ Branding ออกแบบเกณฑ์/ตัวชี้วัดที่เข้ากันพอดีกับธรรมชาติของสถานศึกษา โดยอิงมาตรฐานการศึกษาตามกฎหมายกำหนด 4) นโยบายการประเมิน ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะตามเอกลักษณ์ของสถานศึกษานั้นหรือไม่ โดยเน้นผลลัพธ์ที่โดดเด่นของสถานศึกษา และเป็นเอกลักษณ์ กำกับโดยหน่วยงานต้นสังกัด 5) ทันโลกอย่างพลวัตร ติดตามผลลัพธ์และผลกระทบทุกปี ผู้ประเมินจากภายนอกต้องมีความเป็นอิสระ 100% และอิสระตามสมรรถนะที่แท้จริงของผู้เรียน ทำให้ได้อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า และแนวคิดอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ดังแสดงในภาพต่อไปนี้

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาปัจจัยและเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและ แนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

ในขั้นตอนการพิจารณาปัจจัยและเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 เพื่อตรวจสอบประเมิน ศึกษาปัจจัย และเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ผู้วิจัยรวบรวมคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจากการวิจัยในระยะที่ 2 ทำ EDRF รอบที่ 1 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ในส่วนของคำถามการสัมภาษณ์ข้อที่ 3 คือ “ปัจจัยและเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าสำเร็จหรือล้มเหลว คืออะไร” ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย โดยจำแนก จัดหมวดหมู่คำให้สัมภาษณ์ วิเคราะห์เนื้อหา ตีความ ข้อมูลแบบอุปนัยและวิเคราะห์ สังเคราะห์ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยและเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าสำเร็จหรือล้มเหลว คืออะไร ได้ข้อสรุปร่วมกันได้เป็น 5 ประเด็น ดังนี้

1) ความตระหนักต่อการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา

ปรัชญาการจัดการศึกษาที่การพัฒนาคนให้มีคุณภาพเป็นหัวใจสำคัญ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน เพราะคนเป็นศูนย์กลางของทุกอย่าง โดยมุ่งปรับเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่นอกจากเพื่อวุฒิแล้วยังต้องให้คำนึงถึงความต้องการเปลี่ยนแปลงตนเองของผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยการจัดการศึกษาเพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และมีงานทำ ทั้งการปรับหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นสำหรับงานในโลกยุคใหม่ ปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้เป็นการเรียนรู้เฉพาะบุคคลโดยมุ่งเติมเต็มสิ่งที่ผู้เรียนยังขาด เน้นการจัดการเรียนรู้ที่การสร้างนวัตกรรมและการสร้างคุณค่า โดยเสริมสร้างคุณลักษณะ ทักษะคิด เรื่องคุณค่า คุณธรรม และจริยธรรมควบคู่ไปด้วยกันตลอด

เงื่อนไขของความตระหนักต่อการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา

1. การจัดการศึกษา การออกแบบห้องเรียนและการจัดการเรียนการสอน ไม่อาจเป็นรูปแบบแบบเดิมๆ เมื่อโลกเทคโนโลยีกำลังพัฒนาอย่างรวดเร็ว ทักษะแบบเดิมๆ ที่เคยเป็น ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรอาจไม่เพียงพอ
2. ภาษาที่สองที่สามอาจไม่ใช่ภาษาเพื่อสื่อสารระหว่างบุคคล แต่เป็นภาษาและวิถีชีวิตที่มนุษย์จะมีปฏิสัมพันธ์กับระบบ กับคอมพิวเตอร์
3. ด้วยพลังของเทคโนโลยี เช่น 3D printing อาจทำให้ผู้เรียนต้องเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้จากการเป็นเพียงผู้รับความรู้ไปเป็นผู้สร้างสรรค์ความรู้ใหม่ๆ

ห้องเรียนในอนาคตจะเน้นทั้งแนวคิดของการใช้เครื่องมือยุคใหม่เพื่อหลายข้อจำกัดด้านเวลา สถานที่ ไปจนถึงกลุ่มคน เพื่อสร้างการร่วมมือกันในการทำงาน และการแก้ปัญหาต่างๆ แทนความสำเร็จเฉพาะบุคคล การเชิดชูความอัจฉริยะของผู้เรียนคนใดคนหนึ่ง

2) วัฒนธรรมคุณภาพการศึกษา

เป้าหมายที่การพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีศักยภาพในการนำความรู้และทักษะมาพัฒนาประเทศ สถานศึกษา ทั้งผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา จะมุ่งพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยสร้างความเข้าใจให้ตรงกันอย่างทั่วถึง เพื่อสร้างพลังขับเคลื่อนสู่เป้าหมายเดียวกันนั้นคือคุณภาพการศึกษา ด้วยการแสดงออกพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา คือ 1) บุคลากรของสถานศึกษามีความมุ่งมั่น 2) ปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาให้เป็นวัฒนธรรม 3) ปรับปรุงกระบวนการของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง 4) การมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษา 5) การให้ความสำคัญกับผู้เรียน และ 6) การกำกับติดตามการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

เงื่อนไขของวัฒนธรรมคุณภาพการศึกษา

1. โครงสร้างองค์กรและวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองของผู้เรียน
2. การสร้างความตระหนักในเรื่องของวัฒนธรรมคุณภาพทั้งผู้เรียนและครู
3. การสร้างแรงจูงใจในการดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองของผู้เรียน
4. หลักสูตรการเรียนการสอนที่ยังเป็นหลักสูตรเมื่อกว่า 40 ปี ที่แล้ว ขาดการปรับปรุงรายวิชาใหม่ ต้องมีการลงทุนในการเรียนการสอน เรื่องวิชาต้องเปลี่ยน ต้องมีวิชาใหม่
5. การใช้ทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารการศึกษาแบบไร้กระดาษ ไม่มีปริ้นเตอร์ ทุกอย่างทำบนออนไลน์ การโต้ตอบพูดคุยกับครู ครูกับครูทางออนไลน์ การอนุมัติบุคคล จัดซื้อจัดจ้าง ก็ผ่านทางออนไลน์ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสม ทำเป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่ กิจกรรมทุกอย่างก็จะถูกบันทึกไว้ สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ ตรวจสอบเวลาได้ เช่น การเรียนวิชาใดวิชาหนึ่ง จะมีการบ้าน ผู้เรียนก็ทำและส่งทางออนไลน์ ก็จะถูกบันทึกไว้ ครูก็ตรวจและประเมินผลการเรียน ประเมินพฤติกรรมนักเรียนได้เลยว่า ผู้เรียนขยัน ตรงต่อเวลา มีความรู้ มากน้อยเพียงใด หรือการเรียนในห้องเรียนจำนวนมาก ครูก็สามารถใช้ clicker แล้วจะโต้ตอบกับผู้เรียน ครูตั้งคำถามผู้เรียนก็จะกด clicker เห็นด้วยไม่เห็นด้วย ใช่ไม่ใช่ ทุกอย่างก็จะถูกบันทึกและสามารถรายงานผลการเรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์ทันท่วงที จะสามารถติดตามผู้เรียนได้ทุกคน เป็นต้น
6. การกำหนดตัวครู ไม่ใช่ดูที่วุฒิเพียงอย่างเดียว แต่ต้องให้น้ำหนักความสำคัญกับประสบการณ์ตรงในเรื่องที่จะสอน เน้นการเอาประสบการณ์มาเชื่อมโยงกับความรู้ที่มีมากมายในออนไลน์

3) คุณภาพ คุณธรรม วิธีคิดและทัศนคติของนักวัดประเมินผล

วิธีคิดแบบเดิมของนักวัดประเมินผลที่คิดว่า สถานศึกษาเป็นพื้นที่สำหรับตนเองเข้าไปประเมินเท่านั้น ซึ่งกำลังจะตกยุคหมดสมัย แม้จะไม่ได้ทำอะไรให้เกิดความเสียหาย แต่ก็ไม่ได้ทำให้สถานศึกษาพัฒนาขึ้น การไม่ทำหน้าที่ตามยุคสมัยในการออกแบบการประเมินให้เข้ากับผู้เรียนรายกลุ่มรายบุคคล โดยเฉพาะดูที่ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงภายในตนเองไปสู่สิ่งที่ผู้เรียนต้องการ เมื่อ

นักวัดประเมินผลไม่ได้แสดงบทบาทสำคัญนี้ กระบวนการเรียนการสอนในสถานศึกษาจึงไม่เกิดการเปลี่ยนไปในทางที่ทันโลกสมัยใหม่ คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาจึงเป็นปัญหา

เงื่อนไขของคุณภาพ คุณธรรม วิธีคิดและทัศนคติของนักวัดประเมินผล

1. เนื่องจากคุณภาพของการศึกษาเริ่มต้นที่ครูและคุณภาพของผู้เรียนที่มีความพร้อมที่จะเรียนหรือไม่ เปรียบเทียบได้กับเครื่องส่งดีเครื่องรับดีก็ทำให้การสื่อสารไปได้ดี หรือตั้งสำนวนเสียออกลูกเป็นเสีย เท่านั้น ดังนั้น ลูกศิษย์ชั้นเยี่ยมย่อมเกิดจากครูชั้นยอด ครูจึงต้องคอย ดักจับ หรือเป็นนักวัดประเมินผลที่ดีด้วย

2. ครูที่ปิดกั้นความคิดผู้เรียน ผู้เรียนส่วนมากก็จะยอมศิโรราบไป จะมีผู้เรียนที่ประหลาดไม่กี่คนที่จะลุกขึ้นมาเถียง แต่ผู้เรียนทุกคนที่ทำแบบนั้นก็จะถูกกล่าวหาว่า ก้าวร้าว ครูก็จะบอกว่า ก็ทำตามฉันไป ฉันสอนอย่างนี้ เธอจะมาถามคำถามอะไร เป็นต้น อย่างนี้ก็เป็น นักวัดประเมินผลที่ไม่ดี

3. เมื่อผู้เรียนมีคำถามที่ท้าทายครูด้วยความอยากรู้ ครูต้องมีทัศนคติเชิงบวกที่ต้องตอบรับในลักษณะชื่นชมความคิดแปลกใหม่ แม้จะไม่สามารถให้คำตอบได้ทันทีที่ยังสามารถไปค้นหาและมาตอบภายหลังได้ ครูต้องแสดงความเป็น นักวัดประเมินผลที่ดี โดยสร้างให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในเรื่องใดๆ ไปทีละเรื่อง โดยต้องสร้างบรรยากาศที่เอื้อให้เกิดการได้คำตอบหรือการทำงานให้สำเร็จ

4. ครูและสถานศึกษาต้องทบทวนอาชีพใหม่ในปัจจุบันและดูความพร้อมความถนัด และความชอบของผู้เรียน เพื่อวางหลักสูตรให้เหมาะกับอาชีพ เหมาะกับกลุ่มผู้เรียน โดยสื่อสารให้ครอบครัวเข้าใจ โดยเฉพาะครอบครัวที่อนุรักษ์นิยมอาชีพแบบดั้งเดิม

4) การบริหารการทดสอบอย่างมีส่วนร่วม

การบริหารการทดสอบแบบมีส่วนร่วมมาจากแนวคิดการบริหารเชิงมนุษยสัมพันธ์และการบริหารเชิงพฤติกรรม โดยมีลักษณะของการมีส่วนร่วม คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประกอบด้วย การริเริ่มตัดสินใจ การดำเนินการตัดสินใจและการตัดสินใจปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากร การเข้าร่วม การบริหาร การประสานขอความร่วมมือ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ประกอบด้วยผลประโยชน์ทางวัตถุ ผลประโยชน์ทางสังคม และผลประโยชน์ส่วนบุคคล และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในรูปแบบนี้นับเป็นการควบคุมตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมดและแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมในการบริหารการทดสอบต่อไป

เงื่อนไขของการบริหารการทดสอบอย่างมีส่วนร่วม

1. ถ้าจะต้องกำหนดมาตรฐานหรือตัวชี้วัด stakeholder ต้องมีบทบาทให้มากที่สุด ให้ได้มีส่วนร่วมสนับสนุนด้านทรัพยากร เข้าร่วม ประสานขอความร่วมมือ และมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ไม่ใช่คนคิดไม่ได้ทำคนทำไม่ได้ช่วยคิด และให้มีส่วนร่วมในการดำเนินการบริหารการทดสอบ

2. สถานศึกษามีคนที่เก่งมาก ถ้าคนเก่งนั้นเหล่านั้นได้ทำงาน ได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ โดยมีนโยบายและแนวทางการบริหารการทดสอบอย่างมีส่วนร่วมของประเทศที่ชัดเจน ผู้บริหาร

หรือผู้มีอำนาจตัดสินใจต้องมี vision mission มี innovation inspiration มอบหมายงานให้คนเก่งชัดเจน และเป้าหมายของสถานศึกษาชัดเจน คนเก่งเหล่านั้นก็จะสามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนได้

5) กระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ถ้านักวัดประเมินผลมีคุณภาพพอจะรับรู้บริบทของสถานศึกษา ก็สามารถรู้ได้เลยโดยเทียบจากรายงานผลลัพธ์การเรียนรู้ แต่นักวัดประเมินผลมีคุณภาพไม่เท่ากัน ในขณะที่ทุกสถานศึกษาก็อยากจะได้คะแนนการทดสอบของผู้เรียนเยอะๆ การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจึงเป็นการทำเพื่อความอยู่รอด โดยดูรวมๆ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังตรงจุดไม่ได้ยอมรับความจริง จึงเป็นปัญหา

เงื่อนไขของกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1. ความรู้ความเข้าใจด้านการวัดประเมินผลที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงภายในตนเองไปสู่สิ่งที่ผู้เรียนต้องการ
2. กระบวนการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนควรง่ายที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และสามารถผลักดันให้สถานศึกษาดำเนินการส่วนใหญ่ของกระบวนการนั้น
3. ความแม่นยำและความโปร่งใสของ exit exam
4. เงื่อนไขการได้รับการจัดอันดับจากหน่วยงานที่เชื่อถือได้
5. รูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยบุคคลที่สามจากภายนอกสถานศึกษา ไม่ใช่ภายใน 100% เพราะผู้ประเมินยังเป็นบุคลากรสถานศึกษาต่างๆ แม้แต่ภายในสถานศึกษาที่รับการประเมินเอง ซึ่งรู้จักกันคุ้นเคยกันดี

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “อนาคตภาพของรูปแบบบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาอนาคตใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ (1) วิเคราะห์และสังเคราะห์ปรากฏการณ์และองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยการศึกษาจากเอกสารวิชาการทั้งในและต่างประเทศ (2) พัฒนาอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า และ (3) ตรวจสอบประเมิน ศึกษาปัจจัย และเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 6 ระยะ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ปรากฏการณ์และองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

การดำเนินการวิจัยในระยะที่ 1 แบ่งเป็นสองส่วน คือ **ส่วนที่ 1** การวิเคราะห์และสังเคราะห์ปรากฏการณ์ของการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งทำได้ 3 ประเด็นย่อย คือ 1.1) การประเมินสำหรับการศึกษาเพื่อทุกคน 1.2) การประเมินการเปลี่ยนแปลงเพื่อการพัฒนาผู้เรียน และ 1.3) การใช้เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ในการทดสอบแบบพลวัตของผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการทำนายและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และ**ส่วนที่ 2** การวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จากการทบทวนกรอบแนวคิดจากเอกสารวิชาการทั้งในและต่างประเทศและกรณีตัวอย่างรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจากต่างประเทศ ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้เป็น 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1) เป้าหมายการประเมิน 2) ความท้าทาย 3) ผลลัพธ์การเรียนรู้ 4) นโยบายการประเมิน และ 5) ทันโลกอย่างพลวัต

ระยะที่ 2 - 5 ทำ EDFR รอบที่ 1 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ทำEDFR รอบที่ 2 ประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทำEDFR รอบที่ 3 ตรวจสอบและยืนยันความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการทดสอบ

และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และวิเคราะห์และนำเสนออนาคตภาพ

การดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2 – 5 ผู้วิจัยพัฒนาอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ด้วยเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR โดยใช้แหล่งข้อมูลการวิจัยเป็นผู้เชี่ยวชาญ 4 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ผู้มีอำนาจโดยตรงและโดยอ้อมในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน กลุ่มที่ 2 ผู้มีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานสนองตอบนโยบายเกี่ยวกับการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน กลุ่มที่ 3 นักวิชาการเกี่ยวกับการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและ กลุ่มที่ 4 ผู้ใช้ผลผลิตทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระบวนการวิจัยอนาคตด้วยเทคนิค EDFR แบ่งเป็น 4 ระยะ เริ่มต้นด้วยการทำ EDFR รอบที่ 1 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อศึกษาแนวคิด องค์ประกอบ และแนวโน้มของ ร่าง รูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และนำมาสร้างประเ็นความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จากนั้นทำ EDFR รอบที่ 2 ประเ็นความเป็นไปได้ โดยใช้แบบประเ็นที่ได้จากรอบที่ 1 เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของ ร่าง รูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน แล้วทำ EDFR รอบที่ 3 ตรวจสอบและยืนยันความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน แล้วจึงทำ EDFR รอบที่ 4 นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ พัฒนา และนำเสนอ ร่าง อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการทำ EDFR รอบที่ 1 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เป็นแบบสัมภาษณ์ โดยนำตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาจัดทำเป็นข้อคำถาม 4 ข้อ คือ 1) ในอนาคตอีกสิบปีข้างหน้า สถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) ควรมีรูปแบบการบริหารการทดสอบ เป็นอย่างไร 2) องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบ ควรจะต้องมีอะไรบ้าง 3) ในอนาคตอีกสิบปีข้างหน้า แนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ควรเป็นอย่างไร และ 4) ปัจจัยและเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้รูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว คืออะไรบ้าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการทำ EDFR รอบที่ 2 และ 3 ประเ็นความเป็นไปได้ เป็นแบบสอบถามอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ประกอบด้วย 5 ด้าน องค์ประกอบย่อย เป้าหมายการประเ็น (4 ข้อ)

ความท้าทาย (6 ข้อ) ผลลัพธ์การเรียนรู้ (5 ข้อ) นโยบายการประเมิน (4 ข้อ) ทันโลกอย่างพลวัต (5 ข้อ) รวมจำนวน 24 ข้อ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการทำ EDFR รอบที่ 4 นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ พัฒนา และนำเสนอ ร่างอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นประเด็นในการสร้างภาพอนาคตขึ้นโดยแบ่งออกเป็น 5 ประเด็น คือ 1) แนวคิด 2) องค์ประกอบ 3) แนวโน้ม 4) กระบวนการ และ 5) ปัจจัยและเงื่อนไข

ระยะที่ 6 ศึกษาปัจจัย และเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

การดำเนินการวิจัยในระยะที่ 6 เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา และการตีความข้อมูลแบบอุปนัย คำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจากระยะที่ 2 ในส่วนของคำถามการสัมภาษณ์ ข้อที่ 3 คือ “ปัจจัยและเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำเร็จและล้มเหลว คืออะไร”

สรุปผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัยและผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ปรากฏการณ์ของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1) ประเด็นการประเมินสำหรับการศึกษาเพื่อทุกคน การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการเติบโตทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ เป้าหมายการศึกษาเพื่อทุกคน 6 ประการ ที่เริ่มใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 คือ (1) การขยายและปรับปรุงการดูแลและการศึกษาปฐมวัย (2) การบรรลุความเท่าเทียมทางเพศในปี พ.ศ. 2548 และความเสมอภาคกันภายในปี พ.ศ. 2558 (3) ทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานฟรี มีคุณภาพ และเป็นภาคบังคับ (4) การรู้หนังสือของผู้ใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 50 (5) การส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับเด็กและผู้ใหญ่ และ (6) เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทุกด้าน คุณภาพการศึกษาถือเป็นหัวใจของการศึกษาเพื่อทุกคน หมายถึงคุณค่าของการศึกษา ผลการศึกษาของผู้เรียนกับคุณภาพของสภาพแวดล้อม เนื้อหา และกระบวนการจัดการเรียนการสอน ประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนของผู้เรียนที่มีความหลากหลาย มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ คือ (1) ผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของชุมชน ความเชื่อมั่นของผู้เรียน และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ความสำเร็จทางวิชาการมักจะบ่งบอกถึงคุณภาพของโรงเรียน ในขณะที่ผลลัพธ์อื่นๆ (2) ใช้การประเมินเพื่อการพัฒนาในการปรับปรุงผลลัพธ์แห่งความสำเร็จ การประเมินผลประสิทธิภาพทางวิชาการและผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นประจำทุกปีมีความสำคัญอย่างยิ่ง จะช่วยให้ครูประเมินและกำหนดตัวเลือกของกลยุทธ์การจัดการเรียนการสอน (3) ความสำเร็จในการรู้หนังสือ

และการคำนวณ ผู้เรียนที่มีรายได้ต่ำจะประสบความสำเร็จในด้านการอ่านออกเขียนต่ำกว่าผู้เรียนที่มีรายได้สูงที่มีระดับการศึกษาใกล้เคียงกัน (4) เหตุผลหลักที่พ่อแม่ผู้ปกครองจะให้การศึกษากับลูกก็เพื่อให้ลูกมีงานทำ พ่อแม่ผู้ปกครองจะให้ความสำคัญกับผลลัพธ์ทางการศึกษาในการวัดคุณภาพของโรงเรียน มากกว่าจำนวนผู้เรียน ครู และผู้บริหาร (5) ผลลัพธ์ทางสุขภาพ การรู้หนังสือทั่วไปและการขัดเกลาทักษะสังคมที่จัดอยู่ในหลักสูตรของโรงเรียน ได้ส่งผลชัด โดยเฉพาะคุณภาพการศึกษาได้รับการพิสูจน์แล้วว่า ส่งผลกระทบโดยตรงต่อปัญหาสุขภาพของผู้เรียน (6) ทักษะชีวิตและผลลัพธ์ โรงเรียนมีผลอย่างมากต่อการสร้างทุนทางสังคมของผู้เรียนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบของชุมชน พร้อมกับการส่งเสริมผลลัพธ์ด้านพฤติกรรมทางอารมณ์ที่มีคุณภาพสำหรับผู้เรียน

2) ประเด็นการประเมินการเปลี่ยนแปลงเพื่อการพัฒนาผู้เรียน กรอบการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ปรากฏการณ์ของการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ (1) ระดับห้องเรียนและ/หรือโรงเรียน (2) ระดับชาติหรือกึ่งระดับชาติ เป็นการทดสอบสาธารณะ และ/หรือการประเมินระดับชาติ และ (3) ระดับนานาชาติ จากธรรมชาติของการประเมินผลที่มองได้ 3 มิติ คือ (1) การประเมินการเรียนรู้ เกิดขึ้นเมื่อครูใช้หลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อตัดสินความสำเร็จของผู้เรียนเทียบกับเป้าหมายและมาตรฐาน (2) การประเมินเพื่อการเรียนรู้ เกิดขึ้นเมื่อครูใช้การอนุมานเกี่ยวกับความก้าวหน้าของผู้เรียนเพื่อสะท้อนผลการสอนของพวกเขา และ (3) การประเมินเป็นการเรียนรู้ เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้สะท้อนย้อนมองตนเองและติดตามความก้าวหน้าเพื่อไปให้ถึงเป้าหมายการเรียนรู้ในอนาคต

3) ประเด็นการใช้เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ในการทดสอบแบบพลวัตของผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการทำนายและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ในการศึกษาสมัยใหม่การออกแบบการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์จะสนับสนุนการให้ข้อเสนอแนะแบบทันทีและเป็นรายบุคคลแก่ผู้เรียน ส่งผลให้เกิดสภาพแวดล้อมการประเมินรายบุคคลมากขึ้น รวมถึงขั้นตอนการสอนหรือการประเมินที่เป็นระบบมากขึ้น สามารถสนับสนุนผู้เรียนในการแก้ปัญหามากขึ้น และตอบสนองความต้องการส่วนตัวของพวกเขา การมุ่งเน้นไปที่ความต้องการส่วนบุคคลของผู้เรียนเป็นแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นทั่วโลก เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สนับสนุนการใช้เหตุผล การแก้ปัญหาของแต่ละบุคคลที่สามารถตอบสนองความสนใจและความต้องการในการเรียนรู้เฉพาะตน แนวโน้มนี้ไปสู่การมุ่งเน้นที่การประเมินความสามารถและความต้องการด้านการศึกษาของผู้เรียนแต่ละคน เชื่อมโยงกับสิ่งนี้มีความจำเป็นสำหรับขั้นตอนการประเมินที่คำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลและแสดงถึงความต้องการด้านการเรียนการสอนและการศึกษาเพิ่มเติมของผู้เรียนแต่ละคน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบขององค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า โดยศึกษาจากเอกสารวิชาการทั้งในและต่างประเทศ

จากการทบทวนกรอบแนวคิดจากเอกสารวิชาการทั้งในและต่างประเทศของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผู้วิจัยสามารถสรุป

เป็นองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ได้เป็น 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1) เป้าหมายการประเมิน 2) ความท้าทาย 3) ผลลัพธ์การเรียนรู้ 4) นโยบายการประเมิน และ 5) ทันโลกอย่างพลวัตร โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) เป้าหมายการประเมิน

สำหรับองค์ประกอบ “เป้าหมายการประเมิน” จากการศึกษา พบว่า มีสาระสำคัญที่มีต่อรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 1) พลวัตร กระแสโลกาภิวัตน์ทำให้เกิดการสื่อสารไร้พรมแดนหรือเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ อย่างรวดเร็ว โลกปัจจุบันที่มีการก้าวกระโดดของเทคโนโลยีเข้ามาเป็นปัจจัยสำคัญอีกด้วย ยิ่งทำให้มีผลต่อการเรียนรู้ที่จะต้องรองรับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในแบบสมรรถนะเป็นฐานที่เน้นการสร้างเครือข่ายเน้นการสร้างความร่วมมือ ใช้วิธีการใหม่ๆ โดยเฉพาะเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ๆ สถานศึกษาต้องมีการกำกับดูแลความสามารถในการเปลี่ยนแปลงสถาบัน และมีคุณภาพ มีความมั่นใจอยู่ในระดับใด เป็นการส่งเสริมตามพลวัตของการเปลี่ยนแปลงและการปรับปรุงคุณภาพ 2) องค์การขับเคลื่อน การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสมัยใหม่ต้องการความโปร่งใสและความเป็นมืออาชีพของหน่วยงานผู้ขับเคลื่อนการประเมิน จึงยอมรับกันในวงกว้างว่า ควรเป็นหน่วยงานภายนอกสถานศึกษาที่จะเข้ามาขับเคลื่อนในลักษณะ third party ซึ่งอาจจะหน่วยงานที่จัดตั้งตามกฎหมายของรัฐ องค์กรกลางอิสระที่ได้รับรองจากรัฐบาลกลาง หรือเป็นองค์กรอิสระในรูปขององค์การมหาชน จะทำหน้าที่รับผิดชอบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน กำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและประเมินผลลัพธ์ที่ผู้เรียนจะได้รับหรือคุณลักษณะของผู้จบการศึกษา 3) ความเฉพาะบุคคล กำหนดปรัชญาการศึกษาที่การพัฒนาคนให้มีคุณภาพเป็นหัวใจสำคัญ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน เพราะคนเป็นศูนย์กลางของทุกอย่าง โดยมุ่งปรับเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่ไม่ใช่เพื่อวุฒิเป็นสำคัญ หากต้องการให้มีการจัดการศึกษาเพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และมีงานทำ ทั้งการเน้นสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นสำหรับงานในโลกยุคใหม่ ปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้เป็นการเรียนรู้เฉพาะบุคคลโดยมุ่งเติมเต็มสิ่งที่ผู้เรียนยังขาด เน้นการจัดการเรียนรู้ที่การสร้างนวัตกรรมและการสร้างคุณค่า โดยเสริมสร้างคุณลักษณะ ทักษะคิด เรื่องคุณค่า คุณธรรม และจริยธรรมควบคู่ไปด้วยกันตลอด 4) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้มาตรฐานสม่ำเสมอ รู้ล่วงหน้าว่าจะได้รับผลอะไรจากการเรียนและได้ผลตามความต้องการ ครูได้รับการพัฒนาและสร้างใจให้วางแผนการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นกระบวนการปฏิบัติเพื่อให้นำไปสู่การบรรลุมาตรฐานคุณภาพการเรียนรู้อย่างครบถ้วน ให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้จ้างงาน มีข้อมูลสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเป็นระบบ 5) บทบาทผู้เรียน ในการกำหนดรูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เนื่องจากต้องการพัฒนาจุดแข็งและลักษณะเฉพาะของแต่ละคน จึงมุ่งเรียนรู้เฉพาะสิ่งที่ยังขาด เพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และมีงานทำ ประกอบกับการจัดการเรียนการสอนในยุคที่เทคโนโลยีเปิดโอกาสให้ทุก

คนสามารถสร้างผลงานของตนเองได้ด้วยเพียงคอมพิวเตอร์และโปรแกรมในมือ ดังนั้นผู้เรียนจึงไม่ใช่เพียงแค่ นั่งฟังเท่านั้น แต่จะเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับเป็นผู้สร้างสรรค์ผลงานอย่างไร้ขีดจำกัด สถานศึกษาจึงต้องเน้นการจัดการเรียนรู้ที่การสร้างนวัตกรรมและการสร้างคุณค่า เพราะผู้เรียนคาดหวังจะได้นวัตกรรมและวิธีการสร้างคุณค่าเพิ่มไปเปลี่ยนแปลงตนเอง

2) ความท้าทาย

มีสาระสำคัญที่มีต่อรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย การพัฒนาศักยภาพคนตลอดชีวิต 1) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดชีวิต เป้าหมายการพัฒนาศักยภาพคนที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มีความมั่งคั่ง มีนิสัยอดออม มีความโอ้อวดน้อย มีวินัย รักษาศีลธรรม เป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต 2) การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม เป็นนักคิด เป็นผู้ประกอบการ เป็นเกษตรกรยุคใหม่ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง 3) การป้องกันคนสู่ตลาดแรงงาน ระบบอัตโนมัติจะทำให้งานบางตำแหน่งหายไปในขณะที่เดียวกันจะสร้างตำแหน่งงานใหม่ๆ เพราะเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในการทำงาน เวลาการทำงานจะยืดหยุ่นมากขึ้น ในอนาคตความยืดหยุ่นของเวลาจะสำคัญมากขึ้นทุกช่วงวัย เช่น พ่อแม่ที่ต้องดูแลลูก หรือลูกที่ต้องดูแลพ่อแม่ นอกจากนี้เทคโนโลยีจะเปลี่ยนกระบวนการจ้างงาน ระบบอัจฉริยะได้ถูกนำมาใช้ในการสรรหาว่าจ้างและลดการทำงานซ้ำ ข้อมูลขนาดใหญ่ (big data) จะช่วยจับคู่กับกับคู่สมรส ทักษะทางสังคม (social skills) จะสำคัญมากขึ้น เพราะคนมีทักษะทางสังคมดีกว่าหุ่นยนต์ คนที่อยู่รอด คือ คนที่เรียนรู้และยกระดับทักษะอยู่เสมอ ทักษะที่ตลาดแรงงานทั่วโลกต้องการในอนาคต 3) การแข่งขันระดับสากล สถานศึกษาตระหนักถึงความท้าทายของอนาคตและพยายามค้นหารูปแบบใหม่ในการบริหารเพื่อแข่งขันระดับสากลกันอย่างจริงจัง โจทย์สำคัญที่สถานศึกษาจะต้องหาวิธีการตอบให้ได้ คือ ทำอย่างไรจึงจะยกระดับทักษะและปรับเปลี่ยนทักษะสำหรับคนในช่วงวัยก่อนทำงานและวัยทำงาน เพื่อรองรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้ การเตรียมหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นและช่องทางการเรียนรู้ที่ผสมผสานทั้ง on campus และ online เพื่อรองรับสไตล์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่เป็น digital native หรือที่เติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยีดิจิทัล การสร้างงานวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมแห่งอนาคต การรับมือกับความท้าทายของสังคมและชุมชนท้องถิ่น

3) ผลลัพธ์การเรียนรู้

มีสาระสำคัญที่มีต่อรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 1) วิชาการและความใฝ่เรียนรู้ มีความเป็นนักวิชาการที่เก่งฉลาด แน่นไปด้วยความรู้ ประสบการณ์ มีความสามารถในการถ่ายทอด มีความกระตือรือร้น และทันสมัยในสาขาของตน เป็นบุคคลที่สามารถเข้าถึงได้ ใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่าง ทำให้วิชาการเป็น

เรื่องง่าย กระตุ้นการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ มีวัฒนธรรมการแบ่งปันและการทำงานร่วมกัน เต็มใจช่วยเหลือ ความเชี่ยวชาญของผู้เรียน มีประสบการณ์ในอุตสาหกรรมและมีปฏิสัมพันธ์กับครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียนมากมาย 2) การเปลี่ยนแปลงตนเองของผู้เรียน ผู้เรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์มากขึ้น เรียนรู้วิธีการจัดการกับอารมณ์ความรู้สึก มีการพัฒนาความคิดเชิงวิพากษ์ การได้รับทักษะและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงาน เป็นคนใจกว้าง เป็นนักคิดอิสระ เรียนรู้ที่จะเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบ เรียนรู้วิธีการเรียนรู้ และมีโอกาสค้นหาความรู้ใหม่

4) นโยบายการประเมิน

กรอบการทำงานการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในอนาคตจะยอมให้มีวิธีการที่หลากหลาย วิธีการที่จะนำมาใช้จะต้องสอดคล้องกับฟังก์ชัน เพื่อมุ่งเน้นการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและวิธีการที่ใช้ และวิธีการอื่นๆ ควรทันสมัย ดูเหมือนจะชัดเจนแล้วว่า การพัฒนาเกี่ยวกับการจัดหาข้อมูลสถานศึกษาและกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้น ข้อมูลการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจากข้อมูลนั้น ทำให้เกิดคำถามว่าวิธีการที่ใช้กันมาตั้งแต่ต้นทศวรรษที่ 1990 ยังคงเป็นปัจจุบันหรือไม่ เป็นที่น่าสงสัยว่า การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแบบดั้งเดิม ยังคงเป็นวิธีการที่ดีที่สุดหรือเหมาะสมสำหรับฟังก์ชันของสถานศึกษาอยู่หรือไม่ การตระหนักถึงคุณค่าของนวัตกรรมวิธีการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะต้องเปิดรับวิธีการใหม่

5) ทันโลกอย่างพลวัตร

มีสาระสำคัญที่มีต่อรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 1) ความเป็นวงรอบสม่ำเสมอ เป็นหลักการสำคัญของการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ความเป็นวงรอบของการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบางครั้งก็สับสนกับวงรอบของบางขั้นตอนที่บางครั้งก็แข็งตึงเกินไป 2) ความเป็นอิสระจากการเมืองหรือการค้าหรืออิทธิพลภายนอกอื่นๆ ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งหมายความว่า จะต้องได้รับการจัดเตรียมโดยองค์กรอิสระ ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน สหภาพแรงงาน หรือนายจ้าง ควรมีส่วนร่วมในบทบาทที่มีความเป็นอิสระ 3) ความโปร่งใส เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนควรมีความรู้ ความโปร่งใส มีกลยุทธ์ ขั้นตอน รายงาน และการตัดสินใจได้รับการเผยแพร่และเปิดเผยต่อสาธารณชนได้ง่าย มีขั้นตอนการร้องเรียนคัดค้านและการอุทธรณ์ 4) องค์กรทดสอบ กรอบในอนาคตสำหรับการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะต้องคำนึงถึงว่าองค์กรทดสอบจะแตกต่างกันอย่างมากในแง่ของช่วงสถานะทางกฎหมายของกิจกรรม

ตอนที่ 3 ผลการพัฒนานาคนภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

ผู้วิจัยสรุปผลการพัฒนานาคนภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ประกอบด้วย 1) แนวคิดของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า 2) องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า 3) แนวโน้มของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า และ 4) กระบวนการของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) แนวคิดของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ประกอบด้วย พลวัตร องค์การขับเคลื่อน ความเฉพาะบุคคล ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และบทบาทผู้เรียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

พลวัตรเป็นการก้าวกระโดดของเทคโนโลยีเข้ามาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และการบริหารจัดการสถานศึกษา ที่ต้องการเปลี่ยนกระบวนการผลิตชุดทักษะใหม่ที่โลกสมัยต้องการ สถานศึกษาต้องเปลี่ยนจากฐานทฤษฎีสู่ฐานปฏิบัติแบบภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมเพราะจะเป็นพลวัตและใหม่กว่า โดยร่วมมือกับภาคธุรกิจและภาคอุตสาหกรรม จะสามารถสร้างบุคลากรที่สามารถเข้าร่วมงานกับองค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม หรือแม้แต่การเป็นเจ้าของกิจการเองได้ ไม่ใช่การใส่ความรู้มากมาย เพราะ Big Data ใส่ความรู้ใหม่ให้ Google ทุกวินาที ด้วยการเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอนและรับประกันให้ได้ว่า ผู้เรียนได้รับการฝึกคิดแก้ปัญหา ฝึกมองภาพใหญ่ ขณะเดียวกันครูยุคใหม่ต้องเป็นผู้เชื่อมต่อผู้เรียนกับคลังความรู้ออนไลน์ ต้องถ่ายทอดประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับศาสตร์นั้นๆ ของตนเอง ถึงเวลาที่จะต้องเปลี่ยนจากการสร้างบุคลากรให้เข้าร่วมกับรัฐในลักษณะลูกจ้าง ซึ่งใช้เพียงทักษะระดับกลาง เป็นการสร้างผู้ประกอบการที่มีทักษะระดับสูง การสร้างความเข้าใจและดำเนินการอย่างสอดคล้องกันโดยเชื่อมโยงองค์ประกอบทั้ง 5 ได้แก่ 1) เป้าหมายการประเมิน 2) ความท้าทาย 3) ผลลัพธ์การเรียนรู้ 4) นโยบายการประเมิน และ 5) ทันโลกอย่างพลวัตร เข้าด้วยกัน

องค์การขับเคลื่อน สถานศึกษาต้องบริหารจัดการด้วยอุดมการณ์ มีเป้าหมายสูงสุด ให้ความสำคัญกับพันธกิจที่ถนัดที่สัญญาไว้กับสังคมและเน้นการร่วมมือกับองค์กรอื่นเพื่อเสริมสิ่งที่สถาบันตนเองไม่ถนัด สร้างบุคลากรเพื่อเข้าสู่วิชาชีพ เป็นทุนมนุษย์ การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสมัยใหม่จึงต้องโปร่งใส เป็นมีอาชีพในลักษณะ third party โดยมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผล ตลอดถึงการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบ โดยการขับเคลื่อนการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

ความเฉพาะบุคคล ปรัชญาการจัดการศึกษาที่การพัฒนาคนให้มีคุณภาพเป็นหัวใจสำคัญ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน เป้าหมายของการจัดการศึกษาไม่ใช่เพื่อวุฒิเป็นสำคัญ หากต้องการให้มีการจัดการศึกษาเพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และมีงานทำ ทั้งการปรับหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะ และทักษะที่จำเป็นสำหรับงานในโลกยุคใหม่ ปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้เป็นการเรียนรู้เฉพาะบุคคล การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดตามและยืนยันว่า สถานศึกษาพร้อมที่จะรับกับความท้าทายและเดินมาถูกทาง โดยเฉพาะการกำหนดรูปแบบของการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่ยืดหยุ่นพอ การกำหนดเกณฑ์/ตัวชี้วัดที่เฉพาะของสถานศึกษาไม่ใช่การเริ่มต้นจากเกณฑ์/ตัวชี้วัดกลางแล้วพยายามให้สถานศึกษาตอบให้ตรง หากเป็นการออกแบบเกณฑ์/ตัวชี้วัดที่เข้ากันพอดีกับธรรมชาติของสถานศึกษา โดยอิงมาตรฐานการศึกษาตามกฎหมายกำหนด

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การพัฒนาศักยภาพของบุคคล สถานศึกษาต้องเน้นการมองที่สมรรถนะของผู้เรียน ความเป็นตัวตนของผู้เรียนว่าเขาถนัดอะไร ความรู้ภายในตนของผู้เรียนที่พร้อมจะถ่ายทอดออกมา บุคลิกภาพและทัศนคติที่เหมาะสมกับองค์กร ในขณะที่การกำหนดมาตรฐานคุณภาพที่ผสมกลมกลืนระหว่างมาตรฐานสากล มาตรฐานชาติและมาตรฐานท้องถิ่นอย่างมีส่วนร่วมจากผู้ปกครอง ชุมชน ตลาดแรงงาน คณาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานการจัดการศึกษาในท้องถิ่น และการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเข้าสู่มาตรฐานสากล พร้อมรายงานสู่สาธารณะสม่าเสมอว่า การจัดการเรียนการสอนทำให้บังเกิดผลตามเป้าหมายคุณภาพการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าได้ดีเพียงใด

บทบาทผู้เรียน รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับการเรียนรู้เฉพาะบุคคลจะเป็นเรื่องสำคัญ ผู้เรียนจึงไม่ใช่เพียงแค่นั่งฟังเท่านั้น แต่จะเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับเป็นผู้สร้างสรรค์ผลงานอย่างรับผิดชอบ สถานศึกษาจึงต้องเน้นการจัดการเรียนรู้ที่การสร้างนวัตกรรมและการสร้างคุณค่า เพราะผู้เรียนคาดหวังจะได้นวัตกรรมและวิธีการสร้างคุณค่าเพิ่มไปเปลี่ยนแปลงองค์กร ในการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ยังมีส่วนที่ประเมินผลลัพธ์ที่ผู้เรียนจะได้รับ ซึ่งเครื่องมือการประเมินตนเองที่เน้นการระบุและการตอบสนองตามความต้องการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีข้อมูลสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเป็นระบบ

2) องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ผู้วิจัยสรุปองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าประกอบด้วย

เป้าหมายการประเมิน ที่เปลี่ยนจากฐานทฤษฎีสู่ฐานปฏิบัติแบบภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมจะทำให้สถานศึกษาผลิตชุดทักษะใหม่ที่โลกสมัยต้องการได้ โดยร่วมมือกับภาคธุรกิจและภาคอุตสาหกรรม การจัดการเรียนการสอนจะไม่ใช้การใส่ความรู้มากมายอีกต่อไป เพราะ Big Data ใส่ความรู้

ใหม่ให้ Google ทุกวินาที แต่จะเป็นการฝึกคิดแก้ปัญหาและการฝึกมองภาพใหญ่ ดังนั้นครูต้องเชื่อมต่อผู้เรียนกับคลังความรู้ออนไลน์ และถ่ายทอดประสบการณ์เฉพาะศาสตร์ของตนเอง โดยเผยแพร่ผ่านงานวิชาการ เป็นการติดตั้งความเป็นผู้ประกอบการให้กับผู้เรียน สร้างบุคลากรที่มีทักษะระดับสูงด้วยการเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ความท้าทาย การร่วมมือกับองค์กรอื่นเพื่อเสริมสิ่งที่ตนเองไม่ถนัด เป็นสิ่งที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของบุคคล โดยเน้นการมองที่สมรรถนะของผู้เรียน ความเป็นตัวตนของผู้เรียนว่าเขาถนัดอะไร ความรู้ภายในตนของผู้เรียนที่พร้อมจะถ่ายทอดออกมาหรือไม่ อย่างไร บุคลิกภาพ และทัศนคติที่เหมาะสมกับองค์กร สถานศึกษาเป็นทุกอย่างให้กับทุกคนไม่ได้ ต้องมีคงอุดมการณ์และเป้าหมายสูงสุด ที่จะผลิตบุคลากรกลุ่มไหน ไปทำอะไร ป้อนตลาดงานส่วนไหน เพื่อเป็นทุนมนุษย์

ผลลัพธ์การเรียนรู้ การจัดอันดับสถานศึกษาตามกลุ่มแล้วกำหนดเกณฑ์กลางที่วัดทั้งประสิทธิภาพและสมรรถนะของผู้สำเร็จการศึกษา โดยมีเกณฑ์/ตัวชี้วัดแบบทั่วไปและแบบเฉพาะ ประกาศสู่สาธารณะ ให้สถานศึกษาให้ความสำคัญกับเกณฑ์/ตัวชี้วัดของกลุ่มตน เป็นการเปลี่ยนสู่ Branding การกำหนดเกณฑ์/ตัวชี้วัดที่เฉพาะของสถานศึกษาไม่ใช่การเริ่มต้นจากเกณฑ์/ตัวชี้วัดกลางแล้วพยายามให้สถานศึกษาตอบให้ตรง หากเป็นการออกแบบเกณฑ์/ตัวชี้วัดที่เข้ากันพอดีกับธรรมชาติของสถานศึกษา โดยอิงมาตรฐานการศึกษาตามกฎหมายกำหนด

นโยบายการประเมิน การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ควรประเมินที่ผลลัพธ์ โดยให้อิสระกับสถานศึกษา ติดตามผลลัพธ์ที่ได้ว่า ตามมาตรฐานการศึกษาชาติหรือไม่ ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะตามเอกลักษณ์ของสถานศึกษานั้นหรือไม่ โดยเน้นผลลัพธ์ที่โดดเด่นของสถานศึกษา และเป็นเอกลักษณ์ กำกับโดยหน่วยงานต้นสังกัด

ทันโลกอย่างพลวัตร การติดตามผลลัพธ์และผลกระทบก็ควรติดตามทุกปี เพื่อจะได้ประเมินตั้งแต่ต้นทางในลักษณะของการประเมินเพื่อการพัฒนา โดยรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่เป็นแบบ third party ผู้ประเมินจากภายนอกต้องมีความเป็นอิสระ 100% และอิสระตามสมรรถนะที่แท้จริงของผู้เรียน

3) แนวโน้มของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

การความสำคัญกับการสร้างความเข้าใจในการเปลี่ยนจากฐานทฤษฎีสู่ฐานปฏิบัติเพราะจะเป็นพลวัตและใหม่กว่า โดยเน้นที่การเปลี่ยนแปลงจากครูเป็นผู้เชื่อมต่อผู้เรียนกับคลังความรู้ออนไลน์ และถ่ายทอดประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับศาสตร์นั้นๆ ให้กับผู้เรียน เพื่อปรับตัวเข้าสู่สมดุใหม่และพัฒนาสมรรถนะของทั้งผู้เรียนและครูอย่างเต็มศักยภาพ โดยอาศัยความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกันของทั้ง 5 องค์ประกอบ ได้แก่ เป้าหมายการประเมิน ความท้าทาย ผลลัพธ์การเรียนรู้ นโยบายการประเมิน และทันโลกอย่างพลวัตร สรุปผลของแนวโน้มของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษ ได้ดังนี้

เป้าหมายการประเมิน การเปลี่ยนจากฐานทฤษฎีสู่ฐานปฏิบัติและการร่วมมือกับภาคธุรกิจและภาคอุตสาหกรรม จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถผลิตชุดทักษะใหม่ที่โลกสมัยต้องการให้กับผู้เรียน เพราะจะเป็นพลวัตและใหม่กว่า การฝึกคิดแก้ปัญหา และการฝึกมองภาพใหญ่ให้กับผู้เรียนมีความสำคัญมากกว่าการพยายามป้อนความรู้ เพราะความรู้มีในอินเทอร์เน็ตมามากและมี Big Data ที่ทำหน้าที่ใส่ความรู้ใหม่ๆ ให้กับ Google อยู่เสมอ สถานศึกษาจะสามารถสร้างบุคลากรเข้าร่วมกับองค์กรหรือเป็นผู้ประกอบการ สถานศึกษาต้องการผู้ทำหน้าที่เชื่อมต่อผู้เรียนกับคลังความรู้ออนไลน์ มากกว่าครู และต้องสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ตรงที่เฉพาะกับศาสตร์นั้นๆ ได้ด้วย โดยเผยแพร่ผ่านงานวิชาการ และร่วมมือกับภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมพร้อมด้วยผู้เรียนตั้งแต่ต้น และการเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอน จะทำให้สถานศึกษาสามารถสร้างความเป็นผู้ประกอบการให้กับผู้เรียน เป็นบุคลากรที่มีทักษะระดับสูง

ความท้าทาย 1) การมีเป้าหมายที่ชัดเจนว่า จะผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณลักษณะแบบใด เพื่อป้อนให้กับตลาดแรงงานกลุ่มไหน และมีกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนเป็นกลุ่มไหนบ้าง แต่ไม่ต้องการทำทุกอย่างเพื่อทุกคน 2) การเน้นมองที่สมรรถนะ ความเป็นตัวตน และความถนัดของผู้เรียน แล้วจึงค่อยบ่มเพาะความรู้ภายในตนของผู้เรียนด้วยการเชื่อมโยงผู้เรียนกับคลังความรู้ในโลกและการถ่ายทอดประสบการณ์ตรงเฉพาะศาสตร์ และ 3) การยกระดับทักษะและปรับเปลี่ยนทักษะสำหรับคนในช่วงวัยทำงาน เพื่อรองรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยการเตรียมหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นและช่องทางการเรียนรู้ที่ผสมผสานทั้ง ทั้งการเรียนในสถานศึกษาและการเรียนทางออนไลน์ เพื่อรองรับสไตล์การเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งที่เป็น digital native และ digital migration เพื่อเข้าสู่วิชาชีพ เป็นทุนมนุษย์ พร้อมกันนี้ก็จะเป็นการยกระดับทักษะของครูไปด้วย จะส่งผลต่ออันดับของสถานศึกษาในระดับโลก

ผลลัพธ์การเรียนรู้ 1) การมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในการกำหนดเกณฑ์ที่เกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ตั้งแต่ขั้นตอนการสร้างหลักสูตร และการประเมินประจำปี อาจจะไม่ตรงกับความต้องการของตลาดงานในยุคดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาบางอย่างต้องติดตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน อาทิ ความมั่นคงทางอารมณ์ การจัดการกับอารมณ์ความรู้สึก การพัฒนาความคิดเชิงวิพากษ์ ความเป็นคนใจกว้าง ความเป็นนักคิดอิสระ การเรียนรู้ที่จะเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบ และการเรียนรู้วิธีเรียนรู้ เป็นต้น จึงไม่สามารถรอให้ถึงรอบการประเมินการศึกษาที่นานเกินไป 2) การประเมินว่าผู้เรียนได้ทำอย่างเต็มศักยภาพหรือไม่ จะต้องเป็นเกณฑ์และตัวชี้วัดที่ออกแบบเฉพาะกับประเภทของผู้เรียน สไตล์การเรียนรู้ของผู้เรียน 3) การจัดอันดับสถานศึกษาตามกลุ่มแล้วกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดประสิทธิภาพและสมรรถนะของผู้สำเร็จการศึกษา โดยมีเกณฑ์และตัวชี้วัดแบบทั่วไปและแบบเฉพาะ แล้วประกาศสู่สาธารณะ เพื่อให้สถานศึกษาให้ความสำคัญกับเกณฑ์และตัวชี้วัดของกลุ่มตน จะมีใช่เป็นเพียงการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษา แต่เป็นการสร้าง Branding ของสถานศึกษาที่อยู่ในอันดับต้นๆ 4) การกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดจะต้องเป็นการออกแบบให้มีความเฉพาะ เข้ากันพอดีกับธรรมชาติของสถานศึกษาที่รับการประเมิน โดยอิงมาตรฐานการศึกษาตามกฎหมายกำหนด ไม่ใช่การเริ่มต้นจากเกณฑ์และตัวชี้วัดกลางแล้วพยายามให้สถานศึกษาตอบให้ตรง

นโยบายการประเมิน 1) เป็นงานประจำของสถานศึกษา เน้นการทบทวนกระบวนการและรับประกันว่าจะได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ และเป็นเอกลักษณ์ หรือไม่ โดยให้อิสระกับกระบวนการผลิตของสถานศึกษา และกำกับโดยหน่วยงานต้นสังกัด 2) จัดหาหน่วยงานอิสระที่มีความชำนาญด้านการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมาประเมินและให้การรับรองว่าทำได้จริง 3) ต้องครอบคลุมสาระสำคัญด้านการเปลี่ยนแปลงตนเองของผู้เรียนที่เป็นความเฉพาะและเข้ากับธรรมชาติของสถานศึกษา 4) ใช้ exit exam เน้นที่ input output outcome สามารถใช้ได้กับสถานศึกษาอย่างเฉพาะสอดคล้องกับธรรมชาติของสถานศึกษา

ทันโลกอย่างพลวัตร 1) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่ควรติดตามทุกภาคการศึกษา เพื่อจะได้ประเมินตั้งแต่ต้นทางในลักษณะของการประเมินเพื่อการพัฒนา 2) รูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในปัจจุบันที่เป็นแบบ third party ก็ไม่ใช่ผู้ประเมินจากภายนอก 100% จึงขาดความเป็นอิสระ 3) การเผยแพร่ผลการทดสอบเป็นการบริการสาธารณะ ขณะเดียวกันสถานศึกษาก็ได้ยืนยันความโปร่งใสเกี่ยวกับการใช้จ่ายสาธารณะในด้านการศึกษา

4) กระบวนการของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า การเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงจะเกิดขึ้นได้ ก็ต้องเริ่มด้วยความตระหนักเรื่องการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงตนเองของผู้เรียน และต้องการเปลี่ยนแปลงไปสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดีกว่า ด้วยวิธีการที่ทันโลกอย่างพลวัตร เช่น การวิเคราะห์ big data แหล่งอื่นๆ ของข้อมูล การวิเคราะห์แก่นสาระ และการวิจัยรูปแบบอื่นๆ ซึ่งจะช่วยให้การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาปัจจัยและเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

ผลการพิจารณาปัจจัยและเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ประกอบด้วย 5 ประเด็น คือ คือ 1) **ความตระหนักต่อการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา** ปรับหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นสำหรับงานในโลกยุคใหม่ **เงื่อนไขของความตระหนักต่อการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา** คือ การจัดการเรียนการสอน ไม่อาจเป็นรูปแบบแบบเดิมๆ เมื่อโลกเทคโนโลยีกำลังพัฒนาอย่างรวดเร็ว ภาษาที่สองที่สามอาจไม่ใช่ภาษาเพื่อสื่อสารระหว่างบุคคล แต่เป็นภาษาและวิธีคิดที่มนุษย์จะมีปฏิสัมพันธ์กับระบบกับคอมพิวเตอร์ ด้วยพลังของเทคโนโลยี เช่น 3D printing อาจทำให้ผู้เรียนต้องเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้จากการเป็นเพียงผู้รับความรู้ไปเป็นผู้สร้างสรรค์ความรู้ใหม่ๆ และห้องเรียนในอนาคตจะเน้นทั้งแนวคิดของการใช้เครื่องมือยุคใหม่เพื่อลดข้อจำกัดด้านเวลา สถานที่ ไปจนถึงกลุ่มคน **วัฒนธรรมคุณภาพการศึกษา** มุ่งพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยสร้างความเข้าใจให้ตรงกันอย่างทั่วถึง **เงื่อนไขของวัฒนธรรมคุณภาพการศึกษา** โครงสร้างองค์กรและวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองของผู้เรียน การสร้างความตระหนักในเรื่องของวัฒนธรรมคุณภาพทั้งผู้เรียนและครู การสร้าง

แรงจูงใจในการดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองของผู้เรียน หลักสูตรการเรียนการสอนที่ยังเป็นหลักสูตรเมื่อกว่า 40 ปีที่แล้ว ขาดการปรับปรุงรายวิชาใหม่ ต้องมีการลงทุนในการเรียนการสอน เรื่องวิชาต้องเปลี่ยน ต้องมีวิชาใหม่ๆ ทุกอย่างทำบนออนไลน์ ก็จะถูกบันทึกไว้ ครูก็ตรวจและประเมินผลการเรียน ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ได้ เป็นต้น การกำหนดตัวครู ไม่ใช่ดูที่วุฒิเพียงอย่างเดียว แต่ต้องให้น้ำหนักความสำคัญกับประสบการณ์ตรงในเรื่องที่จะสอน เน้นการเอาประสบการณ์มาเชื่อมโยงกับความรู้ที่มีมากมาย ในออนไลน์ **คุณภาพ คุณธรรม วิธีคิดและทัศนคติของนักวัดประเมินผล** การออกแบบการประเมินให้เข้ากับ ผู้เรียนรายกลุ่มรายบุคคล โดยเฉพาะดูที่ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงภายในตนเองไปสู่ สิ่งที่ผู้เรียนต้องการ **เงื่อนไขของคุณภาพ คุณธรรม วิธีคิดและทัศนคติของนักวัดประเมินผล** ลูกศิษย์ชั้นเยี่ยม ย่อมเกิดจากครูชั้นยอด ครูจึงต้องคอย ดักจับ หรือเป็นนักวัดประเมินผลที่ดีด้วย ครูต้องมีทัศนคติเชิงบวกที่ต้อง ตอบรับในลักษณะชื่นชมความคิดแปลกใหม่ โดยต้องสร้างบรรยากาศที่เอื้อให้เกิดการได้คำตอบหรือการทำงาน ให้สำเร็จ ครูและสถานศึกษาต้องทบทวนอาชีพใหม่ในปัจจุบันและดูความพร้อมความถนัด และความชอบของ ผู้เรียน **การบริหารการทดสอบอย่างมีส่วนร่วม** เป็นการควบคุมตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมดและ แสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมในการบริหารการทดสอบต่อไป **เงื่อนไขของการบริหารการทดสอบอย่าง มีส่วนร่วม stakeholder** ต้องมีบทบาทให้มากที่สุด ให้ได้มีส่วนร่วมสนับสนุนด้านทรัพยากร เข้าร่วม ประสาน ขอความร่วมมือ และมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ มอบหมายงานให้คนเก่งชัดเจนและเป้าหมายของสถานศึกษา ชัดเจน คนเก่งเหล่านั้นก็จะสามารถทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนได้ **กระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน** การ บริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต้อง แก้ไขปัญหาให้ตรงจุด ยอมรับความจริง **เงื่อนไขของกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน** ความรู้ความเข้าใจ ด้านการวัดประเมินผลที่เน้นผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงภายในตนเองไปสู่สิ่งที่ผู้เรียน ต้องการ

แนวคิดอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทาง การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เฉพาะบุคคลในลักษณะการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่เน้นสมรรถนะและทักษะที่ จำเป็นสำหรับอาชีพในโลกยุคใหม่ อันจะเป็นการพัฒนาคนให้มีคุณภาพในการนำความรู้และทักษะมาพัฒนา ประเทศเป็นหัวใจสำคัญ สรุปลองค์ความรู้ที่ได้โดยรวม คือ ได้เป็นโครงสร้างความสัมพันธ์ของแนวคิด องค์ประกอบ แนวโน้ม กระบวนการและปัจจัยเงื่อนไขของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำ ผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

แนวคิดอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทาง การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการ ทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

คุณภาพการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตเฉพาะบุคคล สำหรับอาชีพในโลกยุคใหม่

กระบวนการ: ความตระหนักเรื่องการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงตนเองของผู้เรียน และต้องการเปลี่ยนแปลงไปสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดีกว่า ด้วยวิธีการที่ทันโลกอย่างพลวัตร

แนวคิด: พลวัตร องค์กรขับเคลื่อน ความเฉพาะบุคคล ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และบทบาทผู้เรียน

องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการที่ตอบสนองต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ทันโลกอย่าง
พลวัตร

แนวโน้ม: ติดตามทุกภาคการศึกษา เพื่อจะได้ประเมินตั้งแต่ต้นทางในลักษณะของการประเมินเพื่อการพัฒนาในแบบ third party

ปัจจัย: เป็นอิสระโปร่งใส สม่ำเสมอ และคุณภาพของหน่วยงานวัดและประเมินผล

นโยบายการ
ประเมิน

แนวโน้ม: ครอบคลุมสาระสำคัญด้านการเปลี่ยนแปลงตนเองของผู้เรียนที่เป็นความเฉพาะและเข้ากับธรรมชาติของสถานศึกษา

ปัจจัย: มุ่งประเมินผลลัพธ์ที่ได้ว่า ตามมาตรฐานการศึกษาชาติหรือไม่ ให้อิสระกับกระบวนการผลิตของสถานศึกษา

ปัจจัย: เกณฑ์เข้ากันพอดีกับธรรมชาติของผู้เรียน โดยอิงมาตรฐานการศึกษาตามกฎหมายกำหนด

แนวโน้ม: ประเมินว่าผู้เรียนได้ทำอย่างเต็มศักยภาพหรือไม่ จะต้องเป็นเกณฑ์และตัวชี้วัดที่ออกแบบเฉพาะกับประเภทของผู้เรียน สไตล์การเรียนรู้ของผู้เรียน

ผลลัพธ์การ
เรียนรู้

ปัจจัย: การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ สร้างอาชีพ เน้นสมรรถนะ ทักษะ ในโลกยุคใหม่ เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

แนวโน้ม: เน้นมองที่สมรรถนะ ความเป็นตัวตน และความถนัดของผู้เรียน แล้วจึงค่อยบ่มเพาะความรู้ภายในตนของผู้เรียนด้วยการเชื่อมโยงผู้เรียนกับคลังความรู้ในโลกและการถ่ายทอดประสบการณ์ตรง

ความ
ท้าทาย

ปัจจัย: เปลี่ยนจากฐานทฤษฎีสู่ฐานปฏิบัติเพื่อผลิตชุดทักษะใหม่ที่โลกสมัยต้องการ

แนวโน้ม: การเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอน จะทำให้สถานศึกษาสามารถสร้างความเป็นผู้ประกอบการให้กับผู้เรียนเป็นบุคลากรที่มีทักษะระดับสูง

เป้าหมายการ
ประเมิน

อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

จากองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ประกอบด้วย 1) เป้าหมายการประเมิน เป็นการฝึกคิดแก้ปัญหาและการฝึกมองภาพใหญ่ เชื่อมต่อผู้เรียนกับคลังความรู้ออนไลน์ และถ่ายทอดประสบการณ์เฉพาะศาสตร์ของตนเอง 2) ความท้าทาย เน้นการมองที่สมรรถนะของผู้เรียน ความเป็นตัวตนของผู้เรียนว่าเขาถนัดอะไร ความรู้ภายในตนของผู้เรียนที่พร้อมจะถ่ายทอดออกมาหรือไม่ 3) ผลลัพธ์การเรียนรู้ เปลี่ยนสู่ Branding ออกแบบเกณฑ์/ตัวชี้วัดที่เข้ากันพอดีกับธรรมชาติของสถานศึกษา โดยอิงมาตรฐานการศึกษาตามกฎหมายกำหนด 4) นโยบายการประเมิน ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะตามเอกลักษณ์ของสถานศึกษานั้นหรือไม่ โดยเน้นผลลัพธ์ที่โดดเด่นของสถานศึกษา และเป็นเอกลักษณ์ กำกับโดยหน่วยงานต้นสังกัด 5) ทันโลกอย่างพลวัตร ติดตามผลลัพธ์และผลกระทบทุกปี ผู้ประเมินจากภายนอกต้องมีความเป็นอิสระ 100% และอิสระตามสมรรถนะที่แท้จริงของผู้เรียน ทำให้ได้อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า และแนวนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ดังแสดงในภาพต่อไปนี้

อภิปรายผล

จากข้อค้นพบอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ผู้วิจัยแบ่งการอภิปรายผลออกเป็น 3 ตอน ตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการอภิปรายการวิเคราะห์และสังเคราะห์ปรากฏการณ์ของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1) ประเด็นการประเมินสำหรับการศึกษาเพื่อทุกคน

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการเติบโตทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ เป้าหมายการศึกษาเพื่อทุกคน 6 ประการ คือ 1) การขยายและปรับปรุงการดูแลและการศึกษาปฐมวัย 2) การบรรลุความเท่าเทียมทางเพศในปี พ.ศ. 2548 และความเสมอภาคกันภายในปี พ.ศ. 2558 3) ทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานฟรี มีคุณภาพ และเป็นภาคบังคับ 4) การรู้หนังสือของผู้ใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 50 5) การส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับเด็กและผู้ใหญ่ และ 6) เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทุกด้าน สอดคล้องกับการศึกษาของ Madani R.A. (2019) ที่พบว่า การลงทุนด้านการศึกษาเป็นการต่อยอดความมั่งคั่งและการเติบโตของสังคมที่ประชาชนสามารถปรับปรุงประสิทธิภาพส่วนบุคคล ผลผลิต และรายได้ ได้อย่างง่าย ความท้าทายที่สำคัญอยู่ที่ การกำหนดตัวชี้วัดการศึกษาและสถานการณ์ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่พัฒนาแล้วซึ่งมุ่งมั่นที่จะกำหนดแนวทางการประเมินผลการศึกษา คุณภาพการศึกษาถือเป็นหัวใจของการศึกษาเพื่อทุกคน หมายถึงคุณค่าของการศึกษา ผลการศึกษาของผู้เรียนกับคุณภาพของสภาพแวดล้อม เนื้อหา และกระบวนการจัดการเรียนการสอน ประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนของผู้เรียนที่มีความหลากหลาย มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ

2) ประเด็นการประเมินการเปลี่ยนแปลงเพื่อการพัฒนาผู้เรียน

กรอบการวิเคราะห์และสังเคราะห์ปรากฏการณ์ของการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ 1) ระดับห้องเรียนและ/หรือโรงเรียน 2) ระดับชาติหรือกึ่งระดับชาติ เป็นการทดสอบสาธารณะ และ/หรือการประเมินระดับชาติ และ 3) ระดับนานาชาติ จากธรรมชาติของการประเมินผลที่มองได้ 3 มิติ คือ 1) การประเมินการเรียนรู้ เกิดขึ้นเมื่อครูใช้หลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อตัดสินความสำเร็จของผู้เรียนเทียบกับเป้าหมายและมาตรฐาน 2) การประเมินเพื่อการเรียนรู้ เกิดขึ้นเมื่อครูใช้การอนุมานเกี่ยวกับความก้าวหน้าของผู้เรียนเพื่อสะท้อนผลการสอนของพวกเขา และ 3) การประเมินเป็นการเรียนรู้ เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้สะท้อนย้อนมองตนเองและติดตามความก้าวหน้าเพื่อไปให้ถึงเป้าหมายการเรียนรู้ในอนาคต

3) ประเด็นการใช้เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ในการทดสอบแบบพลวัตรของผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการทำนายและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

ในการศึกษาสมัยใหม่ โดยทั่วไปแล้วการออกแบบการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์จะสนับสนุนการให้ข้อเสนอแนะแบบทันทีและเป็นรายบุคคลแก่ผู้เรียน นอกจากนี้ความช่วยเหลือหรือคำแนะนำจากระบบคอมพิวเตอร์อาจส่งผลให้เกิดสภาพแวดล้อมการประเมินรายบุคคลมากขึ้น รวมถึงขั้นตอนการสอนหรือการประเมินที่เป็นระบบมากขึ้น การใช้เทคโนโลยีที่เพิ่มขึ้นในโรงเรียนมักถูกกล่าวถึงว่า สามารถสนับสนุนผู้เรียน ในการแก้โจทย์ปัญหา และตอบสนองความต้องการส่วนตัวของพวกเขา การมุ่งเน้นไปที่ความต้องการส่วนบุคคลของผู้เรียนนั้นเป็นแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นทั่วโลก ในการแนะนำระบบการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งมีการสนับสนุนการใช้เหตุผล การแก้ปัญหาของแต่ละบุคคลที่สามารถตอบสนองความสนใจและความต้องการในการเรียนรู้เฉพาะตน แนวโน้มนี้นำไปสู่การมุ่งเน้นที่การประเมินความสามารถและความต้องการด้านการศึกษาของผู้เรียนแต่ละคนเชื่อมโยงกับสิ่งนี้มีความจำเป็นสำหรับขั้นตอนการประเมินที่คำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลและแสดงถึงความต้องการด้านการเรียนการสอนและการศึกษาเพิ่มเติมของผู้เรียนแต่ละคน การทดสอบแบบไดนามิกโดยใช้รูปแบบการทดสอบและการฝึกอบรม การทดสอบจะช่วยส่องสว่างความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับ Azevedo et al. (2012) และ Hannafin and Land (1997) ที่พบว่า การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเน้นไปที่ความต้องการเรียนรู้ส่วนบุคคลของผู้เรียน ซึ่งเป็นแนวโน้มที่เกิดขึ้นทั่วโลก นำมาสู่ระบบการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สนับสนุนการใช้เหตุผลและการแก้ปัญหา และบุคคลสามารถเปิดใช้งานเพื่อตอบสนองความสนใจและความต้องการเรียนรู้ได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด

ตอนที่ 2 ผลการอภิปรายองค์ประกอบขององค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า โดยศึกษาจากเอกสารวิชาการทั้งในและต่างประเทศ

1) เป้าหมายการประเมิน ประกอบด้วย **พลวัตร** การสื่อสารไร้พรมแดนก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการก้าวกระโดดของเทคโนโลยีทำให้มีผลต่อการเรียนรู้ออนไลน์ สถานศึกษาต้องมีการกำกับดูแลความสามารถในการเปลี่ยนแปลงสถาบัน และมีคุณภาพ เป็นการส่งเสริมตามพลวัตรของการเปลี่ยนแปลงและการปรับปรุงคุณภาพ **องค์การขับเคลื่อน** การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสมัยใหม่ต้องการความโปร่งใสและความเป็นมืออาชีพของหน่วยงานผู้ขับเคลื่อนการประเมิน เป็นหน่วยงานภายนอกสถานศึกษาที่รับผิดชอบการกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและประเมินผลลัพธ์ที่ผู้เรียนจะได้รับหรือคุณลักษณะของผู้จบการศึกษา **ความเฉพาะบุคคล** คนเป็นศูนย์กลางของทุกอย่าง โดยมุ่งปรับเป้าหมายของการจัดการศึกษาเพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และมีงานทำ ทั้งการเน้นสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นสำหรับงานในโลกยุคใหม่ ปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้เป็นการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เน้นการจัดการเรียนรู้ที่การสร้างนวัตกรรมและการสร้างคุณค่า **ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย** เน้นกระบวนการปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การบรรลุมาตรฐานคุณภาพการเรียนรู้อย่างครบถ้วน ให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้จ้างงาน มี

ข้อมูลสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเป็นระบบ **บทบาทผู้เรียน** การกำหนดรูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับการเรียนรู้เฉพาะบุคคล มุ่งเรียนรู้เฉพาะสิ่งที่ยังขาด เปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถสร้างผลงานของตนเองผู้เรียนจึงเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับเป็นผู้สร้างสรรค์ผลงานอย่างไร้ขีดจำกัด ผู้เรียนคาดหวังจะได้นวัตกรรมและวิธีการสร้างคุณค่าเพิ่มไปเปลี่ยนแปลงตนเอง

2) ความท้าทาย **การพัฒนาศักยภาพคนตลอดชีวิต** เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็น คนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มีความมั่งคั่ง มีนิสัยอดออม มีความโอ้อ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม เป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต **การป้อนกำลังคนสู่ตลาดแรงงาน** เทคโนโลยีจะเปลี่ยนกระบวนการจ้างงาน ระบบอัจฉริยะได้ถูกนำมาใช้ในการสรรหาว่าจ้างและลดการทำงานซ้ำ ข้อมูลขนาดใหญ่ (big data) จะช่วยจับคู่งานกับผู้สมัคร ทักษะทางสังคม (social skills) จะสำคัญมากขึ้น เพราะคนมีทักษะทางสังคมดีกว่าหุ่นยนต์ คนที่อยู่รอด คือ คนที่เรียนรู้และยกระดับทักษะอยู่เสมอ ทักษะที่ตลาดแรงงานทั่วโลกต้องการในอนาคต **การแข่งขันระดับสากล** ทำอย่างไรจึงจะยกระดับทักษะและปรับเปลี่ยนทักษะสำหรับคนในช่วงวัยก่อนทำงานและวัยทำงาน เพื่อรองรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้ การเตรียมหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น เพื่อรองรับสไตล์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่เป็น digital native หรือที่เติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยีดิจิทัล

3) ผลลัพธ์การเรียนรู้ **วิชาการและความไม่เรียนรู้** มีความกระตือรือร้นและทันสมัยในสาขาของตน เป็นบุคคลที่สามารถเข้าถึงได้ ใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่าง ทำให้วิชาการเป็นเรื่องง่าย กระตุ้นการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ มีวัฒนธรรมการแบ่งปันและการทำงานร่วมกัน **การเปลี่ยนแปลงตนเองของผู้เรียน** มีความมั่นคงทางอารมณ์มากขึ้น เรียนรู้วิธีจัดการกับอารมณ์ความรู้สึก มีการพัฒนาความคิดเชิงวิพากษ์ การได้รับทักษะและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงาน เป็นคนใจกว้าง เป็นนักคิดอิสระ เรียนรู้ที่จะเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบต่อเรียนรู้วิธีเรียนรู้ และมีโอกาสค้นหาความรู้ใหม่

4) นโยบายการประเมิน กรอบการทำงานการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในอนาคตจะยอมให้มีวิธีการที่หลากหลาย วิธีการที่จะนำมาใช้จะต้องสอดคล้องกับฟังก์ชัน เพื่อมุ่งเน้นการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและวิธีการที่ใช้ และวิธีการนั้นๆ ควรทันสมัย การตระหนักถึงคุณค่าของนวัตกรรมวิธีการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะต้องเปิดรับวิธีการใหม่

5) ทนโลกอย่างพลวัตร **ความเป็นวงรอบสม่ำเสมอ** เป็นหลักการสำคัญของการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน **ความเป็นอิสระ** จะต้องได้รับการจัดเตรียมโดยองค์กรอิสระ ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน สหภาพแรงงาน หรือนายจ้าง ควรมีส่วนร่วมในบทบาทที่มีความเป็นอิสระ **ความโปร่งใส** มีความรู้ ความโปร่งใส มีกลยุทธ์ ขั้นตอน รายงาน และ

การตัดสินใจได้รับการเผยแพร่และเปิดเผยต่อสาธารณชนได้ง่าย มีขั้นตอนการร้องเรียนคัดค้านและการอุทธรณ์ **องค์การทดสอบ** จะแตกต่างกันอย่างมากในแง่ของช่วงสถานะทางกฎหมาย

ตอนที่ 3 ผลการอภิปรายการพัฒนาอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

1) แนวคิดของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ประกอบด้วย พลวัต องค์การขับเคลื่อน ความเฉพาะบุคคล ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และบทบาทผู้เรียน **พลวัต** เป็นการก้าวกระโดดของเทคโนโลยีเข้ามาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และการบริหารจัดการสถานศึกษา ที่ต้องการเปลี่ยนกระบวนการผลิตชุดทักษะใหม่ที่โลกสมัยต้องการ สถานศึกษาต้องเปลี่ยนจากฐานทฤษฎีสู่ฐานปฏิบัติแบบภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมเพราะจะเป็นพลวัตและใหม่กว่า โดยร่วมมือกับภาคธุรกิจและภาคอุตสาหกรรม จะสามารถสร้างบุคลากรที่สามารถเข้าร่วมงานกับองค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม หรือแม้แต่การเป็นเจ้าของกิจการเองได้ ไม่ใช่การใส่ความรู้มากมาย เพราะ Big Data ใส่ความรู้ใหม่ให้ Google ทุกวินาที ด้วยการเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอนและรับประกันให้ได้ว่า ผู้เรียนได้รับการฝึกคิดแก้ปัญหา ฝึกมองภาพใหญ่ ขณะเดียวกันครูยุคใหม่ต้องเป็นผู้เชื่อมต่อผู้เรียนกับคลังความรู้ออนไลน์ ต้องถ่ายทอดประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับศาสตร์นั้นๆ ของตนเองถึงเวลาที่จะต้องเปลี่ยนจากการสร้างบุคลากรให้เข้าร่วมกับรัฐในลักษณะลูกจ้าง ซึ่งใช้เพียงทักษะระดับกลางเป็นการสร้างผู้ประกอบการที่มีทักษะระดับสูง **องค์การขับเคลื่อน** สถานศึกษาต้องบริหารจัดการด้วยอุดมการณ์ มีเป้าหมายสูงสุด ให้ความสำคัญกับพันธกิจที่ถนัดที่สัญญาไว้กับสังคมและเน้นการร่วมมือกับองค์กรอื่นเพื่อเสริมสิ่งที่สถาบันตนเองไม่ถนัด สร้างบุคลากรเพื่อเข้าสู่วิชาชีพ เป็นทุนมนุษย์ การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสมัยใหม่จึงต้องโปร่งใส เป็นมืออาชีพในลักษณะ third party โดยมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลตลอดถึงการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบ โดยการขับเคลื่อนการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ **ความเฉพาะบุคคล** ปรัชญาการจัดการศึกษาที่การพัฒนาคนให้มีคุณภาพเป็นหัวใจสำคัญ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน เป้าหมายของการจัดการศึกษาไม่ใช่เพื่อวุฒิเป็นสำคัญ หากต้องการให้มีการจัดการศึกษาเพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และมีงานทำ ทั้งการปรับหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นสำหรับงานในโลกยุคใหม่ ปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้เป็นการเรียนรู้เฉพาะบุคคล การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดตามและยืนยันว่า สถานศึกษาพร้อมที่จะรับกับความท้าทายและเดินมาถูกทาง โดยเฉพาะการกำหนดรูปแบบของการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่ยืดหยุ่นพอ การกำหนดเกณฑ์/ตัวชี้วัดที่เฉพาะของสถานศึกษาไม่ใช่การเริ่มต้นจากเกณฑ์/ตัวชี้วัดกลางแล้วพยายามให้สถานศึกษาตอบให้ตรง หากเป็นการออกแบบเกณฑ์/ตัวชี้วัดที่เข้ากันพอดีกับธรรมชาติของสถานศึกษา โดยอิงมาตรฐานการศึกษาตามกฎหมายกำหนด **ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย** การพัฒนาศักยภาพของบุคคล สถานศึกษาต้องเน้นการมองที่สมรรถนะ

ของผู้เรียน ความเป็นตัวตนของผู้เรียนว่าเขาถนัดอะไร ความรู้ภายในตนของผู้เรียนที่พร้อมจะถ่ายทอดออกมา บุคลิกภาพและทัศนคติที่เหมาะสมกับองค์กร ในขณะที่การกำหนดมาตรฐานคุณภาพที่ผสมกลมกลืนระหว่าง มาตรฐานสากล มาตรฐานชาติและมาตรฐานท้องถิ่นอย่างมีส่วนร่วมจากผู้ปกครอง ชุมชน ตลาดแรงงาน คณาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานการจัดการศึกษาในท้องถิ่น และการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะทำให้เกิดการพัฒนาคูณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเข้าสู่มาตรฐานสากล พร้อมรายงานสู่สาธารณะสม่ำเสมอว่า การจัดการเรียนการสอนทำให้เกิดผลตามเป้าหมายคุณภาพการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าได้ดีเพียงใด **บทบาทผู้เรียน** รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับการเรียนรู้เฉพาะบุคคลจะเป็นเรื่องสำคัญ ผู้เรียนจึงไม่ใช่เพียงแค้นังฟังเท่านั้น แต่จะเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับเป็นผู้สร้างสรรค์ผลงานอย่างไร้ขีดจำกัด สถานศึกษาจึงต้องเน้นการจัดการเรียนรู้ที่การสร้างนวัตกรรมและการสร้างคุณค่า เพราะผู้เรียนคาดหวังจะได้นวัตกรรมและวิธีการสร้างคุณค่าเพิ่มไปเปลี่ยนแปลงองค์กร ในการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ยังมีส่วนที่ประเมินผลลัพธ์ที่ผู้เรียนจะได้รับ ซึ่งเครื่องมือการประเมินตนเองที่เน้นการระบุและการตอบสนองตามความต้องการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีข้อมูลสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเป็นระบบ

2) องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ผู้วิจัยสรุปองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ประกอบด้วย **เป้าหมายการประเมิน** ที่เปลี่ยนจากฐานทฤษฎีสู่ฐานปฏิบัติแบบภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมจะทำให้สถานศึกษาลดชุดทักษะใหม่ที่โลกสมัยต้องการได้ โดยร่วมมือกับภาคธุรกิจและภาคอุตสาหกรรม การจัดการเรียนการสอนจะไม่ใช่การใส่ความรู้มากมายอีกต่อไป เพราะ Big Data ใส่ความรู้ใหม่ให้ Google ทุกวินาที แต่จะเป็นการฝึกคิดแก้ปัญหาและการฝึกมองภาพใหญ่ ดังนั้นครูต้องเชื่อมต่อผู้เรียนกับคลังความรู้ออนไลน์ และถ่ายทอดประสบการณ์เฉพาะศาสตร์ของตนเอง โดยเผยแพร่ผ่านงานวิชาการ เป็นการติดตั้งความเป็นผู้ประกอบการให้กับผู้เรียน สร้างบุคลากรที่มีทักษะระดับสูงด้วยการเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอน **ความท้าทาย** การร่วมมือกับองค์กรอื่นเพื่อเสริมสิ่งที่ตนเองไม่ถนัด เป็นสิ่งที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคูณภาพของบุคคล โดยเน้นการมองที่สมรรถนะของผู้เรียน ความเป็นตัวตนของผู้เรียนว่าเขาถนัดอะไร ความรู้ภายในตนของผู้เรียนที่พร้อมจะถ่ายทอดออกมาหรือไม่ อย่างไร บุคลิกภาพและทัศนคติที่เหมาะสมกับองค์กร สถานศึกษาเป็นทุกอย่างให้กับทุกคนไม่ได้ ต้องมีคงอุดมการณ์และเป้าหมายสูงสุดที่จะผลิตบุคลากรกลุ่มไหน ไปทำอะไร ป้อนตลาดงานส่วนไหน เพื่อเป็นทุนมนุษย์ **ผลลัพธ์การเรียนรู้** การจัดอันดับสถานศึกษาตามกลุ่มแล้วกำหนดเกณฑ์กลางที่วัดทั้งประสิทธิภาพและสมรรถนะของผู้สำเร็จการศึกษา โดยมีเกณฑ์/ตัวชี้วัดแบบทั่วไปและแบบเฉพาะ ประกาศสู่สาธารณะ ให้สถานศึกษาให้ความสำคัญกับเกณฑ์/ตัวชี้วัดของกลุ่มตน เป็นการเปลี่ยนสู่ Branding การกำหนดเกณฑ์/ตัวชี้วัดที่เฉพาะของสถานศึกษาไม่ใช่การเริ่มต้นจากเกณฑ์/ตัวชี้วัดกลางแล้วพยายามให้สถานศึกษาตอบให้ตรง หากเป็นการออกแบบเกณฑ์/ตัวชี้วัดที่

เข้ากันพอดีกับธรรมชาติของสถานศึกษา โดยอิงมาตรฐานการศึกษาตามกฎหมายกำหนด **นโยบายการประเมิน** การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ควรประเมินที่ผลลัพธ์ โดยให้อิสระกับสถานศึกษา ติดตามผลลัพธ์ที่ได้ว่า ตามมาตรฐานการศึกษาชาติหรือไม่ ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะตามเอกลักษณ์ของสถานศึกษานั้นหรือไม่ โดยเน้นผลลัพธ์ที่โดดเด่นของสถานศึกษา และเป็นเอกลักษณ์ กำกับโดยหน่วยงานต้นสังกัด **ทันโลกอย่างพลวัตร** การติดตามผลลัพธ์และผลกระทบก็ควรติดตามทุกปี เพื่อจะได้ประเมินตั้งแต่ต้นทางในลักษณะของการประเมินเพื่อการพัฒนา โดยรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่เป็นแบบ third party ผู้ประเมินจากภายนอกต้องมีความเป็นอิสระ 100% และอิสระตามสมรรถนะที่แท้จริงของผู้เรียน

3) แนวโน้มของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า การความสำคัญกับการสร้างความเข้าใจในการเปลี่ยนจากฐานทฤษฎีสู่ฐานปฏิบัติเพราะจะเป็นพลวัตและใหม่กว่า โดยเน้นที่การเปลี่ยนแปลงจากครูเป็นผู้เชื่อมต่อกับผู้เรียนกับคลังความรู้ออนไลน์ และถ่ายทอดประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับศาสตร์นั้นๆ ให้กับผู้เรียน เพื่อปรับตัวเข้าสู่สมดุลใหม่และพัฒนาสมรรถนะของทั้งผู้เรียนและครูอย่างเต็มศักยภาพ โดยอาศัยความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกันของทั้ง 5 องค์ประกอบ ได้แก่ เป้าหมายการประเมิน ความท้าทาย ผลลัพธ์การเรียนรู้ นโยบายการประเมิน และทันโลกอย่างพลวัตร สรุปผลของแนวโน้มของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษ **เป้าหมายการประเมิน** การเปลี่ยนจากฐานทฤษฎีสู่ฐานปฏิบัติและการร่วมมือกับภาคธุรกิจและภาคอุตสาหกรรม จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถผลิตชุดทักษะใหม่ที่โลกสมัยต้องการให้กับผู้เรียน เพราะจะเป็นพลวัตและใหม่กว่า การฝึกคิดแก้ปัญหา และการฝึกมองภาพใหญ่ให้กับผู้เรียนมีความสำคัญมากกว่าการพยายามป้อนความรู้ เพราะความรู้มีในอินเทอร์เน็ตมากมายและมี Big Data ที่ทำหน้าที่ใส่ความรู้ใหม่ๆ ให้กับ Google อยู่เสมอ สถานศึกษาจะสามารถสร้างบุคลากรเข้าร่วมกับองค์กรหรือเป็นผู้ประกอบการ สถานศึกษาต้องการผู้ทำหน้าที่เชื่อมต่อกับผู้เรียนกับคลังความรู้ออนไลน์ มากกว่าครู และต้องสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ตรงที่เฉพาะกับศาสตร์นั้นๆ ได้ด้วย โดยเผยแพร่ผ่านงานวิชาการ และร่วมมือกับภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมพร้อมด้วยผู้เรียนตั้งแต่ต้น และการเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอน จะทำให้สถานศึกษาสามารถสร้างความเป็นผู้ประกอบการให้กับผู้เรียน เป็นบุคลากรที่มีทักษะระดับสูง **ความท้าทาย** 1) การมีเป้าหมายที่ชัดเจนว่า จะผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณลักษณะแบบใด เพื่อป้อนให้กับตลาดแรงงานกลุ่มไหน และมีกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนเป็นกลุ่มไหนบ้าง แต่ไม่ต้องทำทุกอย่างเพื่อทุกคน 2) การเน้นมองที่สมรรถนะ ความเป็นตัวตน และความถนัดของผู้เรียน แล้วจึงค่อยบ่มเพาะความรู้ภายในตนของผู้เรียนด้วยการเชื่อมโยงผู้เรียนกับคลังความรู้ในโลกและการถ่ายทอดประสบการณ์ตรงเฉพาะศาสตร์ และ 3) การยกระดับทักษะและปรับเปลี่ยนทักษะสำหรับคนในช่วงวัยทำงาน เพื่อรองรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยการเตรียมหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นและช่องทางการเรียนรู้ที่ผสมผสานทั้ง ทั้งการเรียนในสถานศึกษาและการเรียนทางออนไลน์ เพื่อรองรับสไตล์การเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งที่เป็น digital native และ digital migration

เพื่อเข้าสู่วิชาชีพ เป็นทุนมนุษย์ พร้อมกันนี้ก็จะเป็นการยกระดับทักษะของครูไปด้วย จะส่งผลต่ออันดับของสถานศึกษาในระดับโลก **ผลลัพธ์การเรียนรู้** 1) การมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในการกำหนดเกณฑ์ที่เกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ตั้งแต่ขั้นตอนการสร้างหลักสูตร และการประเมินประจำปี อาจจะไม่ตรงกับความต้องการของตลาดงานในยุคดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาบางอย่างต้องติดตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน อาทิ ความมั่นคงทางอารมณ์ การจัดการกับอารมณ์ความรู้สึก การพัฒนาความคิดเชิงวิพากษ์ ความเป็นคนใจกว้าง ความเป็นนักคิดอิสระ การเรียนรู้ที่จะเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบ และการเรียนรู้วิธีเรียนรู้ เป็นต้น จึงไม่สามารถรอให้ถึงรอบการประเมินการศึกษาที่นานเกินไป 2) การประเมินว่าผู้เรียนได้ทำอย่างเต็มศักยภาพหรือไม่ จะต้องเป็นเกณฑ์และตัวชี้วัดที่ออกแบบเฉพาะกับประเภทของผู้เรียน สไตล์การเรียนรู้ของผู้เรียน 3) การจัดอันดับสถานศึกษาตามกลุ่มแล้วกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดประสิทธิภาพและสมรรถนะของผู้สำเร็จการศึกษา โดยมีเกณฑ์และตัวชี้วัดแบบทั่วไปและแบบเฉพาะ แล้วประกาศสู่สาธารณะ เพื่อให้สถานศึกษาให้ความสำคัญกับเกณฑ์และตัวชี้วัดของกลุ่มตน จะมีใช่เป็นเพียงการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษา แต่เป็นการสร้าง Branding ของสถานศึกษาที่อยู่ในอันดับต้นๆ 4) การกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดจะต้องเป็นการออกแบบให้มีความเฉพาะ เข้ากันพอดีกับธรรมชาติของสถานศึกษาที่ได้รับการประเมิน โดยอิงมาตรฐานการศึกษาตามกฎหมายกำหนด ไม่ใช่การเริ่มต้นจากเกณฑ์และตัวชี้วัดกลางแล้วพยายามให้สถานศึกษาตอบให้ตรง **นโยบายการประเมิน** 1) เป็นงานประจำของสถานศึกษา เน้นการทบทวนกระบวนการและรับประกันว่าจะได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ และเป็นเอกลักษณ์ หรือไม่ โดยให้อิสระกับกระบวนการผลิตของสถานศึกษา และกำกับโดยหน่วยงานต้นสังกัด 2) จัดหาหน่วยงานอิสระที่มีความชำนาญด้านการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมาประเมินและให้การรับรองว่าทำได้จริง 3) ต้องครอบคลุมสาระสำคัญด้านการเปลี่ยนแปลงตนเองของผู้เรียนที่เป็นความเฉพาะและเข้ากับธรรมชาติของสถานศึกษา 4) ใช้ exit exam เน้นที่ input output outcome สามารถใช้ได้กับสถานศึกษาอย่างเฉพาะ สอดคล้องกับธรรมชาติของสถานศึกษา **ทันโลกอย่างพลวัตร** 1) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่ควรติดตามทุกภาคการศึกษา เพื่อจะได้ประเมินตั้งแต่ต้นทางในลักษณะของการประเมินเพื่อการพัฒนา 2) รูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในปัจจุบันที่เป็นแบบ third party ก็ไม่ใช่ผู้ประเมินจากภายนอก 100% จึงขาดความเป็นอิสระ 3) การเผยแพร่ผลการทดสอบเป็นการบริการสาธารณะ ขณะเดียวกันสถานศึกษาก็ได้ยืนยันความโปร่งใสเกี่ยวกับการใช้จ่ายสาธารณะในด้านการศึกษา

4) กระบวนการของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า การเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงจะเกิดขึ้นได้ ก็ต้องเริ่มด้วยความตระหนักเรื่องการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงตนเองของผู้เรียน และต้องการเปลี่ยนแปลงไปสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดีกว่า ด้วยวิธีการที่ทันโลกอย่างพลวัตร เช่น การวิเคราะห์ big data แหล่งอื่นๆ ของข้อมูล การวิเคราะห์แก่น

สาระ และการวิจัยรูปแบบอื่นๆ ซึ่งจะช่วยให้การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

ตอนที่ 4 ผลการอภิปรายปัจจัยและเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

ความตระหนักต่อการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา ด้วยการปรับปรุงแบบการจัดการเรียนรู้ให้เป็นการเรียนรู้เฉพาะบุคคลโดยมุ่งเติมเต็มสิ่งที่ผู้เรียนยังขาด เน้นการจัดการเรียนรู้ที่การสร้างนวัตกรรมและการสร้างคุณค่า โดยเสริมสร้างคุณลักษณะ ทักษะคิด เรื่องคุณค่า คุณธรรม และจริยธรรมควบคู่ไปด้วยกันตลอด โดยมีเงื่อนไข การจัดการศึกษา การออกแบบห้องเรียนและการจัดการเรียนการสอน ปรับรูปแบบใหม่ตามเทคโนโลยีที่กำลังพัฒนาอย่างรวดเร็ว สนับสนุนภาษาเพื่อสื่อสารระหว่างมนุษย์กับระบบคอมพิวเตอร์

วัฒนธรรมคุณภาพการศึกษา มุ่งพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยสร้างความเข้าใจให้ตรงกันอย่างทั่วถึง เพื่อสร้างพลังขับเคลื่อนสู่เป้าหมายเดียวกันนั่นคือคุณภาพการศึกษา โดยมีเงื่อนไข ปรับหลักสูตรการเรียนการสอนที่ยังเป็นหลักสูตรเมื่อกว่า 40 ปีที่แล้ว ขาดการปรับปรุงรายวิชาใหม่ ต้องมีการลงทุนในการเรียนการสอน เรื่องวิชาต้องเปลี่ยน ต้องมีวิชาใหม่ๆ การใช้ทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอน และการบริหารการศึกษาแบบไร้กระดาษ ไม่มีปรีนเตอร์ ทุกอย่างทำบนออนไลน์

คุณภาพ คุณธรรม วิธีคิดและทัศนคติของนักวัดประเมินผล ออกแบบการประเมินให้เข้ากับผู้เรียนรายกลุ่มรายบุคคล โดยเฉพาะดูที่ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงภายในตนเองไปสู่สิ่งที่ผู้เรียนต้องการ โดยมีเงื่อนไข ครูต้องคอย ดักจับ หรือเป็นนักวัดประเมินผลที่ดีด้วย ครูและสถานศึกษาทบทวนอาชีพใหม่ในปัจจุบันและดูความพร้อมความถนัด และความชอบของผู้เรียน เพื่อวางหลักสูตรให้เหมาะกับอาชีพ เหมาะกับกลุ่มผู้เรียน โดยสื่อสารให้ครอบครัวเข้าใจ

การบริหารการทดสอบอย่างมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมในการริเริ่มตัดสินใจ การดำเนินการตัดสินใจ และการตัดสินใจปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากร การเข้าร่วม การบริหาร การประสานขอความร่วมมือ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ประกอบด้วยผลประโยชน์ทางวัตถุ ประโยชน์ทางสังคม และผลประโยชน์ส่วนบุคคล และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในรูปแบบนี้นับเป็นการควบคุมตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมดและแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมในการบริหารการทดสอบต่อไป โดยมีเงื่อนไข stakeholder ต้องมีบทบาทให้มากที่สุด ให้ได้มีส่วนร่วมสนับสนุนด้านทรัพยากร เข้าร่วม ประสานขอความร่วมมือ และมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ไม่ใช่คนคิดไม่ได้ทำคนทำไม่ได้ช่วยคิด และให้มีส่วนร่วมในการดำเนินการบริหารการทดสอบ

กระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การรับรู้ของสถานศึกษา ก็โดยเทียบจากรายงานผลลัพธ์การเรียนรู้ การจะได้คะแนนการทดสอบของผู้เรียนเรื่อยๆ การบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต้องแก้ปัญหามาให้ตรงจุด ยอมรับความจริง โดยมีเงื่อนไข ง่ายที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และสามารถผลักดันให้สถานศึกษาดำเนินการส่วนใหญ่ของกระบวนการนั้น ความแม่นยำและความโปร่งใสของ exit exam โดยบุคคลที่สามจากภายนอกสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้ามีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตเฉพาะบุคคล สำหรับอาชีพในโลกยุคใหม่ จากนั้นเสนอรายงานผลการศึกษาข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ผลการวิจัยนี้ในสองส่วน คือ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา และข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยต่อไป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสามารถนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ไปประยุกต์เพื่อกำหนดเป็นนโยบายการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีกระบวนการทัศน์ว่า สถานศึกษาจะต้องเปลี่ยนจากการอยู่บนฐานของทฤษฎีสู่การอยู่บนฐานของการปฏิบัติ เพื่อจะสามารถผลิตชุดทักษะใหม่ที่โลกสมัยต้องการให้กับผู้เรียน โดยการร่วมมือกับภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมซึ่งอยู่บนฐานของการปฏิบัติอยู่ก่อนแล้ว ด้วยชุดทักษะใหม่นี้จะนำไปสู่การพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ สามารถสร้างอาชีพ โดยสถาบันอุดมศึกษาจะต้องเน้นที่สมรรถนะ และทักษะในโลกยุคใหม่ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

ในการกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดสำหรับการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จะกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดที่เข้ากันพอดีกับธรรมชาติของสถานศึกษา โดยอิงมาตรฐานการศึกษาตามกฎหมาย และใช้กระบวนการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มุ่งประเมินผลลัพธ์ที่ได้ว่า เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาชาติหรือไม่ โดยให้อิสระกับกระบวนการผลิตของสถานศึกษา

ด้วยการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีหน่วยงานผู้วัดประเมินที่เป็นอิสระ มีความโปร่งใส มีรอบการทดสอบที่สม่ำเสมอ และหน่วยงานบริหารการทดสอบที่มีคุณภาพ มีความเป็นมืออาชีพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยต่อไป

ในส่วน of ข้อเสนอแนะเพื่อการค้นคว้าวิจัยเพิ่มเติม คือ การศึกษาวิจัยเพื่อติดตามการนำรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้าไปใช้ในการปฏิบัติ จะทำให้ทราบถึงองค์ความรู้และแนวทางการปฏิบัติอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ด้วยการศึกษาลึกเกี่ยวกับแนวคิดของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ที่ประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลง การขับเคลื่อน ความยืดหยุ่น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และบทบาทผู้เรียน ที่ดำเนินการอย่างสอดคล้องกันโดยเชื่อมโยงตามองค์ประกอบทั้ง ของ 5รูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า คือ เป้าหมายการประเมิน ความท้าทาย ผลลัพธ์การเรียนรู้ นโยบายการประเมิน และทันโลกอย่างพลวัตร เข้าด้วยกัน ทั้งนี้ควรเป็นการศึกษาทั้งในเชิงปริมาณและเชิง

คุณภาพ ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม โดยการฝังตัวลึกอยู่ในสถานศึกษา หน่วยงาน
องค์กร หรือกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจังเป็นระยะเวลานานพอสมควร

บรรณานุกรม

- Adams, D. (1993). *Defining educational quality*. Improving Educational Quality Project.
- Anderson, L.W., et al. (2001). *A taxonomy for learning, teaching, and assessing: a revision of bloom's taxonomy of educational objectives*. United States: Addison Wesley Longman.
- Azevedo, A., Apfelthaler, G., Hurst, D. (2012). Competency development in business graduates: An industry-driven approach for examining the alignment of undergraduate business education with industry requirements. *The International Journal of Management Education* 10 (2012); 12–28.
- Betchay. (2008). *Private tutoring in Korea is illegal!*, (Online), Available: <https://www.buhaykorea.com/2008/02/21/private-tutoring-in-korea-is-illegal/>, Retrieved June 22, 2016.
- Briggs, S. (2013). *Pearson Education Releases Global Education Index*, (Online), Available: <https://www.opencolleges.edu.au/informed/other/pearson-education-releases-global-education-index-4336/>, Retrieved May 22, 2016.
- Brown, W. B. & Moberg, D. J. (1980). *Organization theory and management : A macro approach*. New York: John Wiley & Sons.
- Carron, G., Chau, T.N. (1996). *The Quality of Primary Schools in. Different Development Contexts*. UNESCO, Paris.
- Craig, H.J., Kraft, R. J., du Plessis, J. (1998). *Teacher Development Making and Impact*, Retrieved from http://people.umass.edu/educ870/teacher_education/Documents/Craig-book.pdf
- Fensham, P.J. (1986). Lessons from Science Education in Thailand: A Case Study of Gender and Learning in the Physical Science, *Research in Science education*. 16: 92-100.
- Fensham, P.J. (2000). Time to Change Drivers for Scientific Literacy, *Canadian Journal of Science , Mathematics, and Technology Education*, 2, 9-24.
- Good, C.V., Merkel, W.R., Kappa, P.D. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill.
- Griffin W. Ricky. (1999). *Art Management: Entrepreneurial Style*. (6th ed.). Boston :Houghton Mifflin Company.

- Hannafin, M. J., & Land, S. (1997). The foundations and assumptions of technology-enhanced, student-centered learning environments. *Instructional Science*, 25, 167–202.
- Keeves, J. P. (1998). Methodology and measurement. *Educational research*.
- Keeves, J.P. (1997). *Models and model building*. In Keeves, J.P. (ed.). Educational research, methodology and measurement : An International Handbook. 2nd ed., Oxford : Peraman Press.
- Ko, H., (2016). *Japanese language studies taking root in Vietnam elementary schools*. (Online), Available: <https://www.japantimes.co.jp/news/2016/05/08/national/japanese-language-studies-taking-root-vietnam-elementary-schools/>, Retrieved June 22, 2016.
- Kühne, T. (2004). *What is a Model?*. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/30814656_What_is_a_Model.
- Madani, R. A., (2019). Analysis of Educational Quality, a Goal of Education for All Policy. *Higher Education Studies*. 9(1): 100-109.
- NIETS. (2013). *National Educational Testing and Assessment in ASEAN: Share and Learn*. Centara Grand at Central World Bangkok, Thailand
- OECD. (2016). PISA 2015 Results (Volume I): Excellence and Equity in Education , PISA, OECD Publishing, Paris.
- OECD. (2016a). PISA 2015 Results (Volume I): Excellence and Equity in Education, PISA, OECD Publishing, Paris.
- OECD. (2016b). PISA 2015 Results (Volume II): Policies and Practices for Successful Schools, PISA, OECD Publishing, Paris.
- Postlethwaite, N. (1998). The Conditions of Primary Schools in Least-Developed Countries. *International Review of Education*, 44, 289–317.
- Salaky K. (2018). *What standardized tests look like in 10 places around the world* .<https://www.insider.com/standardized-tests-around-the-world-2018-9>.
- Stachowiak, H. (1973). *Allgemeine Modelltheorie*, Wien: Springer.
- VeitNamNet Bridge. (2013). *MOET to heavily punish teachers running private classes*. (Online), Available: <https://english.vietnamnet.vn/fms/education/69386/moet-to-heavily-punish-teachers-running-private-classes.html>, Retrieved June 22, 2016.

- Verwimp, F. (1999). "Estimating Returns to Education in Off-Farm Activities in Rural Ethiopia," *Working Papers of Department of Economics, Leuven* ces9903, KU Leuven, Faculty of Economics and Business (FEB), Department of Economics, Leuven.
- Williams, J. H., and Cummings, W. K. (2005). International Development Models for Educational Reform1. *Asia Pacific Journal of Education*, 25(2)
- World Bank. (2016). *Education in Vietnam: Development History, Challenges and Solution*. (Online), Available: https://siteresources.worldbank.org/EDUCATION/Resources/278200-1121703274255/1439264-1153425508901/Education_Vietnam_Development.pdf, Retrieved September 18, 2016.
- กุลภัสสร มะเสนา, สัมพันธ์ พันธุ์ฤกษ์, สุชีรา มะหิเมือง. (2555). การพัฒนาโมเดลการวัดประสิทธิผล การสอนคณิตศาสตร์ด้านมูลค่าเพิ่ม ผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน. *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา*, 6(4), 1 – 12.
- จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2551). การวิจัยอนาคต. *วารสารสมาคมนักวิจัยในความอุปถัมภ์ของสภาวิจัยแห่งชาติ*, 13(2), 9-13.
- ปนัดดา หัสปราบ. (2557). *แนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน*. [ออนไลน์].สืบค้นเมื่อ 2 พฤษภาคม 2558. จาก http://www.niets.or.th/index.php/research_th/view/15.
- พินดา วราสุนันท์, อัจฉรา ประเสริฐสิน และ สรัญญา จันทร์ชูสกุล. (2558). การพัฒนากลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. *บรรณศาสตร์ มศว.*, 8(2): 69-82.
- รมยกรณ์ เฉลิมศรีเมือง, โอนทัย ประสาน, และสุภาพ เต็มรัตน์. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3. *วารสารบัณฑิตศึกษา*, 16(75), 72 – 79.
- รุ่งฤดี กล้าหาญ. (2557). การประเมินมาตรฐานการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ประจำปีการศึกษา 2557: ศึกษากรณีศูนย์สอบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. *Veridian E-Journal*, 9(3), 780 – 797.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้ พิมพ์ครั้งที่ 2*. กรุงเทพฯ: สุริยาสาส์.

- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). *ทฤษฎีการประเมิน พิมพ์ครั้งที่ 7*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2560). *ผลการประเมิน PISA 2015 บอกอะไรถึงระดับนโยบาย*. กุมภาพันธ์ 2560.
- สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์. (2557). *การนำผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) เป็นกลไกในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแบบครูมีอาชีพ*. สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). *รายงานผลการศึกษากการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศ พิมพ์ครั้งที่ 1*. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี จำกัด,
- สุรัชย์ ไวยวรรณจิตรและคณะ. (2557). *การนำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้*. [ออนไลน์].จาก http://www.niets.or.th/index.php/research_th/view/15.
- อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล. (2556). *การวิเคราะห์และสังเคราะห์กลยุทธ์การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน:พหุกรณีศึกษาโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาในระดับดี*. [ออนไลน์].จาก http://www.niets.or.th/index.php/research_th/view/15 ,2556.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก ตัวอย่างภาพการเก็บข้อมูลวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ

ตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีอำนาจ
โดยตรงและโดยอ้อมในการกำหนดนโยบาย
เกี่ยวกับการประเมินผลทางการศึกษาและ
ทดสอบทางการศึกษาและการนำผลการทดสอบ
ทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ดร.สุภัทร จำปาทอง
เลขาธิการสภาการศึกษา

ตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทหน้าที่ใน
การดำเนินงานสนองต่อนโยบายเกี่ยวกับการ
ประเมินผลทางการศึกษาและทดสอบทางการศึกษา
และการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการ
พัฒนาคุณภาพผู้เรียน

นายสำเนา เนื่อทอง
ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการ
เรียนรู้

ตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ใช้ผลผลิต
ทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คุณนฤมล ทักษอุดม

ประธานกรรมการผู้จัดการบริษัทอีลีคอปฟ์ จำกัด

ตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เป็น
นักวิชาการเกี่ยวกับการประเมินผลทาง
การศึกษาและทดสอบทางการศึกษาและการนำ
ผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนา
คุณภาพผู้เรียน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนธ์ศักดิ์ พลสารมัย
หัวหน้าภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็น
ผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. เครื่องการวิจัยระยะที่ 2 การทำEDFR รอบที่ 1 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (EDFR Instrument)

เรื่อง อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และ
แนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

The scenario of the testing management model of National Institute of Education Testing
Service (Public Organization) and an approach of using the educational testing for the student
quality development in the next decade

คำชี้แจง

เอกสารชุดนี้เป็นแนวทางเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยอนาคต สำหรับการวิจัยเรื่อง
อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทาง
การนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

วัตถุประสงค์การเก็บข้อมูล

เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ปรากฏการณ์และองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบของ
สถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการ
พัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยการศึกษาจากบทความวิจัยทั้งในและต่างประเทศ จากนั้นเพื่อพัฒนาอนาคตภาพของ
รูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทางการนำผลการ
ทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า และเพื่อตรวจสอบประเมิน ศึกษาปัจจัย
และเงื่อนไขของอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การ
มหาชน) และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

รูปแบบและวิธีการเก็บข้อมูล

นักวิจัยหาคู่ประกอบขั้นต้นที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทาง
การศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนใน
ทศวรรษหน้า พร้อมกับเงื่อนไขและปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทาง
การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำเร็จหรือล้มเหลว ด้วยวิธีการสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญ

กรอบคำถาม

กรอบแนวคิดของแนวโน้มที่มีต่อรูปแบบการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษา
ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ประกอบด้วยปรากฏการณ์ปัจจุบันของการบริหารการทดสอบ

และการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร การทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ข้อคำถามการเก็บข้อมูลวิจัย

- 1) ในอนาคตอีกสิบปีข้างหน้า สถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) ควรมีรูปแบบการบริหาร การทดสอบ เป็นอย่างไร
- 2) องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบ ควรจะต้องมีอะไรบ้าง
- 3) ในอนาคตอีกสิบปีข้างหน้า แนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน ควรเป็นอย่างไร
- 4) ปัจจัยและเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้รูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบ ทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า ประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว คืออะไรบ้าง

นิยามเชิงปฏิบัติการ

การบริหารการทดสอบ (the testing management) หมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันของบุคลากร สหศ. ที่มีการประสานงานกันบนหลักการที่ชัดเจน เพื่อวัตถุประสงค์ในการนำชุดของข้อคำถามที่สร้างขึ้นอย่างเป็น กระบวนการและมีระบบ ทั้งด้านระบบเนื้อหา วิธีการดำเนินการสอบ และระบบในการให้คะแนน ไปตรวจสอบ ตัวอย่างของคุณลักษณะที่ต้องการวัด ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยใช้งบประมาณ อุปกรณ์ วิธีการและการ บริหาร

รูปแบบการบริหารการทดสอบ (the testing management model) หมายถึงองค์ประกอบและ กระบวนการบริหารการทดสอบที่ประกอบด้วยสภาพแวดล้อม เทคโนโลยี โครงสร้าง กระบวนการจัดการ และการ ตัดสินใจสั่งการ

แนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (an approach of using the educational testing for the student quality development) หมายถึงแนวคิด เทคนิควิธี กระบวนการ ตลอดจนผลผลิตและผลลัพธ์ของสถานศึกษาที่นำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติไปใช้ในการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การนำผลการ ทดสอบไปใช้ในทางการบริหาร/การจัดการทางการศึกษา 2) การนำผลการทดสอบไปใช้ในการจัดการเรียนการ สอน 3) การนำผลการทดสอบไปใช้ในการวัดและประเมินทางการศึกษาและ 4) การนำผลการทดสอบไปใช้ในการ แนนแนวและการให้คำปรึกษา

ในทศวรรษหน้า (the next decade) หมายถึง ช่วงเวลาดังแต่ปี พ.ศ. 2562 – 2571

อนาคตภาพของแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนใน ทศวรรษหน้า (the scenario of an approach of using the educational testing for the student quality development) หมายถึงภาพที่เกิดจากการเรียบเรียงแนวโน้มที่เป็นไปได้ ซึ่งได้มาจากการศึกษาอย่างมี แบบแผนและเป็นระบบเกี่ยวกับทางเลือกในอนาคต โดยมองถึงเหตุการณ์หรือพฤติกรรมต่างๆ ของแนวทางการนำ

ผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ที่คาดว่าจะเป็นไปได้ หรือน่าจะเป็นไปได้ในอนาคต รวมถึงปฏิสัมพันธ์และผลกระทบในระหว่างเหตุการณ์หรือพฤติกรรมต่างๆ ที่น่าจะเกิดขึ้น

อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบ (the scenario of the testing management model) หมายถึงภาพที่เกิดจากการเรียบเรียงแนวโน้มที่เป็นไปได้ ซึ่งได้มาจากการศึกษาอย่างมีแบบแผนและเป็นระบบเกี่ยวกับทางเลือกในอนาคต โดยมองถึงเหตุการณ์หรือพฤติกรรมต่างๆ ของรูปแบบการบริหารการทดสอบทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ที่คาดว่าจะเป็นไปได้ หรือน่าจะเป็นไปได้ในอนาคต รวมถึงปฏิสัมพันธ์และผลกระทบในระหว่างเหตุการณ์หรือพฤติกรรมต่างๆ ที่น่าจะเกิดขึ้น

ผู้เชี่ยวชาญ (expert) หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีอำนาจโดยตรงและโดยอ้อมในการกำหนดนโยบาย ที่มีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานสนองตอบนโยบาย และที่เป็นนักวิชาการเกี่ยวกับ โดยผู้วิจัยคัดเลือกแบบผ่านเกณฑ์คัดเลือกตามเกณฑ์การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญที่กำหนดขึ้น และขอความร่วมมือมาเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก

2. เครื่องการวิจัยระยะที่ 3 และ 4 การทำ EDFR รอบที่ 2 ประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และการทำ EDFR รอบที่ 3 การตรวจสอบและยืนยันความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามลำดับ

แบบประเมินการวิจัยอนาคต (EDFR รอบที่ 2)

เรื่อง อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

The scenario of the testing management model of National Institute of Education Testing Service (Public Organization) and an approach of using the educational testing for the student quality development in the next decade

คำชี้แจง

แบบประเมินชุดนี้เป็นแบบประเมินการวิจัยอนาคต (EDFR รอบที่ 2) สำหรับการวิจัยเรื่อง อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

ลักษณะและวิธีทำแบบสอบถาม

แบบประเมินชุดนี้ประกอบด้วยกลุ่มข้อความที่แสดงแนวโน้มที่พึงประสงค์ด้านต่างๆ ของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า โดยสร้างขึ้นจากการรวบรวมความคิดเห็นจากผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญรอบที่ 1 ในด้านต่างๆ คือ ด้าน

รูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในอนาคตที่รองรับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ด้านองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในอนาคต และปัจจัยและเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำเร็จและ ล้มเหลว โดยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 4 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีอำนาจโดยตรงและโดยอ้อมในการ กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการประเมินผลทางการศึกษาและทดสอบทางการศึกษาและการนำผลการทดสอบทาง การศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานสนองตอบ นโยบายเกี่ยวกับการประเมินผลทางการศึกษาและทดสอบทางการศึกษาและการนำผลการทดสอบทางการศึกษา ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เป็นนักวิชาการเกี่ยวกับการประเมินผลทางการศึกษาและ ทดสอบทางการศึกษาและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ 4) กลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ใช้ผลผลิตทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 21 คน

จากการรวบรวมผลการสัมภาษณ์ในครั้งที่ 1 ผู้วิจัยสรุปเป็นภาพอนาคตโดยมีองค์ประกอบ 5 ด้าน ที่ ประกอบด้วยข้อคิดเห็นรวม 24 ข้อ จำแนกแต่ละองค์ประกอบได้เป็น 1) เป้าหมายการประเมิน 4 ข้อ 2) ความท้าทาย 6 ข้อ 3) ผลลัพธ์การเรียนรู้ 5 ข้อ 4) นโยบายการประเมิน 5 ข้อ และ 5) ทันโลกอย่างพลวัต 4 ข้อ

นิยามเชิงปฏิบัติการ

การบริหารการทดสอบ (the testing management) หมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันของบุคลากร สหศ. ที่มีการประสานงานกันบนหลักการที่ชัดเจน เพื่อวัตถุประสงค์ในการนำชุดของข้อคำถามที่สร้างขึ้นอย่างเป็น กระบวนการและมีระบบ ทั้งด้านระบบเนื้อหา วิธีการดำเนินการสอบ และระบบในการให้คะแนน ไปตรวจสอบ ตัวอย่างของคุณลักษณะที่ต้องการวัด ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยใช้งบประมาณ อุปกรณ์ วิธีการและการ บริหาร

รูปแบบการบริหารการทดสอบ(the testing management model) หมายถึงองค์ประกอบและ กระบวนการบริหารการทดสอบที่ประกอบด้วยสภาพแวดล้อม เทคโนโลยี โครงสร้าง กระบวนการจัดการ และการ ตัดสินใจสั่งการ

แนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน(an approach of using the educational testing for the student quality development) หมายถึงแนวคิด เทคนิควิธี กระบวนการ ตลอดถึงผลผลิตและผลลัพธ์ของสถานศึกษาที่นำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติไปใช้ในการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การนำผลการ ทดสอบไปใช้ในทางบริหาร/การจัดการทางการศึกษา 2) การนำผลการทดสอบไปใช้ในการจัดการเรียนการ สอน 3) การนำผลการทดสอบไปใช้ในการวัดและประเมินทางการศึกษาและ 4) การนำผลการทดสอบไปใช้ในการ แฉะแนวและการให้คำปรึกษา

ในทศวรรษหน้า (the next decade) หมายถึง ช่วงเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 – 2571

อนาคตภาพของแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า(the scenario of an approach of using the educational testing for the student quality development) หมายถึงภาพที่เกิดจากการเรียบเรียงแนวโน้มที่เป็นไปได้ ซึ่งได้มาจากการศึกษาอย่างมีแบบแผนและเป็นระบบเกี่ยวกับทางเลือกในอนาคต โดยมองถึงเหตุการณ์หรือพฤติกรรมต่างๆ ของแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ที่คาดว่าจะเป็นไปได้ หรือน่าจะเป็นไปได้ในอนาคต รวมถึงปฏิสัมพันธ์และผลกระทบในระหว่างเหตุการณ์หรือพฤติกรรมต่างๆ ที่น่าจะเกิดขึ้น

อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบ(the scenario of the testing management model) หมายถึงภาพที่เกิดจากการเรียบเรียงแนวโน้มที่เป็นไปได้ ซึ่งได้มาจากการศึกษาอย่างมีแบบแผนและเป็นระบบเกี่ยวกับทางเลือกในอนาคต โดยมองถึงเหตุการณ์หรือพฤติกรรมต่างๆ ของรูปแบบการบริหารการทดสอบทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ที่คาดว่าจะเป็นไปได้ หรือน่าจะเป็นไปได้ในอนาคต รวมถึงปฏิสัมพันธ์และผลกระทบในระหว่างเหตุการณ์หรือพฤติกรรมต่างๆ ที่น่าจะเกิดขึ้น

ผู้เชี่ยวชาญ (expert) หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีอำนาจโดยตรงและโดยอ้อมในการกำหนดนโยบาย ที่มีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานสนองตอบนโยบาย และที่เป็นนักวิชาการเกี่ยวกับ โดยผู้วิจัยคัดเลือกแบบผ่านเกณฑ์คัดเลือกตามเกณฑ์การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญที่กำหนดขึ้น และขอความร่วมมือมาเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้วิจัยขอขอบคุณในความกรุณาของท่านที่เสียสละเวลาในการให้สัมภาษณ์แสดงข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างแบบประเมินชุดนี้และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านอีกครั้งในการอ่านแนวโน้มแต่ละองค์ประกอบเป็นรายชื่อ ดังแสดงในตารางที่ 1 และประมาณค่าว่า ค่าแนวโน้มความเป็นไปได้ของแต่ละข้อขององค์ประกอบอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้ามีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- ระดับ 5 หมายความว่า แนวโน้มนั้นมีความเป็นไปได้มากที่สุด
- ระดับ 4 หมายความว่า แนวโน้มนั้นมีความเป็นไปได้มาก
- ระดับ 3 หมายความว่า แนวโน้มนั้นมีความเป็นไปได้ปานกลาง
- ระดับ 2 หมายความว่า แนวโน้มนั้นมีความเป็นไปได้น้อย
- ระดับ 1 หมายความว่า แนวโน้มนั้นมีความเป็นไปได้น้อยที่สุด

โดยขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องว่าง ที่ตรงกับความเห็นของท่าน พร้อมกับแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างอิสระ

ตารางที่ 1 รายการแนวโน้มของแต่ละองค์ประกอบ

ข้อ	อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า	ระดับความเป็นไปได้					ความคิดเห็นหรือเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
องค์ประกอบที่ 1 เป้าหมายการประเมิน (4 ข้อ)							
1	คุณค่า						
2	ทัศนคติ						
3	การพัฒนาอารมณ์						
4	ชุดทักษะใหม่						
องค์ประกอบที่ 2 ความท้าทาย (6 ข้อ)							
5	ความสมดุลระหว่างความรับผิดชอบและการเน้นทักษะในศตวรรษที่ 21						
6	การประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 เพียงพอ						
7	ความสอดคล้องกันระหว่างหลักสูตร การสอน และการประเมินผล						
8	ศักยภาพที่เพียงพอ (การออกแบบการทดสอบ การบริหารการทดสอบ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และอื่นๆ)						
9	ความตรงและความน่าเชื่อถือ						
10	ความเข้าใจที่ตรงกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการปฏิรูปการประเมินผลการเรียนรู้						
องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์การเรียนรู้ (5 ข้อ)							
11	ความสุขทางกาย สังคมและอารมณ์						
12	วัฒนธรรมและศิลปะ						
13	การรู้และการสื่อสาร						
14	วิธีการเรียนรู้และความรู้ความเข้าใจ						
15	คณิตศาสตร์ ตัวเลข วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี						
องค์ประกอบที่ 4 นโยบายการประเมิน (5 ข้อ)							
16	มั่นใจว่าการเปิดใช้งานมีความเสถียร						
17	การลงทุนในการจัดระบบที่เหมาะสมและเพิ่มขีดความสามารถ (การออกแบบการประเมิน การสุ่มตัวอย่าง						

ข้อ	อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า	ระดับความเป็นไปได้					ความคิดเห็นหรือเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
	การบริหารการทดสอบ การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์)						
18	ตรวจสอบความสอดคล้องกันระหว่างหลักสูตรและการสอน การพัฒนาและบูรณาการการประเมินผลสำหรับการเรียนรู้หลายระดับ						
19	เน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณในเรื่องการตรวจมาตรฐาน วิสัยทัศน์แบบองค์รวมของผลลัพธ์การเรียนรู้ การเรียนรู้ชุดทักษะใหม่ ทักษะและค่านิยมในศตวรรษที่ 21 เช่น ความคิดสร้างสรรค์ การประกอบการ การเป็นพลเมืองโลก						
20	มุ่งเน้นเครือข่ายและแบ่งปันประสบการณ์กับประเทศอื่นๆ						
องค์ประกอบที่ 5 ทันโลก (4 ข้อ)							
21	ไม่จำกัดเวลาเพื่อเพิ่มการทดสอบด้วยคำถามแบบความเรียง						
22	วัดความสามารถไม่ใช่แค่ความรู้และทักษะ						
23	ปรับแต่งข้อสอบให้หลากหลาย เช่น เนื้อหาเดียวกันแต่ปรับแต่งเรื่องการจัดการ เช่น ทำรูปแบบอักษรเบรลล์ การแปลข้อสอบเป็นภาษาอื่น การสอบออนไลน์ การให้เลือกทำข้อสอบที่ผู้เข้าทดสอบถนัด เป็นต้น						
24	การทดสอบช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นหรือไม่ ลดช่องว่างระหว่างผู้เรียนลงหรือไม่						

แบบประเมินการวิจัยอนาคต (EDFR รอบที่ 3)

เรื่อง อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และ
แนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า

The scenario of the testing management model of National Institute of Education Testing
Service (Public Organization) and an approach of using the educational testing for the student
quality development in the next decade

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและการนำ
ผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า โดยมีข้อมูลเบื้องต้นที่จะเรียน
ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านทราบ ดังนี้

1) แบบประเมินฉบับนี้ได้รวบรวมคะแนนจากการอ่านแนวโน้มแต่ละองค์ประกอบเป็นรายชื่อโดย
ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน และประมาณค่าแนวโน้มความเป็นไปได้ของแต่ละข้อขององค์ประกอบอนาคตภาพ
ของรูปแบบการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนใน
ทศวรรษหน้ามีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด

2) จากประมาณค่าแนวโน้มความเป็นไปได้ของแต่ละข้อผู้วิจัยวิเคราะห์ค่าสถิติรายข้อ คือ ค่ามัธยฐาน
(Mdn.) ค่าฐานนิยม (Mo.) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IQR) และแสดงค่าไว้ในแบบประเมินฉบับนี้ด้วย

3) ความหมายของสัญลักษณ์ที่ผู้วิจัยใช้ในแบบประเมินมี ดังนี้

○ หมายถึง ตำแหน่งค่ามัธยฐานของคำตอบจากผู้เชี่ยวชาญทั้งกลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญจำนวนหนึ่ง
จะประมาณค่าแนวโน้มเท่ากับตำแหน่งนี้ ผู้เชี่ยวชาญจำนวนที่เหลือ ครึ่งหนึ่งจะ
ประมาณค่าแนวโน้มต่ำกว่าตำแหน่งนี้ และอีกครึ่งหนึ่งจะประมาณค่าแนวโน้ม
สูงกว่าตำแหน่งนี้

⇔ หมายถึง ช่วงของค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

◎ หมายถึง ตำแหน่งของการประมาณค่าแนวโน้มของท่านที่ได้ประมาณค่าแนวโน้มไว้ใน
การทำ EDFR รอบที่ 2

4) ในขั้นตอนการทำ EDFR รอบที่ 3 ขอความกรุณาท่านได้รับทราบการประมาณค่าแนวโน้มของ
ผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นและของท่านเอง ซึ่งท่านสามารถทบทวนการประมาณค่าแนวโน้มของท่านเอง เพื่อยืนยันการ
ประมาณค่าแนวโน้มระดับเดิมหรือเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าแนวโน้มแต่ละข้อได้ โดยท่านสามารถดำเนินการ
ดังนี้

4.1. ในกรณีที่ท่านยืนยันการประมาณค่าแนวโน้มตามเดิม ท่านไม่ต้องทำเครื่องหมายใดๆ ลงใน
ช่องระดับความเป็นไปได้

4.2. ในกรณีที่ท่านประสงค์จะเปลี่ยนการประมาณค่าแนวโน้ม ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✕ ลงในช่องระดับความเป็นไปได้ของข้อที่ท่านประสงค์จะเปลี่ยนใหม่ พร้อมทั้งระบุในช่อง เหตุผลที่ยืนยันหรือที่เปลี่ยนด้วย

สำหรับระดับการประมาณค่าแนวโน้มที่ใช้ในแบบประเมินฉบับนี้มี ดังนี้

ระดับ 5 หมายความว่า แนวโน้มนั้นมีความเป็นไปได้มากที่สุด

ระดับ 4 หมายความว่า แนวโน้มนั้นมีความเป็นไปได้มาก

ระดับ 3 หมายความว่า แนวโน้มนั้นมีความเป็นไปได้ปานกลาง

ระดับ 2 หมายความว่า แนวโน้มนั้นมีความเป็นไปได้น้อย

ระดับ 1 หมายความว่า แนวโน้มนั้นมีความเป็นไปได้น้อยที่สุด

ปรากฏตัวอย่างการยืนยัน/เปลี่ยนการประมาณค่าแนวโน้ม ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ตัวอย่างการยืนยัน/เปลี่ยนการประมาณค่าแนวโน้ม

ข้อ	อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า	ระดับความเป็นไปได้					เหตุผลที่ยืนยันหรือเปลี่ยนแปลง
		5	4	3	2	1	
xx	Mqn. = 4.00; IQR = 1.00		○ ✕ ←→		⊙		เพราะจะเพิ่มประสิทธิภาพการประเมินคุณภาพ

คำอธิบายตารางที่ 2 คือ จากผลการประมาณค่าแนวโน้มในการทำ EDFR รอบที่ 2 ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 21 คน ได้ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 4.00 ได้ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เท่ากับ 1.00 (และมีค่าอยู่ระหว่าง 3 และ 4) ผู้เชี่ยวชาญท่านนี้ได้ประมาณค่าแนวโน้มข้อนี้ไว้ในรอบที่ 2 เท่ากับ 2 ในรอบที่ 3 นี้ท่านเปลี่ยนการประมาณค่าแนวโน้มข้อนี้เป็น 4 และได้ให้เหตุผลที่เปลี่ยนแปลงการประมาณค่าแนวโน้มว่า “เพราะจะเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษา (องค์การมหาชน) และแนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน”

5) ในกรณีที่ท่านมีข้อคิดเห็นอื่นใดที่ต้องการเสนอแนะหรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมในแต่ละรายข้อ ขอได้โปรดระบุเพิ่มเติมไว้ในส่วนท้ายของแต่ละข้อ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านได้กรุณาประมาณค่าแนวโน้มและให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ทุกความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทุกท่านผู้วิจัยจะนำไปบูรณาการเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทศวรรษหน้า โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้เป็นสำคัญ

รายการแนวโน้มของแต่ละองค์ประกอบและค่าสถิติรายข้อ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 รายการแนวโน้มของแต่ละองค์ประกอบและค่าสถิติรายข้อ

ข้อ	อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	ระดับความเป็นไปได้					เหตุผลที่ยืนยันหรือเปลี่ยนแปลง
		5	4	3	2	1	
องค์ประกอบที่ 1 เป้าหมายการประเมิน (4 ข้อ)							
1	คุณค่า				○	⊙	
2	ทัศนคติ				○	⊙	
3	การพัฒนาอารมณ์				○	⊙	
4	ชุดทักษะใหม่				○	⊙	
องค์ประกอบที่ 2 ความท้าทาย (6 ข้อ)							
5	ความสมดุลระหว่างความรับผิดชอบและการเน้นทักษะในศตวรรษที่ 21				○	⊙	
6	การประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 เพียงพอ				○	⊙	
7	ความสอดคล้องกันระหว่างหลักสูตร การสอน และการประเมินผล				○	⊙	
8	ศักยภาพที่เพียงพอ (การออกแบบการทดสอบ การบริหารการทดสอบ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และอื่นๆ)				○	⊙	
9	ความตรงและความน่าเชื่อถือ				○	⊙	
10	ความเข้าใจที่ตรงกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการปฏิรูปการประเมินผลการเรียนรู้				○	⊙	
องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์การเรียนรู้ (5 ข้อ)							
11	ความสุขทางกาย สังคมและอารมณ์				○	⊙	
12	วัฒนธรรมและศิลปะ				○	⊙	

ข้อ	อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและการนำ ผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน	ระดับความเป็นไป ได้					เหตุผลที่ยืนยัน หรือ เปลี่ยนแปลง
		5	4	3	2	1	
13	การรู้และการสื่อสาร		○	⊙			
14	วิธีการเรียนรู้และความรู้ความเข้าใจ		○	⊙			
15	คณิตศาสตร์ ตัวเลข วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		○	⊙			
องค์ประกอบที่ 4 นโยบายการประเมิน (5 ข้อ)							
16	มั่นใจว่าการเปิดใช้งานมีความเสถียร		○	⊙			
17	การลงทุนในการจัดระบบที่เหมาะสมและเพิ่มขีด ความสามารถ (การออกแบบการประเมิน การสุ่มตัวอย่าง การบริหารการทดสอบ การรวบรวมข้อมูล และการ วิเคราะห์)		○	⊙			
18	ตรวจสอบความสอดคล้องกันระหว่างหลักสูตรและการสอน การพัฒนาและบูรณาการการประเมินผลสำหรับการเรียนรู้ หลายระดับ		○	⊙			
19	เน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณในเรื่องการตรวจมาตรฐาน วิสัยทัศน์แบบองค์รวมของผลลัพธ์การเรียนรู้ การเรียนรู้ชุด ทักษะใหม่ ทักษะและค่านิยมในศตวรรษที่ 21 เช่น ความคิดสร้างสรรค์ การประกอบการ การเป็นพลเมืองโลก		○	⊙			
20	มุ่งเน้นเครือข่ายและแบ่งปันประสบการณ์กับประเทศอื่นๆ		○	⊙			
องค์ประกอบที่ 5 ทันโลกอย่างพลวัตร (4 ข้อ)							
21	ไม่จำกัดเวลาเพื่อเพิ่มการทดสอบด้วยคำถามแบบความ เรียง		○	⊙			

ข้อ	อนาคตภาพของรูปแบบการบริหารการทดสอบและการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	ระดับความเป็นไปได้					เหตุผลที่ยืนยันหรือเปลี่ยนแปลง
		5	4	3	2	1	
22	วัดความสามารถไม่ใช่แค่ความรู้และทักษะ		○ ● ⇄				
23	ปรับแต่งข้อสอบให้หลากหลาย เช่น เนื้อหาเดียวกันแต่ปรับแต่งเรื่องการจัดการ เช่น ทำรูปแบบอักษรเบรลล์ การแปลงข้อสอบเป็นภาษาอื่น การสอบออนไลน์ การให้เลือกทำข้อสอบที่ผู้เข้าทดสอบถนัด เป็นต้น		○ ● ⇄				
24	การทดสอบช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นหรือไม่ ลดช่องว่างระหว่างผู้เรียนลงหรือไม่		○ ● ⇄				

ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ

```
SAVE OUTFILE='C:\Users\UserPRO\Documents\ทุนวิจัย\EQA\Results\ส่วนประกอบ
เนื้อความ\EDFR data.sav'
/COMPRESSED.
```

```
>Error # 61 in column 14. Text: C:\Users\UserPRO\Documents\ทุนวิจัย\EQA\Resul
```

```
>The filename is not valid.
```

```
>This command not executed.
```

```
RELIABILITY
```

```
/VARIABLES=Target1 Target2 Target3 Target4 challenge6 challenge1 challenge2 challenge3 chal
lenge4 challenge5 Outcome1 Outcome2 Out
```

```
come3 Outcome4 Outcome5 Policy1 Policy2 Policy3 Policy4 Policy5 NewFeature1 NewFeatur
e2 NewFeature3 NewFeature4
```

```
NewFeature5
```

```
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL
```

```
/MODEL=ALPHA.
```

Reliability

Notes		
Output Created		16-ต.ค.-2562, 12 นาฬิกา 1 นาที
Comments		
Input	Active Dataset	DataSet0
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	21

	Matrix Input	
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the procedure.
Syntax		RELIABILITY /VARIABLES=Target1 Target2 Target3 Target4 challenge6 challenge1 challenge2 challenge3 challenge4 challenge5 Outcome1 Outcome2 Outcome3 Outcome4 Outcome5 Policy1 Policy2 Policy3 Policy4 Policy5 NewFeature1 NewFeature2 NewFeature3 NewFeature4 NewFeature5 /SCALE('ALL VARIABLES') ALL /MODEL=ALPHA.
Resources	Processor Time	00 นาฬิกา 0 นาที
	Elapsed Time	00 นาฬิกา 0 นาที

[DataSet0]

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	21	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	21	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			
Reliability Statistics			
Cronbach's Alpha	N of Items		
.919	25		

SAVE OUTFILE='C:\Users\UserPRO\Documents\ทุนวิจัย\สทศ\ส่วนประกอบเนื้อหา\EDFRData.sav'
/COMPRESSED.

>Error # 61 in column 14. Text: C:\Users\UserPRO\Documents\ทุนวิจัย\สทศ\ส่วนป

>The filename is not valid.

>This command not executed.

FREQUENCIES VARIABLES=Target1 Target2 Target3 Target4 challenge6 challenge1 challenge2 chal
lenge3 challenge4 challenge5 Outcome1 Out

come2 Outcome3 Outcome4 Outcome5 Policy1 Policy2 Policy3 Policy4 Policy5 NewFeature1
NewFeature2 NewFeature3 NewFeature4

NewFeature5

/NTILES=4

/STATISTICS=MEDIAN MODE

/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

Notes		
Output Created		16-มี.ค.-2563, 10 นาฬิกา 14 นาที
Comments		
Input	Active Dataset	DataSet0
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	21
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data.
Syntax		FREQUENCIES VARIABLES=Target1 Target2 Target3 Target4 challenge6 challenge1 challenge2 challenge3 challenge4 challenge5 Outcome1 Outcome2 Outcome3 Outcome4 Outcome5 Policy1 Policy2 Policy3 Policy4 Policy5 NewFeature1 NewFeature2 NewFeature3 NewFeature4 NewFeature5 /NTILES=4 /STATISTICS=MEDIAN MODE /ORDER=ANALYSIS.
Resources	Processor Time	00 นาฬิกา 0 นาที

Notes		
Output Created		16-มี.ค.-2563, 10 นาฬิกา 14 นาที
Comments		
Input	Active Dataset	DataSet0
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	21
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data.
Syntax		FREQUENCIES VARIABLES=Target1 Target2 Target3 Target4 challenge6 challenge1 challenge2 challenge3 challenge4 challenge5 Outcome1 Outcome2 Outcome3 Outcome4 Outcome5 Policy1 Policy2 Policy3 Policy4 Policy5 NewFeature1 NewFeature2 NewFeature3 NewFeature4 NewFeature5 /NTILES=4 /STATISTICS=MEDIAN MODE /ORDER=ANALYSIS.
Resources	Processor Time	00 นาฬิกา 0 นาที
	Elapsed Time	00 นาฬิกา 0 นาที

[DataSet0]

Statistics							
	N		Median	Mode	Percentiles		
	Valid	Missing			25	50	75
Target1	21	0	4.00	5	4.00	4.00	5.00
Target2	21	0	4.00	4 ^a	4.00	4.00	5.00
Target3	21	0	4.00	4	4.00	4.00	5.00
Target4	21	0	5.00	5	4.00	5.00	5.00
challenge6	21	0	5.00	5	4.00	5.00	5.00
challenge1	21	0	4.00	4 ^a	4.00	4.00	5.00
challenge2	21	0	4.00	4 ^a	4.00	4.00	5.00
challenge3	21	0	5.00	5	4.00	5.00	5.00
challenge4	21	0	5.00	5	4.00	5.00	5.00
challenge5	21	0	4.00	5	4.00	4.00	5.00
Outcome1	21	0	5.00	5	4.00	5.00	5.00
Outcome2	21	0	5.00	5	4.00	5.00	5.00
Outcome3	21	0	4.00	4	4.00	4.00	5.00
Outcome4	21	0	5.00	5	4.00	5.00	5.00
Outcome5	21	0	5.00	5	4.00	5.00	5.00
Policy1	21	0	4.00	4	4.00	4.00	5.00
Policy2	21	0	5.00	5	4.00	5.00	5.00
Policy3	21	0	5.00	5	4.00	5.00	5.00
Policy4	21	0	5.00	5	4.00	5.00	5.00
Policy5	21	0	5.00	5	4.00	5.00	5.00
NewFeature1	21	0	5.00	5	4.00	5.00	5.00
NewFeature2	21	0	5.00	5	4.00	5.00	5.00
NewFeature3	21	0	5.00	5	4.00	5.00	5.00
NewFeature4	21	0	5.00	5	4.00	5.00	5.00
NewFeature5	21	0	5.00	5	4.00	5.00	5.00
a. Multiple modes exist. The smallest value is shown							

Frequency Table

Target1					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	2	9.5	9.5	9.5
	4	9	42.9	42.9	52.4
	5	10	47.6	47.6	100.0
	Total	21	100.0	100.0	
Target2					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	1	4.8	4.8	4.8
	4	10	47.6	47.6	52.4
	5	10	47.6	47.6	100.0
	Total	21	100.0	100.0	
Target3					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	4	12	57.1	57.1	57.1
	5	9	42.9	42.9	100.0
	Total	21	100.0	100.0	
Target4					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	4	8	38.1	38.1	38.1
	5	13	61.9	61.9	100.0
	Total	21	100.0	100.0	

challenge6					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	2	9.5	9.5	9.5
	4	4	19.0	19.0	28.6
	5	15	71.4	71.4	100.0
	Total	21	100.0	100.0	
challenge1					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	1	4.8	4.8	4.8
	4	10	47.6	47.6	52.4
	5	10	47.6	47.6	100.0
	Total	21	100.0	100.0	
challenge2					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	1	4.8	4.8	4.8
	4	10	47.6	47.6	52.4
	5	10	47.6	47.6	100.0
	Total	21	100.0	100.0	
challenge3					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	1	4.8	4.8	4.8
	4	9	42.9	42.9	47.6
	5	11	52.4	52.4	100.0

Target1					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	2	9.5	9.5	9.5
	4	9	42.9	42.9	52.4
	5	10	47.6	47.6	100.0
	Total	21	100.0	100.0	
challenge4					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	2	9.5	9.5	9.5
	4	7	33.3	33.3	42.9
	5	12	57.1	57.1	100.0
	Total	21	100.0	100.0	
challenge5					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	3	14.3	14.3	14.3
	4	8	38.1	38.1	52.4
	5	10	47.6	47.6	100.0
	Total	21	100.0	100.0	
Outcome1					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	1	4.8	4.8	4.8
	4	7	33.3	33.3	38.1
	5	13	61.9	61.9	100.0

Target1					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	2	9.5	9.5	9.5
	4	9	42.9	42.9	52.4
	5	10	47.6	47.6	100.0
	Total	21	100.0	100.0	
Outcome2					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	1	4.8	4.8	4.8
	3	1	4.8	4.8	9.5
	4	7	33.3	33.3	42.9
	5	12	57.1	57.1	100.0
	Total	21	100.0	100.0	
Outcome3					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	2	9.5	9.5	9.5
	4	10	47.6	47.6	57.1
	5	9	42.9	42.9	100.0
	Total	21	100.0	100.0	
Outcome4					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	4	19.0	19.0	19.0
	4	6	28.6	28.6	47.6

	5	11	52.4	52.4	100.0
	Total	21	100.0	100.0	
Outcome5					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	1	4.8	4.8	4.8
	4	7	33.3	33.3	38.1
	5	13	61.9	61.9	100.0
	Total	21	100.0	100.0	
Policy1					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	1	4.8	4.8	4.8
	4	12	57.1	57.1	61.9
	5	8	38.1	38.1	100.0
	Total	21	100.0	100.0	
Policy2					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	3	14.3	14.3	14.3
	4	7	33.3	33.3	47.6
	5	11	52.4	52.4	100.0
	Total	21	100.0	100.0	
Policy3					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	4	10	47.6	47.6	47.6

	5	11	52.4	52.4	100.0
	Total	21	100.0	100.0	
Policy4					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	1	4.8	4.8	4.8
	4	9	42.9	42.9	47.6
	5	11	52.4	52.4	100.0
	Total	21	100.0	100.0	
Policy5					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	1	4.8	4.8	4.8
	4	8	38.1	38.1	42.9
	5	11	52.4	52.4	95.2
	9	1	4.8	4.8	100.0
	Total	21	100.0	100.0	
NewFeature1					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	2	9.5	9.5	9.5
	4	8	38.1	38.1	47.6
	5	11	52.4	52.4	100.0
	Total	21	100.0	100.0	
NewFeature2					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent

Valid	4	7	33.3	33.3	33.3
	5	14	66.7	66.7	100.0
	Total	21	100.0	100.0	
NewFeature3					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	2	9.5	9.5	9.5
	4	7	33.3	33.3	42.9
	5	12	57.1	57.1	100.0
	Total	21	100.0	100.0	
NewFeature4					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	1	4.8	4.8	4.8
	4	7	33.3	33.3	38.1
	5	13	61.9	61.9	100.0
	Total	21	100.0	100.0	
NewFeature5					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	1	4.8	4.8	4.8
	4	5	23.8	23.8	28.6
	5	15	71.4	71.4	100.0
	Total	21	100.0	100.0	

ประวัติผู้วิจัยหลัก

อาจารย์ ดร.ทง ทองภูเบศร์

อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และ
หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย
อีสเทิร์นเอเซีย

คุณวุฒิ	ค.ด. (วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
	วท.ม. (เทคโนโลยีการจัดการระบบสารสนเทศ)	มหาวิทยาลัยมหิดล
	วท.บ. (ชีวเคมีและชีวเคมีเทคโนโลยี)	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผลงานวิจัย

- 1) นันทกานต์ อัครตั้งตระกูลดี จันทนา จินดาพันธ์ และ**ทง ทองภูเบศร์**. (2562). การประยุกต์
วิธีการสอนแบบเปิดในการสอนวรรณคดีไทยเพื่อเข้าถึงคุณค่าของวรรณคดีไทยและความ
งามทางภาษาไทย กรณีศึกษานักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารศึกษาศาสตร์*
มสธ. 12 (1)
- 2) ฉันทพร เปรมปรี สาลินี มีเจริญ และ**ทง ทองภูเบศร์**. (2561).การใช้ LibQUAL +TM ประเมิน
คุณภาพการให้บริการของห้องสมุดสถาบันอาศรมศิลป์. *วารสารบรรณศาสตร์มศว.* 10
(10).
- 3) สัญญา มัครินทร์ จันทนา จินดาพันธ์ และ**ทง ทองภูเบศร์**. (2561). การพัฒนาทักษะชีวิตและ
อาชีพด้วยการจัดการเรียนรู้โครงงานสัมมาอาชีพศิลป์. *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัย*
บัณฑิตศึกษา. 12 (2)
- 4) **ทง ทองภูเบศร์** และชิตชยางค์ ยมาภัย. (2561). เรียนรู้ชุมชนดั้งเดิม และแรงงานต่างด้าวในการ
จัดการมลพิษทางน้ำ. *วารสารพัฒนบริหารศาสตร์.* 58 (3).
- 5) **ทง ทองภูเบศร์** ปัทมาศ บิณฑจิตต์ สุนีย์ ชัยสุขสังข์ และวรารัตน์ นิยมไทย. (2561). การศึกษา
แบบครอบคลุมเพื่อการพัฒนา รูปแบบการจำกัดการเข้าถึงยาสูบของเยาวชน. กรุงเทพฯ:
ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ.(รายงานวิจัย)
- 6) จริญญา ต้นสา **ทง ทองภูเบศร์** และวรารัตน์ นิยมไทย. (2560).การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้
แบบเปิดวิชาคณิตศาสตร์เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีและพัฒนาสมรรถนะสำคัญของ
นักเรียน.*วารสารบริหารการศึกษามหาบัณฑิต.* 17 (2).
- 7) **Thongphubate T.** and **Piekkootod T.**, (2016). Social network analysis on mangrove
ecosystemmanagement of Welu basin, Thailand. *Songklanakarin J. Sci.*
Technol. 38 (3), 243-248.

- 8) **ทนาง ทองภูเบศร์** ชิตชยางค์ ยมาภัย และ แทนทัศน์ เพียกขุนทด. (2557). เกษตรอินทรีย์วิถีเรียนรู้ : ค่านิยมรักท้องถิ่นและจิตอาสาของเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (รายงานวิจัย)
- 9) **ทนาง ทองภูเบศร์** ชิตชยางค์ ยมาภัย, สุกัญญา เสรีนนท์ชัย และ แทนทัศน์ เพียกขุนทด. (2557). การพัฒนาขีดความสามารถการจัดการปัญหามลพิษทางน้ำของกลุ่มน้ำทำจันทน์ด้วยวิถีทางชีวภาพ : น้ำหมักชีวภาพต้นทุนจากชุมชนฐานราก. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (รายงานวิจัย)